

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΟΣΧΙΔΟΥ

Τριτοβαθμίου Ἑληνοδιδασκάλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

Η ΜΟΝΗ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΤΟΥ 1901

ΕΠΙ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Εκδοτικός Οίκος Γεωργίου Φεζή

1901

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΟΣΧΙΔΟΥ

Τριτοβαθμίου Ἑλληνοδιδασκάλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

Η ΜΟΝΗ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΤΟΥ 1901

ΕΠΙ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Εκδοτικός Οίκος Γεωργίου Φεζή

1901

17216

Ιλāν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφήν μο
καὶ τὴν σφραγίδά μου θεωρεῖται κλοπιμαῖον καὶ καταδιώκεται
κατὰ τὸν νόμον.

Ελευθέρης

'Εν 'Αθήναις Τυπογραφείον "Εστία" K. Μᾶλσνερ καὶ N. Καργαδούρη — 2925.

ΤΩΙ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΩΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΙ

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΩΙ

ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΑΝΘ' ΩΝ ΕΜΟΧΘΗΣΕΝ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ

Ο ΓΡΑΨΑΣ

Αριθ. $\frac{\text{Πρωτ. } 9100}{\text{Διεκπ. } 7982}$

Ἐν Ἀθηναῖς τῇ 28 Μαΐου 1901.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κ. Δ. Μοσχίδην, ἐλληνοδιδάσκαλον·

“Ἐχοντες ὑπ’ ὅψει τὸν Νόμον, ΒΤΓ’ τῆς 12ης Ιουλίου 1895 περὶ διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 10ης Οκτωβρίου 1895 καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς οἰκείας Ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν διδακτικῶν βιβλίων, τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα εἰσακτέων, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐγχρίνομεν τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπείας ταύτης, ὅπως τὸ ὑμέτερον σύγγραμμα **Γραμματικὴ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης**, τὸ κατὰ τὸν εἰρημένον Νόμον ἐγκριθέν, εἰσαχθῇ ἐν τοῖς δημοσίοις, δημοσυντρήτοις καὶ ἰδιωτικοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐπὶ πέντε σχολικὰ ἔτη, ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1901—1902.

‘Ο Τπονργὸς

ΣΠ. ΣΤΑΗΣ

ΣΤΕΦ. Μ. ΠΑΡΙΣΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τοῖς Φίλοις κ. κ. Συναδέλφοις.

Σὺν τῇ ύποβολῇ ὑπὸ τὴν εὔμενην Υμῶν κρίσιν τῆς προκειμένης ήμῶν Γραμματικῆς ἀσμένως μὲν ἀνομολογοῦμεν ὅτι πολλαὶ τῶν συγγραφεισῶν Γραμματικῶν εἰναι πολλοῦ λόγου ἄξιαι διά τε τὸ περιεχόμενον αὐτῶν καὶ τὴν ἀκριβῆ διατύπωσιν τῶν κανόνων, θαρροῦμεν δημως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ περὶ ής ὁ λόγος Γραμματική, τιν ὅποιν ὑπὸ τῆς μακρᾶς ήμῶν πείρας συνετάξαμεν, περιέχει πλεονέκτημά τι, καθιστάντην αὐτην χρησιμωτάτην πρὸς διδασκαλίαν, τοῦθ' ὅπερ ἐν οὐδεμιᾷ τῶν μέχρι τοῦτο ἐκδεδομένων Γραμματικῶν παρετηρήσαμεν. Τοῦτο καὶ η Σεβαστή ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων Ἐπιτροπεία πληρέστατα παραδεχομένη καὶ ἀναλύουσα τὸ τῆς Γραμματικῆς ήμῶν **νέον δύστημα** ἀναγράφει ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἐπὶ λέξει τάδε·

«Μέγιστον καὶ κυριώτατον πλεονέκτημα τῆς Γραμματικῆς ταύτης εἶναι ἡ διαιρεσίς τοῦ περιεχομένου εἰς **τρία διακεκριμένα τμῆματα** ἀναλογοῦντα πρὸς τὰς τρεῖς τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τάξεις.

Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τμήματι τῷ πρωτιστόμενῳ διὰ τὴν πρώτην τάξιν περιέχεται Α'. τὸ Φθογγολογικὸν ἐν πολλῷ μείζονι συντομίᾳ ἢ ἐν ταῖς ἀλλαις Γραμματικαῖς καὶ ἐν φράσει πανταχοῦ σαφεῖ τοῦ παρεμβαλλομένου κανόνος, δστις οὕτω καθίσταται προσδιότης τῇ διανοίᾳ τοῦ μαθητοῦ. «Ενεκα δὲ τῆς ἐν τῷ μέρει τούτῳ παραδείψεως τῶν ποικίλων μεταβολῶν τῶν παρατηρουμένων εἰς τὰ φωνήντα καὶ εἰς τὰ σύμφωνα ἡ Φθογγολογία τῆς Γραμματικῆς ταύτης ἐν τῷ α'. τμήματι δὲν θέλει ἐπιβαρύνει εἰς ὑπερβολὴν τὸν νοῦν τοῦ μαθητοῦ. — Β'. Περιέχονται ἐκ τοῦ Τυπικοῦ — τὰ περὶ κλίσεων — ἐπιθέτων — ἀντωνυμιῶν — ἀριθμητικῶν καὶ περὶ ὥντας μέχρι τῶν εἰς **γι**. Ἐν ἅπασι δὲ τοῖς κεφαλαίοις τούτοις παρατηρεῖται τὸ εὐμέθοδον καὶ ἡ συμφώνως πρὸς τὴν παιδικὴν ἀνάπτυξιν διάταξις τῆς ὕλης μὴ περιέχουσα πολλοὺς καὶ δυσμνημονεύτους κανόνας, ἐλαχίστας δὲ ἔξαρσεις εἰς αὐτοὺς ἀναφερομένας. Πρὸς τοῦτο πολὺ συνετέλεσεν ἡ τῆς Γραμματικῆς ὕλης τριχῆ γενομένη διάκρισις, ἥτις ἐπέτρεψε τῷ συγγραφεῖ νὰ μὴ παρατάξῃ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ σωρείαν κανόνων καὶ ἔξαιρέσεων ἐπιβαρύνονταν μοχθηρότατα τὸν μαθητικὸν νοῦν. Οὕτω βλέπομεν ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ περὶ τῆς γ'. κλίσεως κεφαλαίῳ οὐχὶ τὸ χαῶδες τῶν ἀλλων Γραμματικῶν, ἀλλὰ τίνα εὐρυθμίαν καὶ εὐκολίαν τῇ μαθητικῇ ἀντιλήψει ἐκ τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν πολλῶν κανόνων ὅμοιον καὶ ἔξαιρέσεων παρεχομένων. Δὲν βλέπομεν ἐπίσης τὴν συγκατάμιξιν ὅμαλῶν ὅμοιον καὶ ἀνωμάλων τύπων, ὅπερ δεινὴν σύγχυσιν παρέχει τοῖς

μαθηταῖς. Προσέτι ἡ τοιαύτη διαιρεσίς τῆς ὑλης ἐβοήθησε τὸν συγγραφέα καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ αὐξήσεως τῶν ὁμοάτων νὰ εἶναι σύντομος καὶ εὔνότος. Γενικῶς δὲ τὰ ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τῆς Α'. τάξεως εἶναι καὶ ὅσα δῆθεὶ λειπόμενα ὁ μαθητὴς ταύτης νὰ γνωρίζῃ καὶ ὅσα δύναται νὰ μάθῃ κατά τε τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσόν.

'Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τμήματι τῷ διὰ τὴν Β'. τάξιν προωρισμένῳ κατ' ἀρχὰς ὑπάρχουσι συμπληρώσεις εἰς πολλὰ κεφάλαια τοῦ Α'. τμήματος ἀναφερόμεναι. Αἱ συμπληρώσεις δ' αὐταῖ, καίτοι περιέχουσι κανόνας ἔξετάζοντας θεωρητικῶς πολλὰ τῶν διδασκομένων ἐν τῷ Α'. τμήματι, ἐν τούτοις ἔνεκα τῆς, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, διαιρέσεως οἱ κανόνες οὓτοι δὲν παρέχουσι τὴν δυσκολίαν τὴν ἐν ταῖς ἄλλαις Γραμματικαῖς παρατηρουμένην, καθ' ὅσον τὸ χωριστὸν τῆς ὑλης κατέστησεν αὐτοὺς καὶ δληγωτέρους καὶ βραχεῖς καὶ δλίγας ἔξαιρέσεις ἔχοντας, ὅπερ τελευταῖον εἶναι φυμαντικώτατον. Το δὲ κύριον κεφάλαιον τοῦ τμήματος τούτου τὸ περὶ τῶν εἰς μι οὐμάτων, ὡς καὶ τὸ κεφάλαιον τὸ περιέχον τὰ κυριώτατα ἐκ τοῦ Ἐτυμολογικοῦ, εἶναι καὶ εὐμεθόδως συντεταγμένα καὶ εὐμνημόνευτα ἀποβαίνουσιν.

'Ἐν τῷ τρίτῳ τμήματι τῷ προωρισμένῳ διὰ τὴν Γ'. τάξιν περιέχονται συμπληρώσεις τοῦ ἐν τῷ Β'. τμήματι διδαχθέντος Ἐτυμολογικοῦ καὶ τὸ περὶ συνθέσεως. — Καὶ αἱ μὲν συμπληρώσεις τοῦ Ἐτυμολογικοῦ ὡς χωριστὰ διδαχθέντος τοῦ πολλοῦ μέρους αὐτοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ τμήματι δὲν παρέχουσιν ἐπίσης ἥν δυσκολίαν αἱ ἄλλαι Γραμματικαὶ κατὰ τὸ μέρος αὐτό. Τὸ δὲ περὶ Συνθέσεως τῆς Γραμματικῆς ταύτης δὲν διάφέρει οὐσιωδῶς τοῦ τῶν ἄλλων Γραμματικῶν.

Τοιαύτη γενικῶς ἡ οἰκονομία τῆς δλης συγγραφῆς τῆς προκειμένης Γραμματικῆς καὶ τοιαῦται ἐν κεφαλαίῳ αἱ ἀρεταὶ αὐτῆς αἱ προελθοῦσαι κυρίως ἐκ τῆς προνοίας τοῦ συγγραφέως νὰ κατανείμῃ τὴν δλην ὑλην καθ' ὅν τρόπον εἴπομεν, δόηγηθείς προφανῶς εἰς τοῦτο ἐκ τῆς σοψῆς πείρας, ἥν κέκτηται οὖτος διδάσκων ἐν Ἐλληνικῷ Σχολείῳ καὶ κατιδών τίνα τῆς Γραμματικῆς οἱ μαθηταὶ ἐκάστης τάξεως δύνανται νὰ κατανοήσωσι καὶ τίνα δὲν δύνανται».

Διὰ τῆς εἰδαγωγῆς τῆς τοιαύτης ἥμιντον Γραμματικῆς ἔχομεν δι' ἐλπίδος δτι καὶ τοῖς κ. κ. Συναδέλφοις μικράν ἀνακούψισιν παρέχομεν καὶ τοῖς μικροῖς μαθηταῖς μεγάλην εὐκολίαν χρηγοῦμεν καθιστάντες ὡς οἶόν τε δυνατὸν τὴν ἀκριβῆ κατανόσιν καὶ γνῶσιν τῆς ὑλης τῆς Ἐλληνικῆς Γραμματικῆς, ἀπαραιτήτου καὶ δπουδαιοτάτου αὐτοῖς ἐφοδίου.

'Ἐν Ἀθήναις μηνὶ Ιουνίῳ 1901.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΟΣΧΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

§ 1. Ἡ Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ διδάσκει τοὺς κανόνας, διὰ τῶν ὅποιων μανθάνομεν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλώσσαν καὶ ἴδιας τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον.

§ 2. Ἡ Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη· 1) Εἰς τὴν ἴδιας Γραμματικήν, καὶ 2) Εἰς τὸ Συντακτικόν.

§ 3. Ἡ ἴδιας Γραμματικὴ ὑποδιαιρεῖται εἰς τρία μέρη· 1) Εἰς τὴν Φθογγολογίαν, ἥτις πραγματεύεται περὶ τῶν φθόγγων, ἥτοι τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἢ τῶν γραμμάτων, καὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῶν.

2) Εἰς τὸ Τυπικόν, τὸ ὅποιον πραγματεύεται περὶ τῶν τύπων, ἥτοι τῶν διαφόρων μορφῶν, τὰς ὅποιας αἱ λέξεις ὡς μέρη τοῦ λόγου λαμβάνουσι.

3) Εἰς τὸ Ἐτυμολογικόν, τὸ ὅποιον πραγματεύεται περὶ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ ἐτύμου, ἥτοι τῆς ἀρχικῆς βίζης, περὶ τῆς παραγωγῆς λέξεων ἐξ αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς συνθέσεως αὐτῶν.

§ 4. Πᾶσα λέξις ἔχει μίαν ἢ περισσοτέρας συλλαβᾶς ἡνωμένας μεταξύ των· ὡς ἡ λέξις ἄν-θρω-πος ἔχει τρεῖς.

§ 5. Πᾶσα συλλαβὴ ἔκχοτης λέξεως περιέχει μίαν ἢ περισσοτέρας ἀπλᾶς φωνᾶς· ὡς ἡ συλλαβὴ θρω-ἔχει τρεῖς (θ, ρ, ω).

§ 6. Αἱ ἀπλαῖ φωναι τῶν λέξεων λέγονται φθόγγοι, τὰ δὲ γραπτὰ αὐτῶν σημεῖα λέγονται στοιχεῖα ἢ γράμματα.

§ 7. Πᾶσα λέξις ἡ ὅποια γίνεται ἐξ ὄλλης λέγεται παράγωγος· ως λογικός (ἐκ τοῦ λόγος).

§ 8. Πᾶσα λέξις ἡ τις σύγκειται ἐκ δύο ἢ περισσοτέρων ὄλλων λέξεων λέγεται σύνθετος· ως περι-βάλλω (ἐκ τοῦ περὶ καὶ βάλλω), συν-εξ-έρχομαι (ἐκ τοῦ σὺν-έξ-καὶ ἔρχομαι), λογο-γράφος (ἐκ τοῦ λόγος καὶ γράφω). Ἐκάστη δὲ τούτων λέγεται ἀπλῆ.

§ 9. Πᾶσα λέξις ἡ ὅποια γίνεται ἀπὸ σύνθετον λέγεται παρα-σύνθετος· ως παρασποιδῶ (ἐκ τοῦ συνθέτου παρά-σπονδος), ναυ-μαχῶ (ἐκ τοῦ συνθέτου ναυ-μάχος).

§ 10. Μόρια κοινῶς λέγονται ὅλα τὰ ἀκλιτα μέρη τοῦ λόγου.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Αποκλειστικῶς διὸ τὴν Α' τάξιν, περὶ λαμβάνον δύο μέρη, τὴν Φθογγολογίαν καὶ τὸ ἀναλογοῦν Τυπικὸν μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων κανόνων.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΑΥΤΩΝ

§ 11. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει 24 γράμματα· μικρὰ α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ξ, ο, π, ρ, σ, τ, υ, φ, χ, ψ, ω· καὶ κεφαλαῖα Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι, Κ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ο, Π, Ρ, Σ, Τ, Υ, Φ, Χ, Ψ, Ω.

§ 12. Εξ αὐτῶν τὰ ἐπτά, ἢτοι τὰ α, ε, η, ι, ο, υ, ω, λέγονται φωνήνετα, ὡς ἔχοντα ἐντελῆ φωνὴν καὶ μόνα των ἐκφωνούμενα· τὰ δὲ δέκα-ἐπτά, ἢτοι τὰ β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ, λέγονται σύμφωνα, ὡς μὴ ἔχοντα μόνα των φωνῆν, ἀλλὰ μεθ' ἑνὸς τῶν φωνήντων.

Φωνήνετα.

§ 13. Τὰ φωνήνετα εἰναι τριῶν εἰδῶν, βραχέα, μακρὰ καὶ δίχρονα.

§ 14. Τὰ βραχέα εἰναι ε καὶ ο· καὶ λέγονται οὔτω, διότι ἐν βραχεῖ χρόνῳ ἐπροφέροντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων.

§ 15. Τὰ μακρὰ εἰναι η καὶ ω· καὶ ὄνομαζονται οὔτω, διότι ἐν μακρῷ χρόνῳ ἐπροφέροντο, ἢτοι ἐν διπλασίῳ χρόνῳ παρὰ τὰ βραχέα· ὡς η=εε, ω=oo.

§ 16. Τὰ δίχρονα εἶναι α, ι, υ καὶ καλοῦνται σύτω, διότε ἐπροφέροντο ἄλλοτε ως βραχέα καὶ ἄλλοτε ως μακρά, εἶχον δηλ. καὶ τοὺς δύο χρόνους, καὶ τὸν μακρὸν (-) καὶ τὸν βραχύν (υ).

Διόθοιγγοι.

§ 17. Τὰ φωνήνετα συμπλεκόμενα ἀποτελοῦσι τὰς διφθόργγους (=δύο φωνὰς ὁμοῦ), σίτινες εἶναι κυριαι, ως συνιστάμεναι ἐκ δύο φωνηντῶν μόνον, αἱ ἔξης αι, ει, οι, ου, αυ, ευ καὶ καταχοηστικαί, ως συνιστάμεναι ἐκ περισσοτέρων φωνηντῶν, αἱ ἐπόμεναι: ἄ, ῃ, ὧ, ӯ, ην, ων, ἥτοι: ἄ=ἄαι, ῃ=ει, ὧ=οι, ӯ=ευ, ην=εευ, ων=οου. Διὰ τοῦτο αὗται πολὺ ὄρθως ἡδύναντο νὰ καλῶνται τριφθοιγγοί.

§ 18. Τὸ ὑπὸ τὰς καταχοηστικὰς διφθόργγους ἡ λέγεται ὑπογεοφοιμένον, τὸ δὲ παξὰ τὸ υ (ὐ) καὶ τὰς κυριας διφθόργγους αι, ει, οι, λέγεται προσγεγραμμένον προσγράφεται δὲ καὶ εἰς πάσας τὰς διφθόργγους, διὰν αὗται γράφωνται διὰ κεφαλαίων γραμμάτων: ως ΑΙΔΗΣ=ἄδης, ΔΑΠΑΝΗ=δαπάνη κ.τ.λ.

§ 19. Τὸ πρώτον φωνῆν τῶν κυριῶν διφθόργγων λέγεται προτακτικόν, τὸ δὲ δεύτερον, ὑποτακτικόν. Υποτακτικὰ δὲ εἶναι μόνον δύο, τὰ ι καὶ υ.

Σύμφωνα.

§ 20. Τὰ σύμφωνα διαιροῦνται εἰς δύο, εἰς ἀφωνα, ως μὴ ἔχοντα διόλου φωνήν, τὰ κ, π, τ, γ, β, δ, χ, φ, θ καὶ εἰς ήμιφωνα, ως ἔχοντα ἡμίσειαν φωνήν, τὰ ξ, \xi, ψ, λ, μ, ν, ρ, σ.

§ 21. Τὰ ἀφωνα ὑποδιαιροῦνται εἰς ψιλὰ (κ, π, τ), μέσα (γ, β, δ), δασέα (χ, φ, θ). Κατὰ δὲ τὸ ὄργανον δι' οὐ προφέρονται καλοῦνται: οὐρανισκόφωνα (κ, γ, χ), χειλοφωνα (π, β, φ), καὶ δδοιντόφωνα (τ, δ, θ), δι' ὅ καὶ δμυφωνα λέγονται.

	ψιλὰ	μέσα	δασέα
οὐρανισκόφωνα	κ	γ	χ
χειλοφωνα	π	β	φ
δδοιντόφωνα	τ	δ	θ

§ 22. Τὰ ήμιφωνα ὑποδιαιροῦνται εἰς διπλὰ (ξ, \xi, ψ), ως

συνιστάμενα ἐκ δύο γραμμάτων· (α, γ, χ) μὲ τὸ σ=ξ, (π, β, ϕ) μὲ τὸ σ=ψ. σ δὲ καὶ δ (=οδ ḥ δγ—γj =ξ· εἰς ὑγρὰ ($\lambda, \mu, \nu, \theta$), ώς εὐκόλως προφερόμενα μετ' ἄλλων συμφώνων· καὶ εἰς τὸ συριστικὸν σ, ώς προφερόμενον μετά τινος συριγμοῦ.

ΣΗΜ. Τὸ μ καὶ ν λέγονται καὶ ἔνρινα, διότι κατὰ τὴν προφοράν των συνοδεύονται ὑπὸ ἦχου τινὸς ἐκ τῆς ρινός.

§ 23. Τὸ ν τῶν διφθόγγων αυ, ευ, ηυ, πρὸ φωνηέντων, ὑγρῶν, μέσων καὶ τοῦ ξ προφέρεται ώς β· ώς αῦσος (ἄβος), εὐήλιος (ἴθηλιος), αὐλὸς (ἀβλός), εὔρωστος (ἴθρωστος).

§ 24. Τὸ σ πρὸ τῶν μέσων καὶ τῶν ὑγρῶν προφέρεται ώς ξ· ώς προσγειος (προζγειος), προσδέχομαι (προζδέχομαι), προσλαλία (προζλαλιά), προσμένω (προζμένω) κ.τ.λ.

Συλλαβή.

§ 25. Συλλαβὴ λέγεται ἡ ἐκφώνησις μιᾶς ἢ περισσοτέρων ὁμοῦ ἀπλῶν φωνῶν· ώς αι-, θεω-, θιησκ-, η-...

§ 26. Ἡ συλλαβὴ, ἐὰν ἔχῃ βραχὺ φωνῆν, καλεῖται βραχεῖα ώς λό-yos· ἐὰν δὲ ἔχῃ μακρὸν φωνῆν ἡ διφθογγον, λέγεται μακρά· ώς χώ-ραις· ἐὰν δὲ ἔχῃ βραχὺ φωνῆν πρὸ δύο ἢ πλειόνων συμφώνων ἡ πρὸ διπλοῦ, ὄνομάζεται θέσει μακρά· ώς ἔ-στε-ψε, πλ-στις, κ.τ.λ.

§ 27. Ἡ λέξις ἦτις σύγκειται ἐκ μιᾶς συλλαβῆς καλεῖται μοιοσύνηλλαβος, ἡ δὲ ἐκ δύο, δισύνηλλαβος, ἡ ἐκ τριῶν, τρισύνηλλαβος, καὶ ἡ ἐκ πλειόνων, πολυσύνηλλαβος· ώς ἶ-ισχύ-ισχυρόσ-ισχυριζομαι.

§ 28. Ἡ τελευταία συλλαβὴ λέξεως, ἦτις ἔχει περισσοτέρας ἀπὸ μίαν συλλαβής, λέγεται λήγουσα, ἡ πρὸ αὐτῆς πρὸς τὰ ἀριστερά, παραλήγουσα, ἡ δὲ πρὸ τῆς παραληγούσης, προπαραλήγουσα· ώς ἶ-σχυ-ρί-ζο-μαι (μαι λήγουσα· ξο παραλήγουσα· ρι προπαραλήγουσα) κ.τ.λ.

Συλλαβισμός.

§ 29. Συλλαβισμὸς λέγεται ἡ κανονικὴ διαίρεσις μιᾶς λέξεως εἰς τὰς συλλαβάς της. Γίνεται δὲ κατὰ τοὺς ἔξης κανόνας·

1) "Εν σύμφωνοι, έὰν εἶναι μεταξὺ δύο φωνηέντων, συλλαβίζεται πάντοτε μὲ τὸ ἀκόλουθον φωνῆεν· ως αἴ-τι-ος.

2) Δύο σύμφωνα, έὰν εἰς αἱ μεταξὺ δύο φωνηέντων, συλλαβίζονται μὲ τὸ ἀκόλουθον φωνῆεν, μόνον ἂι εἶναι ἀρκτικὴ λέξεως 'Ελληνικῆς· ως πέ-τρα, διότι ἔχομεν τριβω, τρώγω κ.τ.λ. Εὰν δὲ αὐτὰ δὲν εἶναι ἀρκτικὴ λέξεως 'Ελληνικῆς, χωρίζονται, καὶ τὸ μὲν πρῶτον συλλαβίζεται μὲ τὸ προηγούμενον, τὸ δὲ δεύτερον μὲ τὸ ἐπιφερόμενον φωνῆεν· ως ἀ-δελφός, πολ λά, διότι λφ ἡ δύο ὄμοια σύμφωνα δὲν εἶναι ἀρκτικὴ λέξεως 'Ελληνικῆς.

ΣΗΜ. Ἀφωνοι πρὸ μ ἦν συλλαβίζεται μὲ τὸ ἐπόμενον, καὶ έὰν ὄμοφωνον αὐτῷ μετὰ τοῦ μ ἦν εὑρίσκεται ἐν ἀρχῇ λέξεως· ως δά-φνη (πνέω), φά-τνη (θυητός), πρᾶ-γμα (χυητός), βα-θμός (τυχῆμα).

3) Τρία σύμφωνα, έὰν εἶναι μεταξὺ δύο φωνηέντων, τότε συλλαβίζονται καὶ τὰ τρία μὲ τὸ ἐπόμενον, έὰν ἀπὸ τὰ δύο πρῶτα καὶ ἀπὸ τὰ δύο δεύτερα ἀρχίζῃ λέξις 'Ελληνική, ἄλλως χωρίζονται κανονικῶς· ως αἰσχρός, αἰ-σχρός, διότι ἔχομεν σχῆμα-χρῆμα· ἄν-θρω-πος δέ, διότι οὐ δὲν εὑρίσκεται ἐν ἀρχῇ.

4) Τὰ σύνθετα ἐκ προθέσεων ἢ ἄλλων μορίων χωρίζονται εἰς τὰ μέρη των· ως συν-ηλθον, δυσ-άρεστος, εὐ-εργέτης κ.τ.λ., ἐκτὸς ὅταν γίνηται ἔκθλιψις· ως πα-ρέχω, κα-τ'έμοιο κ.τ.λ.

Πνεύματα.

§ 30. Τὰ πνεύματα εἶναι δύο, ψιλή (') καὶ δασεῖα (').

§ 31. Πάσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνῆεντος ἢ διφθογγού δέχεται ἐν ἐκ τούτων. Καὶ έὰν ἡ διφθογγος εἶναι κυρία, τότε τοῦτο τίθεται ἐπὶ τοῦ ὑποτακτικοῦ αὐτῆς φωνῆεντος· ως αὔτός, αἴτιος κ.τ.λ.

§ 32. Πάσα λέξις ἀπὸ υ ἢ ρ ἀρχομένη πάντοτε δασύνεται· ως ὥδωρ, φήτωρ κ.τ.λ.

Τόνοι.

§ 33. Τόνοι καλοῦνται τὰ σημεῖα, τὰ ὄποια τίθενται ἐπὶ τῆς συλλαβῆς τῆς λέξεως, ἵτις προφέρεται δυνατώτερον ἀπὸ τὰς ἄλλας. Εἶναι δὲ οἱ τόνοι τρεῖς· δξεῖα ('), βαχεῖα (') καὶ περισπωμένη (~ = '').

§ 34. Ἡ δέξεια (') τίθεται ἐπὶ τῆς ληγούσης, παραληγούσης καὶ προπαραληγούσης· ἡ δὲ λέξις ὄνομάζεται δέξύτουνος, παροξύτουνός, προπαροξύτουνος· ώς καλός, λόγος, ἄγγελος.

§ 35. Ἡ βαρεῖα (') τίθεται μόνον ἐπὶ τῆς ληγούσης, ὅταν ἡ λέξις δὲν ἔχῃ κατόπιν της στίξιν τινά· ώς καλὸς ἀνθρωπος· ἐν φῶ ὅταν ἔχῃ στίξιν, τότε ἡ βαρεῖα τρέπεται εἰς δέξειαν· ώς δὲ ἀνὴρ οὐτός ἔστι καλός, ἐὰν πράττῃ ἀγαθά.

ΣΗΜ. Βαρύτουνος λέγεται ἡ λέξις, ἐὰν δὲν τονίζηται ἐπὶ τῆς ληγούσης· ώς πλούσιος, δαίμων, ἐλεήμων κτλ.

§ 36. Ἡ περισπωμένη τίθεται ἐπὶ μακρᾶς ληγούσης μόνον καὶ ἐπὶ τῆς παραληγούσης· ἡ δὲ λέξις ὄνομάζεται περισπωμένη· ώς καλῶς, καὶ προπερισπωμένη· ώς κῆπος.

Τονισμός.

§ 37. Πᾶσα βραχεῖα συλλαβὴ τονιζομένη δέχεται δέξειαν· ώς λόγος.

§ 38. Ἡ θέσει μακρὰ συλλαβὴ εἰς τὸν τονισμὸν λογίζεται βραχεῖα καὶ ἐπομένως δέχεται δέξειαν· ώς ἔργον, λέξις.

§ 39. Μακρὰ παραλήγουσα πρὸ μακρᾶς ληγούσης δέχεται δέξειαν· ώς κῆπον.

§ 40. Μακρὰ παραλήγουσα πρὸ βραχείας ληγούσης δέχεται περισπωμένην· ώς κῆπος.

§ 41. Ὁταν ἡ λήγουσα εἴναι μακρὰ ἢ φύσει ἢ θέσει, ἡ προπαραλήγουσα δὲν τονίζεται· ώς ἀνθρώπουν, νυκτοφύλαξ.

§ 42. Ἡ προπαραλήγουσα, ἐὰν τονίζηται, δέχεται δέξειαν· ώς ἥδιος.

§ 43. Πᾶσα λέξις εἰς αὐ, εὐ, οὐ λήγουσα, ἐὰν τονίζηται, δέχεται περισπωμένην· ώς γραῦ, βασιλεῦ, βοῦν πλὴν τῶν ἰδού, ιού, οὐ καὶ τοῦ ἐγκλιτικοῦ πού.

§ 44. Αἱ δίφθογγοι αἱ καὶ οἱ, ἐν τῷ τέλει λέξεως εὑρισκόμεναι ἀνευ ληκτικοῦ συμφώνου, λογίζονται βραχεῖαι, ώς πρὸς τὸν τονισμὸν· ώς μοῦσαι, βώλοι. Δὲν λογίζονται δὲ βραχεῖαι εἰς τὴν Εὔκτικὴν ἔγκλισιν τῶν ρημάτων καὶ εἰς τὰ ἐπιρρήματα· ώς ποιῆσαι, τιμῆσαι, ἴσθμοῖ, οἴκοι, Πειραιοῖ, χαμαῖ.

*Ατονα.

§ 45. Δέκα μονοσύλλαβοι λέξεις δὲν ἔχουσι τόνον, εἰναι δὲ αὐται αἱ ἐπόμεναι· 4 ἀρθρα, δ, ή, οι, αι· 3 προθέτεις, ἐν, εις η ἐσ, ἐκ η ἐξ· 2 ἐπιρρήματα, ώς, ου· καὶ ὁ ὑποθετικὸς σύνδεσμος ει. Ἐκ τούτων τονίζεται τὸ οὐ, δταν μετ' αὐτὸν ὑπάρχη στίξις· ως ναι η ου; οὐκ ἔστιν δτις ου· ἀλλοθι δ' ου· καὶ τὸ ώς, δταν εἰναι ισοδύναμον πρὸς τὸ οὔτεως (=τοιουτοτρόπως); ως οὐδ' ώς; ἐξήχθη διώκειν.

*Εγκλιτικά.

§ 46. Υπάρχουσι λέξεις τινὲς μονοσύλλαβοι, αἵτινες πολλάκις τον τόνον των η ἀναβίθηκουσιν εἰς τὴν λήγουσαν τῆς προηγουμένης η τὸν ἀποβάλλουσι. Τοῦτο λέγεται Ἔγκλιτικός τόνου. Αὐται δὲ λέγονται ἐγκλιτικαὶ καὶ εἰναι αἱ ἐξης· 1) Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι μοῦ, μού, μέ, σοῦ, σού, σέ, οῦ, οὖ, ἔ, σφέ, σφωίν. 2) Η χόριστος τίς, πλὴν τοι τύπου ἄττα. 3) Ο ἐνεστῶς τῆς ὄριστικῆς τῶν ὅμιλτων εἰμὶ καὶ φημὶ (πλὴν τοῦ β' προσώπου εἰ καὶ φήσ). 4) Τα μορια πᾶς, πού, πή, πού, ποθέν, ποτέ, τέ, τού, γέ, κέν, νύν, πέρ, δά, πώ, ουν (σύρουν), δέ.

§ 47. Η ἔγκλισις τοῦ τόνου γίνεται κατὰ τοὺς ἐξης κανόνας.

1) Αἱ ἐγκλιτικαὶ λέξεις, ἐχν η προηγουμένη λέξις εἰναι προπαροξυτονος η προπερισπωμένη η ἀτονος, ἀναβίθηκουσι τὸν τόνον των εἰς τὴν λήγουσαν ἐκείνης ως ὀξείχν· ως ἄνθρωπος τις, κηπός μου, οὐ τε.

2) Αἱ ἐγκλιτικαὶ λέξεις, ἐχν η προηγουμένη λέξις ὀξύνηται η περισπάται, ἀποβάλλουσι τὸν τόνον των ως λαμπρός τις, σοφοῦ τινος.

3) Η ἐγκλιτικὴ λέξις, ἐχν η προηγουμένη παροξύνηται, ἀποβάλλει μὲν τὸν τόνον της, ἐχν εἰναι μονοσύλλαβος, τον φυλάττει δέ, ἐχν εῖχι δισύλλαβος, ως λόγος τις, λόγου τινάς.

4) Εχν πολλὰ ἐγκλιτικὰ ἀκολουθῶτιν ἀλλεπαλλήλως, τότε συνεγκλίνονται, ωστε τὸ τελευταῖον μένει ἀτονον· ως εἰ τις τινά φησι μοι.

ΣΗΜ. Ἐγκλιτικαὶ τινες λέξεις ἔνοῦνται μετὰ τῆς προηγουμένης εἰς μίαν λέξιν· ώς οὕτε, ὡστε· Αὗται, ἐπειδὴ κατὰ τὸν τόνον θεωροῦνται ώς μία λέξις, ὑπάγονται ώς πρὸς τὴν ἐγκλιτικὸν τοῦ τόνου εἰς τοὺς δηθέντας κανόνας· ώς εἴτε τίς ἔστιν, οὔτε τινὰ εἰδον, οὔτε τι ἔμαθον.

§ 48. Ἐγκλιτικὸς τόνου δὲν γίνεται, ὅταν μεταξὺ τῆς προηγουμένης καὶ τοῦ ἐγκλιτικοῦ ὑπάρχῃ κόμμα ἢ γίνηται ἐκθλίψις· ώς αἱρετώτερον, φησίν, εἰς κόρακας ἢ εἰς κόλακας ἐμπεσεῖν.

Ταῦτ’ ἔστιν.

Χασμωδία.

§ 49. Χασμωδία λέγεται ἡ κακοφωνία, ἥτις προέρχεται ἐκ τῆς συμπτώσεως δύο φωνηέντων ἢ φωνήντος καὶ διφθογγού ἐν δυσὶν ἐπαλλήλοις συλλαβήσις μιᾶς ἢ δύο λέξεων.

§ 50. Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς χασμωδίας οἱ ἀρχαῖοι εἶχον διάφορα πάθη φωνηέντων· ἥτοι· τὴν Ἐκθλίψιν, τὴν Ἀφαιρεσιν, τὴν Συναίρεσιν καὶ τὴν Κρᾶσιν. Ταῦτα δὲ ὄμοι λέγονται Συναλοιφή.

§ 51. Ἐκθλίψις εἶναι ἡ ἀποθολὴ τοῦ τελικοῦ βραχέος φωνήντος λέξεως προηγουμένης πρὸ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήσαντος ἐπιφερομένης· ώς ἀλλ’ ἐγώ (= ἔλλα ἐγώ). Σημεῖον δὲ ταύτης εἶναι ἡ ἀπόστροφος (').

ΣΗΜ. α'. Ο τόνος τοῦ ἐκθλιθομένου φωνήντος τῶν μὲν ἀχλίτων καὶ τῆς ἀντωνυμίας τινά συναποθάλλεται· ώς παρ’ ἡμῶν, ζεγα τιν’ ἀγαθά. Τῶν δὲ κλιτῶν ἀναβιβάζεται εἰς τὴν παραλήγουσαν ώς ὀξεῖα· ώς πόλλ’ ζεις.

ΣΗΜ. β'. Τὸ πρὸ τοῦ ἐκθλιθομένου φωνήντος σύμφωνον, ἐὰν τύχῃ νὰ εἶναι φιλόν, τρέπεται εἰς τὸ δυσφωνόν του δασύ, ἐὰν ἡ ἐπομένη λέξις δασύνται· ώς μεθ’ ἡμῶν (= μετὰ ἡμῶν).

ΣΗΜ. γ'. Ἐκθλίψις γίνεται καὶ ἐν τῇ αὐτῇ λέξει, ἐὰν τύχῃ νὰ εἶναι σύνθετος, ἀλλ’ ἡ ἀπόστροφος δὲν σημειούται· ώς κατέχω (= κατὰ ἔχω), καθέξω (= κατὰ ἔξω).

§ 52. Ἀφαιρεσις εἶναι ἀντίστροφός τις ἐκθλίψις, ἥτοι· ἡ ἀποθολὴ τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνήντος λέξεώς τινος πρὸ τοῦ τελικοῦ μακροῦ ἢ διφθογγού προηγουμένης· ώς ὁ γαθὲ (= ὁ ἀγαθέ), ἔμοιν πάκουσον (= ἔμοιν ἐπάκουσον).

§ 53. Συναίρεσις εἶναι ἡ συγχώνευσις δύο ἐπαλλήλων φωνηέν-

των, ἢ φωνήνετος καὶ διφθόγγου εἰς ἐν φωνῆν μακρὸν ἢ δίφθογγον ἐν τῇ αὐτῇ λέξει· ως γῆ (=γέα), ποιεῖσθον (=ποιέεσθον).

ΣΗΜ. Ἡ συνηρημένη συλλαβή, ἐὰν εἴναι λήγουσα, περισπάται, ἐὰν τὸ ἔτερον τῶν συναιρετέων περισπάται, ἢ δέξυνηται τὸ πρῶτον· ως Ἐρμεῖν-Ἐρμᾶν, Ἐρμέας-Ἐρμᾶς, γέα-γῆ. Ὁξύνεται δέ, ἐὰν τὸ δεύτερον τῶν συναιρετέων δέξυνηται· ως ἑσταῶς-ἑστάθεις, φωὶς-φώς.

§ 54. Κρᾶσις εἴναι ἡ συγχώνευσις τοῦ τελικοῦ φωνήνετος ἢ διφθόγγου προηγουμένης λέξεως μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήνετος ἢ διφθόγγου ἐπομένης εἰς ἐν φωνῆν μακρὸν ἢ δίφθογγον, ως κάγῳ (=καὶ ἐγώ).

§ 55. Ἐὰν ἡ δευτέρα λέξις ἐκ τῶν συγκιρνωμένων ἀρχηται ἀπὸ φωνήνετος δασυνομένου, τὸ ψιλόν, τὸ ὄποιον ὑπάρχει πρὸ τῆς ἐκ τῆς κράσεως προελθούσης συλλαβῆς, μετατρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχον δασύ· ως θοἰμάτιον (=τὸ ιμάτιον), χῶπας (=καὶ ὄπως).

ΣΗΜ. α'. Τὸ : τῆς διφθόγγου ὑπογράφεται, δταν κηται ἐν τῇ ἀρκτικῇ συλλαβῇ ἐπιφερομένης λέξεως· ως ἔγδυμαι (=ἐγώ οἶμαι).

ΣΗΜ. β'. Ἐὰν γείνῃ κρᾶσις ἄρθρου ἀπὸ φωνήνετος ἀρχομένου (δ, ἡ, οί, αἱ) καὶ δόνοματος ψιλουμένου, μετὰ τὴν κρᾶσιν ὑπερισχύει ἡ δασεῖα τοῦ ἄρθρου· ως ἀνήρ (=ὁ ἀνήρ), ἄνθρωποι (=οἱ ἀνθρώποι).

Εὐφωνικὰ ν, ζ, κ.

§ 56. Πρὸς θεραπείαν προσέτι τῆς χασμωδίας οἱ ἀρχαῖοι εἶχον καὶ τὰ εὐφωνικὰ γράμματα ν, ζ, κ, τιθέμενα ἐν τῷ τέλει τῶν λέξεων πρὸ ἐπιφερομένου φωνήνετος.

§ 57. Τὸ ν λαμβάνουσι·

- 1) Αἱ δοτικαιὶ πληθυντικαιὶ· ως πᾶσιν ἀνθρώποις.
- 2) Τὰ ἑνικὰ καὶ πληθυντικὰ τρίτα πρόσωπα τῶν ῥημάτων εἰς ε ἢ ι λήγοντα· ως ἔλεγεν ἐκεῖνος, γράφουσιν οἱ φίλοι.
- 3) Τὸ δεικτικὸν ι, δταν πρὸ αὐτοῦ εἴναι σ· ως τουτοισὶν ἀνδράσι.
- 4) Τὰ εἰς σι τοπικὰ ἐπιρρήματα· ως Ἀθήνησιν οἰκεῖ.
- 5) Τὸ εἶκοσι, τὸ πέρσι καὶ τὸ παντάπασι· ως εἶκοσιν ἄνδρες, πέρσιν ἀπέθανε, παντάπασιν ἀνόητος.

§ 58. Τὸ σ λαμβάνονται.

1) Τὰ μόρια οὗτα, ἄχρι, μέχρι καὶ ἀτρέμα· ως ταῦθ' οὗτας
ἔχει κ.τ.λ.

2) Ἡ προθεσμία ἐκ· ως ἐξ Ἀθηνῶν.

§ 59. Τὸ εὐφωνικὸν κ προστιθεται εἰς τὸ οὐ πρὸ φωνήεντος
ψιλουμένου· ως οὐκ ἔχω. Ὅταν δὲ ἡ ἐπιφερομένη λέξις ἀρχηται ἀπὸ
φωνήεντος δασυνομένου, δασύνεται καὶ τοῦτο· ως οὐκ ἡμῶν ἔστιν.

Περὶ στιξεώς.

§ 60. Ὅταν ὅμιλῶμεν, καθηνομεν διαφόρους διακοπὰς τῆς
φωνῆς, καθόσον ὁ λόγος διατρέπεται εἰς διάφορα τεμάχια· δταν
γράφωμεν, τὰς διαφόρους ταύτας διακοπὰς τῆς φωνῆς σημειοῦμεν
διὰ τινῶν σημείων, τὰ ὅποια λέγονται σημεῖα στιξεώς.

§ 61. Τὰ σημεῖα τῆς στιξεώς εἶναι πέντε·

1) Ἡ τελεία στιγμή (.)·

2) Ἡ μέση στιγμὴ ἢ ἄνω τελεία (·)·

3) Ἡ ὑπόστιγμὴ ἢ τὸ κομμα (.)·

4) Τὸ ἐρωτηματικόν (;)· δπερ μεταχειριζόμεθα ἐπὶ ἐρωτήσεως.

5) Τὸ θαυμαστικόν (!), δπερ μεταχειριζόμεθα ἐπὶ θαυμασμοῦ
ἢ σχετλιασμοῦ.

§ 62. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἀνω σημείων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα τινά,
δι· ω, σημειοῦνται ἄλλαι περιστάσεις·

1) Ἡ ἀπόστροφος (·), δι· ἡς σημειοῦται ἡ Ἐκθλιψίς καὶ ἡ
Ἀφαίρεσις.

2) Ἡ κορωνίς (·), δι· ἡς σημειοῦται ἡ Κράσις.

3) Τὰ διαλυτικά (·), τὰ ὅποια τίθενται ἐπὶ τοῦ ε καὶ τοῦ ν
διὰ νὰ δηλωθῇ ὅτι τὸ ε ἢ τὸ ν δὲν ἀποτελεῖ διφθογγον μετὰ τοῦ
προηγουμένου φωνήεντος· ως ἀεδιος, ἄϋλος.

4) Ἡ παρένθεσις (), ἐν ἣ κλείομεν λέξιν ἢ φράσιν ἐξηγητι-
κὴν προηγουμένου.

5) Τὰ εἰσαγωγικά, («—»), ἐν οἷς κλείομεν λόγον ἄλλου ἀνα-
φερόμενον αὐτολεξεῖ.

6) Τὰ ἀποσιωπητικά (. . . .), τὰ ὅποια σημειοῦμεν, δταν
δὲν θέλωμεν νὰ εἴπωμεν δσα εἴχομεν σκοπὸν νὰ εἴπωμεν.

- 7) Τὸ διαιρετικόν (-), δι' οὐ χωρίζονται αἱ συλλαβαὶ τῶν λέξεων· ώς ἄγ-γε-λος.
- 8) Ἡ παράγραφος (ἢ), δι' ἡς λόγον ἐκτεταμένον χωρίζομεν εἰς μικρότερα μέρη.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΥΠΙΚΟΝ

ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ἢ 63. Αἱ λέξεις, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα ὅταν ὅμιλῶμεν ἢ γράφωμεν, εἶναι ἀναριθμητοὶ δύνανται ὅμως αὗται νὰ συνοψισθῶσιν εἰς δέκα εἰδῆ. Ταῦτα δὲ τὰ εἰδῆ ως ἀποτελοῦντα τὸν λόγον λέγονται μέρη τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ τὰ ἔξης· τὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἐπιθετοῦ, τὸ ἀρθρον, ἡ ἀντινομία, τὸ φῆμα, ἡ μετοχή, ἡ πρόθεσις, τὸ ἐπίφρημα, ὁ σύνδεσμος καὶ τὸ ἐπιφώνημα.

ἢ 64. Οὐσιαστικόν. Οὐσιαστικὰ λέγονται ὅσα σημαίνουσι πρόσωπα, ζῷα ἢ πράγματα, καὶ εἶναι δύο εἰδῶν, κύρια καὶ προσηγορικά.

1) Κύρια λέγονται ἐκεῖνα τὰ οὐσιαστικὰ διὰ τῶν ὁποίων δηλοῦμεν ἐν πρόσωπον ἢ ἐν πράγματα· ως Πλάτων, Ἐλλάς.

2) Προσηγορικὰ λέγονται ἐκεῖνα δι' ὧν δηλοῦμεν πάντα τὰ ὄμοειδῆ πρόσωπα ἢ πράγματα· ως οἰκία, φυτόν, ἄνθρωπος.

ἢ 65. Τὰ οὐσιαστικὰ ἐὰν σημαίνωσιν ἀντικείμενα αἰσθητὰ ἢ νοητὰ αὐθύπαρκτα λέγονται συγκεκριμένα· ως ἀνήρ, δένδρον, Θεός, δαίμων κ.τ.λ. Ἐὰν δὲ σημαίνωσιν ἰδιότητα ἢ κατάστασιν ἢ πρᾶξιν, οὐχὶ δὲ καὶ αὐθύπαρκτόν τι ἀντικείμενον, λέγονται ἀφηρημένα· ως ἀρετή, πανία, σοφία, ἐπιμέλεια, τιμή.

ἢ 66. Ἐπιθετοῦ. Ἐπιθετα λέγονται αἱ λέξεις αἱ ὁποῖαι σημαίνουσι τὴν ποιότητα ἢ τὴν ἰδιότητα τῶν οὐσιαστικῶν· ως καλός, πανός, λευκός, μέλας.

§ 67. *Αρθρον.* 'Αρθρα λέγονται αἱ μονοσύλλαβοι λέξεις (ό, ή, τό), αἵτινες τίθενται πρὸ τῶν ὄνομάτων καὶ καθιστῶσι ταῦτα γνωστὰ καὶ ώρισμένα· ως δ παῖς, ή τράπεζα, τὸ δένδρον.

§ 68. *Ἀντωνυμία.* 'Αντωνυμίαι λέγονται λέξεις τιθέμεναι ἀντὶ τῶν ὄνομάτων· ως ἐγώ (ό Πλάτων), σύ (ό Δημήτριος), ἔκεινος (ό ἀστήρ).

§ 69. *Ρῆμα.* 'Ρήματα λέγονται λέξεις, σημαίνουσαι τὴν ἐν χρόνῳ διάθεσιν ὅντος τινός· ήτοι λέξεις σημαίνουσαι ὅτι ὅν τι ἐν χρόνῳ τινὶ ἐνεργεῖ, πάσχει ή εὑρίσκεται ἐν τινὶ καταστάσει· ως γράφω, τύπτομαι, κοιμᾶμαι.

§ 70. *Μετοχή.* Μετοχαὶ λέγονται λέξεις, αἵτινες ἐν μορφῇ ἐπιθέτου σημαίνουσι τὴν ἐν χρόνῳ διάθεσιν ὅντος τινός· ήτοι, ἐὰν τὰ ῥήματα λάθωσι μορφὴν ἐπιθέτου, τὸ ὄποιον νὰ δηλοῖ τὸν χρόνον τῆς διαθέσεως, λέγονται μετοχαί. Καλοῦνται δὲ μετοχαί, διότι μετέχουσι καὶ τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ἐπιθέτου· ως δ γράφων — ή γράφουσα — τὸ γράφον, ο διδασκόμενος — ή διδασκομένη — τὸ διδασκόμενον κ.τ.λ.

§ 71. *Πρόθεσις.* Προθέσεις λέγονται λέξεις, τὰς ὅποιας θέτομεν πρὸ τῶν πλαγίων πτώσεων τῶν ὄνομάτων, ἀντωνυμιῶν κ.τ.λ. διὰ νὰ δηλώσωμεν διαφόρους σχέσεις τούτων μετ' ἄλλων λέξεων· ως ἐν τῇ ἀγορᾷ εἶμι, πρὸ σοῦ ἥλθον.

ΣΗΜ. Αἱ προθέσεις πολλάκις εύρισκονται καὶ ἐν συνθέσει· ως καταλέγω (κατὰ-λέγω), παρέχω (παρὰ-έχω).

§ 72. *Ἐπίρρημα.* 'Ἐπιρρήματα λέγονται λέξεις τινές, αἵτινες προσδιορίζουσι κυρίως τὰ ῥήματα κατὰ τόπον, χρόνον, τρόπον καὶ ποσόν· ως ἐνταῦθα μένει, χθὲς ἥλθε, καλῶς λέγει, τετράκις ἡγόρευσε.

§ 73. *Σύνδεσμος.* Σύνδεσμοι λέγονται λέξεις, αἱ ὅποιαι συνδέουσι λέξιν μὲ λέξιν ή πρότασιν μὲ πρότασιν καὶ ἐκφράζουσι τὰς μεταξὺ αὐτῶν διαφόρους σχέσεις· ως ἐγώ καὶ σὺ καθημεθά· δὲ μὲν διδάσκαλος λέγει, δὲ μαθητὴς ἀκούει.

§ 74. *Ἐπιφώνημα.* 'Ἐπιφωνήματα λέγονται λέξεις ἐκφράζουσαι παθήματα ψυχικά, ήτοι λύπην, χαράν, δργήν, θαυμασμὸν καὶ τὰ τοιαῦτα· ως οἴημοι, φεῦ, βαβαὶ κ. τ. λ.

Γ 75. Ἐκ τῶν δέκα μερῶν τοῦ λόγου τὰ ἐξ πρῶτα, οἵτινα τὸ οὐσιαστικόν, ἐπίθετον, ἀρθρον, ἀντωνυμία, φῆμα καὶ μετοχὴ λέγονται κλιτά, ὡς μεταβαλλόμενα εἰς τὴν κατάληξιν των· τὰ δὲ τελευταῖς τέσσαρα, οἵτινα ἡ πρόσθεσις, τὸ ἐπιφρόνημα, ὁ σύνδεσμος καὶ τὸ ἐπιφάνημα, ἀκλιτα, ὡς μὴ μεταβαλλούντα τὴν κατάληξιν των.

Κλιτὰ μέρη τοῦ λόγου.

Γ 76. Τὰ κλιτὰ μέρη τοῦ λόγου διαιροῦνται εἰς τὰ πτωτικά, μετὰ τῶν ὄποιων συγκαταλέγεται καὶ ἡ μετοχή, καὶ εἰς τὰ φῆματα.

Γ 77. Πτωτικὰ είναι τὰ οὐσιαστικά, τὰ ἐπίθετα, τὰ ἀρθρα, αἱ ἀντωνυμίαι καὶ αἱ μετοχαί. Καλοῦνται δὲ πτωτικά, διότι ἔχουσι πτώσεις. Πτώσεις δὲ καλοῦνται αἱ διάφοροι μεταβολαὶ τῆς καταλήξεως τῶν πτωτικῶν πρὸς ἔκφρασιν τῶν διαφόρων σχέσεων αὐτῶν πρός ἄλλας λέξεις.

Γ 78. Τὰ πτωτικὰ ἔχουσι καὶ ἄλλους διαφόρους τύπους, διὰ νὰ ἔκφραζωσι τὸ γένος καὶ τὸν ὀριθμόν. Ἡ πτῶσις, τὸ γένος καὶ ὁ ἀριθμὸς λέγονται παρεπόμενα τῶν πτωτικῶν, διότι παρέπονται ἡ παρακολουθοῦσιν αὐτὰ ἐν τῇ κλίσει.

Γ 79. Παρεπόμενα ἔχει καὶ τὸ φῆμα, ἀλλ' ἴδια, τὰ ὄποια θέλομεν ἀναφέρει ἐν τοῖς περὶ φήματος.

Γ 80. Ἡ μετοχὴ μετέχει τῶν παρεπομένων τῶν πτωτικῶν καὶ τινῶν τοῦ φήματος.

Ρίζα, θέμα, κατάληξις.

Γ 81. Εἰς πᾶν κλιτὸν μέρος τοῦ λόγου διακρίνομεν φίξαν, θέμα καὶ κατάληξιν.

Γ 82. Ρίζα λέγεται ἡ ἐξ ἀρχῆς τεθεῖσα μονοσύλλαβος καὶ βραχεῖα βάσις τῆς λέξεως, ἐξ ἣς καὶ αὐτὴν λέξις καὶ πᾶσαι αἱ συγγενεῖς αὐτῇ παράγονται καὶ ητίς οὐδεμίαν μεταβολὴν ἐπιδέχεται· ὡς δο-λιπ-φα-στα-φιλ-

Γ 83. Θέμα λέγεται τὸ μὴ μεταβαλλόμενον μέρος τοῦ κλιτοῦ ἐν

τῇ κλίσει καὶ γινόμενον ἐκ τῆς βίζης η̄ δι' ἔκτάσεως φωνηέντων η̄ διὰ προσλήψεως γραμμάτων· ώς, διδο-λειπ-φιλο- κ.τ.λ. Διὰ τοῦτο εἰς πολλὰς λέξεις τὸ θέμα εἶναι διττόν, ἵσχυρὸν καὶ ἀσθενές· ώς, λιπ-λειπ- κ.τ.λ.

§ 84. Κατάληξις λέγεται τὸ μεταβολόμενον ἐν τῇ κλίσει ληκικὸν μέρος τοῦ κλιτοῦ· ώς -οσ-ου-ω· (δοτῆρος, δο- βίζα, δοτηρο-θέμα, -οσ κατάληξις· μανθάνω, μαθ- βίζα, μανθάν-θέμα, -ω κατάληξις· ἐπυνθανόμην, πυθ- βίζα, ἐπυνθαν-θέμα, -όμην κατάληξις).

§ 85. Τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ θέματος λέγεται χαρακτήρ, ώς δοτηρ- τὸ ρ εἶναι χαρακτήρ.

Πτωτικά.

§ 86. Τὰ πτωτικά, ώς εἴπομεν, ἔχουσι τρία παρεπόμενα, τὸ γένος, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν πτῶσιν.

- 1). Τὰ γένη εἶναι τρία· ἀρσενικόν, θηλυκόν, οὐδέτερον.
- 2). Οἱ ἀριθμοὶ εἶναι τρεῖς· ἑνικός, δυϊκός, πληθυντικός.
- 3). Αἱ πτώσεις εἶναι πέντε· δυομαστική, γενική, δοτική, αἰτιατική, κλητική.

Κ Δ Ι Σ Ε Ι Σ

§ 87. Κλίσεις λέγονται οἱ διάφοροι τρόποι καθ' οὓς μεταβάλλονται τὰ πτωτικὰ κατ' ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν. Αἱ κλίσεις εἶναι τρεῖς, Πρώτη, Δευτέρα, Τρίτη.

§ 88. Ή μὲν Πρώτη καὶ Δευτέρα λέγονται ἴσοσύλλαβοι, διότι τὰ ὄνοματα τὰ ὄποια κλίνονται εἰς αὐτὰς ἔχουσιν ἵσον ἀριθμὸν συλλαβῶν εἰς δλας τὰς πτώσεις, η̄ δὲ Τρίτη περιττοσύλλαβος, διότι τὰ ὄνοματα τὰ ὄποια κλίνονται εἰς αὐτὴν ἔχουσι μίαν συλλαβὴν περισσοτέραν εἰς τὴν γενικὴν ἀπὸ τὴν ὄνομαστικήν.

§ 89. Τὰ ὄνόματα καὶ τῶν τριῶν κλίσεων εἶναι ἄλλα ἀσυναίρετα καὶ ἄλλα συνηρημένα. Καὶ τῆς μὲν Πρώτης καὶ Δευτέρας κλίσεως τὰ συνηρημένα εἶναι ὄλοπαθη, διότι πάσχουσι τὴν συναί-

ρεσιν εἰς ὅλας τὰς πτώσεις, τῆς δὲ Τρίτης τὰ συνηρημένα εἴναι
ἄλλα μὲν ὀλιγοπαθῆ, ἄλλα δὲ ὀλοπαθῆ.

Κλίσις τοῦ ἄρθρου.

§ 90. Προτάσσεται ἡ κλίσις τοῦ ἄρθρου, διότι τοῦτο συνοδεύει
τὰ ὄνοματα εἰς τὴν κλίσιν των.

πτώσ.	'Ενικός	Δυνός	Πληθυντικός
Όν.	ό, ἡ, τό,	τώ	οί, αἱ, τά.
Γεν.	τοῦ, τῆς, τοῦ,	τοῖν	τῶν, τῶν, τῶν.
Δοτ.	τῷ, τῇ, τῷ,	τοῖν	τοῖς, ταῖς, τοῖς.
Αἰτ.	τόν, τήν, τό,	τώ	τούς, τάς, τά.

ΣΗΜ. α'. 'Ο Δυτικὸς τοῦ θηλυκοῦ εἶναι τώ, τοῖν ἀντὶ τά, ταῖν.

ΣΗΜ. β'. Τὸ ἄρθρον κλητικὴν δὲν ἔχει. Πολλάκις δμως ἡ κλητικὴ
τῶν ὄνομάτων λαμβάνει τὸ κλητικὸν ἐπιφώνημα ὥ, διότε διὰ τοῦτο κλη-
τικὸν καλείται.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

§ 91. Ἡ πρώτη κλίσις ἔχει ὄνοματα ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ
μόνον. Καὶ τὰ μὲν ἀρσενικὰ λήγουσιν εἰς -ας καὶ -ης, τὰ δὲ
θηλυκὰ εἰς -α καὶ -η.

§ 92.

Καταλήξεις.

ἀρσεν. θηλυκάι

	'Ενικός	Δυνός	Πληθ.	
Όν.	ᾶς-ης	ἄ-η	Όν.	αἱ
Γεν.	ου-ου	ᾶς ἢ ης-ης	Γεν.	ων
Δοτ.	ᾳ-ῃ	ᾳ ἢ η-ῃ	Δοτ.	αις
Αἰτ.	ᾶν-ην	ἄν-ην	Αἰτ.	ᾶς
Κλ.	ᾶ-η καὶ ἄ	ἄ-η	Κλ.	αι

§ 93.

Όνοματα ἀρσενικά.

'Ενικός

Όν.	ό νεανίας	στρατοδίκης	στρατιώτης
Γεν.	τοῦ νεανίου	στρατοδίκου	στρατιώτου
Δοτ.	τῷ νεανίᾳ	στρατοδίκῃ	στρατιώτῃ
Αἰτ.	τόν νεανίαν	στρατοδίκην	στρατιώτην
Κλητ.	ὦ νεανίᾳ	στρατοδίκῃ	στρατιώτᾳ

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ	νεανίσ	στρατοδίκα	στρατιώτα
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	νεανίσιν	στρατοδίκαιν	στρατιώταιν
Κλητ.	ῶ	νεανίσ	στρατοδίκα	στρατιώτα

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ	νεανίσι	στρατοδίκαι	στρατιώται
Γεν.	τῶν	νεανίσῶν	στρατοδίκαιῶν	στρατιώταιῶν
Δοτ.	τοῖς	νεανίσιαις	στρατοδίκαιαις	στρατιώταιαις
Αἰτ.	τοὺς	νεανίσ	στρατοδίκαις	στρατιώταις
Κλητ.	ῶ	νεανίσι	στρατοδίκαι	στρατιώται

*Ένικός**Δυτικός**Πληθυντικός*

'Ον. δὲ μαθητής				
Γεν. τοῦ μαθητοῦ				
Δοτ. τῷ μαθητῇ				
Αἰτ. τὸν μαθητήν				
Κλ. ὦ μαθητά				

'Ον. καὶ Αἴτ.	τῷ μαθητᾷ			
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν μαθηταῖν			
Κλητ.	ῷ μαθητᾷ			

§ 94.

'Ονόματα θηλυκά.

Ένικός

'Ον.	ἡ	πλευρᾶ'	χώρα	καρδία	ἄγκυρα
Γεν.	τῆς	πλευρᾶς	χώρας	καρδίας	ἄγκυρας
Δοτ.	τῇ	πλευρᾷ	χώρᾳ	καρδίᾳ	ἄγκυρᾳ
Αἰτ.	τὴν	πλευρᾶν	χώραν	καρδίαν	ἄγκυραν
Κλ.	ῶ	πλευρᾶ'	χώρα	καρδία	ἄγκυρα

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἴτ.	τῷ πλευρᾶ'	χώρα	καρδία	ἄγκυρα
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν πλευραῖν	χώραιν	καρδίαιν	ἄγκυραιν
Κλητ.	ῷ πλευρᾶ'	χώρα	καρδία	ἄγκυρα

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ	πλευραί	χώραι	καρδίαι	ἄγκυραι
Γεν.	τῶν	πλευρῶν	χώρων	καρδίῶν	ἄγκυρῶν
Δοτ.	τοῖς	πλευραῖς	χώραις	καρδίαις	ἄγκυραις
Αἰτ.	ταῖς	πλευρᾶς	χώρᾶς	καρδίᾶς	ἄγκυρᾶς
Κλ.	ῷ	πλευραί	χώραι	καρδίαι	ἄγκυραι

'Ενικός

'Ον.	ἡ	γλῶσσα	μέλισσα	στήλη	τιμή
Γεν.	τῆς	γλώσσης	μελίσσης	στήλης	τιμῆς
Δοτ.	τῇ	γλώσσῃ	μελίσσῃ	στήλῃ	τιμῇ
Αἰτ.	τὴν	γλῶσσαν	μέλισσαν	στήλην	τιμήν
Κλ.	ῷ	γλῶσσα	μέλισσα	στήλη	τιμή

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	γλώσσᾳ	μελίσσᾳ	στήλᾳ	τιμᾷ'
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	γλώσσαιν	μελίσσαιν	στήλαιν	τιμαῖν
Κλητ.	ῷ	γλώσσᾳ	μελίσσᾳ	στήλᾳ	τιμᾷ'

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ	γλῶσσαι	μέλισσαι	στῆλαι	τιμαὶ
Γεν.	τῶν	γλωσσῶν	μελισσῶν	στηλῶν	τιμῶν
Δοτ.	ταῖς	γλώσσαις	μελίσσαις	στήλαις	τιμαῖς
Αἰτ.	τάξ	γλώσσας	μελίσσας	στήλας	τιμᾶς
Κλητ.	ῷ	γλώσσαι	μέλισσαι	στῆλαι	τιμαὶ

'Ενικός

Δυτικός

Πληθυντικός

'Ον. ἡ δικαιοσύνη	'Ον. αἱ δικαιοσύναι
Γεν. τῆς δικαιοσύνης	Γεν. τῶν δικαιοσυῶν
Δοτ. τῇ δικαιοσύνῃ	Δοτ. τοῖν δικαιοσύναιν
Αἰτ. τὴν δικαιοσύνην	Αἰτ. τὰς δικαιοσύνας
Κλ. ὥ δικαιοσύνη	Κλ. ὥ δικαιοσύναι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 95. Τὰ εἰς -ης ἔχουσι τὴν Κλητικὴν τοῦ ἐνικοῦ εἰς -η. "Έχουσι δὲ αὐτὴν εἰς -ᾶ, τὰ εἰς της, πης, τὰ ἐθνικὰ καὶ τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ πωλῶ, τρίβω, μετρῶ, ἄψω, ὀνοῦμαι, λατρεύω κ.τ.λ. ἦτοι τὰ ἔχοντα τὸ β' συνθετικὸν ῥῆμα: ως ναύτης—ναύτα, κυνῶπης — κυνῶπα, Πέρσης — Πέρσα, βιβλιοπώλης — βιβλιοπώλα, παιδοτρίβα, γεωμέτρα, σχολάρχα, τελῶνα, εἰδωλολάτρα. Τὸ δὲ δεσπότης ἀναβίβαζει καὶ τὸν τονον, ὥ δέσποτα.

§ 96. "Οσα θηλυκὰ εἰς -α ἔχουσι πρὸ τοῦ α φωνῆν ἥ ρ, φυλάττουσι τὸ α ἀτρεπτον ἐν πάσαις ταῖς πτώσει τοῦ ἐνικοῦ.

§ 97. 'Η αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ τοῦ ἐνικοῦ τῶν πρωτοκλιτῶν ἔχει καὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν τόνον τῆς ὄνομαστικῆς: ώς ταμίας-ἀν-ᾶ, οἰκία-ἀν-ᾶ, γλῶσσα-ἄγ-ᾶ.

§ 98. Ἡ δημοσιαστικὴ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν θηλυκῶν τῶν μὲν οὐσιαστικῶν ὄμοτονεὶ τῇ ἐνικῇ δημοσιαστικῇ, τῶν δὲ ἐπιθέτων τῇ πληθυντικῇ δημοσιαστικῇ τῶν ἀρσενικῶν, ἐὰν ταῦτα ἔχωσι τὸ ἀρσενικὸν δευτερόκλιτον· ἐὰν δὲ εἶναι τριτόκλιτον, συμφωνοῦσι μὲ τὴν ὄνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ τοῦ ἰδίου γένους· ως ἡ μέλισσα — αἱ μέλισσαι, ἡ δικαία — αἱ δικαίαι (ώς οἱ δικαιοί), ἡ ταχεῖα — αἱ ταχεῖαι κ.τ.λ.

§ 99. Ἡ γενικὴ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν πρωτοκλίτων περισπάται, πλὴν τῶν θηλυκῶν τῶν εἰς —ος βαρυτόνων ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν καὶ τῶν οὐσιαστικῶν χρήστης, χλούνης, ἐτησίαις, ἀφύη· ως δικαιοίς—δικαία—δικαίων, τριβόμενος—τριβομένη—τριβομένων, χρήστων, χλούνων, ἐτησίων, ἀφύων.

Χρόνος.

§ 100. Τὸ -ας τῆς α' κλίσεως καὶ τὸ -α τοῦ δυϊκοῦ εἶναι πάντοτε μακρόν.

§ 101. Ἐκ τῶν εἰς -α θηλυκῶν ἔχουσιν αὐτὸν ἐν τῇ ὄνομαστικῇ τοῦ ἐνικοῦ μακρόν.

1) Τὰ ἐπίθετα ὅσα ἔχουσι τὸ ἀρσενικὸν δευτερόκλιτον· ως ἄξιος—ἄξια, πλὴν τοῦ Χίος (Χίιος)—Χίᾳ, Δίος (Δίιος) — Διᾳ.

2) Τὰ εἰς -εια καὶ -οα παροξύτονα οὐσιαστικά· ως μνεῖα, βασιλεῖα, χρόα, πόσα.

3) Τὰ εἰς -ρα δισύλλαβα ἔχοντα ἐν τῇ παραληγούσῃ φωνῇεν· ως ὥρα, χώρα, θύρα· πλὴν τοῦ χύτρα καὶ σφῦρα.

4) Πάντα τὰ πολυσύλλαβα παροξύτονα οὐσιαστικά· ως ἡμέρα, παλαιστρά, κακία, ἐλαία.

5) Πάντα τὰ δξύτονα οὐσιαστικά· ως χαρᾶ', λαλιᾶ', σκιᾶ'.

§ 102. Ἐχουσι δὲ τοῦτο βραχύ.

1) Τὰ ἐπίθετα καὶ αἱ μετοχαὶ ὅσων τὸ ἀρσενικὸν εἶναι τριτόκλιτον· ως ταχύς—ταχεῖα, ἐλθών—ἐλθοῦσα.

2) Τὰ εἰς -ρα δισύλλαβα ἔχοντα ἐν τῇ παραληγούσῃ διφθογγού· ως σφαιρά, μοῖρα, πρῷρα, πλὴν τῶν Αἴθρα, Φαιδρά, αὔρα, λαύρα, σαύρα.

3) Πάντα τὰ προπαροξύτονα· ως ἐπιμέλεια, εὔνοια, Ἰστίαια,
Πλάταια, Φώκαια, μαθήται.

- 4) Τὰ εἰς -αια διεύλλαβα· ως μαῖα, γραῖα.
- 5) Τὰ εἰς -υια· ως μυῖα, δρυγνιά, ἀγνιά.
- 6) Πάντα τὰ ἐν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ τοῦ ἑνίκου τρέποντα τὸ
α εἰς η· ως μοῦσα, γλῶσσα.

§ 103. Ὀνόματα συνηρομένα.

Ἄρσενικά

Ἐνικός

'Ον.	ό	Ἐρμέᾶς-Ἐρμῆς
Γεν.	τοῦ	Ἐρμέου-Ἐρμοῦ
Δοτ.	τῷ	Ἐρμέῳ-Ἐρμῆ
Αἰτ.	τὸν	Ἐρμέαν-Ἐρμῆν
Κλ.	ῷ	Ἐρμέᾳ-Ἐρμῇ

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	Ἐρμέᾳ-Ἐρμᾶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	Ἐρμέαιν-Ἐρμαῖν
Κλητ.	ῷ	Ἐρμέᾳ-Ἐρμᾶ

'Ον.	οἱ	Ἐρμέαι-Ἐρμαῖ
Γεν.	τῶν	Ἐρμεῶν-Ἐρμῶν
Δοτ.	τοῖς	Ἐρμέαις-Ἐρμαῖς
Αἰτ.	τοὺς	Ἐρμέας-Ἐρμᾶς
Κλ.	ῷ	Ἐρμέαι-Ἐρμαῖ

Θηλυκά

Ἐνικός

'Ον.	ἡ	μνάᾶς-μνᾶ	συκέα-συκῆ
Γεν.	τῆς	μνάᾶς-μνᾶς	συκέᾶς-συκῆς
Δοτ.	τῇ	μνάᾳ-μνᾷ	συκέῃ-συκῆῃ
Αἰτ.	τὴν	μνάᾶν-μνᾶν	συκέᾶν-συκῆν
Κλ.	ῷ	μνάᾶ-μνᾶ	συκέᾶ-συκῆ

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	μνάᾶς-μνᾶ	συκέᾶ-συκᾶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖς	μνάαιν-μνᾶν	συκέαιν-συκᾶν
Κλητ.	ῷ	μνάᾶ-μνᾶ	συκέᾶ-συκᾶ

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ	μνάαι-μναῖ	συκέαι-συκαῖ
Γεν.	τῶν	μναῶν-μνῶν	συκεῶν-συκῶν
Δοτ.	ταῖς	μνάαις-μναῖς	συκέαις-συκαῖς
Αἰτ.	τὰς	μνάᾶς-μνᾶς	συκέᾶς-συκᾶς
Κλ.	ῷ	μνάαι-μναῖ	συκέαι-συκαῖ

Ένικός

'Ον.	ἡ	σιδηρέα-σιδηρᾶ	ἀπλόη-ἀπλῆ
Γεν.	τῆς	σιδηρέᾶς-σιδηρᾶς	ἀπλόης-ἀπλῆς
Δοτ.	τῇ	σιδηρέᾳ-σιδηρᾷ	ἀπλόῃ-ἀπλῆ
Αἰτ.	τὴν	σιδηρέαν-σιδηρᾶν	ἀπλόην-ἀπλῆν
Κλ.	ῷ	σιδηρέα-σιδηρᾶ	ἀπλόη-ἀπλῆ

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ	σιδηρέα σιδηρᾶ	ἀπλόᾶ-ἀπλᾶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	σιδηρέαιν-σιδηραῖν	ἀπλόαιν-ἀπλαῖν
Κλητ.	ῷ	σιδηρέα-σιδηρᾶ	ἀπλόᾶ-ἀπλᾶ

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ	σιδήρεαι-σιδηραῖ	ἀπλόαι-ἀπλαῖ
Γεν.	τῶν	σιδηρέων-σιδηρῶν	ἀπλόων-ἀπλῶν
Δοτ.	ταῖς	σιδηρέαις-σιδηραῖς	ἀπλόαις-ἀπλαῖς
Αἰτ.	τὰς	σιδηρέας-σιδηρᾶς	ἀπλόᾶς-ἀπλᾶς
Κλητ.	ῷ	σιδήρεαι-σιδηραῖ	ἀπλόαι-ἀπλαῖ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 104. Συναιροῦνται τὸ αα εἰς ἄ· ως μνάα-μνᾶ, τὸ εα εἰς η, ως συκέα-συκῆ, καὶ ὅταν προηγήται φωνῆν ἢ φ εἰς ἄ· ως ἐρεέα-ἄ, ἀργυρέα-ά, βιρέας-βιρρᾶς (ό ἀνεμος). Τὸ δὲ Βορέας (ό θεός) ἀσυναιρέτως. Τὰ δὲ α, ε, ο πρὸ μακρῶν φωνηντῶν καὶ διφθόγ-γων ἔξαφανίζονται· ως ἀπλόη-ἀπλῆ, ἀπλόᾶ-ἀπλᾶ, συκέᾶ-συκᾶ, μναῶν-μνῶν, ἀπλόαις-ἀπλαῖς.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ

§ 105. Ή δευτέρα κλίσις ἔχει ὄνόματα ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ εἰς -ος καὶ οὐδέτερα εἰς -ον.

§ 106.

Καταλήξεις.

'Αρσενικά — Θηλυκά — Ούδέτερα

Ἐνικός			Δυϊκός			Πληθυντικός		
'Ον.	ος	ον	'Ον.	καὶ Αἰτ.	ω	οι	οι	ἄ
Γεν.	ου	ου	Γεν.	καὶ Δοτ.	οιν	ων	ων	
Δοτ.	φ	φ	Κλητ.		ω	Δοτ.	οις	οις
Αἰτ.	ον	ον			ω	Αἰτ.	ους	ἄ
Κλητ.	ε(ος)	ον				Κλητ.	οι	ἄ

107. 'Ονοματα ἀρσενικὰ καὶ θηλυκά.

Ἐνικός

'Ον.	ό	ἄγγελος	λόγος
Γεν.	τοῦ	ἀγγέλου	λόγου
Δοτ.	τῷ	ἀγγέλῳ	λόγῳ
Αἰτ.	τὸν	ἀγγελον	λόγον
Κλ.	ῷ	ἀγγελε (ος)	λόγε (ος)

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	ἀγγέλῳ	λόγῳ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	ἀγγέλοιν	λόγοιν
Κλητ.	ῷ	ἀγγέλῳ	λόγῳ

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ	ἄγγελοι	λόγοι
Γεν.	τῶν	ἀγγέλων	λόγων
Δοτ.	τοῖς	ἀγγέλοις	λόγοις
Αἰτ.	τοὺς	ἀγγέλους	λόγους
Κλητ.	ῷ	ἄγγελοι	λόγοι

Ἐνικός

'Ον.	ό	κῆπος	ἡ	νῆσος
Γεν.	τοῦ	κῆπου	τῆς	νῆσου
Δοτ.	τῷ	κήπῳ	τῇ	νῆσῳ
Αἰτ.	τὸν	κῆπον	τὴν	νῆσον
Κλ.	ῷ	κῆπε (ος)	ῷ	νῆσε (ος)

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	κήπῳ	νήσῳ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	κήποιν	νῆσοιν
Κλητ.	ῷ	κήπῳ	νήσῳ

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ κῆποι	αἱ νῆσοι
Γεν.	τῶν κήπων	τῶν νήσων
Δοτ.	τοῖς κήποις	ταῖς νήσοις
Αἰτ.	τοὺς κήπους	τὰς νήσους
Κλητ.	ῷ κῆποι	ῷ νῆσοι

Ένικός

'Ον.	ἡ ὁδός	ἔλαφος
Γεν.	τῆς ὁδοῦ	ἔλαφου
Δοτ.	τῇ ὁδῷ	ἔλαφῳ
Αἰτ.	τὴν ὁδὸν	ἔλαφον
Κλ.	ῷ ὁδέ (ός)	ἔλαφε (ός)

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ ὁδῷ	ἔλαφω
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν ὁδοῖν	ἔλαφοιν
Κλητ.	ῷ ὁδῷ	ἔλαφω

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ ὁδοί	ἔλαφοι
Γεν.	τῶν ὁδῶν	ἔλαφων
Δοτ.	ταῖς ὁδοῖς	ἔλαφοις
Αἰτ.	τὰς ὁδούς	ἔλαφους
Κλ.	ῷ ὁδοῖ	ἔλαφοι

§ 108.

'Ονόματα οὐδέτερα.

Ένικός

'Ον.	τὸ ἐντίμον	δώρον	λαμπρόν
Γεν.	τοῦ ἐντίμου	δώρου	λαμπροῦ
Δοτ.	τῷ ἐντίμῳ	δώρῳ	λαμπρῷ
Αἰτ.	τὸ ἐντίμον	δώρον	λαμπρόν
Κλ.	ῷ ἐντίμον	δώρον	λαμπρόν

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ ἐντίμῳ	δώρῳ	λαμπρῷ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν ἐντίμοιν	δώροιν	λαμπροῖν
Κλητ.	ῷ ἐντίμῳ	δώρῳ	λαμπρῷ

Πληθυντικὸς

Όν.	τὰ ἔντιμὰ	δῷρα	λαμπρά'
Γεν.	τῶν ἐντίμων	δώρων	λαμπρῶν
Δοτ.	τοῖς ἐντίμοις	δώροις	λαμπροῖς
Αἰτ.	τὰ ἔντιμα	δῷρα	λαμπρά'
Κλ.	ῶν ἔντιμα	δῷρα	λαμπρά'

ΣΗΜ. Ή ένική κλητική τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν εἶναι ὅμοιά τῇ ένικῇ ὄνομαστικῇ ἀττικῶς· ώς, ὡ λόγε καὶ ὡ λόγος, ὡ δὲ καὶ ὡ δόδος.

§ 109. Ὄνοματα συνηρομένα ἀρσενικά.

Ἐνικός

Όν.	ό πλόους-πλοῦς	χρύσεος-χρυσοῦς
Γεν.	τοῦ πλόου-πλοῦ	χρυσέου-χρυσοῦ
Δοτ.	τῷ πλόῳ-πλῷ	χρυσέῳ-χρυσῷ
Αἰτ.	τὸν πλόον-πλοῦν	χρύσεον-χρυσοῦν
Κλ.	ῶ πλόε-πλοῦ	χρύσεος-χρυσοῦς

Δυϊκός

Όν. καὶ Αἰτ.	τῷ πλόῳ-πλῷ	χρυσέω-χρυσώ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν πλόοιν-πλοῖν	χρυσέοιν-χρυσοῖν
Κλητ.	ῶ πλόῳ-πλῷ	χρυσέω-χρυσώ

Πληθυντικὸς

Όν.	οἱ πλόοι-πλοῖ	χρύσεοι-χρυσοί
Γεν.	τῶν πλόων-πλῶν	χρυσέων-χρυσῶν
Δοτ.	τοῖς πλόοις-πλοῖς	χρυσέοις-χρυσοῖς
Αἰτ.	τοὺς πλόους-πλοῦς	χρυσέους-χρυσοῦς
Κλ.	ῶ πλόοι-πλοῖ	χρύσεοι-χρυσοῖ

Ἐνικός

Όν.	ό περίπλοος-περίπλους
Γεν.	τοῦ περιπλόου-περίπλου
Δοτ.	τῷ περιπλόῳ-περίπλῳ
Αἰτ.	τὸν περίπλοον-περίπλουν
Κλητ.	ῶ περιπλόε-περίπλω

Δυϊκός

Όν. καὶ Αἰτ.	τῷ περιπλόῳ-περίπλω
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν περιπλόοιν-περίπλοιν
Κλητ.	ῶ περιπλόῳ-περίπλῳ

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ	περίπλοοι-περίπλοι:
Γεν.	τῶν	περιπλόων-περίπλων
Δοτ.	τοῖς	περιπλόοις-περίπλοις
Αἰτ.	τοὺς	περιπλόους-περίπλους
Κλητ.	ῷ	περίπλοοι-περίπλοι

§ 110. Συνηρομένα Ούδέτερα.

Ἐνικός

'Ον.	τὸ	εὔνοον-εὔνουν	όστέουν-όστοῦν
Γεν.	τοῦ	εὐνόου-εὔνου	όστέου-όστοῦ
Δοτ.	τῷ	εὐνόφ-εὔνῳ	όστέῳ-όστῳ
Αἰτ.	τὸ	εὔνοον-εὔνουν	όστέον-όστοῦν
Κλητ.	ῷ	εὔνοον-εὔνουν	όστέον-όστοῦν

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	εὐνόω-εὔնῳ	όστέω-όστῳ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	εὐνόοιν-εὔνοιν	όστέοιν-όστοιν
Κλητ.	ῷ	εὐνόω-εὔνῳ	όστέω-όστῳ

Πληθυντικός

'Ον.	τὰ	εὔνοα	όστέα-όστᾶ
Γεν.	τῶν	εὐνόων-εὔνων	όστέων-όστῶν
Δοτ.	τοῖς	εὐνόοις-εὔνοις	όστέοις-όστοις
Αἰτ.	τὰ	εὔνοα	όστέα-όστᾶ
Κλητ.	ῷ	εὔνοα	όστέα-όστᾶ

Ἐνικός

'Ον.	τὸ	ἀργύρεον-ἀργυροῦν
Γεν.	τοῦ	ἀργυρέου-ἀργυροῦ
Δοτ.	τῷ	ἀργυρέῳ-ἀργυρῷ
Αἰτ.	τὸ	ἀργύρεον-ἀργυροῦν
Κλητ.	ῷ	ἀργύρεον-ἀργυροῦν

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	ἀργυρέω-ἀργυρῷ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	ἀργυρέοιν-ἀργυροῖν
Κλητ.	τῷ	ἀργυρέω-ἀργυρῷ

Πληθυντικός

Όν.	τὰ	ἀργύρεᾶ-ἀργυρᾶ
Γεν.	τῶν	ἀργυρέων-ἀργυρῶν
Δοτ.	τοῖς	ἀργυρέοις-ἀργυροῖς
Αἰτ.	τὰ	ἀργύρεᾶ-ἀργυρᾶ
Κλητ.	ὦ	ἀργύρεᾶ ἀργυρᾶ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 111. Συναιροῦνται τὸ εο καὶ οο εἰς ου· ώς δστέον-δστοῦν, πλόσι-πλοῦς· τὸ εα καὶ οα εἰς ᾱ· ώς δστέα-δστᾶ, ἀπλυα-ἀπλᾶ· τὸ ε δὲ καὶ ο πρὸ τῶν μακρῶν φωνηγτῶν καὶ τῶν διφθογγῶν ἔξαφανίζονται· ώς δστέων-δστῶν, ἀπλόοις-ἀπλοῖς.

§ 112. Τὸ οα τῶν συνθέτων οὐδετέρων, πλὴν τῶν πολλα-πλασιαστικῶν, μένει ἀσυναίρετον· ώς τὰ εὔνοα, τὰ εὔπλοα, ἀλλὰ τὰ δεκαπλόα-δεκαπλᾶ κ.τ.λ.

§ 113. Τοῦ δυϊκοῦ τὸ ω μετὰ τὴν συναίρεσιν τονιζόμενον δξύνεται περὶ τὸν κανόνα (§ 53. Σημ.)· ώς τὰ πλόσι-πλώ, τὰ κρυστέω-χρυσώ.

§ 114. Τὰ εἰς -εος καὶ -εον καὶ τὸ κάνεον μετὰ τὴν συναί-ρεσιν περισπῶνται· ώς χρύσεος-χρυσοῦς, πορφύρεον-πορφυροῦν, κάνεον-κανοῦν.

§ 115. Τὰ σύνθετα συνηρημένα τονίζονται εἰς ὅλας τὰς πτώ-σεις τῶν, διου καὶ ἡ ὄνομαστικὴ τοῦ ἐνικοῦ· ώς εὔπλοος-εὔπλοους εὔπλοους-εὔπλουν κ.τ.λ.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

§ 116. Ἡ Τρίτη κλίσις, ώς εἴπομεν ἐν τοῖς περὶ ὄρισμῶν τῶν κλίσεων (§ 88), λέγεται περιττοσύλλαβος, διότι εἰς αὐτὴν κλί-νονται πάντα τὰ περιττοσύλλαβα, ἥτοι τὰ ἔχοντα μίαν συλλαβὴν περισσοτέραν εἰς τὴν γενικήν τοῦ ἐνικοῦ ἀπὸ τὴν διομαστικήν.

§ 117. Τὸ θέμα τῶν τριτοκλίτων εὑρίσκεται, ἐὰν ἐκ τῆς γενι-κῆς ἀφαιρεθῇ ἡ πτωτικὴ κατάληξις· ἀρπαγ-ος (θέμα ἀρπαγ-).

§ 118. Ως ἐκ τοῦ χαρακτηρός των δὲ τὰ τριτόκλιτα διαι-ροῦνται εἰς ἀφωνόληκτα, ὑγρόληκτα, σιγμόληκτα, καὶ φωνην-τόληκτα.

§ 119. Τὴν δὲ ὄνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ σχηματίζουσιν ὡς ἔξῆς·

1). Τὰ μὲν ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ ἀφωνόληκτα, σιγμόληκτα, καὶ φωνητόληκτα λαμβάνουσιν εἰς τὸ θέμα τὴν κοινὴν κατάληξιν τῆς Γης κλίσεως (ε) καὶ πάσχουσι τὰς ἀπαιτουμένας μεταβολὰς καὶ ἀποθολάς, ως θέλομεν ίδει εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς αὐτῆς Κλίσεως (126-130). ως κόρακ-*s* — κόραξ, λαῖλαπ-*s* — λαῖλαψ, γίγαντ-*s* — γίγας, ἀληθήσ-*s* — ἀληθής, πόλι-*s* — πόλις, ἥδυ-*s* — ἥδυς. Τὰ δὲ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ ὑγρόληκτα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κακοφωνίας ἀντὶ τῆς προσλήψεως τοῦ σ εἰς τὸ θέμα ἐκτείνουσι τὸ προηγούμενον φωνῆεν· ως ποιμὲν-*s* — ποιμῆν, ἀνέρ-*s* — ἀνήρ.

2). Τὰ δὲ οὐδέτερα ἔχουσιν ὄνομαστικὴν αὐτὸ τὸ θέμα, ἀποβαλλομένου τοῦ τελικοῦ συμφώνου, ἢν δὲν δύναται νὰ σταθῇ ως τελικόν, διότι τελικὰ εἶναι τὰ *υ*, *ρ*, *σ*. εἰς δὲ τὸ γάλα (γαλακτ-) ἀποβάλλονται καὶ τὰ δύο· ως μέλανο-*s* (θέμα μέλαν-) οὐδέτερον μέλαν, μέλιτ-*os* (θέμα μέλιτ-) οὐδέτερον μέλι, ἀληθέ-*os* (ἀληθέσ-ος, θέμα ἀληθέσ-) οὐδέτερον ἀληθές, ἥδε-*os* (ἥδυ-ος, θέμα ἥδυ-) οὐδέτερον δόντ-*os* (θέμα δόντ-) οὐδέτερον δόντ' κ.τ.λ.

§ 120. Καταλήξεις.

Αρσενικαί. — Θηλυκαί. — Οὐδέτεραι.

Ἐνικός			Δυϊκός			Πληθυντικός		
'Ον.	ε ḷ ἔκτασις	τὸ θέμα	'Ον.	εις	ἄ	'Ον.	εις	ἄ
Γεν.	ος	ος	Γεν.	ων	ων	Γεν.	ων	ων
Δοτ.	τ	τ	Δοτ.	σι (ν)	τι (ν)	Δοτ.	σι (ν)	τι (ν)
Αἰτ.	ἄ ḷ ν	όμοία τῇ δόνομ.	Αἰτ.	ά	ἄς	Αἰτ.	ά	ἄς
Κλ.	ώς ḷ δόνομ.	ώμοία τῇ δόνομ.	Κλητ.	ε	κλ.	Κλ.	εις	ἄ
	τὸ θέμα							

§ 121. Ὀνόματα ἀφωνόληκτα.

Αρσενικά

Ἐνικός

'Ον.	ὅ	κῆρυξ	ἄρπαξ	ἔρως
Γεν.	τοῦ	κῆρυκος	ἄρπαγος	ἔρωτος
Δοτ.	τῷ	κῆρυκῃ	ἄρπαγή	ἔρωτή
Αἰτ.	τὸν	κῆρυκά	ἄρπαγά	ἔρωτά
Κλ.	ῷ	κῆρυξ	ἄρπαξ	ἔρως

Δυτικός

'Ον.	τώ	κήρυκε	ἀρπαγε	ἔρωτε
Γεν.	τοῖν	κηρύκοιν	ἀρπάγοιν	ἔρωτοιν
Κλητ.	ῷ	κήρυκε	ἀρπαγε	ἔρωτε

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ	κήρυκες	ἀρπαγες	ἔρωτες
Γεν.	τῶν	κηρύκων	ἀρπάγων	ἔρωτων
Δοτ.	τοῖς	κήρυξι (ν)	ἀρπαξι (ν)	ἔρωσι (ν)
Αἰτ.	τοὺς	κήρυκᾶς	ἀρπαγᾶς	ἔρωτᾶς
Κλητ.	ῷ	κήρυκες	ἀρπαγες	ἔρωτες

Ένικός

'Ον.	ό	γέρων	χαρίεις
Γεν.	τοῦ	γέροντος	χαρίεντος
Δοτ.	τῷ	γέροντὶ	χαρίεντὶ
Αἰτ.	τὸν	γέροντᾶ	χαρίεντᾶ
Κλητ.	ῷ	γέρον	χαρίεν

Δυτικός

'Ον.	τώ	γέροντε	χαρίεντε
Γεν.	τοῖν	γερόντοιν	χαρίεντοιν
Κλητ.	ῷ	γέροντε	χαρίεντε

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ	γέροντες	χαρίεντες
Γεν.	τῶν	γερόντων	χαρίεντων
Δοτ.	τοῖς	γέρουσι (ν)	χαρίεσι (ν)
Αἰτ.	τοὺς	γέροντᾶς	χαρίεντᾶς
Κλητ.	ῷ	γέροντες	χαρίεντες

Ένικός

'Ον.	ό	θείς	όδούς	ών
Γεν.	τοῦ	θέντος	όδόντος	όντος
Δοτ.	τῷ	θέντὶ	όδόντῃ	όντῃ
Αἰτ.	τὸν	θέντᾶ	όδόντᾶ	όντᾶ
Κλητ.	ῷ	θείς	όδούς	ών

Δυτικός

'Ον.	τώ	θέντε	όδόντε	όντε
Γεν.	τοῖν	θέντοιν	όδόντοιν	όντοιν
Κλητ.	ῷ	θέντε	όδόντε	όντε

Πληθυντικός

*Ον.	οἱ θέντες	όδόντες	ὄντες
Γεν.	τῶν θέντων	όδόντων	ὄντων
Δοτ.	τοῖς θεῖσι (ν)	όδουσι (ν)	οὖσι (ν)
Αἰτ.	τοὺς θέντάς	όδόντάς	ὄντάς
Κλητ.	ῷ θέντες	όδόντες	ὄντες

§ 122.

Θηλυκά.

Ένικός

*Ον.	ἡ φλόξ	ἐλπίς	θρίξ
Γεν.	τῆς φλογός	ἐλπίδος	τριχός
Δοτ.	τῇ φλογῇ	ἐλπίδῃ	τριχῇ
Αἰτ.	τὴν φλόγα	ἐλπίδᾳ	τριχᾷ
Κλητ.	ῷ φλόξ	ἐλπίς	θρίξ

Δυτικός

*Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ φλόγε	ἐλπίδε	τρίχε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν φλογοῖν	ἐλπίδοιν	τριχοῖν
Κλητ.	ῷ φλόγε	ἐλπίδε	τρίχε

Πληθυντικός

*Ον.	αἱ φλόγες	ἐλπίδες	τρίχες
Γεν.	τῶν φλογῶν	ἐλπίδων	τριχῶν
Δοτ.	ταῖς φλοξῖ (ν)	ἐλπίσι (ν)	θριξῖ (ν)
Αἰτ.	τὰς φλόγας	ἐλπίδας	τριχὰς
Κλητ.	ῷ φλόγες	ἐλπίδες	τρίχες

Ένικός

*Ον.	ἡ κνημίς	κόρυς	
Γεν.	τῆς κνημίδος	κόρυθος	
Δοτ.	τῇ κνημίδῃ	κόρυθε	
Αἰτ.	τὴν κνημίδᾳ	κόρυθᾳ (κόρυν)	
Κλητ.	ῷ κνημίς	κόρυ (ς)	

Δυτικός

*Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ κνημίδε	κόρυθε	
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν κνημίδοιν	κορύθοιν	
Κλητ.	ῷ κνημίδε	κόρυθε	

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ	κνημῖδες	κόρυθες
Γεν.	τῶν	κνημίδων	κορύθων
Δοτ.	ταῖς	κνημῖσι (ν)	κόρυσι (ν)
Αἰτ.	τὰς	κνημῖδὰς	κόρυθὰς
Κλητ.	ῳ	κνημῖδες	κόρυθες

Ένικός

'Ον.	ἡ	λαιλαψ	χάρις
Γεν.	τῆς	λαιλαπός	χάριτος
Δοτ.	τῇ	λαιλαπή	χάριτή
Αἰτ.	τὴν	λαιλαπᾶ	χάριν
Κλητ.	ῳ	λαιλαψ	χάρι (ζ)

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	λαιλαπες	χάριτες
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	λαιλαποιν	χαρίτοιν
Κλητ.	ῳ	λαιλαπες	χάριτε

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ	λαιλαπες	χάριτες
Γεν.	τῶν	λαιλαπων	χαρίτων
Δοτ.	ταῖς	λαιλαψι (ν)	χάρισι (ν)
Αἰτ.	τὰς	λαιλαπὰς	χάριτὰς
Κλητ.	ῳ	λαιλαπες	χάριτες

§ 123.

Οὐδέτερα.

Ένικός

'Ον.	τὸ	σῶμα	χαρίεν	μέλι
Γεν.	τοῦ	σώματος	χαρίεντος	μέλιτος
Δοτ.	τῷ	σώματῃ	χαρίεντῃ	μέλιτῃ
Αἰτ.	τὸ	σῶμα	χαρίεν	μέλι
Κλητ.	ῳ	σῶμα	χαρίεν	μέλι

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	σώματε	χαρίεντε	
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	σώματοιν	χαριεντοιν	
Κλητ.	ῳ	σώματε	χαριεντε	δὲν ἔχει

Πληθυντικός

Όν.	τὰ	σώματά	χαρίεντα
Γεν.	τῶν	σωμάτων	χαρίεντων
Δοτ.	τοῖς	σώμασί (v)	χαρίεσί (v)
Αἰτ.	τὰ	σώματά	χαρίεντά
Κλητ.	ῷ	σώματά	χαρίεντά

Ένικός

Όν.	τὸ	τιθέν	δεικνύ'ν	διδόν
Γεν.	τοῦ	τιθέντος	δεικνύντος	διδόντος
Δοτ.	τῷ	τιθέντι	δεικνύντι	διδόντι
Αἰτ.	τὸ	τιθέν	δεικνύ'ν	διδόν
Κλητ.	ῷ	τιθέν	δεικνύ'ν	διδόν

Δυϊκός

*Όν. καὶ Αἰτ.	τῶ	τιθέντε	δεικνύντε	διδόντε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	τιθέντοιν	δεικνύντοιν	διδόντοιν
Κλητ.	ῷ	τιθέντε	δεικνύντε	διδόντε

Πληθυντικός

*Όν.	τὰ	τιθέντα	δεικνύντα	διδόντα
Γεν.	τῶν	τιθέντων	δεικνύντων	διδόντων
Δοτ.	τοῖς	τιθεῖσί (v)	δεικνῦσί (v)	διδοῦσί (v)
Αἰτ.	τὰ	τιθέντα	δεικνύντα	διδόντα
Κλητ.	ῷ	τιθέντα	δεικνύντα	διδόντα

§ 124.

Μετοχαί

εἰς — ἀς — ἄν

Ένικός

*Όν.	ό	γράψας	τὸ	ποιῆσαν
Γεν.	τοῦ	γράψαντος	τοῦ	ποιησαντος
Δοτ.	τῷ	γράψαντι	τῷ	ποιησαντι
Αἰτ.	τὸν	γράψαντα	τὸ	ποιησαν
Κλητ.	ῷ	γράψας	ῷ	ποιησαν

Δυϊκός

*Όν. καὶ Αἰτ.	τῶ	γράψαντε	τῶ	ποιησαντε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	γράψαντοιν	τοῖν	ποιησάντοιν
Κλητ.	ῷ	γράψαντε	ῷ	ποιησαντε

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ γράψαντες	τὰ ποιήσαντά
Γεν.	τῶν γραψάντων	τῶν ποιήσαντων
Δοτ.	τοῖς γράψασί(ν)	τοῖς ποιήσασί(ν)
Αἰτ.	τοὺς γράψαντάς	τὰ ποιήσαντά
Κλητ.	ῷ γράψαντες	ῷ ποιήσαντά

*Els—ως—ος.**Ἐνικός*

'Ον.	ὁ λελυκώς	τὸ ἐσταλκός
Γεν.	τοῦ λελυκότος	τοῦ ἐσταλκότος
Δοτ.	τῷ λελυκότι	τῷ ἐσταλκότι
Αἰτ.	τὸν λελυκότᾳ	τὸ ἐσταλκός
Κλητ.	ῷ λελυκώς	ῷ ἐσταλκός

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ λελυκότε	τὼ ἐσταλκότε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν λελυκότοιν	τοῖν ἐσταλκότοιν
Κλητ.	ῷ λελυκότε	ῷ ἐσταλκότε

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ λελυκότες	τὰ ἐσταλκότά
Γεν.	τῶν λελυκότων	τῶν ἐσταλκότων
Δοτ.	τοῖς λελυκόσι(ν)	τοῖς ἐσταλκόσι(ν)
Αἰτ.	τοὺς λελυκότάς	τὰ ἐσταλκότά
Κλητ.	ῷ λελυκότες	ῷ ἐσταλκότά

Ἐνικός

'Ον.	ὁ ἐνεστώς	τὸ ἐνεστώς
Γεν.	τοῦ ἐνεστώτος	τοῦ ἐνεστώτος
Δοτ.	τῷ ἐνεστώτι	τῷ ἐνεστώτι
Αἰτ.	τὸν ἐνεστώτᾳ	τὸ ἐνεστώς
Κλητ.	ῷ ἐνεστώς	ῷ ἐνεστώς

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ ἐνεστώτε	τὼ ἐνεστώτε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν ἐνεστώτοιν	τοῖν ἐνεστώτοιν
Κλητ.	ῷ ἐνεστώτε	ῷ ἐνεστώτε

Πληθυντικός

Όν.	οί	ἐνεστώτες	τὰ	ἐνεστώτα
Γεν.	τῶν	ἐνεστώτων	τῶν	ἐνεστώτων
Δοτ.	τοῖς	ἐνεστώσι(ν)	τοῖς	ἐνεστώσι(ν)
Αἰτ.	τοὺς	ἐνεστώτας	τὰ	ἐνεστώτα
Κλητ.	ῷ	ἐνεστώτες	ῷ	ἐνεστώτα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 125. Ἐκ τῶν εἰς -ίς -ίδος, τὰ μὲν ἐπίθετα ἔχουσι τὸ δίχρονον βραχύ, τὰ δὲ οὐσιαστικὰ τὰ πλεῖστα τὸ ἔχουσιν ἐπίσης βραχύ, πλὴν τῶν ἔξης ἀψίς, βαλβίς, βατραχίς, φαφανίς, κνημίς, κρηπίς, χυτρίς, κηκίς, κηλίς, σφραγίς, νησίς, μαρμακίς, χειρίς, ψηφίς, ψαμαθίς, τευθίς, σχοινίς.

§ 126. Οὐρανισκόφωνον πρὸ τοῦ σ ἐνοῦται μετ' αὐτοῦ εἰς ἔ· ώς κόρακ-ς—κόραξ.

§ 127. Χειλόφωνον πρὸ τοῦ σ ἐνοῦται μετ' αὐτοῦ εἰς ψ· ώς φλὲβ-ς—φλέψ.

§ 128. Ὁδοντόφωνον πρὸ τοῦ σ ἀποβάλλεται· ώς λαμπάδ-ς—λαμπάς.

§ 129. "Οταν πρὸ τοῦ σ ἀποβάλληται ν μετὰ ὁδοντοφώνου, τότε τὰ προηγούμενα βραχέα φωνήντα ἔκτείνονται ἀναπληρωτικῶς, τὸ ε εἰς ει, τὸ ο εἰς ου, τὸ ἄ καὶ ὅ εἰς ἄ καὶ ὅ· ώς τιθὲνται—τιθείς, σπένδ-σομαι—σπείσομαι, διδὸντ-ς—διδούς, λιστάντ-ς—λιστᾶς, δεικνύντ-ς—δεικνύσ.

§ 130. "Οταν δὲ πρὸ τοῦ σ ἀποβάλληται μόνον ν ἢ μόνον ὁδοντόφωνον, ἔκτασις δὲν γίνεται· ώς πατρίδ-σι—πατρίσιν. Ἔξαιροῦνται δὲ τὰ ἐν-ς—εῖς, κτὲν-ς—κτείς, τάλαν-ς—τάλας, μέλαν-ς—μέλας, πόδ-ς—πούς, καὶ αἱ εἰς -ώς -ότος ἀρσενικαὶ μετοχαί· ώς λελοιπότ-ς—λελοιπώς.

§ 131. Όνόματα ὑγρόληπτα.

Ἄρσενικά.

Ἐνικός

Όν.	ό	μήν	ποιμήν	ἀγών
Γεν.	τοῦ	μηνός	ποιμένος	ἀγώνος
Δοτ.	τῷ	μηνί'	ποιμένι'	ἀγώνι
Αἰτ.	τὸν	μηνά	ποιμένα	ἀγώνα
Κλητ.	ῷ	μήν	ποιμήν	ἀγών

Δυϊκός

^Ὥ Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ μῆνε	ποιμένε	ἀγῶνε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν μηνοῖν	ποιμένοιν	ἀγώνοιν
Κλητ.	ῷ μῆνε	ποιμένε	ἀγῶνε

Πληθυντικός

^Ὥ Ον.	οἱ μῆνες	ποιμένες	ἀγῶνες
Γεν.	τῶν μηνῶν	ποιμένων	ἀγώνων
Δοτ.	τοῖς μησὶ́ (ν)	ποιμέσί (ν)	ἀγῶσί (ν)
Αἰτ.	τοὺς μηνάς	ποιμένάς	ἀγῶνάς
Κλητ.	ῷ μῆνες	ποιμένες	ἀγῶνες

Ἐνικός

^Ὥ Ον.	ὁ αἰθήρ	κρατήρ	θήρ
Γεν.	τοῦ αἰθέρος	κρατῆρος	θηρός
Δοτ.	τῷ αἰθέρι	κρατῆρι	θηρί
Αἰτ.	τὸν αἰθέρα	κρατῆρα	θηρέ
Κλητ.	ῷ αἰθήρ.	κρατήρ	θήρ

Δυϊκός

^Ὥ Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ αἰθέρε	κρατῆρε	θῆρε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν αἰθέροιν	κρατῆροιν	θηροῖν
Κλητ.	ῷ αἰθέρε	κρατῆρε	θῆρε

Πληθυντικός

^Ὥ Ον.	οἱ αἰθέρες	κρατῆρες	θῆρες
Γεν.	τῶν αἰθέρων	κρατῆρων	θηρῶν
Δοτ.	τοῖς αἰθέρσῃ (ν)	κρατῆρσῃ(ν)	θηροσῄ (ν)
Αἰτ.	τοὺς αἰθέρας	κρατῆρας	θηράς
Κλητ.	ῷ αἰθέρες	κρατῆρες	θῆρες

Ἐνικός

^Ὥ Ον.	ὁ παιᾶν	ρήτωρ	ρήτωρ
Γεν.	τοῦ παιᾶνος	ρήτορος	ρήτορος
Δοτ.	τῷ παιᾶνι	ρήτορι	ρήτορι
Αἰτ.	τὸν παιᾶνα	ρήτορα	ρήτορα
Κλητ.	ῷ παιᾶν	ρήτορ	ρήτορ

Δυϊκός

^Ὥ Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ παιᾶνε	ρήτορε	ρήτορε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν παιάνοιν	ρήτοροιν	ρήτοροιν
Κλητ.	ῷ παιᾶνε	ρήτορε	ρήτορε

Πληθυντικός

Ον.	οἱ παιδίνες	ρήτορες
Γεν.	τῶν παιδίνων	ρήτορων
Δοτ.	τοῖς παιδίσι(ν)	ρήτοροσι(ν)
Αἰτ.	τοὺς παιδίνας	ρήτοράς
Κλητ.	ῷ παιδίνες	ρήτορες

Ένικός

Ον.	ὁ μέλας	κλών	κτείς
Γεν.	τοῦ μέλανος	κλωνός	κτενός
Δοτ.	τῷ μέλανῃ	κλωνί	κτενί
Αἰτ.	τὸν μέλανα	κλωνά	κτενά
Κλητ.	ῷ μέλαν	κλών	κτείς

Δυϊκός

Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ μέλανες	κλώνες	κτένες
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν μελάνοιν	κλωνοῖν	κτενοῖν
Κλητ.	ῷ μέλανες	κλώνες	κτένες

Πληθυντικός

Ον.	οἱ μέλανες	κλώνες	κτένες
Γεν.	τῶν μελάνων	κλωνῶν	κτενῶν
Δοτ.	τοῖς μέλασσι(ν)	κλωσσοῖ(ν)	κτεσσῖ(ν)
Αἰτ.	τοὺς μέλανας	κλωνάς	κτενάς
Κλητ.	ῷ μέλανες	κλώνες	κτένες

Ένικός

Ον.	ὁ, ἡ εὐδαίμων	ἀπάτωρ
Γεν.	τοῦ, τῆς εὐδαίμονος	ἀπάτορος
Δοτ.	τῷ, τῇ εὐδαίμονῃ	ἀπάτορι
Αἰτ.	τόν, τὴν εὐδαίμονά	ἀπάτορά
Κλητ.	ῷ εὐδαίμονον	ἀπάτορ

Δυϊκός

Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ εὐδαίμονες	ἀπάτορε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν εὐδαίμονοιν	ἀπατόροιν
Κλητ.	ῷ εὐδαίμονες	ἀπάτορε

Πληθυντικός

Ον.	οἱ, αἱ εὐδαίμονες	ἀπάτορες
Γεν.	τῶν εὐδαίμονων	ἀπατόρων
Δοτ.	τοῖς εὐδαίμοσσι(ν)	ἀπάτοροσι(ν)
Αἰτ.	τούς, τὰς εὐδαίμονάς	ἀπάτοράς
Κλητ.	ῷ εὐδαίμονες	ἀπάτορες

§ 132.

Θηλυκά.

'Ενικός

'Ον.	ἡ	ρίς	ἀκτίς	φρήν
Γεν.	τῆς	ρίνός	ἀκτῖνος	φρενός
Δοτ.	τῇ	ρίν'	ἀκτῖνῃ	φρενί'
Αἰτ.	τὴν	ρίνᾳ	ἀκτῖνᾳ	φρενὶ
Κλητ.	ῷ	ρίς	ἀκτίς	φρήν

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	ρίνε	ἀκτῖνε	φρένε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	ρίνοιν	ἀκτῖνοιν	φρενοῖν
Κλητ.	ῷ	ρίνε	ἀκτῖνε	φρένε

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ	ρίνες	ἀκτῖνες	φρένες
Γεν.	τῶν	ρίνῶν	ἀκτῖνῶν	φρενῶν
Δοτ.	ταῖς	ρίσοί (ν)	ἀκτῖσί (ν)	φρεσοί (ν)
Αἰτ.	τὰς	ρίνας	ἀκτῖνας	φρένας
Κλητ.	ῷ	ρίνες	ἀκτῖνες	φρένες

'Ενικός

'Ον.	ἡ	εἰκών	Σαλαμίς
Γεν.	τῆς	εἰκόνος	Σαλαμῖνος
Δοτ.	τῇ	εἰκόνῃ	Σαλαμῖνῃ
Αἰτ.	τὴν	εἰκόνᾳ	Σαλαμῖνᾳ
Κλητ.	ῷ	εἰκών	Σαλαμῖς

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	εἰκόνε	
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	εἰκόνοιν	δὲν ἔχει
Κλητ.	ῷ	εἰκόνε	

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ	εἰκόνες	
Γεν.	τῶν	εἰκόνων	
Δοτ.	ταῖς	εἰκόσοι (ν)	δὲν ἔχει
Αἰτ.	τὰς	εἰκόνας	
Κλητ.	ῷ	εἰκόνες	

§ 133.

Οὐδέτερα.

'Ενικός

'Ον.	τὸ	μέλαν	εὔδαιμον
Γεν.	τοῦ	μέλανος	εὔδαιμονος
Δοτ.	τῷ	μέλανῃ	εὔδαιμονῃ
Αἰτ.	τὸ	μέλαν	εὔδαιμον
Κλητ.	ῷ	μέλαν	εὔδαιμον

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	μέλανε	εὔδαιμονε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	μελάνοιν	εὔδαιμόνοιν
Κλητ.	ῷ	μέλανε	εὔδαιμονε

Πληθυντικός

'Ον.	τὰ	μέλανά	εὔδαιμονά
Γεν.	τῶν	μελάνων	εὔδαιμόνων
Δοτ.	τοῖς	μέλασι (ν)	εὔδαιμοσε (ν)
Αἰτ.	τὰ	μέλανά	εύδαιμονά
Κλητ.	ῷ	μέλανά	εύδαιμονά

'Ενικός

'Ον.	τὸ	ἡτορ	ἄπατορ
Γεν.	τοῦ	ἡτορος	ἀπάτορος
Δοτ.	τῷ	ἡτορὶ	ἀπάτορῃ
Αἰτ.	τὸ	ἡτορ	ἄπατορ
Κλητ.	ῷ	ἡτορ	ἄπατορ

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	ἡτορε	ἀπάτορε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	ἡτόροιν	ἀπάτοροιν
Κλητ.	ῷ	ἡτορε	ἀπάτορε

Πληθυντικός

'Ον.	τὰ	ἡτορά	ἀπάτορά
Γεν.	τῶν	ἡτόρων	ἀπάτορων
Δοτ.	τοῖς	ἡτοροσι (ν)	ἀπάτοροσι (ν)
Αἰτ.	τὰ	ἡτορά	ἀπάτορά
Κλητ.	ῷ	ἡτορά	ἀπάτορά

§ 134. Ὁνόματα εἰς -ων ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ καὶ εἰς-ον
οὐδέτερα συγκριτικά.

'Ενικός

'Ον.	ό,	ή	ἐλάσσων	τὸ	ἐλασσον
Γεν.	τοῦ,	τῆς	ἐλάσσονος	τοῦ	ἐλάσσονος
Δοτ.	τῷ,	τῇ	ἐλάσσονι	τῷ	ἐλάσσονι
Αἰτ.	τόν,	τὴν	ἐλάσσονα-ἐλάσσω	τὸ	ἐλασσον
Κλητ.	ώ		ἐλασσον	ώ	ἐλασσον

Δυτικός

'Ον., Αἰτ.	τὼ	ἐλάσσονε	τὼ	ἐλάσσονε
Γεν., Δοτ.	τοῖν	ἐλασσόνοιν	τοῖν	ἐλασσόνοιν
Κλητ.	ώ	ἐλάσσονε	ώ	ἐλάσσονε

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ,	αι	ἐλάσσονες-ἐλάσσους	τὰ	ἐλάσσονα-ἐλάσσω
Γεν.	τῶν		ἐλασσόνων	τῶν	ἐλασσόνων
Δοτ.	τοῖς,	ταις	ἐλάσσοσι(ν)	τοῖς	ἐλάσσοσι(ν)
Αἰτ.	τούς,	τὰς	ἐλάσσονας-ἐλάσσους	τὰ	ἐλάσσονα-ἐλάσσω
Κλητ.	ώ		ἐλάσσονες-ἐλάσσους	ώ	ἐλάσσονα-ἐλάσσω

ΣΗΜ. Ταῦτα ἐν αἷς πτώσεις λήγουσιν εἰς -ονα, -ονες, -ονας συγχρότουσι τὸν καὶ συναιροῦσι τὸ οα εἰς ω καὶ τὸ οες καὶ οας εἰς ους· ώς ἐλάσσονα (ἐλάσσοα-ἐλάσσω), ἐλάσσονες (ἐλάσσοες-ἐλάσσους), ἐλάσσονας (ἐλάσσοας-ἐλάσσους). Οὕτω σχηματίζονται καὶ τὰ Ἀπόλλων καὶ Ποσειδῶν· τὸν Ἀπόλλωνα-Ἀπόλλω, τὸν Ποσειδῶνα-Ποσειδῶ.

§ 135. Ὁνόματα συγκοπτόμενα.

'Ενικός

'Ον.	ό	πατήρ	ἀνήρ	ή	μήτηρ
Γεν.	τοῦ	πατέρος-πατρός	ἀνέρος-ἀνδρός	τῆς	μητέρος-μητρός
Δοτ.	τῷ	πατέρι-πατρί	ἀνέρι-ἀνδρὶ	τῇ	μητέρι-μητρὶ
Αἰτ.	τὸν	πατέρα	ἀνέρα-ἀνδρά	τὴν	μητέρα
Κλ.	ώ	πάτερ	ἀνερ	ώ	μητερ

Δυτικός

'Ον., Αἰτ.	τὼ	πατέρε	ἀνέρε-ἀνδρε	τὼ	μητέρε
Γεν., Δοτ.	τοῖν	πατέροιν	ἀνέροιν-ἀνδροῖν	τοῖν	μητέροιν
Κλ.	ώ	πατέρε	ἀνέρε-ἀνδρε	ώ	μητέρε

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ πατέρες	ἀνέρες-άνδρες	αἱ μητέρες
Γεν.	τῶν πατέρων	ἀνέρων-άνδρῶν	μητέρων
Δοτ.	τοῖς πατράσιν	ἀνδράσιν (ν)	μητράσι (ν)
Αἰτ.	τοὺς πατέρας	ἀνέρας-άνδρας	μητέρας
Κλ.	ῷ πατέρες	ἀνέρες-άνδρες	μητέρες

ΣΗΜ. α'. Τοιαῦτά εἰσι καὶ τὰ θυγάτηρα, γατήρα, Δημήτηρα.

ΣΗΜ. 6'. Ταῦτα συγχόπτουσιν ἐν τῇ γενικῇ τοῦ ἔνικον καὶ τῇ δοτικῇ τὸ ε τοῦ θέματος καὶ οὕτω καταντῶσι διπλόθεμα. Τὸ ἀνήρ ὅμως συγχόπτει τοῦτο ἐν πάσαις τοῖς πτώσεσι τῶν ἀριθμῶν καὶ παρενθέτει διχάριν εὐφωνίας. Πάντα δὲ ταῦτα ἐν τῇ δοτικῇ τοῦ πληθυντικοῦ μεταξύ τοῦ συγχεκομμένου θέματος καὶ τῆς καταλήξεως λαμβάνουσιν ἢ βραχύ.

§ 136. Ὄνοματα σιγμόληκτα ὀλιγοπαθῆ.

'Ενικός

'Ον.	τὸ γένος	γέρας
Γεν.	τοῦ γένεος (γένεσος)-γένους	γέραος (γέρασος)-γέρως
Δοτ.	τῷ γένεῃ-γένει	γέραι-γέρα
Αἰτ.	τὸ γένος	γέρας
Κλ.	ῷ γένος	γέρας

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ γένεε-γένει	γέραε-γέρα
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῦ γενέοιν-γενοῖν	γεράσοιν-γερῶν
Κλ.	ῷ γένεε-γένει	γέραε-γέρα

Πληθυντικός

'Ον.	τὰ γένεᾳ γένη	γέραᾳ-γέρα
Γεν.	τῶν γενέων-γενῶν	γεράσων-γερῶν
Δοτ.	τοῖς γένεσι (ν)	γέρασι (ν)
Αἰτ.	τὰ γένεᾳ-γένη	γέραᾳ-γέρα
Κλ.	ῷ γένεᾳ-γένη	γέραᾳ-γέρα

'Ενικός

'Ον.	ὅ, ὦ ἀληθής	οἱ, αἱ ἀληθέες-ἀληθεῖς
Γεν.	τοῦ, τῆς ἀληθέος-ἀληθοῦς	τῶν ἀληθέων-ἀληθῶν
Δοτ.	τῷ, τῇ ἀληθεῖ-ἀληθεῖ	τοῖς, ταῖς ἀληθέσι (ν)
Αἰτ.	τόν, τὴν ἀληθεᾶ-ἀληθῆ	τούς, τὰς ἀληθεῖς
Κλ.	ῷ ἀληθής	ῷ ἀληθέες-ἀληθεῖς

Πληθυντικός

Δυτικός

Όν. καὶ Αἰτ.
Γεν. καὶ Δοτ.
Κλητ.

τώ	ἀληθέες-ἀληθεῖ
τοῖν	ἀληθέοιν-ἀληθοῖν
ῷ	ἀληθέες-ἀληθεῖ

Ευτικός

Όν.	τὸ	ἀληθές	ό, ἡ	συνήθης
Γεν.	τοῦ	ἀληθέος-ἀληθοῦς	τοῦ, τῆς	συνήθεος-συνήθους
Δοτ.	τῷ	ἀληθέε-ἀληθεῖ	τῷ, τῇ	συνήθεε-συνήθει
Αἰτ.	τὸ	ἀληθές	τόν, τὴν	συνήθεα-συνήθη
Κλητ.	ῷ	ἀληθές (καὶ ἐν ἔρω-	ῷ	σύνηθες
		τήσει: ἀληθεῖς)		

Δυτικός

Όν., Αἰτ.	τώ	ἀληθέες-ἀληθεῖ	τώ	συνήθεε-συνήθει
Γεν., Δοτ.	τοῖν	ἀληθέοιν-ἀληθοῖν	τοῖν	συνηθέοιν-συνήθοιν
Κλητ.	ῷ	ἀληθέες-ἀληθεῖ	ῷ	συνήθεε-συνήθει

Πληθυντικός

Όν.	τὰ	ἀληθέα-ἀληθῆ	οἱ, αἱ	συνήθεες-συνήθεις
Γεν.	τῶν	ἀληθέων-ἀληθῶν	τῶν	συνηθέων-συνήθων
Δοτ.	τοῖς	ἀληθέσῃ (ν)	τοῖς	συνήθεσῃ (ν)
Αἰτ.	τὰ	ἀληθέα-ἀληθῆ	τούς, τὰς	συνήθεις
Κλητ.	ῷ	ἀληθέα-ἀληθῆ	ῷ	συνήθεες-συνήθεις

*Ευτικός**Πληθυντικός*

Όν.	τὸ	σύνηθες	τὰ	συνήθεα-συνήθη
Γεν.	τοῦ	συνήθεος-συνήθους	τῶν	συνηθέων-συνήθων
Δοτ.	τῷ	συνήθει-συνήθει	τοῖς	συνήθεσῃ (ν)
Αἰτ.	τὸ	σύνηθες	τὰ	συνήθεα-συνήθη
Κλητ.	ῷ	σύνηθες	ῷ	συνήθεα-συνήθη

Δυτικός

Όν. καὶ Αἰτ.	τώ	συνήθεε-συνήθει
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	συνηθέοιν-συνήθοιν
Κλητ.	ῷ	συνήθεε-συνήθει

ΣΗΜ. α'. Τούτων τὰ μὲν ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ λαμβάνοντα τὴν κατάληξιν (ε) εἰς τὸ θέμα ἀποθάλλουσι τὸν χαρακτῆρα (σ) καὶ ἔκτείνουσι τὸ ε εἰς η ὡς ἀληθὲσ-ς—δ, ἡ ἀληθής, συνήθεσ-ς—δ, ἡ συνήθης· τὰ δὲ οὐδέτερα, ἐὰν μὲν εἶναι ἐπίθετα, φυλάττουσι τὸ θέμα ἀμετάβλητον· ὡς ἀληθὲσ—τὸ ἀληθές· ἐὰν δὲ εἶναι οὐσιαστικά, τρέπουσι τὸ ε εἰς ο· ὡς γένεσ—τὸ γένος.

ΣΗΜ. β'. Τὰ ἐπίθετα, ὅσα πρόπαροξύνουσι τὸ οὐδέτερον, καὶ τὰ εἰς -ήρησις μετά τινων ἄλλων, παροξύνουσι τὴν γενικὴν τοῦ Πληθυντικοῦ καὶ τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τοῦ Δυϊκοῦ· ὡς δ, ἡ συνήθης—τὸ σύνηθες, τῶν συνήθων, τοῖν συνήθουιν, δ, ἡ ποδήρης—τὸ ποδήρες, τῶν ποδήρων, τοῖν ποδήρουιν, δ, ἡ πλήρης—τὸ πλήρες, τῶν πλήρων, τοῖν πλήρουιν.

§ 137. Ὀνόματα κύρια.

Ολιγοπαθῆ.

Ἐνικός

Ολοπαθῆ.

Όν.	ό	Σωκράτης	Περικλέης-Περικλῆς
Γεν.	τοῦ	Σωκράτεος-Σωκράτους	Περικλέεος-Περικλέους
Δοτ.	τῷ	Σωκράτεϊ-Σωκράτει	Περικλέεϊ-Περικλέει-εῖ
Αἰτ.	τὸν	Σωκράτεᾳ-Σωκράτῃ καὶ Σωκράτην	Περικλέεᾳ-Περικλέᾳ
Κλητ.	ῷ	Σώκρατες	Περίκλεες-Περίκλεις

ΣΗΜ. Ταῦτα, ἐὰν μὲν εἶναι ἐλληνικά, ἔχουσιν ὡς κλητικὴν τὸ θέμα ἀμετάβλητον· ὡς ὁ Σωκράτεις, ὁ Περικλείς-Περίκλεις· ἐὰν δὲ εἶναι ξενικά, ἔχουσι τὴν κλητικὴν εἰς η· ὡς δ Τισσαφέρης—δ Τισσαφέρην κ.τ.λ. κατὰ τὴν α' κλίσιν. Τὸν δὲ Δυϊκὸν καὶ Πληθυντικὸν τὰ κλινόμενα κατὰ τὸ Σωκράτης ἔχουσι κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν· ὡς Δινέκος· τὸ Σωκράτη—τοῖν Σωκράταιν—δ Σωκράτα. Πληθυντικός· οἱ Σωκράται—τῶν Σωκράτων—τοῖς Σωκράταις—τοὺς Σωκράτας—δ Σωκράται.

§ 138. Ὀνόματα φωνηντόληπτα ὀλιγοπαθῆ.

Ἐνικός

Όν.	ό	κτίς	πῆχυς	στάχυς
Γεν.	τοῦ	κιός	πήχεως	στάχυος
Δοτ.	τῷ	κτί'	πήχεϊ-πήχει	στάχυει
Αἰτ.	τὸν	κτί~ν	πήχυν	στάχυν
Κλητ.	ῷ	κτίς	πήχυ	στάχυ

Δυτικός

'Ον., Αἰτ.	τώ	κίε	πήχεε	στάχυε
Γεν., Δοτ.	τοῖν	κιοῖν	πηχέοιν	σταχύοιν
Κλητ.	ῳ	κίε	πήχεε	σταχύε

Πληθυντικός

'Ον.	οὶ	κίες	πήχεες-πήχεις	στάχυες
Γεν.	τῶν	κιῶν	πήχεων	σταχύων
Δοτ.	τοῖς	κιοῖς (ν)	πήχεοῖς (ν)	σταχύοῖς (ν)
Αἰτ.	τοὺς	κῆς	πήχεις	στάχυς
Κλ.	ῳ	κίες	πήχεες-πήχεις	στάχυες

*Ένικός**Δυτικός**Πληθυντικός*

'Ον.	ἡ πόλις		αἱ πόλεες-πόλεις
Γεν.	τῆς πόλεως	O. A. τώ πόλεες	τῶν πόλεων
Δοτ.	τῇ πόλεϊ-πόλει	Γ. Δ. τοῖν πολέοιν	τοῖς πόλεσι (ν)
Αἰτ.	τὴν πόλιν	Κλ. ὥ πόλεες	τὰς πόλεις
Κλητ.	ῳ πόλῃ		ῳ πόλεες-πόλεις

Ένικός

'Ον.	ό, ἡ	εὔθοτρυς-τὸ εὔθοτρυ	ό ἡδύς
Γεν.	τοῦ, τῆς	εὔθοτρυος-τοῦ εὔθότρυος	τοῦ ἡδέος
Δοτ.	τῷ, τῇ	εὔθότρυ-τῷ εὔθότρυ	τῷ ἡδεῖ-ἡδεῖ
Αἰτ.	τόν, τὴν	εὔθοτρυν-τὸ εὔθοτρυ	τὸν ἡδύν
Κλητ.	ῷ	εὔθοτρυ	ῷ ἡδύ

Δυτικός

'Ον., Αἰτ.	τώ	εὐθότρυε	τώ ἡδέε
Γεν. Δοτ.	τοῖν	εὐθότρυοιν	τοῖν ἡδέοιν
Κλητ.	ῳ	εὐθότρυε	ῳ ἡδέε

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ, αἱ	εὐθότρυες-τὰ εὐθότρυα	οἱ ἡδέες-ἡδεῖς
Γεν.	τῶν	εὐθότρυῶν	τῶν ἡδέων
Δοτ.	τοῖς, ταῖς εὐθότρυσι-τοῖς εὐθότρυσι (ν)	τοῖς ἡδέοῖς (ν)	
Αἰτ.	τούς, τὰς εὐθότρυς-τὰ εὐθότρυα	τούς ἡδεῖς	
Κλητ.	ῷ	εὐθότρυες-ῷ εὐθότρυα	ῷ ἡδέες-ἡδεῖς

'Ενικός

Oν.	ο ἥρως	τὸν νάπυ	τὸ ἄστυ
Γεν.	τοῦ ἥρωος	τοῦ νάπυος	τοῦ ἄστεως
Δοτ.	τῷ ἥρωῖ	τῷ νάπυῳ	τῷ ἄστεῖ-ἄστει
Αἰτ.	τὸν ἥρωα καὶ ἥρω	τὸν νάπυ	τὸ ἄστυ
Κλητ.	ῷ ἥρω (ς)	ῷ νάπυ	ῷ ἄστυ

Δυϊκός

Oν., Αἰτ.	τῷ ἥρωε	τῷ νάπυε	τῷ ἄστεε
Γεν., Δοτ.	τοῖν ἥρώωιν	τοῖν ναπύοιν	τοῖν ἄστέοιν
Κλητ.	ῷ ἥρωε	ῷ νάπυε	ῷ ἄστεε

Πληθυντικός -

Oν.	οἱ ἥρωες	τὰ νάπυα	τὰ ἄστεᾶ-ἄστη
Γεν.	τῶν ἥρώων	τῶν ναπύων	τῶν ἄστεων
Δοτ.	τοῖς ἥρωσί (ν)	τοῖς νάπυσί (ν)	τοῖς ἄστεσί (ν)
Αἰτ.	τοὺς ἥρωάς	τὰ νάπυα	τὰ ἄστεᾶ-ἄστη
Κλητ.	ῷ ἥρωες	ῷ νάπυα	ῷ ἄστεᾶ-ἄστη

§ 139. Όνοματα εἰς εύς,-αῦς-οῦς.

'Ενικός

Πληθυντικός

Oν.	ο βασιλεύς	οἱ βασιλέες-βασιλεῖς καὶ βασιλῆς
Γεν.	τοῦ βασιλέως	τῶν βασιλέων
Δοτ.	τῷ βασιλέῃ-εῖ	τοῖς βασιλεῦσί (ν)
Αἰτ.	τὸν βασιλέας	τοὺς βασιλέας
Κλητ.	ῷ βασιλεῦ	ῷ βασιλέες-βασιλεῖς καὶ βασιλῆς

Δυϊκός

Oν. καὶ Αἰτ.	τῷ βασιλέε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν βασιλέοιν
Κλητ.	ῷ βασιλέε

'Ενικός

Πληθυντικός

Oν.	ο Δωριές	οἱ Δωριέες-Δωριεῖς καὶ Δωριῆς
Γεν.	τοῦ Δωριέως-Δωριέως	τῶν Δωριέων-Δωριέων
Δοτ.	τῷ Δωριέῃ-Δωριεῖ	τοῖς Δωριέουσί (ν).
Αἰτ.	τὸν Δωριέας-Δωριέας	τοὺς Δωριέας-Δωριέας
Κλητ.	ῷ Δωριέο	ῷ Δωριέες-Δωριεῖς καὶ Δωριῆς

Δυτικός

'Ον.	καὶ Αἰτ.	τῷ Δωριέε-Δωριεῖ
Γεν.	καὶ Δοτ.	τοῖν Δωριέοιν-Δωριοῖν
Κλητ.		ῳ Δωριέε-Δωριεῖ

Ένικός

'Ον.	ό βοῦς	ή γραῦς
Γεν.	τοῦ βοός	τῆς γραός
Δοτ.	τῷ βοΐ	τῇ γραΐ
Αἰτ.	τὸν βοῦν	τὴν γραῦν
Κλητ.	ῳ βοῦ	ῳ γραῦ

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ βόε	τῷ γρᾶε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν βοοῖν	τοῖν γραοῖν
Κλητ.	ῳ βόε	ῳ γρᾶε

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ βόες	αἱ γρᾶες
Γεν.	τῶν βοῶν	τῶν γραῶν
Δοτ.	τοῖς βουστέ̄ (ν)	ταῖς γραυστέ̄ (ν)
Αἰτ.	τοὺς βοῦς	τὰς γραῦς
Κλητ.	ῳ βόες	ῳ γρᾶες

§ 140.

'Ονόματα εἰς -ώς καὶ -ώ.

Ένικός

'Ον.	ή αἰδώς	πειθώ
Γεν.	τῆς αἰδόνος-αἰδοῦς	πειθόνος-πειθοῦς
Δοτ.	τῇ αἰδόντος-αἰδοῖ	πειθόντος-πειθοῖ
Αἰτ.	τὴν αἰδόστα-αἰδῶ	πειθόστα-πειθώ
Κλητ.	ῳ αἰδοῖ καὶ αἰδώς	πειθοῖ

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ αἰδώ	πειθώ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν αἰδοῖν	πειθοῖν
Κλητ.	ῳ αἰδώ	πειθώ

Πληθυντικός

Oν.	αἱ αἰδοί	πειθοί
Γεν.	τῶν αἰδῶν	πειθῶν
Δοτ.	ταῖς αἰδοῖς	πειθοῖς
Αἰτ.	τὰς αἰδούς	πειθούς
Κλητ.	ῳ αἰδοί	πειθοί

ΣΗΜ. Τούτων τὰ μὲν ἔχοντα ἐν τῇ ὀνομαστικῇ εἰ περισπῶσι τὴν ιτιατικήν τοῦ Ἐνικοῦ κατὰ τὸν κανόνα (§ 53 Σημ.), τὰ δε μὴ ἔχοντα ξύνουσιν αὐτὴν παρὰ τὸν κανόνα: ἡ αἰδώς—τὴν αἰδῶ, ἡ πειθώ—τὴν πειθώ, κ.τ.λ. Πάντα δὲ ταῦτα τὸν Διτέκον καὶ Πληθυντικὸν ἔχουσι κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν ἀσυναιρέτως, ώς ἀγωτέρω φαίνεται ἐν τῇ κλίσει.

§ 141. Ὀνόματα φωνηντόληπτα ὀδοπαθῆ.

Ἐνικός

Ον.	ό Εενοφάων-Ἐενοφῶν	τὸ ἔαρ-ῆρ
Γεν.	τοῦ Εενοφάοντος-Ἐενοφάντος	τοῦ ἔαρος-ῆρος
Δοτ.	τῷ Εενοφάοντί-Ἐενοφῶντί	τῷ ἔαρι-ῆρι
Αἰτ.	τὸν Εενοφάοντά-Ἐενοφῶντά	τὸ ἔαρ-ῆρ
Κλητ.	ῳ Εενοφάων-Ἐενοφῶν	ῳ ἔαρ-ῆρ

Ἐνικός

Ον.	ό Θράϊξ-Θράξ	ό, ἡ ὅϊς-οῖς
Γεν.	τοῦ Θράϊκος-Θράκος	τοῦ, τῆς ὅϊος-οἰός
Δοτ.	τῷ Θράϊκι-Θράκι	τῷ, τῇ ὅϊ-οῖ'
Αἰτ.	τὸν Θράϊκά-Θράκα	τόν, τὴν ὅϊν-οῖν
Κλητ.	ῳ Θράϊξ-Θράξ	ῳ ὅϊς (ἀσυναίρετον)

Ἀνικός

Ον., Αἰτ.	τὼ Θράϊκε-Θράκε	τὼ	ὅϊε-οῖς
Γεν., Δοτ.	τοῖν Θράϊκοιν-Θράκοιν	τοῖν	ὅϊοιν-οἰοῖν
Κλητ.	ῳ Θράϊκε-Θράκε	ῳ	ὅϊε-οῖς

Πληθυντικός

Ον.	οἱ Θράϊκες-Θράκες	οἱ, αἱ ὅϊες-οῖες
Γεν.	τῶν Θράϊκων-Θράκων	τῶν ὁἴων-οἰῶν
Δοτ.	τοῖς Θράϊξι-Θράξι (ν)	τοῖς, ταῖς ὁϊστι-οἰστι (ν)
Αἰτ.	τοὺς Θράϊκάς-Θράκας	τούς, τὰς ὁϊάς-οϊάς καὶ οἵς
Κλητ.	ῳ Θράϊκες-Θράκες	ῳ ὅϊες-οῖες

Ἐνικός

Ὀν.	ό	πλακόεις-πλακοῦς	φωνήεις-φωνῆς
Γεν.	τοῦ	πλακόεντος-πλακοῦντος	φωνήεντος-φωνῆντος
Δοτ.	τῷ	πλακόεντί-πλακοῦντί	φωνήεντί-φωνῆντί
Αἰτ.	τὸν	πλακόεντά πλακοῦντά	φωνήεντά-φωνῆντά
Κλητ.	ώ	πλακόεν-πλακοῦν	φωνήεν-φωνῆν

Δυϊκός

Ὀν., Αἰτ.	τῷ	πλακόεντε-πλακοῦντε	φωνήεντε-φωνῆντε
Γεν., Δοτ.	τοῖν	πλακόεντοιν-πλακούντοιν	φωνήεντοιν-φωνήντοιν
Κλητ.	ώ	πλακόεντε-πλακοῦντε	φωνήεντε-φωνῆντε

Πληθυντικός

Ὀν.	οἱ	πλακόεντες πλακοῦντες	φωνήεντες-φωνῆντες
Γεν.	τῶν	πλακόεντων-πλακούντων	φωνήεντων-φωνήντων
Δοτ.	τοῖς	πλακόεστ-πλακοῦστι (ν)	φωνήεστ-φωνῆστι (ν)
Αἰτ.	τοὺς	πλακόεντάς-πλακοῦντάς	φωνήεντάς-φωνῆντάς
Κλητ.	ῷ	πλακόεντες-πλακοῦντες	φωνήεντες-φωνῆντες

Ἐνικός

Ὀν.	ό	τιμάων-τιμῶν	ποιέων-ποιῶν
Γεν.	τοῦ	τιμάόντος-τιμῶντος	ποιέόντος-ποιούντος
Δοτ.	τῷ	τιμάόντι-τιμῶντι	ποιέόντι-ποιούντι
Αἰτ.	τὸν	τιμάόντα-τιμῶντα	ποιέόντα-ποιούντα
Κλητ.	ώ	τιμάων-τιμῶν	ποιέων-ποιῶν

Δυϊκός

Ὀν., Αἰτ.	τῷ	τιμάοντε-τιμῶντε	ποιέόντε-ποιούնτε
Γεν., Δοτ.	τοῖν	τιμαόντοιν-τιμῶντοιν	ποιεόντοιν-ποιούντοιν
Κλητ.	ώ	τιμάοντε-τιμῶντε	ποιέόντε-ποιούντε

Πληθυντικός

Ὀν.	οἱ	τιμάοντες-τιμῶντες	ποιέόντες-ποιούντες
Γεν.	τῶν	τιμαόντων-τιμῶντων	ποιεόντων-ποιούντων
Δοτ.	τοῖς	τιμάουστ-τιμῶστι (ν)	ποιεόυστ-ποιούστι (ν)
Αἰτ.	τούς	τιμάοντάς-τιμῶντάς	ποιέόντάς-ποιούντάς
Κλητ.	ῷ	τιμάοντες-τιμῶντες	ποιέόντες-ποιούντες

Ἐνικός

Ov.	ό	δηλώων-δηλῶν
Γεν.	τοῦ	δηλόστοις-δηλούστοις
Δοτ.	τῷ	δηλόστι-δηλούστι
Αἰτ.	τὸν	δηλόστα-δηλούστα
Κλητ.	ῷ	δηλών-δηλῶν

Πληθυντικός

οἱ	δηλόστες-δηλούστες
τῶν	δηλόστων-δηλούστων
τοῖς	δηλόσται-δηλούσται (ν)
τοὺς	δηλόστας-δηλούστας
ῷ	δηλόστες-δηλούστες

Δυϊκός

'Ον.	καὶ Αἴτ.	τὼ δηλόστες-δηλούστες
Γεν.	καὶ Δοτ.	τοῖν δηλόστοιν-δηλούστοιν
Κλητ.		ῷ δηλόστες-δηλούστες

ΣΗΜ. Ταῦτα τὴν συναίρεσιν πάσχουσιν ἐντὸς τοῦ θέματος ὡς ἔξῆς:

- 1) τὸ αὐτὸν καὶ αὐτὸν εἰς ω.
- 2) Τὸ αὐτὸν εἰς φ.
- 3) τὸ αὐτὸν εἰς α.
- 4) τὸ οὐ εἰς οι.
- 5) τὸ οὐτε καὶ οὐ εἰς ον.
- 6) τὸ ηεις εἰς ής καὶ τὸ ηε εἰς η.
- 7) τὸ εω εἰς ω καὶ τὸ εο εἰς ον.
- 8) τὸ οω εἰς ω καὶ τὸ οο εἰς ον.
- 9) τὸ εα εἰς η.

Τονισμὸς τῶν μονοσύλλαβων.

§ 142. Τὰ μονοσύλλαβα ἐν τῇ ὄνομαστικῇ ὁξύνονται· ὡς μήν,
θήρ, χείρ. "Οσα δύμας συναίρονται ἢ ἐκτείνουσι τὸ φωνῆν περι-
πῶνται· ὡς πάλς-παῖς, φάος-φᾶς, παντός-πᾶς, μυός-μῦς.

§ 143. Ταῦτα εἰς τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν παντὸς ἀριθμοῦ
τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούστης· ὡς μηνός-μηνί-μηνοιν-μηνῶν-μησί,
κ.τ.λ. Ἐξαιροῦνται δὲ τάδε·

- 1) Αἱ μονοσύλλαβοι μετοχαῖ· ὡς θείς-θέντος, ἄν-όντος κτλ.
- 2) Ἡ ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία τίσ-τί· ὡς τίνος-τίνι.
- 3) Ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ Πληθυντικὴ καὶ Δυϊκὴ τοῦ πᾶς καὶ
πᾶν· πάντων-πᾶσι-πάντοιν.
- 4) Ἡ Δυϊκὴ καὶ Πληθυντικὴ γενικὴ τῶν ἔξης· παῖς, δάφς, φάρς,
φᾶς, Τρώς, οὖς, θώς, δμώς, κράς, σής· παιδοιν-παιδῶν, δάφδοιν-
δάφδων, φάτοιν-φάτων κ.τ.λ. Τὸ δὲ φωτῶν γίνεται ἐκ τοῦ δ
φάρς=ἀνήρ.
- 5) Τὸ ἔαρ-ῆρ, γεν. ἥρος.

**Παρατηρήσεις ἐφαρμοζόμεναι καὶ εἰς τὰς
τρεῖς κλίσεις.**

§ 144. Τὰ οὐδέτερα ἔχουσι τρεῖς πτώσεις ὁμοίας, τὴν δυομα-
στικήν, αἰτιατικήν καὶ κλητικήν.

§ 145. Ὁ Δυϊκός ἔχει δύο μόνον καταλήξεις, μίαν διὰ τὴν
δυομαστικήν, αἰτιατικήν καὶ κλητικήν καὶ μίαν διὰ τὴν γενικήν
καὶ δοτικήν.

§ 146. Τὰ δίχρονα ἐν τῷ τέλει τῶν οὐδετέρων, ἐὰν δὲν προ-
κύπτωσιν ἐκ συναιρέσεως εἶναι βραχέα· ως μῆλα, φιλόπολε, ἔκπηχυ.

§ 147. Ἡ ἀσυναιρέτος δυομαστική, αἰτιατική καὶ κλητική
τονιζομένη ἐπὶ τῆς ληγούσης ὅξυνεται· ως ἡ τιμῆ-τὴν τιμήν-
τιμή, δ πατήθ, ἡ γαστήρ κ.τ.λ.

§ 148. Ἡ μακροκατάληκτος γενική καὶ δοτική τονιζομένη
ἐπὶ τῆς ληγούσης περισπᾶται· ως τῆς τιμῆς, τῇ τιμῇ, τοῦ καρποῦ-
τῷ καρπῷ, τοῦ ποδοῖν-τῶν ποδῶν κ.τ.λ.

§ 149. Αἱ καταλήξεις τῶν πλαγίων πτώσεων ὕ, ᾧ, ἄς τῆς
Τρίτης Κλίσεως ἀνευ συναιρέσεως εἶναι βραχεῖαι, πλὴν τοῦ ἄ κατ
ἄς τῶν εἰς-εύς.

§ 150. Ἀνώμαλα δύνοματα ἀπαντῶντα συνήθως.

Ἐνικός

Ὀν.	ο	μάρτυς	υἱὸς	Ζεὺς
Γεν.	τοῦ	μάρτυρος	υἱοῦ καὶ υἱέος	Διὸς καὶ Ζηνός
Δοτ.	τῷ	μάρτυρι	υἱῷ καὶ υἱῖ	Διΐ καὶ Ζηνί
Αἰτ.	τὸν	μάρτυρά	υἱὸν καὶ υἱέα	Διᾳ καὶ Ζηνᾳ
Κλητ.	ὦ	μάρτυς	υἱέ	Ζεῦ

Δυϊκός

Ὀν., Αἰτ.	τὼ	μάρτυρε	υἱὼ καὶ υἱέε	
Γεν., Δοτ.	τοῖν	μαρτύροιν	υἱοῖν καὶ υἱέοιν	δὲν ἔχει
Κλητ.	ὦ	μάρτυρε	υἱὼ καὶ υἱέε	

Πληθυντικός

Όν.	οἱ μάρτυρες	υἱοὶ καὶ υἱεῖς	
Γεν.	τῶν μαρτύρων	υἱῶν καὶ υἱέων	
Δοτ.	τοῖς μάρτυσι (ν)	υἱοῖς καὶ υἱέσι (ν)	δὲν ἔχει
Αἰτ.	τοὺς μάρτυρας	υἱοὺς καὶ υἱέας	
Κλητ.	ῷ μάρτυρες	υἱοὶ καὶ υἱεῖς	

Ένικός

Όν.	ὁ κύων	ἡ γυνή	κλείς
Γεν.	τοῦ κυνὸς	τῆς γυναικός	κλειδός
Δοτ.	τῷ κυνί	τῇ γυναικί	κλειδό'
Αἰτ.	τὸν κύνα	τὴν γυναικά	κλειδᾶ καὶ κλεῖν
Κλητ.	ῷ κύον	ῳ γύναι	κλείς

Δυϊκός

Όν., Αἰτ.	τὼ κύνε	τὼ γυναικε	κλειδὲς
Γεν., Δοτ.	τοῖν κυνοῖν	τοῖν γυναικοῖν	κλειδοῖν
Κλητ.	ῷ κύνε	ῳ γυναικε	κλειδὲς

Πληθυντικός

Όν.	οἱ κύνες	αἱ γυναικες	κλειδες καὶ κλεῖς
Γεν.	τῶν κυνῶν	τῶν γυναικῶν	κλειδῶν
Δοτ.	τοῖς κυστὶ (ν)	ταῖς γυναιξὶ (ν)	κλεισὶ (ν)
Αἰτ.	τοὺς κύνας	τὰς γυναικάς	κλειδᾶς καὶ κλεῖς
Κλητ.	ῷ κύνες	ῳ γυναικες	κλειδες καὶ κλεῖς

Ένικός

Όν.	ἡ ἐγχελους	ὁ πρέσβυς (γέρων)
Γεν.	τῆς ἐγχέλους	τοῦ πρεσβύτου
Δοτ.	τῇ ἐγχέλῳ	τῷ πρεσβύτῃ
Αἰτ.	τὴν ἐγχέλυν	τὸν πρέσβυν
Κλητ.	ῷ ἐγχελου	ῳ πρέσβυ

Δυϊκός

Όν., Αἰτ.	τὼ ἐγχέλυε	τὼ πρεσβύτᾶ
Γεν., Δοτ.	τοῖν ἐγχέλυοιν	τοῖν πρεσβύταιν
Κλητ.	ῷ ἐγχέλυε	ῷ πρεσβύτᾶ

Πληθυντικός

'Ον.	αἱ ἐγχέλεες-ἐγχέλεις	οἱ πρεσβύται
Γεν.	τῶν ἐγχέλεων	τῶν πρεσβύτῶν
Δοτ.	τοῖς ἐγχέλεοις (ν)	τοῖς πρεσβύταις
Αἰτ.	τὰς ἐγχέλεις	τοὺς πρεσβύτας
Κλητ.	ῷ ἐγχέλεες-ἐγχέλεις	ῷ πρεσβύται

'Ενικός

Πληθυντικός

'Ον.	ὁ πρεσβύτης (= ὁ ἀπεσταλμένος)	οἱ πρέσβεες-εις
Γεν.	τοῦ πρεσβέως	τῶν πρεσβέων
Δοτ.	τῷ πρεσβεί-πρεσβει	τοῖς πρέσβεσι(ν)
Αἰτ.	τὸν πρεσβύτην	τοὺς πρέσβεις
Κλητ.	ῷ πρεσβύτα	ῷ πρέσβεες-εις

Δυϊκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τὼ πρέσβεες
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν πρεσβέοιν
Κλητ.	ῷ πρέσβεες

'Ενικός

'Ον.	ὁ, ἡ ὅρνις	ἡ ἄλις (θάλασσα)
Γεν.	τοῦ, τῆς ὅρνιθος	τῆς ἄλος
Δοτ.	τῷ, τῇ ὅρνιθι	τῇ ἄλι'
Αἰτ.	τὸν, τὴν ὅρνιθα καὶ ὅρνιν	τὴν ἄλλα κατὰ θηλυκὸν
Κλητ.	ῷ ὅρνι: (ς)	ῷ ἄλις γένος μόνον. (ποιητικὸν)

Δυϊκός

'Ον., Αἰτ.	τὼ ὅρνιθες	—
Γεν., Δοτ.	τοῖν ὅρνιθοιν	—
Κλητ.	ῷ ὅρνιθε	—

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ, αἱ ὅρνιθεις καὶ ὅρνεις	οἱ ἄλεις (τὸ ἄλας)
Γεν.	τῶν ὅρνιθων καὶ ὅρνεων	τῶν ἄλῶν
Δοτ.	τοῖς, τοῖς ὅρνισθι(ν)	τοῖς ἄλοι'(ν) Κατὰ πληθυν-
Αἰτ.	τοὺς, τὰς ὅρνιθας καὶ ὅρνεις	τοὺς ἄλλας τικὸν καὶ κατὰ
Κλητ.	ῷ ὅρνιθεις καὶ ὅρνεις	ἄρσενικὸν γένος μόνον.

'Ενικός

'Ον.	τὸ	δόροῦ	ὑδωρ	πῦρ	φρέαρ
Γεν.	τοῦ	δόρατος	ὑδάτος	πυρός	φρέατος
Δοτ.	τῷ	δόρατῃ	ὑδάτῃ	πυρὶ'	φρέατῃ
Αἰτ.	τὸ	δόροῦ	ὑδωρ	πῦρ	φρέαρ
Κλητ.	ῷ	δόροῦ	ὑδωρ	πῦρ	φρέαρ

Δυϊκός

'Ον., Αἰτ.	τῷ	δόρατε	ὑδάτε	πυρώ	φρέατε
Γεν., Δοτ.	τοῖν	δοράτοιν	ὑδάτοιν	πυροῖν	φρέατοιν
Κλητ.	ῷ	δόρατε	ὑδάτε	πυρώ	φρέατε

Πληθυντικός

'Ον.	τὰ	δόρατά	ὑδάτα	πυρᾶ'	φρέατά
Γεν.	τῶν	δοράτων	ὑδάτων	πυρῶν	φρέατων
Δοτ.	τοῖς	δόρασσί (ν)	ὑδάσσι (ν)	πυροῖς	φρέασσι (ν)
Αἰτ.	τὰ	δόρατά	ὑδάτα	πυρᾶ'	φρέατά
Κλητ.	ῷ	δόρατά	ὑδάτα	πυρᾶ'	φρέατά

ΣΗΜ. Τὸ δφελος, τὸ δναρ, τὸ δπαρ καὶ τὸ σέβας ἀπαντῶσι μόνον κατ' ὄνομαστικήν καὶ αἰτιατικήν τοῦ 'Ενικοῦ.

'Ενικός

'Ον.	ό	μέγας-τὸ μέγα	ό	πολύς-τὸ πολὺ'
Γεν.	τοῦ	μεγάλου	τοῦ	πολλοῦ
Δοτ.	τῷ	μεγάλῳ	τῷ	πολλῷ
Αἰτ.	τὸν	μέγαν-τὸ μέγα	τὸν	πολύν-τὸ πολὺ'
Κλητ.	ῷ	μέγας (ς)-ῷ μέγα	ῷ	πολύ-ῷ πολὺ'

Δυϊκός

'Ον., Αἰτ.	τῷ	μεγάλω	τῷ	πολλῷ
Γεν., Δοτ.	τοῖν	μεγάλοιν	τοῖν	πολλοῖν
Κλητ.	ῷ	μεγάλω	ῷ	πολλῷ

Πληθυντικός

'Ον.	οἱ	μεγάλοι-τὰ μεγάλα	οἱ	πολλοὶ-τὰ πολλά'
Γεν.	τῶν	μεγάλων	τῶν	πολλῶν
Δοτ.	τοῖς	μεγάλοις	τοῖς	πολλοῖς
Αἰτ.	τοὺς	μεγάλους-τὰ μεγάλα	τοὺς	πολλούς-τὰ πολλά'
Κλητ.	ῷ	μεγάλοι-ῷ μεγάλα	ῷ	πολλοὶ-ῷ πολλά'

'Ενικός

Πληθυντικός

'Ον.	ο	σῶς-ή σῶς-τὸ σῶν	οί	σῶ-αί σῷ-τὰ σᾶ
Γεν.	τοῦ	σώου-τῆς σώας-τοῦ σώου	τῶν	σώων-τῶν σώαις-τῶν σώων
Δοτ.	τῷ	σώῳ-τῇ σώᾳ-τῷ σώῳ	τοῖς	σώοις-ταῖς σώαις-τοῖς σώαις
Αἰτ.	τὸν	σῶν-τῆν σῶν-τὸ σῶν	τοὺς	σῶς-τὰς σῶς-τὰς
Κλ.	ῷ	σῶε-ῷ σώᾶ-ῷ σῶν	ῷ	σῷ-ῷ σῷ-ῷ σῷ

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	σώω-τῷ σώᾶ-τῷ σώῳ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	σώαιν-τοῖν σώαιν-τοῖν σώαιν
Κλητ.	ῷ	σώω-ῷ σώᾶ-ῷ σώῳ

ΣΗΜ. 'Ο φρεσδος-ή φρεσδή-τὸ φρεσδον ἀπαντῷ μόνον ἐν τῇ ὄνομα-στικῇ τοῦ 'Ενικοῦ καὶ Πληθυντικοῦ.

'Επίθετα.

§ 151. Τὰ ἐπίθετα εἶναι τρικατάληκτα, δικατάληκτα καὶ μονοκατάληκτα.

§ 152. Τὰ τρικατάληκτα λήγουσι:

1) Εἰς -ος -α -ον καὶ -ος -η -ον. Καὶ ἐν τῷ θηλυκῷ γένει λήγουσιν εἰς α μὲν ὅσα πρὸ τῆς καταλήξεως ἔχουσι φωνῆεν ἢ ρ. ώς ἄγιος-ἄγια, καθαρός-καθαρά, πλὴν τοῦ ὅγδοος-δγδόη καὶ τῶν εἰς -οος-οῦς· ώς ἀπλόος-οῦς, ἀπλόη-η κ.τ.λ.. εἰς η δὲ πάντα τὰ λοιπά· ώς ἀγαθός-ἀγαθή κ.τ.λ.

2) Εἰς -ύς -εῖα -ύς ώς ήδύς -ήδεῖα -ήδύ.

3) Εἰς -ας -αινα -αν· ώς μέλας μέλαινα-μέλαν.

4) Εἰς -εις -εσσα -εν· ώς χαρίεις-χαρίεσσα-χαρίειν.

ΣΗΜ. α'. Τρικατάληκτοι εἶναι καὶ πᾶσαι αἱ μετοχαὶ· ώς λείπων-λείποντος - λείπον, τιμῆσας-τιμῆσας-τιμῆσαν, λελοιπός-λελοιπυῖα-λελοιπός, ἔρωτηθείες-ἔρωτηθείσα-ἔρωτηθείν, τιμώμενος-τιμώμενη-τιμώμενον, λεγόμενος-λεγομένη-λεγόμενον, δεικνύεις-δεικνύσα-δεικνύ' κ.τ.λ.

ΣΗΜ. β'. 'Ωσαύτως τρικατάληκτον εἶναι καὶ τὸ πᾶς-πᾶσα-πᾶν.

§ 153. Δικατάληκτα εἶναι:

1) Τὰ βάναυσος, βάρβαρος, βάσκανος, δάπανος, ἔωλος, ἥρεμος, ἥσυχος, κιβδηλος, κολοβός, λάβρος, λάγνος, λάλος, λίχνος, λοίδορος, μάχλος, τιθασός καὶ χέρσος. Διφοροῦνται τὰ δίδυμος, ἔρημος, ἔτυμος, ἔτοιμος, νόθος, φαῦλος, φειδωλὸς καὶ χαῦνος.

2) Πολλὰ τῶν εἰς -ιος-ειος-ιμος καὶ -αιος· ώς δ καὶ ἡ δαιμό-

νιος-τὸ δαιμόνιον, δ καὶ ἡ αὐλειος-τὸ αὐλειον, δ καὶ ἡ χρήσιμος-
-τὸ χρήσιμον, δ καὶ ἡ βέβαιος-τὸ βέβαιον, ἀτινα καὶ διφοροῦνται.

3) Τὰ εἰς -ος σύνθετα· ώς δ καὶ ἡ ἄγονος-τὸ ἄγονον, δ καὶ ἡ
ἔμμονος-τὸ ἔμμονον· Διφοροῦνται τὰ πάρκαλος καὶ πάγκαλος.

4) Τὰ εἰς -ης-ες, -ωρ-ορ, -ις-ι, -υς-υ καὶ -ους ουν· ώς δ καὶ ἡ
ἀληθῆς-τὸ ἀληθές, δ καὶ ἡ ἀπάτωρ-τὸ ἀπάτωρ, δ καὶ ἡ εὔελπις-τὸ
εὔελπι, δ καὶ ἡ εὖβοτροψ-τὸ εὖβοτροψ, δ καὶ ἡ δίπους-τὸ δίπουν.

5) Τὰ εἰς -ων -ον, θετικὰ καὶ συγκριτικά· ώς δ καὶ ἡ εὐδαι-
μων-τὸ εὐδαιμον, δ καὶ ἡ καλλίων-τὸ καλλιον.

6) Τὰ εἰς -έτης· ώς δ καὶ ἡ ἐξέτης-τὸ ἐξετες.

§ 154. Μονοκατάληκτα εἶναι·

1) Τὰ εἰς -αρ-αρος καὶ -ηρ-ηρος· ώς μάκαρ-μάκαρος, ἡμίθηρ
-ἡμίθηρος.

2) Τὰ εἰς -ας -αδος· ώς φυγάς-φυγάδος, λογάς-λογάδος.

3) Τὰ εἰς -ής -ῆτος καὶ -ώς-ώτος· ώς γυμνής-γυμνῆτος,
ἀγνώς-ἀγνῶτος.

4) Τὰ εἰς -ήν -ῆνος· ώς ἀπτήν-ἀπτῆνος.

5) Τὰ εἰς -ξ· ώς βλάξ, ἀρπαξ.

6) Τὰ εἰς -υς -οδος· ώς νέηλυς-νεήλυδος, ἐπηλυς-ἐπήλυδος,
καὶ τὸ νῆστις-νήστιδος.

7) Τὰ εἰς -ωρ -ορος· ώς προγάστωρ-προγάστορος.

8) Τὰ σύνθετα ἔξ ούσιαστικῶν· ώς ἀχίτων, ἄπαιις, ὑψαύχην,
εὔρις κ.τ.λ.

Παραθετικά.

§ 155. Τὸ ἐπίθετον, ἐπειδὴ δηλοῖ τὴν ποιότητα ἢ ιδιότητα
τοῦ ούσιαστικοῦ, ἡ δὲ ποιότης ἐπιδέχεται βαθμούς, διὰ τοῦτο ἔχει
καταλήξεις πρὸς δήλωσιν τῶν βαθμῶν τούτων. Οἱ δὲ βαθμοὶ εἶναι
τρεῖς· Θετικός, Συγκριτικός, Υπερθετικός.

1) Θετικὸν λέγεται τὸ ἐπίθετον, ἐὰν σημαίνῃ τὴν ποιότητα ἢ
τὴν ιδιότητα ἀπλῶς· ώς ἀνθρωπος σοφός.

2) Συγκριτικὸν λέγεται τὸ ἐπίθετον, ἐὰν σημαίνῃ τὴν ποιό-
τητα ἢ τὴν ιδιότητα εἰς ἀνώτερον βαθμὸν παρ' ἄλλο τι· ώς χάρ-
της λευκότερος χιόνος.

3) Υπερθετικὸν λέγεται τὸ ἐπίθετον, ἐὰν σημαίνῃ τὴν ποιότητα ἢ τὴν ιδιότητα εἰς ἀνώτατον βαθμὸν ἢ ἀπλῶς ἢ ὅλων τῶν ὁμοειδῶν· ως ἀνθρωπος σοφάτατος, χάρτης λευκότατος πάντων τῶν χαρτῶν.

§ 156. Τὸ συγχριτικὸν καὶ τὸ ὑπερθετικὸν λέγονται ὁμοῦ παραθετικά.

§ 157. Καταλήξεις παραθετικαὶ εἶναι αἱ -τερος -τατος καὶ -ιων -ιστος, προσαρτώμεναι εἰς τὸ θέμα τῶν ἐπιθέτων.

§ 158. Αἱ καταλήξεις -τερος -τατος μετὰ τῆς ληγούσσης τοῦ θέματος λαμβάνουσι τὰς ἐπομένας μορφάς·

- 1) -τερος -τατος ἀπλῶς.
- 2) -ότερος-ότατος ἢ -ώτερος-ώτατος.
- 3) -αίτερος-αίτατος.
- 4) -έστερος-έστατος.
- 5) -ιστερος-ιστατος.

§ 159. Εἰς -τερος-τατος ἀπλῶς λήγουσι τὰ εἰς -ας καὶ -υς ἐπιθέτα· ως μέλας-μαλάντερος-μελάντατος, γλυκὺς-γλυκύτερος-γλυκύτατος.

§ 160. Εἰς -ότερος-ότατος ἢ -ώτερος-ώτατος λήγουσι τὰ εἰς -ος ἐπιθέτα καὶ ἡ μετοχὴ κεχαρισμένος· ως ἔηρος-ἔηρότερος-ἔηρότατος, σοφός-σοφάτερος-σοφάτατος, κεχαρισμένος-κεχαρισμενάτερος-κεχαρισμενάτατος. Κατὰ ταῦτα δὲ καὶ τὰ ἔξης· εὔχαρις, ὑβριστής, πίων καὶ ἐπιλήσμων, (τὸ ὅποιον κάμνει ἐπιλησμότερος-ἐπιλησμότατος καὶ ἐπιλησμονέστερος-ἐπιλησμονέστατος).

§ 161. Εἰς -αίτερος-αίτατος λήγουσι τὰ ἐπιθέτα παλαιός, σχολαῖος, γηραιός (ἀποκόπτοντα τὸ ο). ως παλαιός-παλαιάτερος-παλαιάτατος, σχολαῖος-σχολαίτερος-σχολαίτατος, γεραιός-γεραίτερος-γεραίτατος, (ἀλλὰ καὶ παλαιότερος-παλαιότατος, σχολαῖότερος-σχολαῖότατος). Κατὰ ταῦτα σχηματίζονται καὶ τὰ ἔξης· μέσος, ἵσος, ἥσυχος, εὐδίος, ὄψιος, πρώιος, ὄρθριος, ἰδιος, πέπων, προύργιον (προουργιάτερος-προουργιάτατος) καὶ τὰ πλησίος καὶ ἀσμενος, τὰ ὅποια καὶ εἰς -έστερος-έστατος λήγουσι.

§ 162. Εἰς -έστερος -έστατος λήγουσι τὰ δικατάληκτα εἰς -ης -ες καὶ ων-ον, ως καὶ ἡ μετοχὴ ἐρρωμένος· ως ἀληθῆς-

ἀληθέστερος - ἀληθέστατος, σώφρων - σωφρονέστερος - σωφρονέστατος, ἐρρωμένος - ἐρρωμενέστερος - ἐρρωμενέστατος. Κατὰ ταῦτα δὲ καὶ τὰ ἔξῆς· τὰ εἰς - οος - ουρ' ώς εὔνους - εὖνους - εὐνοέστερος - εὐνούστερος - εὐνοίστατος, καὶ τὰ ἄκρατος, πένης, ἀφῆλιξ, ἀφθονος, (ὅπερ καὶ ἀφθονώτερος - ἀφθονώτατος).

§ 163. Εἰς -ίστερος -ίστατος λήγουσι τὸ ἄχαρις· ώς ἄχαρίστερος - ἄχαρίστατος, καὶ κατὰ τοῦτο πολλὰ μονοκατάληκτα, ώς ἄρπαξ, βλάξ, καὶ τὰ ἔξῆς· λάλος, λάγνος, πτωχός, (ὅπερ καὶ πτωχότερος - πτωχότατος), μονοφάγος, δψοφάγος, κλέπτης, πότης, πλεονέκτης καὶ ἄλλα τινά.

§ 164. Αἱ καταλήξεις -ίων -ίστος προστίθενται ὁμαλῶς μὲν εἰς τὰ ἡδύς, ταχύς, αἰσχρός, ἔχθρός καὶ νακός· ώς ἡδύς - ἡδίων - ἡδιστος καὶ ἡδύτερος - ἡδύτατος), ταχύς - θάσσ(ττ)ων - τάχιστος (καὶ ταχύτερος - ταχύτατος), αἰσχρός - αἰσχίων - αἰσχιστος (καὶ αἰσχρότερος - αἰσχρότατος), ἔχθρός - ἔχθιων - ἔχθιστος, νακός - νακίων - νάκιστος. Ἀνωμάλως δὲ εἰς τὰ ἀγαθός, καλός, νακός, μέγας, μικρός, δλίγος, πολύς, φάδιος, μακρός· ώς

ἀγαθός - ἀμείνων - ἀριστος
 ἀγαθός - βελτίων - βέλτιστος,
 ἀγαθός - ηρείσσ(ττ)ων - ηράτιστος
 ἀγαθός - λόγων - λόγστος
 καλός - καλλίων - κάλλιστος
 νακός - χείρων - χείριστος
 μέγας - μείζων - μέγιστος
 μικρός - ἐλάσσ(ττ)ων - ἐλάχιστος
 καὶ μικρός - μικρότερος - μικρότατος
 δλίγος - μείων ἢ ησσ(ττ)ων - δλίγιστος
 πολύς - πλέων καὶ πλείων - πλεῖστος
 φάδιος - φάγων - φάστος
 μακρός - μάσσων - μήκιστος καὶ
 μακρός - μακρότερος - μακρότατος.

ΣΗΜ. Τὰ φίλοις καὶ ἀλγεινὸς σχηματίζονται ώς ἔξῆς· φίλτερος - φίλτατος, φιλαίτερος - φιλαίτατος, φιλότερος - φιλότατος καὶ σπανίως φιλίων - φίλιστος, ἀλγεινότερος - ἀλγεινότατος καὶ ἀλγίων - ἀλγίστος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 165. Ο χαρακτήρος τῶν εἰς -ος μένει ο, ἐὰν ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἴναι μακρὰ φύσει ἢ θέσει· ως ἔνδρος-ἔνδρότερος-ἔνδρος-τατος, πικρός-πικρότερος-πικρότατος. Ἐκτείνεται δὲ εἰς ω, ἐὰν ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἴναι βραχεῖα· ως σοφός-σοφώτερος-σοφώτατος.

§ 166. Τὸ παραλῆγον δίχρονον τῶν εἰς -ος εἴναι βραχύ· ως χρήσιμος-χρησιμώτερος-χρησιμώτατος, λόγιος, τεχνικός, ἀνθρώπινος, πιθανός κ.τ.λ. Εἴναι δὲ μακρὸν ἐν τοῖς ἔξης· ἴσχυρός, ἀνισχός, φλύαρος, μιᾶρος, μᾶνος, τραῦνος, φαῦνος, ψιλός, λίτος στιμός καὶ τοῖς συνθέτοις ἐκ τοῦ θῦμος, χῦμός, κυρρός, κίνδυνος, νίκη, ψυχή, λύπη, τιμή· ως δέκτηνθυμος-δέκτηνθυμότερος-δέκτηνθυμότατος, λιπόψυχος-λιποψυχώτερος-λιποψυχώτατος, φιλοτίμος-φιλοτιμώτερος-φιλοτιμότατος κ.τ.λ.

§ 167. Τὰ παραθετικὰ πολλάκις ἐκφέρονται καὶ περιφραστικῶς, τὰ μὲν συγκριτικὰ διὰ τοῦ μᾶλλον καὶ τοῦ θετικοῦ, τὰ δὲ ὑπερθετικὰ διὰ τοῦ μάλιστα καὶ τοῦ θετικοῦ. Σχηματίζουσι δὲ οὕτω τὰ παραθετικά των 1) αἱ μετοχαὶ 2) τὰ εἰς -τέος -τέαν -τέον ρήματικὰ ἐπίθετα· 3) τὰ πλεῖστα τῶν μονοκαταλήκτων καὶ ἄλλα τινά· ως φιλῶν-μᾶλλον φιλῶν-μάλιστα φιλῶν, προτιμητέος-μᾶλλον προτιμητέος-μάλιστα προτιμητέος, εὔελπισ-μᾶλλον εὔελπισ-μάλιστα εὔελπισ.

§ 168. Πολλὰ παραθετικὰ δὲν ἔχουσι θετικὸν ἐπίθετον, ἀλλὰ σχηματίζονται ἐκ προθέσεων ἢ ἐπιρρημάτων· ως πρό-πρότερος-(πρότατος-πρόσατος) πρῶτος, ὑπέρ-ὑπέρτερος-ὑπέρτατος (καὶ κατὰ συγκοπὴν ὑπατος), ὑπό-ὑπτερος-ὑπτατος, ἀνω-ἀνώτερος-ἀνώτατος, κάτω-κατώτερος-κατώτατος, ἔνδον-ἔνδοτερος-ἔνδοτατος κ.τ.λ. Τὸ δὲ ὑπερθετικὸν ἔσχατος στερείται οὐ μόνον θετικοῦ ἀλλὰ καὶ συγκριτικοῦ.

§ 169. Πολλὰ ἐπίθετα, ἐπειδὴ σημαίνουσιν ἰδιότητα μὴ ἐπιδεχομένην αὐξησιν καὶ ἐπομένως σύγκρισιν, δὲν σχηματίζουσι παραθετικά. Τοιαῦτα εἴναι τὰ θυητός, ἀθάνατος, δίος, πᾶς, χρυσοῦς, ἐσπερινός, λίθινος κ.τ.λ.

Παραθετικὰ ἐπιφρήματα.

§ 170. Τὰ παραθετικὰ ἐπιφρήματα γίνονται κατὰ δύο τρόπους· 1) ἐξ ἐπιφρημάτων καὶ 2) ἐξ ἐπιθέτων.

1) Ἐξ ἐπιφρημάτων· ώς

ἄνω-ἀνωτέρω-ἀνωτάτω
κάτω-κατωτέρω-κατωτάτω
ἔσω-ἔσωτερώ-ἔσωτάτω
ἔξω-ἔξωτερώ-ἔξωτάτω
πόρρω-πορρωτέρω-πορρωτάτω
πρόσω-προσωτέρω-προσωτάτω
(ἀπό)-ἀπωτέρω-ἀπωτάτω
ἐγγύς-ἐγγυτέρω-ἐγγυτάτω
ἐγγύς-ἐγγυιον-ἐγγυιστα
ἐγγύς-ἐγγύτερον-ἐγγύτατα
πέρα-περαιτέρω
ἐνδον-ἐνδοτέρω-ἐνδοτάτω
μάλα-μᾶλλον-μάλιστα κ.τ.λ.

2) Ἐξ ἐπιθέτων·

Τούτων τὸ θετικὸν γίνεται ἐκ τῆς γενικῆς τοῦ πληθυντικοῦ τοῦ θετικοῦ ἐπιθέτου κατὰ τροπὴν τοῦ ν εἰς φ· ώς (χαλῶν)-καλῶς, (δικαίων)-δικαίως, (ἡδέων)-ἡδέως κ.τ.λ. Ὡς συγκριτικὸν δὲ λαμβάνεται ἡ αἰτιατικὴ τοῦ ἑνίκου τοῦ οὐδετέρου συγκριτικοῦ ἐπιθέτου· ώς κάλλιον, δικαιότερον, ἥδιον κ.τ.λ. Ὡς ὑπερθετικὸν δὲ ἡ αἰτιατικὴ τοῦ πληθυντικοῦ τοῦ οὐδετέρου ὑπερθετικοῦ ἐπιθέτου· ώς κάλλιστα, δικαιότατα, ἥδιστα κ.τ.λ. Οὕτω καὶ·

μεγάλως ἢ μέγα-μεῖζον-μέγιστα
πολύ-πλέον ἢ πλεῖον-πλεῖστα
δλίγον-μεῖον ἢ ἥσσ(ττ)ον-ἥκιστα
μικρόν-έλασσ(ττ)ον-έλάχιστα
εῦ - ἄμεινον-ἄριστα κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Ἐπιφρήματα εἰς -ως σχηματίζονται καὶ ἐξ ἀντωνυμιῶν· ώς οὔτως, ἔκεινως, ἄλλως κ.τ.λ. καὶ ἐκ μετοχῶν· ώς ἐσκεμμένως, ὑπερβαλ-

λόντως, ἐπισταμένως, νουνεκόντως (ἐκ τοῦ νοῦν-ἔχων), λογονεκόντως (ἐκ τοῦ λόγου-ἔχων), ἐρρωμένως (ὅπερ σχηματίζει καὶ παραθετικά, ἐρρωμενέ-στερα) κ.τ.λ.

Αριθμητικά.

§ 171. Αριθμητικὰ λέγονται δοσα σημαίνουσιν ἀριθμὸν καὶ εἶναι ἐπίθετα, οὐσιαστικὰ καὶ ἐπιφρήματα.

§ 172. Τα ἀριθμητικὰ ἐπίθετα εἶναι ἔξι εἰδῶν ἀπόλυτα, τακτικά, χρονικά, πολλαπλασιαστικά, ἀναλογικά καὶ διανεμητικά.

1) Τα ἀπόλυτα σημαίνουσιν ἀπλῶς τὸν ἀριθμόν· ως εἷς-ἕν, δύο, τρεῖς... δέκα κ.τ.λ.

2) Τα τακτικὰ σημαίνουσι τάξιν καὶ ἀκολουθίαν καὶ γίνονται ἐκ τῶν ἀπολύτων· ως πρῶτος, δεύτερος, τρίτος... δέκατος κ.τ.λ.

3) Τα χρονικὰ σημαίνουσι τάξιν ἡμέρας, καθ' ἣν γίνεται τι· γίνονται δὲ ἐκ τῶν τακτικῶν καὶ καταλήγουσιν εἰς -αῖος· ως προτεραῖος, δευτεραῖος, τριταῖος... δεκαταῖος κ.τ.λ.

4) Τα πολλαπλασιαστικὰ σημαίνουσι ποσάκις τι ἐμπεριέχει ἄλλο τι καὶ καταλήγουσιν εἰς -πλουσ· ως ἀπλοῦς, διπλοῦς, (καὶ διττός), τριπλοῦς (καὶ τριτός) κ.τ.λ.

5) Τα ἀναλογικὰ σημαίνουσι πόσας φοράς τι εἶναι μεγαλείτερον ἄλλου καὶ λήγουσιν εἰς -πλάσιος καὶ σπανίως -πλασίων· ως διπλάσιος, τριπλάσιος, κ.τ.λ. δεκαπλασίων, ἑκατονταπλασίων κ.τ.λ.

6) Τα διανεμητικὰ σημαίνουσι διανομὴν καὶ ἐκφράζονται διὰ τῶν προθέσεων σύν, ἀνά, κατά, εἰς καὶ τῶν ἀπολύτων· ως σύνδυο, σύντρεις, συνδώδεκα, ἀνὰ δύο, ἀνὰ δέκα, κατὰ εἰκοσιν, εἰς τέσσερας κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Ἡ νέα ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ σύνδυο λέγει δύο-δύο, τὸ σύντρεις, τρεῖς-τρεῖς, τὸ ἀνὰ δέκα, δέκα-δέκα, ἑκατὸν-έκατὸν ἥ, ἀπὸ δύο-δύο... ἀπὸ δέκα-δέκα κ.τ.λ.

§ 173. Τα ἀριθμητικὰ οὐσιαστικὰ σημαίνουσιν ἀριθμητικήν τινα ποσότητα ἀφηρημένως καὶ λήγουσιν εἰς -άς ἀ-δος· ως μονάς (καὶ ἐνάς), δυάς, τριάς... πεμπάς... εἴκας... τριακάς... ἑκατοντάς κ.τ.λ.

ΣΗΜ. α'. Τὰ πεντάς, εἰκοσάς καὶ τριακοντάς εἶναι τῶν μεταγενεστέρων.

ΣΗΜ. β'. Υπάρχουσι δὲ ἐξ τούτων, ὅτινα λήγουσιν εἰς -θε, -ός, τὰ φιτός, τετραπτόν, πεντηκοστόν, ἑπατοστόν, χιλιοστόν καὶ μυριοστόν.

§ 174. Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιφρήματα εἶναι τριῶν εἰδῶν καὶ λήγουσιν εἰς -άκις μὲν δσα σημαίνουσι πόσας φοράς γίνεται τις τετράκις, πεντάκις κ.τ.λ. πλὴν τῶν τριῶν πρώτων ἀπαξ, δις, τρις. Εἰς -χῆ, -πλῆ καὶ -ῶς δσα σημαίνουσι κατὰ πόσους τρόπους γίνεται τις ὡς διχῆ, τριπλῆ, διττῶς, τρισσῶς καὶ τριχῶς κ.τ.λ. καὶ εἰς -χα δσα σημαίνουσιν εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται τις ίχα, τρίχα, τέτραχα κ.τ.λ.

§ 175. Ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν κλίνονται μόνον τὰ ἱσ-μία-ένν, δύο, τρεῖς-τρία, τέσσαρες-τέσσαρα, ὡς ἐξῆς.

Ἐνικός

Διηκός

εἰς-μία-ένν	δύο
ἐνός-μιᾶς-ένδος	δυοῖν
ἐνέρ-μιᾶς-ένερ	καὶ πληθυντικὸς ὄνομαστική, γενική,
ἐνά-μιαν-έν	αιτιατική δύο καὶ δοτική δυστοῦ(n).

Πληθυντικός

τρεῖς-τρίᾳ	τέσσαρες-τέσσαρα
τριῶν	τεσσάρων
τριστοῦ(n)	τέσσαρος(n)
τρεῖς-τρίᾳ	τέσσαρας-τέσσαρα

ΣΗΜ. α'. Κατὰ τὸ εἰς-μία-ένν κλίνονται καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν σύνθετα, ὁδεῖς-οὐδεμία-οὐδέν, μηδεῖς-μηδεμία-μηδέν, ὅτινα ὅμως σχηματίζονται ἀλλὰ πληθυντικῶς μόνον ἐν τῷ ἀρσενικῷ γένει· ὡς οὐδένες-οὐδένων-οὐδέ-ι(n)-οὐδένας, μηδένες-μηδένων-μηδέσι(n)-μηδένας.

ΣΗΜ. β'. Τὰ λοιπὰ μένουσιν ἄκλιτα μέχρι τοῦ διακόσια· τὰ δὲ ἐπέεινα κλίνονται μόνον ἐν τῷ πληθυντικῷ· ὡς οἱ διακόσιοι-αἱ διακόσιαι-τὰ αικόσια κ.τ.λ. Κλίνονται δὲ καὶ ἐνικῶς σπανίως μετὰ τῶν περιληπτιῶν, ἵππος, ἀσπίς, νυῦς, λόγχη· ὡς τετρακοσία ἀσπίς=τετρακόσιοι ἀσπιοφόροι, χιλία ἵππος=χιλίοι ἵππεῖς, μυρία νυῦς=μύριοι ναῦται, πεντασία λόγχη=πεντακόσιοι λογχοφόροι.

Ἀντωνυμίαι.

§ 176. Αἱ ἀντωνυμίαι εἶναι δέκα εἰδῶν· αἱ προσωπικαί, ἡ φιτικὴ καὶ διασταλτικὴ ἢ ἐπαναληπτική, αἱ κτητικαί, αἱ αὐτο-

παθεῖς, ἡ ἀλληλοπαθής, αἱ ἐρωτηματικαί, αἱ ἀδριστοι, αἱ δεικτικαί, αἱ ἀναφορικαὶ καὶ αἱ ἐπιμεριστικαί.

Προσωπικαὶ.

§ 177. Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι λέγονται οὕτω, διότι παριστῶσι τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα. Εἰναι δὲ αἱ ἔξης ἐγώ, σύ, αὐτός, ήμεῖς, ὑμεῖς, σφεῖς, καὶ κλίνονται ώς ἐπομένως:

Ἐνικός

	α' πρόσωπον	β' πρόσωπον	γ' πρόσωπον
Ὀν.	ἐγώ	σύ	αὐτός
Γεν.	ἐμοῦ καὶ μου	σοῦ καὶ σου	οὐ καὶ οὐ
Δοτ.	ἐμοῖ καὶ μοῖ	σοῖ καὶ σοῖ	οἱ καὶ οἱ
Αἰτ.	ἐμέ καὶ με	σέ καὶ σε	ἐ καὶ ἐ
Κλητ.	—	ὦ σύ	—

Ἀνικός

Ὀν., Αἰτ.	(νῶι) νώ	(σφῶι) σφώ	(σφωέ) σφώ
Γεν., Δοτ.	(νῶιν) νῷν	(σφῶιν) σφῷν	σφωίν
Κλητ.	—	—	—

Πληθυντικός

Ὀν.	ἡμεῖς	ἡμεῖς	σφεῖς (οὐδ. σφέά)
Γεν.	ἡμῶν	ἡμῶν	σφῶν
Δοτ.	ἡμῖν	ἡμῖν	σφίν (ν)
Αἰτ.	ἡμᾶς	ἡμᾶς	σφᾶς (οὐδ. σφέά)
Κλητ.	—	—	—

§ 178. Η δριστικὴ καὶ διασταλτικὴ ἡ ἐπαναληπτικὴ λέγεται οὕτω, διότι ἡ ὄριζει καὶ διαστέλλει τὸ οὐσιαστικὸν εἰς τὸ ὄποιον ἀναφέρεται, ώς αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἥλθε καὶ οὐχὶ ἄλλος ἡ τίθεται ἀντὶ προλεγχέντος οὐσιαστικοῦ κατὰ τὰς πλαγίας μόνον πτώσεις· ώς εἶδον τὸν Σωκράτη καὶ ἡρώτησα αὐτόν. Εἰναι δὲ ἡ αὐτός-αὐτῆ-αὐτό, ἥτις κλίνεται ὁμαλῶς κατὰ τὴν β' καὶ α' κλίσιν.

Κτητικαί.

§ 179. Αἱ κτητικαὶ λέγονται οὕτω, διότι σημαίνουσι τοὺς κτήτορας καὶ τὰ κτήματα. Γίνονται δὲ ἐκ τῶν προσωπικῶν καὶ εἶναι αἱ ἔξης.

'Ἐκ τοῦ Ἐνικοῦ σημαίνουσαι ἔνα κτήτορα.'

Πρῶτον πρόσωπον	Δεύτερον πρόσωπον	Τρίτον πρόσωπον
ἐμόσ-έμή-έμον	σόσ-σή-σόν	έόσ-έή-έόν.

'Ἐκ τοῦ Δυϊκοῦ σημαίνουσαι δύο κτήτορας.'

Πρῶτον πρόσωπον	Δεύτερον πρόσωπον
υωίτερος-υωιτέρα-υωίτερον	σφωίτερος-σφωιτέρα-σφωίτερον
Τρίτον πρόσωπον	

'Ἐκ τοῦ Πληθυντικοῦ σημαίνουσαι πολλοὺς κτήτορας.'

Πρῶτον πρόσωπον	Δεύτερον πρόσωπον
ἡμέτερος-ἡμετέρα-ἡμέτερον	ὑμέτερος-ὑμετέρα-ὑμέτερον
Τρίτον πρόσωπον	
σφέτερος-σφετέρα-σφέτερον.	

Αὐτοπαθεῖς.

§ 180. Αἱ αὐτοπαθεῖς λέγονται οὕτως, ώς σημαίνουσαι αὐτό-πάθειαν, ἥτοι ὅτι αὐτὸς ὁ ἐνεργῶν πάσχει. Εἶναι δὲ αἱ ἔξης· ἐμαυτοῦ-έμαυτῆς, σεαυτοῦ-σεαυτῆς, ἐαυτοῦ-ἐαυτῆς-ἐαυτοῦ, καὶ κλίνονται κατὰ τὴν β' καὶ α' κλίσιν εἰς τὰς πλαγίας μόνον πτώσεις.

*'Ἐνικός**'Πληθυντικός*

α' πρόσωπον	α' πρόσωπον
-------------	-------------

Γεν.	ἐμαυτοῦ-έμαυτῆς	ἡμῶν-αὐτῶν
Δοτ.	ἐμαυτῷ-έμαυτῇ	ἡμῖν αὐτοῖς-ἡμῖν αὐταῖς
Αἰτ.	ἐμαυτόν-έμαυτήν	ἡμᾶς αὐτούς-ἡμᾶς αὐτᾶς

'Ἐνικός

β' πρόσωπον

Γεν.	σεαυτοῦ-σεαυτῆς καὶ σαυτοῦ-σαυτῆς
Δοτ.	σεαυτῷ-σεαυτῇ καὶ σαυτῷ-σαυτῇ
Αἰτ.	σεαυτόν-σεαυτήν καὶ σαυτόν-σαυτήν

Πληθυντικός

6' πρόσωπον.

Γεν.	ὑμῶν αὐτῶν
Δοτ.	ὑμῖν αὐτοῖς-ὑμῖν αὐταῖς
Αἰτ.	ὑμᾶς αὐτούς-ὑμᾶς αὐτᾶς

'Ενικός

γ'. πρόσωπον.

Γεν.	έαυτοῦ-έαυτῆς-έαυτοῦ καὶ αὐτοῦ-ῆς-οῦ
Δοτ.	έαυτῷ-έαυτῇ-έαυτῷ καὶ αὐτῷ-ῃ-ῷ
Αἰτ.	έαυτόν-έαυτήν-έαυτό καὶ αὐτόν-ήν-ό

Πληθυντικός

γ' πρόσωπον.

Γεν.	σφῶν αὐτῶν καὶ έαυτῶν καὶ αὐτῶν
Δοτ.	σφίσιν αὐτοῖς-σφίσιν αὐταῖς-σφίσιν αύτοῖς
Αἰτ.	σφᾶς αὐτούς-σφᾶς-αὐτᾶς-(σφέᾳ αὐτᾶ)

καὶ έαυτούς-έαυτᾶς-έαυτᾶς καὶ αὐτούς-άς-ά'

'Αριθμοπαθής.

§ 181. Ή ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία λέγεται οὕτως, ώς σημαίνουσα ἀλληλοπάθειαν, ἦτοι ἀμοιβαίνων ἐνέργειαν μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων προσώπων. Εἶναι δὲ ἡ ἔξης καὶ κλίνεται κατὰ τὴν 6'. καὶ α'. κλίσιν ώς ἐπομένως.

'Αρσενικόν.—Θηλυκόν.—Ούδετερον.

Δυϊκός

Γεν. καὶ Δοτ.	ἀλλήλοιν	ἀλλήλοιν (αιν)	ἀλλήλοιν
Αἰτ.	ἀλλήλω	ἀλλήλω (ἄ)	ἀλλήλω

Πληθυντικός

Γεν.	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δοτ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Αἰτ.	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλλήλα

'Ερωτηματικά.

§ 182. Αἱ ἐρωτηματικαὶ λέγονται οὕτω, διότι δι' αὐτῶν ἐρωτῶμεν. Εἶναι δὲ αἱ ἀκόλουθοι· τίς, πότερος, ποῖος, πόσος, πηλι-

κος, πόστος, ποσταῖος, ποδαπός καὶ κλίνονται κατὰ τὴν γ', β'
καὶ α' κλίσιν.

Αρσενικόν.—Θηλυκόν.—Οὐδέτερον.

<i>Ἐνικός</i>	<i>Δυϊκός</i>	<i>Πληθυντικός</i>
Όν. τίς — τί		Όν. τίνες — τίνᾳ
Γεν. τίνος καὶ τοῦ	Όν., Αἰτ. τίνε	Γεν. τίνων
Δοτ. τίνῃ καὶ τῷ	Γεν., Δοτ. τίνοιν	Δοτ. τίσῃ(ν)
Αἰτ. τίνᾳ — τί		Αἰτ. τίνας — τίνᾳ

Αόριστοι.

§ 183. Αἱ ἀόριστοι λέγονται οὗτω, διότι ἀορίστως παριστῶσί τι. Εἶναι δὲ αἱ ἔξης· τίς, ποσός, ποιός, ἡλίκος, δεῖνα καὶ ἔνιοι—ἔνιαι—ἔνια.

Αρσενικόν.—Θηλυκόν.—Οὐδέτερον.

<i>Ἐνικός</i>	<i>Δυϊκός</i>	<i>Πληθυντικός</i>
Όν. τίς — τί		Όν. τινές — τινᾶς καὶ ἄττα
Γεν. τινός καὶ τοῦ	Όν., Αἰτ. τινέ	Γεν. τινῶν
Δοτ. τινὶ καὶ τῷ	Γεν., Δοτ. τινοῖν	Δοτ. τισή(ν)
Αἰτ. τινάς — τί		Αἰτ. τινάς — τινᾶς καὶ ἄττα

ΣΗΜ. Εἰς τὰς ἀορίστους συγχαταλέγουσι καὶ τὰς ἔκαστος, ἔκάτερος, ἔτερος (οὐδέτερος, μηδέτερος), ἄλλος καὶ ἀμφότερος, ἥτις κλινομένη ἐν τῷ Δυϊκῷ καὶ Πληθυντικῷ, σπανίως δὲ καθ' ἔνικὸν (ώς ἐν τῇ φράσει ἐπ' ἀμφότερον), ἔχει καὶ τύπους ἀμφω, ἀμφοῖν ἄνευ διαχρίσεως γένους.

Δεικτικά.

§ 184. Αἱ δεικτικαὶ λέγονται οὗτως, ώς χρησιμεύουσαι πρὸς δεῖξιν. Εἶναι δὲ αἱ ἀκόλουθοι· οὗτος, ἐκεῖνος, ὅδε, τοῦτος, τοιόσδε, τοιοῦτος, τόσος, τοσόσδε, τοσοῦτος, τηλίκος, τηλικόσδε, τηλικοῦτος καὶ κλίνονται ὁμαλῶς εἰς τὴν β' καὶ α' κλίσιν.

Αρσενικόν.—Θηλυκόν.—Οὐδέτερον.

	<i>Ἐνικός</i>	<i>Πληθυντικός</i>		
Όν. οὗτος	αὕτη	τοῦτο	οὗτοι	αὔται
Γεν. τούτου	ταύτης	τούτου	τούτων	τούτων
Δοτ. τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ	τούτοις	ταύταις
Αἰτ. τοῦτον	ταύτην	τοῦτο	τούτους	ταύτας
Κλητ. ὃ οὗτος	ὃ αὕτη	—	ὃ οὗτοι	ὃ αὔται

Δυτικός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τούτω	τούτω (ταύτᾳ)	τούτῳ
Γεν. καὶ Δοτ.	τούτοιν	τούτοιν (ταύταιν)	τούτοιν
Κλητ.	—	—	—

ΣΗΜ. Εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας ἀνάγουσι καὶ τὰς ἐνάρθρους, διάτοις, δὲ ἔτερος, δὲ ἄλλος.

'Αναφορικαί.

§ 185. Αἱ ἀναφορικαὶ λέγονται οὕτω, διότι ἀναφέρονται εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας ἢ εἰς προεγνωσμένους τι. Εἶναι δὲ αἱ ἐπόμεναι· δις (δύτις, διπερ), οἷος, δύσος, ἡλίκος, δύοις, δύσος, δύπλικος, δύοδαπός, δύπτερος, καὶ κλίνονται εἰς τὴν δ' καὶ αὐτοῖς, πλὴν τῆς δις-τις, ἥ-τις, δ-τι, ἥτις κλίνεται κεχωρισμένως ὡς ἑξῆς·

'Αρσενικόν.—Θηλυκόν.—Οὐδέτερον.

'Ενικός

'Ον.	δίτις	ἥτις	δ, τι
Γεν.	οὔτινος καὶ ὅτου	ἥξτινος	οὔτινος καὶ ὅτου
Δοτ.	ψήτιν καὶ ὅτῳ	ἥτιν	ψήτιν καὶ ὅτῳ
Αἰτ.	οὔντινά	ἥντινά	δ, τι

Δυτικός

'Ον., Αἰτ.	ώτινε	ώτινε (άτινε)	ώτινε
Γεν., Δοτ.	οίντινοιν	οίντινοιν (αίντινοιν)	οίντινοιν

Πληθυντικός

'Ον.	οἵτινες	αἵτινες	ἄτινά καὶ ἄττα
Γεν.	ώντινων καὶ ὅτων	ώντινων	ώντινων καὶ ὅτων
Δοτ.	οίζτισικαὶ ὅτοισι(ν)	αίζτιοι(ν)	αίζτισικαὶ ὅτοισι(ν)
Αἰτ.	οὔστινάς	ἥξτινάς	άτινά καὶ ἄττα

'Επιμεριστικαί.

§ 186. Αἱ ἀντωνυμίαι τινές, ἐπειδὴ παριστῶσιν ὅν τι ἐκ δύο ἢ ἐκ πολλῶν ὁμοειδῶν λέγονται ἐπιμεριστικαί· ως πότερος, ἔτερος, ἐκάτερος, ἔκαστος, ἄλλος κ.τ.λ. Τούτων ἡ ἔτερος πάσχουσα κρᾶσιν μετὰ τοῦ ἀρθρου γίνεται ἀτερος ἐκ τοῦ ἀρχαιοτέρου τύπου ἀτερος· ως (ό ἀτερος) ἀτερος, (τοῦ ἀτέρου) θάτέρου κ.τ.λ.

Παρατηρήσεις ἐφ' ὅλων τῶν ἀντωνυμιῶν.

§ 187. α'. *Ἄλ προσωπικαῖ.*

1) Λαμβάνουσι τὸν περιοριστικὸν σύνδεσμον γὲ καὶ τότε ἡ ὄνομαστικὴ καὶ δοτικὴ τοῦ ἑνίκου τοῦ α' προσώπου ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον· ως ἔγωγε-ἔμοιγε.

2) Δὲν διακρίνουσι γένος.

3) Τὰ πληθυντικὰ περισπῶνται ως ἐκ συναιρέσεως προερχόμενα, πλὴν τοῦ σφίσε(ν).

4) Εἶναι ἐλλειπτικαὶ, ως σχηματιζόμεναι ἐκ διαφόρων τύπων.

5) Ἡ ὄνομαστικὴ τοῦ ἑνίκου τοῦ γ' προσώπου ἐλλείπει· ἐπὶ δὲ ἐμφάσεως ἀναπληροῦται διὰ τῆς αὐτός.

§ 188. β'. Ἡ ὁριστικὴ καὶ διαστατικὴ ἡ ἐπαναληπτικὴ δὲν ἔχει εἰς τὸ οὐδέτερον ν· διφορεῖται δὲ ὅταν πάσχῃ κρᾶσιν μετὰ τοῦ ἀρθρου· ταῦτὸ καὶ ταῦτόν. Τοιαῦτα διφορούμενα εἶναι καὶ τὰ δεικτικά, τοσοῦτο καὶ τοσοῦτον, τοιοῦτο καὶ τοιοῦτον, τηλικοῦτο καὶ τηλικοῦτον.

§ 189. γ'. *Ἄλ αὐτοπαθεῖς.*

1) Εἶναι σύνθετοι ἐκ τῶν προσωπικῶν καὶ τῆς αὐτός, καὶ ἔχουσι μόνον πλαγίας πτώσεις, ως εἴπομεν.

2) Δὲν ἔχουσι Δυϊκὸν καὶ οὐδέτερον γένος εἰς τὸ α' καὶ β' πρόσωπον.

3) Τὰ πληθυντικὰ τοῦ α' καὶ β' προσώπου ἐκφέρονται διηρημένως μόνον, τοῦ δὲ γ' καὶ διηρημένως καὶ συνημμένως.

4) Τὸ ε τῆς σεαυτοῦ καὶ ἔαυτοῦ πολλάκις συγχόπτεται· ως σαυτοῦ, αὐτοῦ.

§ 190. δ'. Ἡ ἀλληλοπαθής, καθὼς καὶ ἡ αὐτοπαθής ἔχει μόνον πλαγίας πτώσεις καὶ κλίνεται κατὰ Δυϊκὸν καὶ Πληθυντικὸν μόνον.

§ 191. ε'. Ἡ ἐρωτηματικὴ τίς-τί πάντοτε δέχεται δξεῖαν, διαφέρει δὲ τῆς ὁμοφώνου ἀρίστου τίς-τί, διότι αὗτη τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούσης καὶ δὲν ἐγκλίνεται, ἐνῷ ἐκείνη τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούσης καὶ ἐγκλίνεται.

§ 192.

ς'. Άλι ἀόριστοι.

Τούτων ἡ μὲν δεῖνα πολλάκις κλίνεται· ως δ, ἥ, τὸ δεῖνα γενικὴ δεῖνος κ.τ.λ. κατὰ τὴν γ' κλίσιν, πολλάκις δὲ μένει ἄκλιτος· ως δ, ἥ, τὸ δεῖνα γενικὴ δεῖνα κ.τ.λ., ἡ δὲ ἔνιοι-ἔνιαι-ἔνια κλίνεται μόνον πληθυντικῶς καὶ ἀνάρθρως.

§ 193.

ξ'. Άλι δεικτικαί.

Τούτων αἱ οὖτοις, ἐκεῖνοις, ὅδε λαμβάνουσι τὸ δεικτικὸν ι, τὸ ὅποιον ὁξύνεται, ἐκκρούει τὰ πρὸ αὐτοῦ βραχέα ἄ, ε, ο καὶ λαμβάνει πρὸ φωνήντος τὸ εὐφωνικὸν ν εἰς δσας πτώσεις προηγεῖται αὐτοῦ σ· ως τουτοῦ-τουτί, ταυταῖ-ταυτί, ὅδε-ὅδε οὐτοσὶν ἀνθρωπος, ταυτασὶν ἐπίσει(ν) κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Ἡ ὅδε, ἥδε, τόδε εἴναι σύνθετος ἐκ τοῦ ἀρθρου καὶ τοῦ ἐγχλιτικοῦ δέ.

§ 194.

η'. Άλι ἀναφορικαί.

Τούτων ἡ ὅς-ἥ-ὅ λαμβάνει πολλάκις τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν τίσ-τί καὶ λέγεται ἀναφορικὴ ἀόριστος ἡ ἀοριστολογική. Κλίνεται δὲ ἐκατέρᾳ εἰς τὴν κλίσιν της· ως ὅς-τις, ἥ-τις, ὅ-τι· γενικὴ οὖτινος κ.τ.λ. ἐπίσης λαμβάνει καὶ τὸ μόριον πέρ, τὸ ὅποιον μένει ἄκλιτον· ως ὅς-περ, ἥ-περ, ὅ-περ· γενικὴ οὖ-περ κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ οὐδέτερον γένος τῆς ὅς-τις γράφεται ἡ μὲ ὑποδιαστολὴν (ὅ,τι) ἡ χωριστὰ (ὅ τι) διὰ νὰ διαχρίνηται ἀπὸ τοῦ συνδέσμου ὅτι

§ 195. Αἱ ἀντωνυμίαι κλητικὴν δὲν ἔχουσιν, ἐκτὸς τῆς δεικτικῆς οὖτος-αὗτης· ως ὁ οὖτος-ῷ αὕτη-ῷ οὗτοι-ῷ αὗται, καὶ τῆς προσωπικῆς τοῦ β' προσώπου σύ ως ὁ σύ.

§ 196. Αἱ ἀντωνυμίαι οὖτος, ἄλλος, ἐκεῖνος καὶ ὅς, ως καὶ ἡ αὐτός, περὶ ἣς εἴπομεν ἀνωτέρω, δὲν ἔχουσιν εἰς τὸ οὐδέτερον ν.

§ 197. Πολλαὶ ἀντωνυμίαι λαμβάνουσι τοὺς προσσχηματισμοὺς οὖν, δή, ποτέ, δήποτε, δηποτοῦν, δτε καὶ ὁ τόνος τῶν ἀντωνυμίῶν τούτων καταβιβάζεται· ως δετισοῦν, δσπεροῦν, δσοσοῦν, δποιοσδήποτε, οἶσδηποτε, οἶσδηποτοῦν κ.τ.λ.

§ 198. Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι τόσος, τοῖος, τηλίκος λαμ-
βάνουσι τὸ ἐγκλιτικὸν δέ, ὅτε καὶ τὸν τόνον τῶν καταβιβάζουσιν·
ώς τοσόδε, τοιόδε, τηλικόδε.

199. Αἱ ἐφωτηματικαὶ, ἀφριστοι, δεικτικαὶ καὶ ἀναφορικαὶ
λέγονται καὶ ἀνταποδοτικαὶ ἡ συσχετικαὶ, ως ἔχουσαι σχέσιν
τινὰ πρὸς ἄλλήλας.

*Ἐφωτηματικαὶ.

τίς ;
πότερος ;
ποῖος ;
πόσος ;
πηλίκος ;
ποδαρός ;

Δεικτικαὶ.

οὗτος, ἐκεῖνος, ὅδε,
τοῖος, τοιόδε, τοιοῦτος,
τόσος, τοσόδε, τοσοῦτος
τηλίκος, τηλικόδε, τηλικοῦτος,
ἢ αὐτός, δὲτερος, δὲ ἄλλος

*Αόριστοι.

τίς, πότερος,
ποιός, ποσός, ἔτερος,
ἄλλος, ἐκατερος,
ἐκαστος, οὐδέτερος,
οὐδείς, μηδείς, μηδέτερος,
ἄμφοτερος, δεῖνα, ἔνιοι.

*Αναφορικαὶ.

δος, (δετις, δεπερ)
οἶος, δηοῖος
δσος, δπόσος
ἡλίκος
δπηλίκος
δποδαρός

*Ἀνταποδοτικὰ ἐπιρρήματα.

§ 200. Υπάρχουσι καὶ ἐπιρρήματα ἀνταποδοτικά, ἀτινα εἰναὶ^{τοπικά, χρονικά, τροπικά καὶ ποσοτικά.}

*Ἐφωτηματικά.

Τοπικά	ποὺ ;	πού
	πόθεν ;	ποθέν
	ποῖ ;	ποί
	πῆ ;	πή
Χρονικά	πότε ;	ποτέ
	πηνύκα ;	—
Τροπικά	πᾶς ;	πώς
Ποσοτικά	ποσάκις ;	—
	ποσαχῆ ;	—

*Αόριστα.

πού
ποθέν
ποί
πή
ποτέ
—
πώς
—

Δεικτικά.

Αναφορικά.

<i>Τοπικά</i>	ἐνθάδε, ἐνταῦθα, (ἐνθι), ἐκεῖ, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν, (ἐνθεν), ἐκεῖθεν, δεῦρο, ἐκεῖσε τῇδε, ταύτη, ἐκείνη.	οὗ, ἐνθα δθεν, ἐνθεν οῖ, δπον δπόθεν δποι ἥ, δπη
<i>Χρονικά</i>	τότε, τηνικαδε, τηνικαῖτα	δτε, ήνικα δπότε, δπηνίκα
<i>Τροπικά</i>	ῶδε, οὔτω (s) ἐκείνως	ώς δπως
<i>Ποσοτικά</i>	τοσαυτάκις	δσάκις, δσαχῆ δποσάκις, δποσαχῆ

·Ρήματα.

§ 201. Τὰ παρεπόμενα τοῦ ρήματος εἶναι διάθεσις, φωνὴ, χρόνος, ἔγκλισις, ἀριθμός, πρόσωπον καὶ συζυγία.

§ 202. Διάθεσις εἶναι ἡ ιδιότης τοῦ ρήματος, καθ' ἣν τοῦτο φανερώνει τὴν ἐνέργειαν, τὸ πάθος, τὴν μεσύτητα ἢ τὴν κατάστασιν τοῦ ὑποκειμένου. Εἶναι δὲ αὐταὶ τέσσαρες, ἐνεργητική, παθητική, μέση, οὐδετέρα, ἐξ ὧν καὶ τὸ ρῆμα λέγεται: ἐνεργητικόν, παθητικόν, μέσον, οὐδέτερον.

§ 203. Τὸ ἐνεργητικὸν δῆμα εἶναι μεταβατικὸν ἢ ἀμετάβατον. Καὶ μεταβατικὸν μὲν εἶναι, ὅταν δεικνύῃ ὅτι τὸ ὑποκειμένον μεταβιβάζει τὴν ἐνέργειάν του εἰς τι ἐκτὸς ἔαυτοῦ· ως τύπω τὸν παῖδα ἀμετάβατον δέ, ὅταν δεικνύῃ ὅτι ἡ ἐνέργεια μένει ἐν τῷ ἐνεργοῦντι ὑποκειμένῳ· ως βαδίζω, τρέχω κ.τ.λ.

§ 204. Φωναὶ εἶναι οἱ τύποι, δι' ὧν ἐκφράζονται αἱ διαθέσεις, καὶ εἶναι δύο· ἐνεργητικὴ καὶ παθητικὴ.

§ 205. Χρόνοι εἶναι οἱ τύποι, δι' ὧν ἐκφράζεται ὁ χρόνος, καθ' ὃν γίνεται ἡ διάθεσις τοῦ ρήματος, καὶ εἶναι 7· ἐνεστάς (γράφω), παρατατικός (ἔγραφοι), μέλλων (γράψω=θὰ γράψω ἢ θὰ γράψω), ἀδριστος (ἔγραψα). πανακείμενος (γέγραφα=έχω γράψει), ὑπερ-συντέλικος (ἔγεγράφειν=εἰχον γράψει) καὶ τετελεσμένος μέλλων

ἢ μετ' ὀλίγον μέλλων (γεγραφῶς ἔσομαι=θὰ ἔχω γράψει ἢ θὰ
ἔχω γεγραμμένον.

ἢ 206. Οἱ 6 χρόνοι (ἐξαιρουμένου τοῦ τετελεσμένου μέλλοντος)
διαιροῦνται εἰς ἀρκτικὸς καὶ παραγομένους. Ἀρκτικὸι εἰναι: οἱ
ἔξης· ἐνεστῶς, μέλλων καὶ παρακείμενος· παραγόμενοι δὲ οἱ
παρατατικός, ἀδριστος καὶ ὑπερσυντέλικος· λέγονται δὲ παραγό-
μενοι, διότι παράγονται ἐκ τῶν ἀρκτικῶν ἔχοντες καὶ τὸ αὐτὸ
θέμα. Τοῦτο δὲ συμβαίνει πάντοτε μὲν εἰς τὸν παρατατικόν, ὡς
ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ εἰς τὸν ἄλλους.—Οἱ 3 παραγόμενοι λέγονται
καὶ ἴστορικοί, διότι τίθενται ἐν ἐξιστορήσει (διηγήσει) πράξεων
παρελθουσῶν.—Οἱ 3 ἴστορικοί καὶ ἐκ τῶν ἀρκτικῶν ὁ παρακείμε-
νος λέγονται ὅμοιοι καὶ οἱ 4 παραχημένοι, διότι πάντες ἀναφέ-
ρονται εἰς τὸ παρελθόν.

ἢ 207. Οἱ χρόνοι ἑκτὸς τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ
ἔχουσι καὶ δευτέρους τύπους, οἵτινες δημος δὲν διαφέρουσι τῶν
πρώτων κατὰ τὴν σημασίαν.

ἢ 208. Ἐγκλίσεις εἰναι: οἱ διάφοροι τρόποι, καθ'οὓς ἐκφράζεται
ἡ διάθεσις τοῦ ὑποκειμένου, καὶ εἰναι: 3· Ὁριστική, παριστῶσα τὴν
διάθεσιν πραγματικήν. Τποτακτική, προσδοκωμένην. Εὔκτική,
εὐκτὴν ἢ δυνατήν. Προστακτική, ἐπιτακτικὴν ἢ παρακλητικήν.

ἢ 209. Ἀριθμοὶ εἰναι: 3· Ἔνικός, δυϊκός καὶ πληθυντικός·
ὡς γράφω, γράφετον (δύο), γράφομεν.

ἢ 210. Πρόσωπα εἰναι: 3· πρῶτον γράφω, δεύτερον γράφεις,
τρίτον γράφει κ.τ.λ.

ἢ 211. Τὰ ὥματα ἔχουσι καὶ ὄνοματικούς τινας τύπους·

1) Τὸ ἀπαρέμφατον λαμβανόμενον καὶ ὡς φῆμα, τὸ ὅποιον δὲν
παρεμφαίνει οὔτε ἐγκλίσιν οὔτε ἀριθμὸν οὔτε πρόσωπον, καὶ ὡς
οὐσιαστικὸν ἀφηρημένον ἀκλιτον· ὡς λέγειν, γράφειν κ.τ.λ.

2) Τὴν μετοχὴν λαμβανομένην καὶ ὡς φῆμα ἀνευ προσώπου
καὶ ἐγκλίσεως, καὶ ὡς ἐπίθετον τρικατάληκτον· ὡς ὁ λάμπων
(=ό λαμπρός).

3) Τὰ εἰς -τός καὶ -τέος ῥηματικὰ παριστῶντα τὴν διάθεσιν
τοῦ ῥήματος τετελεσμένην ἢ δυνατὴν ἢ ἀναγκαίαν· ὡς γραπτός,
ἐπαινετός, γραπτέος, ἐπαινετέος κ.τ.λ.

§ 212. Συξυγία εἶναι ἡ κλίσις τοῦ ρήματος καθ' ὅλα τὰ παρεπόμενα αὐτοῦ. Εἶναι δὲ τοιαῦται δύο· τῶν εἰς -ω — ἥτις ὑποδιαιρεῖται εἰς τὴν τῶν βαρυτόνων καὶ τῶν περισπωμένων — καὶ τῶν εἰς -μι· ως λύω, τιμῶ, τίθημι.

§ 213. Τὰ ρήματα, ως καὶ τὰ ὄνόματα, ἔχουσι φίξαν, θέμα καὶ κατάληξιν.

§ 214. Τὰ ρήματα, ως καὶ τὰ ὄνόματα, διαιροῦνται ως ἐκ τοῦ χαρακτῆρός των εἰς φωνηντόληκτα, ἀφωνόληκτα καὶ ύγροληκτα.

Αὔξοσις καὶ Ἀναδιπλασιασμός.

§ 215. Τὰ ρήματα εἰς τοὺς χρόνους των, ἐκτὸς τοῦ ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος, ἢ λαμβάνουσιν ἐν τῇ ἀρχῇ μίαν συλλαβὴν ἢ ἔκτείνουσι τὸ ἀρκτικὸν φωνῆν. Τοῦτο δὲ εἰς μὲν τοὺς ἴστορικοὺς λέγεται αὔξησις, εἰς δὲ τὸν παρακείμενον, ὑπερσυντέλικον καὶ τετελεσμένον μέλλοντα, ἀναδιπλασιασμός.

§ 216. Ἡ αὔξησις εἶναι ἡ συλλαβικὴ ἢ χρονική.

§ 217. Συλλαβικὴ εἶναι ἡ πρόταξις τῆς συλλαβῆς ε εἰς πάντα τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ρήματα· ως γράφω-ἔγραφον-ἔγραψα ἐγεγράφειν.

§ 218. Χρονικὴ εἶναι ἡ ἔκτασις τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνή-εντος εἰς μακρὸν καὶ ἐνίστε καὶ μακροῦ εἰς μακρόν· ως διμιλῶ-ώμιλουν-ώμιλησα-ώμιληκειν. ἀργῶ-ῆργονυν-ῆργησα κ.τ.λ.

§ 219. Ἡ δὲ τοιαύτη ἔκτασις γίνεται ως ἔξης·

τὸ ἄ εἰς η	τὸ ἵ εἰς ἵ	τὸ ει εἰς η
τὸ ἄ εἰς η	τὸ ὕ εἰς ὕ	τὸ οι εἰς ω
τὸ ε εἰς η	τὸ αι εἰς η	τὸ αυ εἰς ηυ
τὸ ο εἰς ω		τὸ ευ εἰς ηυ

§ 220. Ὁ ἀναδιπλασιασμὸς εἶναι διττός· 1) ἐπανάληψις τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου μεθ' ἐνὸς ε, λεγόμενος κυρίως ἀναδιπλασιασμός· ως γράφω-γέργραφα, καὶ 2) πρόταξις μόνον ἐνὸς ε, ως σπείρω-ἔσπαρκα, ἢ ἔκτασις τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος, ως ἀγαπῶ-ἡγάπηκα, λεγόμενος ἢ συλλαβικὸς ἢ χρονικός, ως ὄμοιαζων ἢ πρὸς τὴν συλλαβικὴν ἢ πρὸς τὴν χρονικὴν αὔξησιν.

§ 221. Τὸν κυρίως ἀναδιπλασιασμὸν λαμβάνουσι τὰ ρήματα,

τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ ἑνὸς ἀπλοῦ συμφώνου, πλὴν τοῦ ρ· ως λύω-
λέλυκα, καὶ τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ ἀφώνου πρὸ ὑγροῦ· ως γράφω-
γέ-γραφα, πλὴν τῶν ἀπὸ γν· ως γνωρίζω-ἔγνωσικα· τὰ δὲ ἀπὸ
βλ· ἢ γλ διφοροῦνται· ως βλαστάνω-βεβλάστηκα καὶ ἐβλάστηκα,
γλύφω-γέγλυπται καὶ ἔγλυπται. Πάντα δὲ τὰλλα λαμβάνουσι
συλλαβικὸν ἢ χρονικὸν ὅμοιόν τῇ αὐξήσει.

§ 222. Ἐπτὰ δὲ ρήματα ἀναδιπλασιάζονται διὰ τοῦ ει,
τάδε· λαμβάνω (ληβ)-εἴληφα-εἴλημαι, λαγχάνω (ληχ)-εἴληχα-
εἴληγμαι, λέγω (ρη)-εἴρηκα-εἴρημαι, συλλέγω-συνείλοχα-συν-
είλεγμαι, μείρομαι-εἵμαρται-εἵμαρτο, ἔθω (ἡθ)-εἴωθα καὶ ἵημι
(θεῖμα ἔ)-εἴκα-εἴμαι.

§ 223. Εἰς τὸν κυριῶς ἀναδιπλασιασμόν, ἀν τύχωσιν ἀλλε-
παλλήλως δύο δασέα, τὸ πρῶτον τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν
του ψιλόν· ως, χεχώνευκα-κεχώνευκα, φεφόνευκα-πεφόνευκα,
θεθεώρηκα-τεθεώρηκα (§ 279).

Τὰ ἐκ προθέσεων σύνθετα.

§ 224. Τὰ ἐκ προθέσεων σύνθετα (§ 8) καὶ παρασύνθετα
(§ 9) αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλασιάζονται ἔσωθεν, τὸ δὲ τελικὸν
φωνῆν τῶν προθέσεων πρὸ τῆς αὐξήσεως ἐκθλίθεται· ως ἀπο-
βάλλω-ἀπ-έβαλλον-ἀποβέβληκα-ἀπ-εβεβλήκειν. Δὲν ἐκθλίθουσι
δὲ τοῦτο αἱ προθέσεις πρό, περὶ καὶ ἐνίστε ἡ ἀμφί· ως, προ-
έβαλλον, περι-έλαβον, ἡμφί-εσσα.

§ 225. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω κανόνος τὰ ἔξης·

1) Ἐπτά, τὰ ὅποια αὐξάνουσιν ἔξωθεν, ἀμφιέννυμι, ἀμπίσχω,
διακονῶ, ἐμπεδῶ, ἐμπολῶ, ἐπίσταμαι καὶ καθέξομαι.

2) Ἔξ, ἄτινα διφοροῦνται τὰ ἔγγυω, ἐκκλησιάζω, ἐναντιοῦ-
μαι, καθεύδω, καθημαι καὶ καθέξω.

3) Δέκα, τὰ ὅποια αὐξάνουσι καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν συγχρό-
νως, τάδε· ἀμπέχομαι, ἀμφιγνοῶ, ἀνέχομαι, ἀμφισβητῶ, ἀντι-
δικῶ, ἀντιβολῶ, διαιτῶ, παροινῶ, ἀνορθῶ καὶ ἐνοχλῶ.

§ 226. Τὰ δὲ ἔξ ἀλλων λέξεων σύνθετα αὐξάνουσι καὶ ἀνα-
διπλασιάζονται ως ἀπλά· ως οἰκο-δομῶ-φοιδόμουν-φοιδόμηκα,
μυθολογῶ-ἐμυθολόγουν-μεμυθολόγηκα κ.τ.λ.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΕΙΣ
Καταλύξεις της ἐνεργ-

§ 227.

	Οριστική	Τποτακτική	Εύκτική
Πλευστ. ^{Ένεστ.}	ω-εις-ει -ετον-ετον ομεν-ετε-ουσι (ν)	ω-ης-η -ητον-ητον ωμεν-ητε-ωσι (ν)	οιμοι-οις-οι -οιτον-οίτην οιμεν-οιτε-οιεν
Πλευστ. ^{Μέλι α'}	σω-σεις-σει -σετον-σετον σομεν-σετε-σουσι (ν)		σοιμι-σοις-σοι -σοιτον-σοίτην σοιμεν-σοιτε-σοιεν
Άρθρο α'	σα-σας-σε (ν) -σατον-σάτην ταμεν-σατε-σαν	σω-σης-ση -σητον-σητον σωμεν-σητε-σωσι (ν)	σαιμι-σαις (σειας)-σαι (σειε) -σαιτον-σαίτην σαιμεν-σαιτε-σχιεν(σειαν)
Πλευστ. ^{α'} Πλευστ. ^{α'} Τπερσ.	(χα-χα-φα) χχ-χας-χε (ν) -χατον-χατον χχμεν-χατε-χασι (ν)	χω-χης-χη -χητον-χητον χωμεν-χητε-χωσι (ν) χαὶ	χοιμι-χοις-χοι -χοιτον-χοίτην χοιμεν-χοιτε-χοιεν χαὶ
Χη	χη (κειν)-κεις-κει -κειτον-κείτην κειμεν-κειτε-κεσαν	χως ὥ, ἥς, ἥ χότε-ἡ-τον-ἡ-τον χότες ώμεν, ἡτε, ώσι (ν)	χως εἴην, εἴης, εἴη χότε-εἴτην, εἴήτην χότες εἴημεν, εἴτε, εἴησαν χαὶ εἰεν
Τετέλ μέλι	χώς ἔσουμαι, ἔσει, ἔσται χότε-ἔσεσθον, ἔσεσθον χότες ἔσόμεθα, ἔσεσθε, ἔ- σονται		χώς ἔσοιμην-σοιο-σοιο χότε-ἔσοισθον-οίσθην χότες ἔσοιμεθα-σοισθε -σοιντο

§ 228.

Δεύτεροι

Μέλι β'	ω-εις-ει -είτον-είτον ουμεν-είτε-ουσι (ν)		οιμι-οις-οι καὶ οίην-οίης-οίη -οιτον-οίτην οιμεν-οιτε-οιεν
Άρθρο β'	ον-εξ-ε (ν) -ετον-έτην ομεν-ετε-ον	ω-ης-η -ητον-ητον ωμεν-ητε-ωσι (ν)	οιμι-οις-οι -οιτον-οίτην οιμεν-οιτε-οιεν
Πλευστ. ^{β'}	α-ας-ε (ν) -ατον-ατον αμεν-ατε-ασι (ν)	ω-ης-η χ τ. λ. ως ὁ α' χαὶ	οιμι-οις-οι χ. τ. λ. ως ὁ α' χαὶ
Τπερσ. ^{β'}	η (ειν)-εις-ει -ειτον-είτην ειμεν-ειτε-εσαν	ώς ὥ, ἥς, ἥ χ. τ. λ.	ώς εἴην, εἴης, εἴη χ. τ. λ.

ΣΗΜ. α'. 'Ο α' Παρακ. καὶ 'Τπερσ. ληγουσιν εἰς κα-κας..., ὅταν ὁ γαρακήπος θέματος τοῦ παρακειμένου εἶναι φωνην ἢ δδοντόφωνον ἢ ψύρων. Εἰς φα-φας..., ὅταν σύντος εἶναι κειλόφωνον καὶ εἰς κα-κας..., ὅταν εἶναι σύντος οὐρανισκόφωνον.

-Ω ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ

γητικῆς φωνῆς

Προστακτική	Απαρέυφατον	Μετοχή
ε-έτω ετον-έτων ετε-όντων καὶ ἔτωσαν	-ειν	-ων -ουσά -ον
	-σειν	-σων -σουσά -σον
σον-σάτω σατον-σάτων σατε-σάντων καὶ σάτωσαν	-σαι	-σᾶς -σασά -σᾶν
κε-κέτω κετον-κέτων κετε-κότων καὶ κέτωσαν καὶ κώς ἴσθι, ἔστω κότε ἔστον, ἔστων κότες ἔστε, ἔστων καὶ ἔ- στωσαν	-κέναι	-κώς -κυῖα -κός
	κώς ἔσεσθαι	κώς ἐσόμενος κυῖα ἐσόμενη κός ἐσόμενον
χρόνοι.		
	-εῖν	-ῶν -ουσά -ούν
ε-έτω ετον-έτων ετε-όντων καὶ ἔτωσαν	-εῖν	-ών -ουσά -ον
ε-έτω κ.τ.λ. ώς δ α' καὶ ώς ἴσθι, ἔστω κ.τ.λ.	-έναι	-ώς -υῖα -ός

ΣΗΜ. 6'. 'Ο 6' Παρακείμενος καὶ 'Υπερσυντέλικος ἔχουσι τὸν πρωτόθετον χαρακτῆρα· ώς Παρακείμενος 6' λέλοιπ-α, ὑπερσυντέλικος 6' ἐλελοίπ-η (ειν).

δ 229.

Παράδειγμα ἐνερ-

Λύ-

	Οριστική	Τποτακτική	Εύκτική
Πλαστ.	λύ- ω-εις-ει -ετον-ετον ομεν-ετε-ουσι (ν) ξλυ- ον-εσ-ε (ν) -ετον-έτην ομεν-ετε-ον	λύ- ω-γης-η -ητον-ητον ωμεν-γητε-ωσι (ν)	λύ- οιμι-οις-οι -οιτον-οίτην οιμεν-οιτε-οιεν
Μέλλων α'	λύ- σω-σεις-σει -σετον-σετον σομεν-σετε-σουσι (ν)		λύ- τοιμι-σοις-σοι -σοιτον-σοίτην σοιμεν-σοιτε-σοιεν
Πλαστ. α'	ξλυ- σα-σας-σε (ν) -σατον-σάτην σαμεν-σατε-σαν	λύ- σω-σης-ση σητον-σητον σωμεν-σητε-σωσι (ν)	λύ- σαιμι-σαις (σειας)-σαι (σειε) -σαιτον-αίτην σαιμεν, σαιτε-σαιεν (σειαν)
Πλαστ. α'	λέ-λυ- χα-χας-χε -χατον-χατον χαμεν-χατε-χασι (ν)	λε-λύ- χω-χης-χη -χητον-χητον χωμεν-χητε-χωσι (ν)	λελύ- χοιμι-χοις-χοι -χοιτον-χοίτην χοιμεν-χοιτε-χοιεν χαι
Τπερσ. α'	έλε-λύ- χη (χειν)-χεις-χει -χειτον-χειτην χειμεν-χειτε-χεσαν	λελυκώς ḥ, ḥις, ḥι λελυχότε-ῆτον, ḥιτον λελυχότες ḥιμεν, ḥιτε, ḥισι	λελυκώς είην, είης, είη λελυχότε-είητον, είήτην λελυχότες είημεν-είητε, είησαν χαι είεν
Τετελ. μέλ.	λελυ- χώς ἐσομαι, ἔσει, ἔσται χότε-ἔσεσθον, ἔσεσθον χότες ἔσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται		λελυ- χώς ἐσόμην-οιο-οιτο χότε-ἔσοισθον-οίσθην χότες ἐσοίμεθα - οισθε- οιντο

γητικῆς φωνῆς.

(ω)

Προστακτική	Απαρχέμφατον	Μετοχή
λύ' ε-έτω ετον-έτων ετε-όντων καὶ έτωσαν	λύ-ειν	λύ-ων λύ-ου-σά λύ'-ον
	λύ-σειν	λύ-σων λύ-σουσά λύ-σον
λύ'- σον-σάτω σατον-σάτων σατε-σάντων καὶ σάτωσαν	λύ-σαι	λύ-σας λύ-σασά λύ-σάν
λέ-λυ- κε-κέτω κετον-κέτων κετε-κότων καὶ κέτωσαν καὶ λελυχώς ήσθι, ἔστω λελυχότε έστον, ἔστων λελυχότες έστε, ἔστων καὶ έστωσαν	λε-λυ-κέναι	λελυ-κώς λελυ-κυῖά λελυ-κός
	λελυχώς έσεσθαι	λελυχώς έσόμενος λελυκυῖά έσομενη λελυκός έσόμενον

§ 230.

Δεύτεροι

	Όριστική	Τποτακτική	Εύκτική
<i>Mέλλων β'</i>	<i>Τγρόληκτος τοῦ κρίνω</i> χρῖν- ω-εῖς-εῖ -εῖτον-εῖτον οῦμεν-εῖτε-οῦσι (ν)		χρῖν- οῖμι-οῖς-οῖ καὶ οἶν-οίης-οίη -οῖτον-οίτην οῖμεν-οῖτε-οῖν
<i>Mέλλων β'</i>	<i>Τγρόληκτος τοῦ φαίνω</i> φάν- ω-εῖς-εῖ -εῖτον-εῖτον οῦμεν-εῖτε-οῦσι (ν)		φάν- οῖμι-οῖς-οῖ καὶ οἶτην-οίης-οίη -οῖτον-οίτην οῖμεν-οῖτε-οῖν
<i>Άρχοτος β'</i>	ἐλίπ- ον-εῖς-ε -ετον-έτην ομεν-ετε-ον	λίπ- ω-γῆς-γ -ητον-ητον ωμεν-ητε-ωσι (ν)	λίπ- οιμι-οῖς-οι -οῖτον-οίτην οῖμεν-οῖτε-οῖν
<i>Πλαραχ. β'</i>	λέ-λοιπ- α-ας-ε (ν) -ατον-ατον αμεν, ατε-ασι (ν)	λε-λοίπ- οιμι-οῖς-οι κτλ. ώς ὁ α' καὶ	λε-λοίπ- οιμι-οῖς-οι κτλ. ώς ὁ α' καὶ
<i>Τπερο. β'</i>	ἐλε-λοίπ- η (ειν)-εις-ει -ειτον-είτην ειμεν-ειτε-εσαν	λελοιπως ὥ, ἥς, ἥ κ.τ.λ.	λελοιπώς εἴην, εἴης, εἴη κ.τ.λ.
<i>Άρχοτος β'</i>	ἐχρῖν- α-ας-ε (ν) -ατον-άτην αμεν-ατε-αν	χρῖν- ω-γῆς-γ -ητον-ητον ωμεν-ητε-ωσι (ν)	χρῖν- αιμι-αις (ειας) -αι (ειε) -αιτον-αιτην αιμεν-αιτε-αιεν (ειαν)

'Αόριστος α'

Χρόνοι.

Προστακτική	*Απαρέυφατον	Μετοχή
	χρήν-εῖν	χρήν-ών χρήν-οὔσας χρήν-ούν
	φάν-εῖν	φάν-ών φάν-οὔσας φάν-ούν
λίπ-		λίπ-ών
ε-έτω		λίπ-οὔσας
ετον-έτων		λίπ-όν
ετε-όντων χαὶ ἔτωσαν	λίπ-εῖν	
λέ-λοιπ-		λελοιπ-ώς
ε-έτω		λελοιπ-ούει
χ.τ.λ. ώς ὁ α'		λελοιπ-ός
καὶ		
λελοιπώς ήσθι, ἔστω		
χ.τ.λ.		
λέ-λοιπ-	λε-λοιπ-έναι	
ε-έτω		
χ.τ.λ. ώς ὁ α'		
καὶ		
λελοιπώς ήσθι, ἔστω		
χ.τ.λ.		
χρήν-		χρήν-ᾶς
ον-άτω		χρήν-ασας
ατον-άτων		χρήν-ᾶν
ατε-άντων χαὶ ἀτωσαν	χρήναι	

Ύγρόληκτος.

	Οριστική	Τυποτακτική	Εύκτική
Πλευστ. Ενεστ. Πλαστ. M. μ. α'	ομαι-γ(ει)-εται -εσθον-εσθον όμεθα-εσθε-σνται όμην-ου-ετο -εσθον-έσθην όμεθα-εσθε-οντο	ωμαι-γη-ηται -ησθον-ησθον ώμεθα-ησθε-ωνται	οίμηγη-οιο-οιτο -οισθον-οίσθην οίμεθα-οισθε-οιντο
M. ά. α' Π. μ. α'	σομαι-σει-σεται -σεσθον-σεσθον σόμεθα-σεσθε-σνται		σοίμηγη-σοιο-σόιτο -σοισθον-σοισθην σοίμεθα-σοισθε-σοιντο
σάμηγη-σω-σατο -σασθον-σάσθην σάμεθα-σασθε-σαντο	οωμαι-ση-σηται -σησθον-σησθον σώμεθα-σησθε-σωνται	σαίμηγη-σαιο-σάιτο -σαισθον-σαισθην σαίμεθα-σαισθε-σαιντο	
θήσομαι-θήση-θήσεται -θήσεσθον-θήσεσθον θησάμεθα-θήσεσθε-θή- σονται		θησοίμηγη-θησοιο-θησοιτο -θήσοισθον-θησάσθην θησοίμεθα-θήσοισθε-θή- σοιντο	
Π. άρρ. α'	θην-θης-θη -θητον-θήτην θημεν-θητε-θησαν	θῶ-θῆς-θῆ -θῆτον-θῆτον θῶμεν-θῆτε-θῶσι(ν)	θείην-θείης-θείη -θείητον(θείτον)θείήτην (θείτην) θείημεν(θείμεν)θείητε (θείτε)θείησαν(θείεν)

Παθητικός παρακεί-

α'. "Οταν ὁ χαρακτήρ

Πλαστ. Τηρεσ.	μαι-σαι-ται -σθον-σθον μεθα-σθε-νται καὶ μένοι εἰσί(ν)	μένος-η-ον ω, ης, ἡ μενω-α-ω -ήτον-ήτον	μένος-η-ον εἴην, εἴης, εἴη μένω-α-ω -είητον, είητην
	μην-σο-το -σθον-σθην μεθα-σθε-ντο-καὶ μένοι ἡσαν	μένοι-αι-α ωμεν, ἡτε ὥσι(ν)	μένοι-αι-α είημεν, είητε, είησαν καὶ είεν

6'. "Οταν ὁ χαρακτήρ εἶναι ύγρον, (ὅτε καὶ τὸ σ-

Πλαστ. Τηρεσ.	μαι-σαι-ται -θον-θον μεθα-θε-μένοι εἰσί(ν) μην-σο-το -θον-θην μεθα-θε-μένοι ἡσαν	μένος-η-ον ω, ης, ἡ χ.τ.λ. ὡς ἀνωτέρω	μένος-η-ον εἴην, εἴης, εἴη χ.τ.λ. ὡς ἀνωτέρω
------------------	---	---	--

παθητικῆς φωνῆς.

Προστακτική	Απαρέυφατον	Μετοχή
ου-έσθω εσθιον-έσθων εσθε-έσθων καὶ -έσθωσαν	-εσθαι	-όμενος -ομένη -όμενον
	-σεσθαι	-σόμενος -σομένη -σόμενον
σαι-σάσθω σασθιον-σάσθων σασθε-σάσθων καὶ σάσθωσαν	-σασθαι	-σάμενος -σαμένη -σάμενον
	-θήσεσθαι	-θησόμενος -θησομένη -θησόμενον
θητι-θήτω θητον-θήτων θητε-θέντων καὶ θήτωσαν	-θηται	-θείς -θεῖσα -θέν

μενος καὶ ὑπερδυντέθικος.

εἶναι φωνῆεν.

σο-σθω σθιον-σθων σθε-σθων καὶ σθωσαν	-σθαι	-μενος -μένη -μένον
σο-θω θιον-θων θε-θων καὶ θωσαν	-θαι	-μένος -μένη -μένον

γ'. "Οταν ὁ χαρακτὴρ

'Οριστική		'Υποτακτική	Εύκτική
Της έρσ.	Παρακ. γμαι-ξαι-κται -χθον-χθον γμεθα-χθε-χαται καὶ γμέ- νοι εἰσί (ν)	γμένος-η-ον ῶ, ἥς, ἦ κ.τ.λ. ὡς ἀνωτέρω	γμένος-η-ον εἴην, εἴης, εἴη κ.τ.λ. ὡς ἀνωτέρω
Της έρσ.	γμην-ξο-κτο -χθον-χθην γμεθα-χθε χατο καὶ γμέ- νοι ησαν		

δ'. "Οταν ὁ χαρακτὴρ

Της έρσ.	πυκαι-ψαι-πται -φθον-φθον μμεθα-φθε-φταται καὶ μμέ- νοι εἰσί (ν)	μμένος-η-ον ῶ, ἥς, ἦ κ.τ.λ. ὡς ἀνωτέρω	μμένος-η-ον εἴην, εἴης, εἴη κ.τ.λ. ὡς ἀνωτέρω
Της έρσ.	μμην-ψο-πτο -φθον-φθην μμεθα-φθε-φτατο καὶ μμέ- νοι ησαν		

ε'. "Οταν ὁ χαρακτὴρ

Της έρσ.	σμαι-σαι-σται -σθον-σθον σμεθα-σθε-(δαται-θαται- ταται) καὶ σμένοι εἰσί (ν)	σμένος-η-ον ῶ, ἥς, ἦ κ.τ.λ. ὡς ἀνωτέρω	σμένος-η-ον εἴην, εἴης, εἴη κ.τ.λ. ὡς ἀνωτέρω
Της έρσ.	σμην-σο-στο -σθον-σθην σμεθα-σθε-(δατο-θατο- τατο) καὶ σμένοι ησαν		

§ 232.

Δεύτεροι

M. u. β'	οῦιαι-ει-ειται -εισθον-εισθον ούμεθα-εισθε-οῦνται		οίμην-οιο-οιτο -οισθον-οισθην οιμεθα-οισθε-οιντο
Π. αόρ. β' / Π. μ. β'	όμην-ου-ετο -εισθον-εισθην όμεθα-εισθε-οντο	ωμαι-η-ηται -ησθον-ησθον ωμεθα-ησθε-ωνται	οίμην-οιο-οιτο -οισθον-οισθην οιμεθα-οισθε-οιντο
Π. αόρ. β' / Π. μ. β'	ήσομαι-ήση-ήσεται -ήσεσθον-ήσεσθον ήσομεθα-ήσεσθε-ήσονται		ήσοιμην-ήσοιο-ήσοιτο -ήσοισθον-ησοισθην ήσοιμεθα-ήσοισθε-ήσοιντο
Π. αόρ. β' / Π. μ. β'	ην-ης-η -ητον-ητην ημεν-ητε-ησαν	ῶ-ης-η -ητον-ητον ῶμεν-ητε-ῶσι (ν)	είνην-είης-είη -είητον(είτον)-ειητην(είτην) είημεν (είμεν) είητε (είτε) είησαν (είεν)

ΣΗΜ. 'Ο Παθητικὸς μέλλων 6' καὶ ὁ παθ. ἀόριστος 6' διαφέρουσιν ἀπὸ τοὺς πρώτους, καθόσον δὲν ἔχουσι τὸ θ.

εῖναι οὐρανισκόφωνον.

Προστακτική	Απαρέμψιτον	Μετοχή
ξο-χθω χθον-χθων χθε-χθων καὶ χθωσαν	-χθαι	-γμένος -γμένη -γμένος

εῖναι χειλόφωνον.

ψυ-φθω φθον-φθων φθε-φθων καὶ φθωσαν	-φθαι	-μμένος -μμένη -μμένον
---	-------	------------------------------

εῖναι ὁδοντόφωνον.

σο-σθω σθον-σθων σθε-σθων καὶ σθωσαν	-σθαι	-σμένος -σμένη -σμένον
---	-------	------------------------------

Χρόνοι.

	-εἰσθαι	-ούμενος -ουμένη -ούμενον
οὔ-έσθω εσθον-έσθων εσθε-έσθιον καὶ έσθωσαν	-έσθαι	-όμενος -ομένη -όμενον
	-ηγεσθαι	-ησόμενος -ησομένη -ησόμενον
ηθι-ήτω ητον-ήτων ητε-έντων καὶ ήτωσαν	-ήται	-είς -εισά -έν

§ 233.

Παράδειγμα παθη

Λύση

Οριστική	Τυποτακτική	Εύκτική
λύ-		λυ-
ομαί-η-ηται -εσθον-εσθον όμεθα-εσθε-θνται	λύ- ωμαί-η-ηται -ησθον-ησθον ώμεθα-ησθε-ωνται	οίμην-οιο-οιτο -οισμον-οίσθην οίμεθα-οισθε-οιντο
έλυ-		λυ-
σομαί-ση-σεται -σεσθον-σεσθον σόμεθα-σεσθε-σονται		σοίμην-σοιο-σοιτο -σοισθον-σοίσθην σοίμεθα-σοισθε-σοιντο
έλυ-	λύ-	λυ-
σάμην-σω-σατο -σασθον-σάσθην σάμεθα-σασθε-σαντο	σωμαί-ση-σηται -σησθον-σησθον σώμεθα-σησθε-σωνται	σαίμην-σαιο-σαιτο -σαισθον-σαίσθην σαίμεθα-σαισθε-σαιντο
λυ-		λυ-
θήσομαι-θήση-θήσεται -θήσεσθον-θήσεσθον θησάμεθα-θήσεσθε-θήσονται		θησοίμην-θήσοιο-θήσαιτο -θήσοισθον-θησοίσθην θησοίμεθα-θήσοισθε-θήσοιντο
έλυ-	λυ-	λυ-
θην-θης-θη -θητον-θήτην θημεν-θητε-θησαν	θῶ-θῆς-θῆ -θῆτον-θήτον θῶμεν-θῆτε-θῶσι: (v)	θείην-θείης-θείη -θείητον (θείτον) θείήτην (θείτην) θείημεν (θείμεν)-θείητε (θείτε) θείησαν (θείεν)

Παρακείμενος καὶ Τυπο

λέ-λυ-		
μαί-σαι-ται -σθον-σθον μεθα-σθε-ται καὶ μένοι εἰσί	λελυμένος-η-ον ώ, ήσ, ἦ λελυμένω-α-ω	λελυμένος-η-ον εἴην, εἴη λελυμένω-α-ω
έλε-λύ-		
μην-σο-το -σθον-σθην μεθα-σθε-ντο καὶ μένοι ησαν	ἡτον-ητον λελυμένοι-αι-α ώμεν, ητε, ώσι: (v)	-είητον, είητην λελυμένοι-αι-α είημεν, είητε, είησαν καὶ είεν

Παρακείμενος καὶ Τυπο

ηγγελ-		
μαί-σαι-ται -θον-θον μεθα-θε-μένοι εἰσί: (v)	μένος-η-ον ώ, ήσ, ἦ	μένος-η-ον είην, είησι, είη
ηγγέλ-		
μην-σο-το θον-θην μεθα-θε-μένοι ησαν	άνωτέρω χ.τ.λ. ως ἀνωτέρω	άνωτέρω χ.τ.λ. ως ἀνωτέρω

τικῆς φωνῆς.

μαι.

Προστακτική	Απαρέυφατον	Μετοχή
λύ- ου-έσθω εσθον-έσθων εσθε-έσθων καὶ έσθωσαν	λύ-εσθαι	λυ-όμενος λυ-ομένη λυ-όμενον
	λύ-σεσθαι	λυ-σόμενος λυ-σομένη λυ-σόμενον
λύ- σαι-σάσθω σασθον-σάσθων σασθε-σάσθων καὶ σάσθωσαν	λύ-σασθαι	λυ-σάμενος λυ-σαμένη λυ-σάμενον
	λυ-θήσεσθαι	λυ-θησόμενος λυ-θησομένη λυ-θησόμενον
λύ- θηται-θήτω θητον-θήτων θητε-θέντων καὶ θήτωσαν	λυ-θήγαι	λυ-θείς λυ-θεισά λυ-θέν

συντέλικος φωνηντόληκτος.

λέ-λυ- σο-σθω σθον-σθων σθε-σθων καὶ σθωσαν	λελύ-σθαι	λελυ-μένος λελυ-μένη λελυ-μένον
--	-----------	---------------------------------------

συντέλικος ύγροληκτος.

ἡγγελ- σο-θω θον-θων θε-θων καὶ θωσαν	ἡγγέλ-θαι	ἡγγελ-μένος ἡγγελ-μένη ἡγγελ-μένον
--	-----------	--

Παρακείμενος καὶ Υπερσυντέλικος

	Οριστική	Τποτακτική	Εύκτική
Παρακ.	πέ-πλε- γμαι-χαι-κται -χθον-χθον γμεθα-γθε-χται καὶ γμένοι εἰσί	πε-πλε- γμένος-η-ον ω, η, ἡ χ.τ.λ. ώς ἀνωτέρω.	πε-πλε- γμένος-η-ον εἰην, εἰης, εἰη χ.τ.λ. ώς ἀνωτέρω.
Τπερσ.	έπε-πλέ- μην-ξο-κτο -χθον-χθην γμεθα-γθε-χτο καὶ γμένοι ησαν		

Παρακείμενος καὶ Υπερσυντέλικος

	τέ-τρι-		
Παρακ.	μμαι-ψαι-πται -φθον-φθον αμεθα-φθε-φται καὶ -μμένοι εἰσί	τε-τρι- μμένος-η-ον ω, η, ἡ χ.τ.λ. ώς ἀνωτέρω.	τε-τρι- μμένος-η-ον εἰην, εἰης, εἰη χ.τ.λ. ώς ἀνωτέρω.
Τπερσ.	έτε-τρι- μμην-ψο-πτο -φθον-φθην αμεθα-φθε-φτο καὶ -μμένοι ησαν		

Παρακείμενος καὶ Υπερσυντέλικος

	πέ-πει-		
Παρακ.	σμαι-σαι-σται -σθον-σθον σμεθα-σθε-θται καὶ σμένοι εἰσί	πε-πει- σμένος-η-ον ω, η, ἡ χ.τ.λ. ώς ἀνωτέρω.	πε-πει- σμένος-η-ον εἰην, εἰης, εἰη χ.τ.λ. ώς ἀνωτέρω.
Τπερσ.	έπε-πει- σμην-σο-στο -σθον-σθην σμεθα-σθε-θτο καὶ σμένοι ησαν		

Παρακείμενος καὶ Υπερσυντέ

	πέ-φα-		
Παρακ.	σμαι-νσαι-νται -νθον-νθον σμεθα-νθε-νται καὶ -σμένοι εἰσί	πε-φα- σμένος-η-ον ω, η, ἡ χ.τ.λ. ώς ἀνωτέρω.	πε-φα- σμένος-η-ον εἰην, εἰης, εἰη χ.τ.λ. ώς ἀνωτέρω.
Τπερσ.	έπε-φά- σμην-νσο-ντο -νθον-νθην σμεθα-νθε-ντο καὶ σμένοι ησαν		

Μετ' ὀδίγον ἢ τετελεσμένος

	πε-πλε-(κα-ξ)		
Τπερ. μ.	ξουαι-ξει-ξεται -ξεσθον-ξεσθον ξόμεθα-ξεσθε-ξονται		
		πε-πλε-	
		-ξοιμην-ξοιο-ξοιτο	
		-ξοισθον-ξοισθην	
		ξοιμεθα-ξοισθε-ξοιντο	

ἀφωνόληκτος μὲν οὐρανισκόφωνον.

Προστακτική	Απαρέμφατον	Μετοχή
πέ-πλε- ξο-χθω χθον-χθων χθε-χθων καὶ χθωσαν	πε-πλέ-χθαι	πεπλε-γμένος πεπλε-γμένη πεπλε-γμένον

ἀφωνόληκτος μὲν χειλόφωνον.

τέ-τρι- ψο-φθω φθον-φθων φθε-φθων καὶ φθωσαν	τε-τρί-φθαι	τε-τρι-μμένος τε-τρι-μμένη τε-τρι-μμένον
--	-------------	--

ἀφωνόληκτος μὲν ὀδοντόφωνον.

πέ-πει- σο-σθω σθον-σθων σθε-σθων καὶ σθωσαν	πε-πεῖ-σθαι	πε-πει-σμένος πε-πει-σμένη πε-πει-σμένον
--	-------------	--

λικος μὲν χαρακτῆρα ν-

πέ-φα- νθο-νθω νθον-νθων νθε-νθων καὶ νθωσαν	πε-φάνθαι	πε-φα-σμένος πε-φα-σμένη πε-φα-σμένον
--	-----------	---

μέλλων μονολεκτικός.

	πε-πλέξεσθαι	πε-πλεξόμενος πε-πλεξόμενη πε-πλεξόμενον
--	--------------	--

Μετ' ὀλίγον ἢ τετελεσμένος

	Ὀρθιστική	Τποτακτική	Εύκτική
Τετελ. μέλ.	ἡ κουσμένος-η-ον εσομαι, ἔσει, ἔσται ἡ κουσμένω-α-ω -έσεσθον, ἔσεσθον ἡ κουσμένοι-αι-α ἔσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται		ἡ κουσμένος-η-ον έσοιμην, ἔσαιο, ἔσαιτο ἡ κουσμένω-α-ω -έσοισθον, ἔσαισθην ἡ κουσμένοι-αι-α έσοιμεθα-οισθε-οιντο

§ 234.

Δεύτεροι

χρῆν-	χρῆν-
οῦμαι-εῖ-εῖται	οίμηγο-οίο-οίτο
-εἰσθον-εῖσθον	-οισθον-οισθην
ούμεθα-εῖσθε-οῦνται	οίμεθα-οισθε-οῖντο
ἐλεῖπ-	λεῖπ-
όμηγο-ου-ετο	-ωμαι-η-ηται
-εσθον-έσθην	-ησθον-ησθον
όμεθα-εσθε-οντο	ώμεθα-ησθε-ωνται
στάλ-	λεῖπ-
ησομαι-ση-σεται	-οιμηγο-οιο-οιτο
-εσθον-εσθον	-οισθον-οισθην
σόμεθα-εσθε-σονται	οίμεθα-οισθε-οιντο
έσταλ-	στάλ-
ην-ης-η	είηγν-είηγη-είη
-ητον-ήτην	είητον(είτον)είητην(είτην)
-ημεν-ητε-ησαν	είημεν(είμεν)είητε(είτε)
	είησαν (είεν)

ΣΗΜ. 'Ο μετ' ὀλίγον ἢ τετελεσμένος μέλλων ἐν τῇ μέσῃ φωνῇ σχηματίζεται μονολεκτικῶς μέν, ὅταν ὁ Παρακείμενος δέχηται τὸν κυριως ἀναδιπλασιασμόν, περιφραστικῶς δέ, ὅταν ὁ Παρακείμενος δὲν δέχηται τοιοῦτον, ἀλλ' ἢ συλλαβικὸν ἢ κεονικόν.

235. 'Ως τὸ ἀπλοῦν λύσιν καὶ λύομαι, οὗτοι σχηματίζονται καὶ τὰ σύνθετα ἀπο-λύσιν καὶ ἀπο-λύομαι, ως καὶ πάντα ἄλλο ῥῆμα σύνθετον, ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενον. Μόνη δὲ διαφορὰ εἰναι, ὅτι τὸ τελικὸν φωνῆν τῶν προθέσεων, πλὴν τῆς πρό, περὶ καὶ ἐνίστε

μέλλων περιφραστικός.

Προστακτική	Απαρέυφατον	Μετοχή
	ἡκουσμένος ἔσεσθαι	ἡκουσμένος ἐσόμενος ἡκουσμένη ἐσόμενη ἡκουσμένον ἐσόμενον
•		

Χρόνοι.

λίπ- -οῦ-έσθω -εσθιν-έσθων -εσθε-έσθων καὶ -έσθωσαν	χρέν-εῖσθαι	χρέν-ούμενος χρέν-ουμένη χρέν-ούμενον
	λίπ-έσθαι	λίπ-όμενος λίπ-ομένη λίπ-όμενον
	στάλ-ήσεσθαι	στάλησόμενος στάλησομένη στάλησόμενον
στάλ- ηθι-ήτω ητον-ήτων ητε-έντων καὶ ήτωσαν	στάλ-ήγηται	στάλ-είς στάλ-εῖσά σταλ-έν

τῆς ἀμφὶ (§ 224), ἐκθίζεται πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως τῶν ἴστορικῶν· ώς ἀπο-λύώ, παρατατ. ἀπ-έλυον, ἀρ. ἀπ-έλυσα, ὑπερσυντ. ἀπ-ελελύκη(κειν). Παθητ. ἀπο-λύομαι, παρατ. ἀπ-ελυόμην, ἀρ. ἀπ-ελυσάμην, ἀρ. παθητ. ἀπ-ελύθην, ὑπερσ. ἀπ-ελελύμην. "Οταν δύως τὸ βῆμα ἔρχηται ἀπὸ φωνήντος, τότε τὸ τελικὸν φωνῆν τῶν προθέσεων ἐκθίζεται εἰς δύος τοὺς χρόνους· ώς, ἀπ-ελπίζω, παρατ. ἀπ-ήλπιξον, μέλ. ἀπ-ελπίσω, ἀρ. ἀπ-ήλπισα κ.τ.λ. Παθητ. ἀπ-εργάζομαι, παρατ. ἀπ-ειργαζόμην, ἀρ. ἀπ-ειργασάμην, μέσ. Παρακ. ἀπ-είργασμαι κ.τ.λ.

§ 236. Συζυγία τῶν εἰς -ω περισπωμένων

Α' ΤΑΞΙΣ

Παράδειγμα

'Ενεργητική

'Οριστική		'Υποτακτική	Εύκτική
τιμ-		τιμ-	τιμ-
χώ-ώ-άεις-άξ-άει-ά		χώ-ώ	αοιμι-ώμι καὶ φῆγ
άετον-ά~τον-άετον-ά~τον		άγης-άξ	άοις-ώς καὶ φῆς
άομεν-ώμεν-άετε-ά~τε		άγη-ά	άοι-ώ καὶ φῆγ
χουσι-ώσι (ν)		άητον-ά~τον	άοιτον-ώτον
έτιμ-		άητον-ά~τον	χοιτην-ώτην
χον-ών-αεις-άξ-αε-ά		άωμεν-ώμεν	άοιμεν-ώμεν
άετον-ά~τον-άετην-ά~την		άγητε-ά~τε	άοιτε-ώτε
άομεν-ώμεν-άετε-ά~τε		άωσι-ώσι (ν)	άοιεν-ώεν
χον-ών			
τιμήσω . . .			τιμήσοιμι . . .
έτιμησα . . .		τιμήσω . . .	τιμήσαιμι . . .
τετίμηκα . . .			
έτετιμήκειν . . .		τετιμήκω . . .	τετιμήκοιμι . . .
τ. μ. δημ. τετιμηκώς ἔσοιμαι . . .			τετιμηκώς ἔσοιμην . . .
			Παθητική
τιμ-		τιμ-	τιμ-
άομαι-ώμαι-άγ-ά-άεται-ά~ται		άωμαι-ώμαι	αοίμην-ώμην
άεσθον-ά~σθον-άεσθον-ά~σθον		άγη-ά	άοιο-ώσ
άομεθα-ώμεθα-άεσθε-ά~σθε		άηται-ά~ται	άοιτο-ώτο
άονται-ώνται		άησθον-ά~σθον	άοισθον-ώσθον
έτιμ-		άησθον-ά~σθον	αοίσθην-ώσθην
άομην-ώμην-άου-ώ-άετο-ά~το		άώμεθα-ώμεθα	αοίμεθα-ώμεθα
άεσθον-ά~σθον-άεσθην-ά~σθην		άγησθε-ά~σθε	άοισθε-ώσθε
άομεθα-ώμεθα-άεσθε-ά~σθε		άωνται-ώνται	άοιντο-ώντο
άοντο-ώντο			
τιμήσομαι . . .			τιμησόιμην . . .
έτιμησάμην . . .		τιμήσωμαι . . .	τιμησάιμην . . .
τιμηθήσομαι . . .			τιμηθησίμην . . .
έτιμηθην . . .		τιμηθώ . . .	τιμηθείγη . . .
τετίμημαι . . .			
έτετιμήμην . . .		τετιμημένος ώ, γ, η	τετιμημένος είγην . . .
τετιμησομαι . . .			τετιμησόιμην . . .

διαιρούμενη εἰς τρεῖς τάξεις· εἰς -άω -έω -όω.

ΕΙΣ -ΑΩ

τιμάω.

φωνή.

Προστακτική	Απαρέμφατον	Μετοχή
τίμ-		
αε-ά		
αέτω-ά' τω		
άτον-ά' τον	τιμ-	τιμ-
αέτων-ά' των	άεν-ά' ν	άων-ών
άτε-ά' τε		άουσά-ώσα
αόντων-ώντων		άον-ών
χαὶ		
αέτωσαν-ά' τωσαν		
	τιμήσειν	τιμήσων . . .
τιμησον . . .	τιμήσαι	τιμήσας . . .
τετίμηχε . . .	τετιμηχέναι	τετιμηχώς . . .
	τετιμηχώς ἔσεσθαι	τετιμηχώς ἐσόμενος . . .

φωνή.

τίμ-		
άου-ώ		
αέσθω-ά' σθω		
αέσθον-ά' σθον	τιμ-	τιμ-
αέσθων-ά' σθων	άεσθαι-ά' σθαι	όμενος-ώμενος
άεσθε-ά' σθε		αομένη-ωμένη
αέσθων-ά' σθων		αόμενον-ώμενον
χαὶ		
αέσθωσαν-ά' σθωσαν		
	τιμήσεσθαι	τιμησόμενος . . .
τιμησαι . . .	τιμήσασθαι	τιμησάμενος . . .
	τιμηθήσεσθαι	τιμηθησόμενος . . .
τιμήθητι . . .	τιμηθῆναι	τιμηθείς . . .
τετίμησο . . .	τετιμῆσθαι	τετιμημένος . . .
	τετιμήσεσθαι	τετιμησόμενος . . .

ΤΑΞΙΣ ΔΕΥΤ

Παράδειγμα

'Ενεργητική

§ 237.

		Όριστική	Τυποτακτική	Εύκτική
		ποι-	ποι-	ποι-
	Έγνωτός	έω-ώ-έεις-εῖς-έει-εῖ έετον-εῖτον-έετον-εῖτον έομεν-οῦμεν-έετε-εῖτε έουσι-ούσι (ν)	έω-ώ έης-ῆς έη-ῆ έητον-ῆτον	έοιμι-οῖμι έοις-οῖς έοι-οῖ καὶ οίγν-οίης-οίη
	Πλαρατακτικός	έποι- εον-ουν-εες-εις-εε-ει έετον-εῖτον-έετην-είτην έομεν-οῦμεν-έετε-εῖτε εον-ουν	έητον-ῆτον έωμεν-ῶμεν έητε-ῆτε έωσι-ῶσι (ν)	έειτον-οῖτον εοίτην-οίτην έοιμεν-οῖμεν έοιτε-οῖτε έοιεν-οῖεν
	π.α'	ποιήσω . . .		ποιήσοιμι . . .
	ά.α'	ποίησα . . .	ποιήσω . . .	ποιήσαιμι . . .
	πρ	πεποίηχα . . .	πεποιήκω καὶ	πεποιήκοιμι καὶ
	ὑπ	έπεποιήκειν . . .	πεποιηκώς ὥ . . .	πεποιηκώς εἴην . . .
	τ.μ	πεποιηκώς ἔσομαι . . .		πεποιηκώς ἔσοιμην . . .

Παθητική

		ποι-	ποι-	ποι-
	Έγνωστός	έομαι-οῦμαι-έη(ει)-ῆ-έεται-εῖται έεσθον-εῖσθον-έεσθον-εῖσθον έομεθα-οῦμεθα-έεσθε-εῖσθε έονται-οῦνται	έωμαι-ῶμαι έη-ῆ έηται-ῆται έησθον-ῆσθον	εοίμην-οίμην έοιο-οῖο έοιτο-οῖτο έοισθον-οῖσθον
	Πλαρατακτικός	έποι- εομην-οῦμην-έου-οῦ-έετο-εῖτο έεσθον-εῖσθον-έεσθηγ-εῖσθηγ έομεθα-οῦμεθα-έεσθε-εῖσθε έοντο-οῦντο	έησθον-ῆσθον έωμεθα-ώμεθα έησθε-ῆσθε έωνται-ῶνται	εοίσθηγ-οίσθηγ εοίμεθα-οίμεθα έοισθε-οῖσθε έοιντο-οῖντο
	π.α'	ποιήσομαι . . .		ποιησοίμην . . .
	ά.α'	έποιησάμην . . .	ποιήσωμαι . . .	ποιησαίμην . . .
	π.μ	ποιηθήσομαι . . .		ποιηθησόιμην . . .
	π.ά.	έποιηθηγ . . .	ποιηθῶ . . .	ποιηθείην . . .
	πρ.	πεποίημαι . . .		
	ὑπ	έπεποιήμην . . .	πεποιημένος ὥ . . .	πεποιημένος εἴην . . .
	τ.μ	πεποιήσομαι . . .		πεποιησοίμην . . .

ΡΑ ΕΙΣ -ΕΩ

ποιέω.

φωνή.

Προστακτική	Απαρέμφατον	Μετοχή
ποί-		
εε-ει		
εέτω-είτω		
έετον-είτον		
εέτων-είτων	ποιέεν-εῖν	
έετε-είτε		
εόντων-ούντων		
καὶ		
εέτωσαν-είτωσαν		
	ποιήσειν	ποιήσων . . .
ποίησον . . .	ποιῆσαι	ποιήσας . . .
πεποίηκε καὶ πεποιηκώς ήσθι . . .	πεποιηκέναι	πεποιηκώς . . .
	πεποιηκώς ἔσεσθαι	πεποιηκώς ἔσόμενος . . .
φωνή.		
ποί-		
έου-οῦ		
εέσθω-είσθω		
έεσθον-είσθον		
εέσθων-είσθων		
έεσθε-είσθε		
εέσθων-είσθων		
καὶ		
εέσθωσαν-είσθωσαν		
	ποιήσεσθαι	ποιησόμενος . . .
ποίησαι . . .	ποιήσασθαι	ποιησάμενος . . .
	ποιηθήσεσθαι	ποιηθόμενος . . .
ποιήθητι . . .	ποιηθῆναι	ποιηθείς . . .
πεποίησο . . .	πεποιῆσθαι	πεποιημένος . . .
	πεποιήσεσθαι	πεποιησόμενος . . .

ΤΑΞΙΣ ΤΡΙ
Παράδειγμα
Ἐνεργητικὴ

§ 238.

Ορθιστική				Υποτακτική				Εύκτική			
Ἐρεστός				Πλαρατατικός				Παθητική			
πο	άπ.	μ.ά'	μ.ά'	πο	άπ.	μ.ά'	μ.ά'	πο	άπ.	μ.ά'	μ.ά'
όω-ῶ-όεις-οῖς-όει-οῖ		όηλ-		όω-ῶ		όηλ-		όηλ-		όαιμι-οῖμι	
-όετον-οῦτον-όετον-οῦτον				όης-οῖς				όοις-οῖς			
όσμεν-οῦμεν-όετε-οὔτε				όη-οῖ				όοι-οῖ καὶ			
όουσι-ούσι (ν)				-όητον-ῶτον				όίην-οίης-οίη			
έδήλ-				-όητον-ῶτον				-όοιτον-οῖτον			
οον-ουν-οεξ-ουξ-οε-ου				όωμεν-ῶμεν				-οοίτην-οίτην			
-όετον-οῦτον-οέτηγ-ούτην				όητε-ῶτε				όσμεν-οῖμεν			
όσμεν-οῦμεν-όετε-οὔτε				όωσι-ῶσι (ν)				όοιτε-οῖτε			
οον-ουν								όοιεν-οῖεν			
τ. μ.	πο	άπ.	μ.ά'	όηλώσω . . .					όηλώσοιμι . . .		
				έδήλωσα . . .					όηλώσαιμι . . .		
				δεδήλωκα . . .				όηλώκοιμι καὶ			
				έδεδηλωκειν . . .				όεδηλωκώς ὥ . . .			
				δεδηλωκώς ἔσομαι . . .				όεδηλωκώς ἔσοιμην . . .			
Παθητική											
Ἐρεστός				όηλ-				όηλ-			
όσμαι-οῦμαι-όη-οῖ-όεται-οὔται				όωμαι-ῶμαι				όοίμην-οίμην			
-όεσθον-οῦσθον-όεσθον-οὔσθον				όη-οῖ				όοιο-οῖο			
όσμεθα-ούμεθα-όεσθε-οὔσθε				όηται-ῶται				όοιτο-οῖτο			
όονται-ούνται				-όησθον-ῶσθον				-όοισθον-οῖσθον			
έδηλ-				-όησθον-ῶσθον				-οοίσθην-οίσθην			
οόμηγ-ούμηγ-όου-οῦ-όετο-οὔτο				οώμεθα-άμεθα				οοίμεθα-οίμεθα			
-όεσθον-οῦσθον-όεσθην-ούσθην				όησθε-ῶσθε				όοισθε-οῖσθε			
όσμεθα-ούμεθα-όεσθε-οὔσθε				όωνται-ῶνται				όοιντο-οῖντο			
όοντα-ούντο											
τ. μ.	πο	άπ.	μ.ά'	όηλώσομαι . . .				όηλωσοίμην . . .			
				έδηλωσάμην . . .				όηλωσαίμην . . .			
				δηλωθήσομαι . . .				όηλωθησόίμην . . .			
				έδηλώθην . . .				όηλωθείην . . .			
				δεδήλωμαι . . .				όεδηλωμένος ὥ . . .			
				έδεδηλώμην . . .				όεδηλωμένος εἴην . . .			
				δεδηλώσομαι . . .				όεδηλωσοίμην . . .			

ΤΗ ΕΙΣ -ΟΩ

δηλόω.

φωνή.

Προστακτική	Απαρέμφατον	Μετοχή
δηλ-		
οε-ου		
οέτω-ούτω		
δέτον-ούτον		
οέτων-ούτων	δηλόεν-οῦν	δηλ-
ότετε-οὔτε		όων-ῶν
ούντων-ούντων		όουσα-ούσα
καὶ		όυν-οῦν
οέτωσαν-ούτωσαν		
	δηλώσειν	δηλώσων . . .
δήλωσον . . .	δηλώσαι	δηλώσας . . .
δεδήλωκε καὶ δεδηλωκώς ἵσθι . . .	δεδηλωκέναι	δεδηλωκώς . . .
	δεδηλωκώς ἔσεσθαι	δεδηλωκώς ἔσόμενος . . .

φωνή.

δηλ-		
όου-οῦ		
οέσθω-ούσθω		
όεσθον-ούσθον		
οέσθων-ούσθων		
όεσθε-ούσθε		
οέσθων-ούσθων		
καὶ		
οέσθωσαν-ούσθωσαν		
	δηλώσεσθαι	δηλωσόμενος . . .
δήλωσαι . . .	δηλώσασθαι	δηλωσαμενος . . .
	δηλωθήσεσθαι	δηλωθησόμενος . . .
δηλώθητι . . .	δηλωθῆναι	δηλωθείς . . .
δεδήλωσο . . .	δεδηλώσθαι	δεδηλωμένος . . .
	δεδηλώσεσθαι	δεδηλωσόμενος . . .

Τονισμὸς τῶν ὁπυάτων.

§ 239. Ὁ τόνος τοῦ φήματος τείνει πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ὁ χρόνος τῆς ληγούστης· λέγω-ἔλεγον-ἔλεγετην.

§ 240. Τὸ σύδετερον τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς τονίζεται ὅπου καὶ τὸ ἀρσενικόν· ως ὁ κωλύων-τὸ κωλῦον, ὁ κωλύσων-τὸ κωλῦσον, ὁ κωλύσας-τὸ κωλύσαν, ὁ ἐνεγκών-τὸ ἐνεγκόν, ὁ λελοιπών-τὸ λελοιπός.

§ 241. Ὁ ἐνεργητικὸς ἀόριστος β' εἰς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχὴν καὶ ἀπλοῦς καὶ σύνθετος τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούστης· ως μαθεῖν-μαθών, καταλιπεῖν-καταλιπών.

§ 242. Ὁ ἐνεργητικὸς ἀόριστος β' ἀπλοῦς εἰς τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς Προστακτικῆς τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούστης· ως φάγε, πίε, μάθε· πλὴν 5, οἵτινες κατ' ἔξαρτεσιν τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούστης· ἐλθέ, εὑρέ, εἰπέ, ἰδέ, λαβέ.

§ 243. Ὁ μέσος ἀόριστος β' εἰς τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς Προστακτικῆς ἢ ἀπλοῦς ἢ σύνθετος τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούστης· ως λαβοῦ-ἀντιλαβοῦ. Ἀναβιβάζει δὲ τὸν τόνον ἐπὶ τῆς προθέσεως, διὰν ἀπλοῦς εἶναι μονοσύλλαβος καὶ συντίθεται μετὰ δισυλλάβου προθέσεως, μὴ πασχούστης ἔκθλιψιν· ως σχοῦ-παράσκου, θοῦ-ἀπόθου· ἀλλ' ἀφ-οῦ (ἀπὸ οὐ) ἐν-σχοῦ, ἐν-θοῦ.

§ 244. Ὁ μέσος ἀόριστος α' εἰς τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς Προστακτικῆς καταλήγει εἰς αἱ καὶ τονίζεται ὅσον ἐνδέχεται ἀνωτέρω τῆς ληγούστης· ως ποίησαι, δηλώσαι, διὰ νὰ διαφέρῃ ἀπὸ τὸ γ' ἐνικὸν τῆς Εὔκτικῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀορίστου α' καὶ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ ἰδίου· ως ποιῆσαι-ποιῆσαι, δηλώσαι-δηλῶσαι.

§ 245. Τὰ ἀπαρέμφατα εἰς -ναι καὶ -σαι τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούστης· ως λελυκέναι, τιθέναι, διδόναι, ποιῆσαι, δηλῶσαι.

§ 246. Τὰ δὲ ἀπαρέμφατα εἰς -σθαι τονίζονται ἐπὶ τῆς προπαραληγούστης, πλὴν τοῦ Παθητικοῦ Παρακειμένου καὶ Μέσου ἀορίστου β' ἐπὶ τῆς παραληγούστης· ως γράφεσθαι, δίδοσθαι, τετιμῆσθαι, λιπέσθαι.

§ 247. Ὁ τόνος τοῦ συνθέτου φήματος δὲν ὑπερβαίνει.

- 1) Τὴν τελευταίαν συλλαβήν τοῦ α' συνθετικοῦ μέρους ἢ τοῦ
6' ἐπὶ διπλῆς συνθέσεως· ώς ἐπί-σχες, παρά-δος, συναπό-δος.
2) Τὴν συλλαβήν τῆς αὐξήσεως ἢ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ· ώς
παρεῖχε, κατέσχε, ἀφῆγμαι, ἀπῆγμαι.

ΑΚΛΙΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΔΟΓΟΥ

Προθέσεις.

§ 248. Άλ προθέσεις εἶναι 18.

6 μονοσύλλαβοι, ἐν, εἰς ἢ ἐσ, ἐκ ἢ ἐξ, σὺν ἢ ἔν, πρός, πρό.
καὶ 12 δισύλλαβοι, ἀνά, κατά, διά, μετά, παρά, ἀντί, ἐπί,
περί, ἀμφί, ἀπό, ὑπό, ὑπέρ, αἰτινες τιθενται εἰς τὸν λόγον καὶ ἐν
συνθέσει καὶ ἐν συντάξει.

ΣΗΜ. Ἡ περί, ἡ ἀπό καὶ ἡ ὑπὲρ ἐνίστεται τιθέμεναι μετὰ τὴν συν-
τακτικὴν αὐτῶν πτῶσιν ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον των, πέρι, ἀπό, ὑπέρ· ώς
τούτου πέρι, Ἀθηνῶν ἀπό, κιόνων ὑπέρ Ἡρακλέος (Πινδ.) λέγεται δὲ
τοῦτο ἀναστροφή.

§ 249. Ήσαν προθέσεις λαμβάνονται καὶ τινα κυρίως ἐπιρρή-
ματα, λεγόμενα διὰ τοῦτο προθέσεις καταχρηστικαί. Εἶναι δὲ
αἱ ἑξῆς· ἄνευ, χωρίς, ἔνεκα ἢ ἔνεκεν, ἄχρι, μέχρι, ἅμα, χάριν,
πλήν, ὥς, νή, μά, αἰτινες τιθενται μόνον ἐν συντάξει καὶ οὐδέποτε
ἐν συνθέσει.

Ἐπιρρήματα.

§ 250. Τὰ ἐπιρρήματα εἶναι κυρίως τεσσάρων εἰδῶν· τοπικά,
χρονικά, τροπικά, ποσοτικά.

§ 251. Τοπικὰ εἶναι· ποῦ, πόθεν, ἐνταῦθα, ἐντεῦθεν, ἐκεῖ,
ἐκεῖθεν, ἐκεῖσε, ἄνω, κάτω, ἐνδον, ἐσω ἢ εἰσω, ἔξω, ἀλλαχοῦ
καὶ τὰ τοιαῦτα.

§ 252. Χρονικὰ εἶναι· πότε, τότε, σήμερον, αὔριον, χθές,
εὐθύς, ἄρτι, δψέ, νῦν, πάλαι, πέρσιν, εἰτα καὶ τὰ τοιαῦτα.

§ 253. Τροπικὰ εἶναι· πῶς, εὖ, καλῶς, ἀγεληδόν, πανδημεί,
ἔξης, κρύβθην, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ ἐπό-
μενα· 1) τὰ καταφατικὸν ναί. 2) τὰ ἀποφατικά, οὐ, μή. 3) τὰ
βεβαιωτικά, ἦ, τού, δή . . . 4) τὰ δμοτικά, νή, μά. 5) τὰ διστα-

κτικά, τάχα, τυχόν, ποῦ, δῆθεν . . . 6) τὸ δυνητικόν, ἄν. 7) τὸ εύκτικά, εἷ, εἴθε, εἰ γάρ . . . 8) τύποι τινὲς φημάτων· ως τὸ συγκαταθετικόν, εἰεν· τὸ βεβαιωτικόν, ἀμέλει· τὸ εύκτικόν, ὄφελον· τὰ δεικτικά, ἰδού, ἰδε, ἡνίδε, ἡνύ· τὰ παρακελευσματικά, ἄγε, ἰθι, δεῦτε, φέρε καὶ 9) πτώσεις τινὲς ὄνομάτων κατὰ γενικήν, δοτικήν, ἢ αἰτιατικήν· ως ἐπιπολῆς, πεξῆ, δημοσίᾳ, δωρεάν, δίκην, κ.τ.λ.

§ 254. Ποσοτικὰ εἶναι: ἄπαξ, δίς, τρίς, πολλάκις, λίαν, πάνυ, ἄγαν, σφόδρα, διχῇ, τριπλῇ καὶ τὰ δύοια.

Σύνδεσμοι.

§ 255. Οἱ σύνδεσμοι, καθόσον ἐκφράζουσι διαφόρους σχέσεις τῶν λέξεων ἢ προτάσεων, τὰς ὁποίας συνδέουσιν, εἶναι πολυειδεῖς:

- 1) Συμπλεκτικοί, τέ, καὶ, οὕτε-οὔτε, μήτε-μήτε, οὐδέ, μηδέ.
- 2) Διαξευκτικοί, ἥ, ἥτοι, εἰτε-εἰτε, ἔαντε-ἔαντε, ἄντε-ἄντε, ἥντε-ἥντε.
- 3) Αντιθετικοί, μέν, δέ, ἀλλά, μέντοι, δμως, καίτοι, καίπερ, εἰ καί . . .
- 4) Συλλογιστικοί ἢ Συμπερασματικοί, ἄρα, οὖν, τοίνυν, τοιγαροῦν, τοιγάρτοι, δή, ὥστε, ώς, δῆθεν.
- 5) χρονικοί, δτε, δπότε, ἡνίκα, ἐπει, ἐπειδή, ἔως, ώς, ἔστε, ποίν καὶ μετὰ τοῦ ἄν· δταν, δπόταν, ἐπειδάν, ἐπάν . . .
- 6) Αιτιολογικοί, γάρ, ἐπει, ἐπειδή, δτι, διότι, ώς.
- 7) Τποθετικοί, εἰ, ἔάν, ἄν.
- 8) Εἰδικοί, δτι, ώς
- 9) Τελικοί, ἵνα, δπως, ώς . . .

Ἐπιφωνήματα.

§ 256. Τὰ ἐπιφωνήματα εἶναι: 7 εἰδῶν· 1) Θαυμαστικά, ὥ, βαβαί, παπαῖ, φεῦ! 2) Σχετλιαστικά, ἢ ἀγανακτήσεως σημαντικά· λού, λώ, λατταταῖ, οίμοι. 3) Τὸ κλητικὸν ὥ. 4) Τὸ ἐκπληκτικὸν ἦ. 5) Θειαστικά ἢ ἐπαινετικά, εὐοῖ, εὐάν, εῦγε. 6) Παρακελευσματικά, εἰα, ωή. 7) Γελαστικά ἦ, ἄά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

§ 257. Μετὰ τοὺς τύπους τῶν φημάτων, καθ' οὓς σχηματίζονται τὰ εἰς -ω, μετὰ τὸν τονισμὸν αὐτῶν, καὶ μετὰ τὰ ἀκλιτα μέρη τοῦ λόγου, κρίνομεν λίαν συντελεστικὸν εἰς τὴν κλίσιν τῶν αὐτῶν φημάτων νὰ ἐπισυνάψωμεν ἐν παραρτήματι τὸν σχηματισμὸν τοῦ εἰμί, διότι τοῦτο χρησιμεύει ως βοηθητικὸν ἐκείνων.

'Ενεστώς

'Οριστική	'Υποτακτική	Εύκτική
εἰμί, εἰ, ἔστι -έστον, ἔστον	ῳ, ἥς, ἥ -ῆτον, ἦτον	εἴην, εἴης, εἴη -εἴητον, είήτην
ἔσμέν, ἔστε, εἰσί (γ)	ῷμεν, ἥτε, ῷσι (γ)	εἴημεν, εἴητε, εἴησαν καὶ εἴεν
Προστακτική	'Απαρεμφατον	Μετοχή
ἴσθι καὶ ἔσο, ἔστω ἔστον, ἔστων ἔστε, ἔστων καὶ ἔστω- σαν (καὶ σπανίως ὅντων)	εἰναι!	ὤν οὖσα Ὧν

'Παρατατικός

'Ενικός ἥν καὶ ἥ, ἥς καὶ ἥσθα, ἥ καὶ ἥν
 Δυϊκός -ῆτον καὶ ἥστον, ἥτην καὶ ἥστην
 Πληθυντ. ἥμεν, ἥτε καὶ ἥστε, ἥσαν

Μέλλων

'Οριστική	'Υποτακτική	Εύκτική
ἔσομαι, ἔσῃ (ει)	—	ἔσοιμην, ἔσοιο, ἔσοιτο
ἔσται (ἔσεται)	—	—ἔσοισθον, ἔσοισθην
-ἔσεσθον, ἔσεσθον	—	ἔσοιμεθα, ἔσοισθε, ἔσοιντο.
ἔσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται	—	Μετοχή
Προστακτική	'Απαρεμφατον	ἐσόμενος
—	ἔσεσθαι	ἐσομένη ἐσόμενον

Τοὺς δ' ἄλλους χρόνους ως ἐλλιπές δανείζεται ἐκ τοῦ γίγνο-
 μαι. 'Αόρ. 6' ἐγενόμην, Παρακ. γέγονα, Υπερσ. ἐγεγόνειν,
 Τετελεσμέν. μέλλων γεγονώς ἔσομαι.

'Άδριστος β'

'Οριστική	'Υποτακτική	Εύκτική
ἐγενόμην, ἐγένου	γένομαι, γένη	γενοίμην, γένοιο,
ἐγένετο	γένηται	γένοιτο
-ἐγένεσθον, ἐγενέσθην	-γένησθον, γένησθον	-γένοισθον, γενοίσθην
ἐγενόμεθα, ἐγένεσθε,	γενομέθα, γένησθε.	γενοίμεθα, γένοισθε.
ἐγένοντο	γένωνται	γένοιντο

Προστακτική
γενοῦ, γενέσθω
γένεσθον, γενέσθων
γένεσθε, γενέσθων
καὶ γενέσθωσαν

'Απαρέμφατον

γενέσθαι

Μετοχή

γενόμενος
γενομένη
γενόμενον

Παρακείμενος β'

'Οριστική

γέγονα
γέγονας
γέγονε
γεγόνατον
γεγόνατον
γεγόναμεν
γεγόνατε
γεγόνασι (ν)

'Υποτακτική

γεγόνω-ης-η
-γεγόνητον-ητον
γεγόνωμεν-ητε-ωσι (ν)
καὶ
γεγονώς ὥ, ἥς, ἥ
-γεγονότε ητον, ητον
γεγονότες ώμεν,
ητε, ώσι (ν)

Εύκτική

γεγόνοιμι-οις-οι
-γεγόνοιτον-οίτην
γεγόνοιμεν-οιτε-οιεν
καὶ
γεγονώς εἰν, εἴης, εἴη
-γεγονότε εἴητον, εἴητην
γεγονότες εἴημεν,
εἴητε, εἴησαν καὶ εἴεν

Προστακτική

γέγονε-έτω
γεγόνετον-έτων
γεγόνετε-ότων καὶ
-έτωσαν καὶ
γεγονώς ίσθι, ἔστω
γεγονότες ἔστον, ἔστων
γεγονότες ἔστε,
ἔστων καὶ ἔστωσαν

'Απαρέμφατον

γεγονέναι

Μετοχή

γεγονώς
γεγονυῖα
γεγονός

'Τπερσυντέλικος β'

έγεγόνειν-εις-ει, -έγεγόνειτον-είτην, έγεγόνειμεν-ειτε-εσαν.

Τετελεσμένος μέλλων.

'Οριστική

γεγονώς ἔσομαι
-ἔσει-ἔσται
-γεγονότε ἔσεσθον
-ἔσεσθον
γεγονότες ἔσομεθα
-ἔσεσθε-ἔσονται

'Υποτακτική

—

Εύκτική

γεγονώς ἔσοιμην
-ἔσοιο-ἔσοιτο
-γεγονότε ἔσοισθον
-ἔσοισθην
γεγονότες ἔσοιμεθα
ἔσοισθε-ἔσοιντο

Προστακτική

—

'Απαρέμφατον

γεγονώς ἔσεσθαι

Μετοχή

γεγονώς ἔσόμενος
-ἔσομένη-ἔσόμενον

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

'Αποκλειστικῶς διὰ τὴν Β' τάξιν μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ Α', περιλαμβάνον διαφόρους συμπληρώσεις ὅλων σχεδὸν τῶν σημείων ἐκείνου μετὰ τοῦ ἀναλογούντος Τυπικοῦ, ὁμαλοῦ καὶ ἀνωμάλου, καὶ τὰ κυριώτατα καὶ γενικώτατα κεφάλαια ἐκ τοῦ Ἐπυμολογικοῦ συνοπτικῶς.

Γράμματα.

§ 258. Ἐκτὸς τῶν 24 γραμμάτων ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶχε καὶ τινα ἄλλα· ἦτοι τὸ δασύφωνον χάκα (Η), ἐκ τῆς εἰς τὸ ἥμισυ διαιρέσεως τοῦ ὄποιου ἐσχηματίσθησαν τὰ δύο πνεύματα, ἡ δασεῖα Ή=, καὶ ἡ ψιλὴ Η=. Τὸ ἵωτ (j), τὸ ὄποιον λαμβάνει διαφόρους μεταβολάς, ώς παρακατίοντες θέλομεν ἀναφέρει. Τὸ βαῦ ἡ δέργαμμα (F), ὅπερ ἀντικατεστάθη μὲν διὰ τῶν δύο πνευμάτων (τῆς Η καὶ τῆς Η') ἐν ἀρχῇ εὐρισκόμενον, ἀπεβλήθη δὲ ἡ ἀφωμοιώθη ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἐνίστεται ἐτράπη εἰς υ ἢ εἰς τὸ σημεῖον Σ=6. Τὸ κόππα (ȝ) ἰσοδυναμοῦν τῷ ἀριθμῷ 90° καὶ τὸ σαμπῖ (Ϙ) ἰσοδυναμοῦν τῷ ἀριθμῷ 900.

Δασυνόμεναι λέξεις.

§ 259. Ἐκτὸς τῶν ἀπὸ υ ἢ φ ἀρχομένων λέξεων δασεῖαν δέχονται καὶ αἱ ἔξης.

- 1) Τὰ ἀπὸ φωνήντος ἀρχόμενα ἀρθρα.
- 2) Αἱ ἀντωνυμίαι, ἡμεῖς, ὑμεῖς, οὗ, οὗ, ἐ, οὔτος, ὅδε, ἔτερος, ἔκαστος καὶ αἱ ἔξ αὐτῶν παραγόμεναι.
- 3) Πάσαι αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι καὶ τὰ ἀναφορικὰ μόρια.

4) Τὰ ἀριθμητικά, εἰς, ἐν, ἐξ, ἐπτά, ἑκατὸν καὶ τὰ ἑξ αὐτῶν παραγόμενα¹.

ΣΗΜ. α'. Εἰς τινα παράγωγα ἔκ δασυνομένων δὲν φυλάττεται τὸ πνεῦμα· ως δύπαδες (ἐκ τοῦ ἔπομα), ἑσθῆτες (ἐκ τοῦ ἔννυμι), ἔδαφος (ἐκ τοῦ ἔζομα).

ΣΗΜ. β'. Τὸ οὖν ἀρχῆ λέξεως δασύνεται· ψιλοῦται δέ, ἐὰν ἡ ἔχομένη συλλαβὴ ἄρχηται ἀπὸ οὐ· ως ὁρίσθη, Ῥάρια γῆ, Ῥάριον.

ΣΗΜ. γ'. Τὸ οὖν δασύνεται ἐν ἀρχῇ, διότι τὸ προηγούμενον τούτου σὲ ἐτράπη εἰς δασεῖαν, σρ=ρ· ἐν δὲ τῷ μέσῳ ἐτράπη εἰς ἄλλο οὐ καὶ διὰ τοῦτο δὲν τίθεται ἐπὶ τῶν οὐδὲν πνεῦμα· ως ἐπίρρημα κ.τ.λ.

Πάθη τῶν φθόγγων ἐν τῇ κλίσει, τῇ παραγωγῇ καὶ τῇ συνθέσει.

α' Πάθη φωνηέντων.

§ 260.. Τὰ φωνήντα πολλάκις ἐν τῇ κλίσει, τῇ παραγωγῇ καὶ τῇ συνθέσει πάσχουσι διαφόρους μεταβολάς· ως τροπήν, ἔκτασιν, συστολήν, μετάθεσιν, ἐναλλαγὴν χρόνου, συγκοπὴν καὶ συναλοιφήν, περὶ ἣς εἴπομεν ἐν ἔκτάσει ἐν τῷ Α' Τμήματι.

§ 261. Τροπή λέγεται ἡ μεταβολὴ φωνήντος εἰς ἄλλο ισόχρονον· ως τρέπω-τρόπος, ἀρήγω-ἀρωγός.

§ 262. Ἐκτασις λέγεται· ἡ μεταβολὴ φωνήντος βραχέος εἰς μακρόν· ως ποιέσω-ποιήσω, δηλόσω-δηλώσω. Υπάρχει δὲ καὶ ἀναπληρωτικὴ ἔκτασις (§ 129). Λέγεται δὲ ἡ ἔκτασις ἀναπλη-

¹ Ἐπίσης δασύνονται καὶ αἱ κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν ἔχόμεναι λέξεις μετὰ τῶν παραγώγων· Ἄθρα, ἄθρος, ἄγιος, ἀγνός, Ἄιδης, ἄδρος, ἀθρός (παρ' Ἀττικοῖς), αἴμα, αἴμασιά, αἴμος, Αἴμος, αἴμας, αἴμαδος, αἵρω, ἄλς (θάλασσα), ἄλες (οἱ=τὸ ἄλας), Αλικαρνασσός, ἄλις, ἄλισκομαι, ἄλλουμαι, ἄλυσις, ἄλως, ἄμα, ἄμαξα, ἄμαρτάνω, ἄμιλλα, ἄνύω (παρ' Ἀττικοῖς), ἄπαλός, ἄπαξ, ἄπλοῦς, ἄπτω, ἄρμα, ἄρμόζω, ἄρπάζω, ἄρκυς (καὶ ἄρκυς) αὐάίνω (παρ' Ἀττικοῖς) καὶ αὔος.

Ἐβραῖος, ἔδρα, εἴργω καὶ εἰργυμι (=έμποδίζω τὴν ἔξοδον). Τὸ δὲ εἰργω=έμποδίζω τὴν εἰσοδον), Ἐκάδη, Ἐκάτη, ἐκών, Ἐλένη, Ἐλάς, Ἐλλη, Ἐλικών; ἔλιξ, ἔλκος, ἔλκω, ἔλμινς, ἔλος, ἐνεκα, ἐνος, ἔννυμι,

ρωτική, ἐὰν τὸ βραχὺ φωνῆν γίνεται μακρὸν ἢ διφθογγος εἰς ἀναπλήρωσιν ἀποβάλλομένων ἐνὸς ἢ πλειόνων συμφώνων εὐθὺς μετὰ τὸ βραχὺ τοῦτο φωνῆν· ώς (μέλανς) μέλας, (χτένς) κτείς, (λέοντος) λέουσι ο.τ.λ.

§ 263. Συστολὴ λέγεται ἡ μεταβολὴ μακροῦ φωνήντος ἢ διφθόγγου εἰς φωνῆν βραχύ· ώς τοῦ η εἰς ἄη ε, τοῦ ω εἰς ο, τοῦ ι καὶ υ εἰς οῖ καὶ ς. Αἱ διφθογγοὶ κατὰ τὴν συστολὴν ἀποβάλλονται τὸ δεύτερον φωνῆν· ώς ἀκου-άκο, ἐγειρ-ἐγερ· ἐκτὸς τῆς εν ἀποβάλλονται πάντοτε τὸ πρῶτον· ώς φευγ-φυγ· καὶ τῆς ει, ἡ ὁποίᾳ ἀποβάλλει τὸ πρῶτον μόνον πρὸ ἀφώνου ὅταν εἴναι· ώς λειπ-λείπω, λιπ-λείπων), πειθ-πειθω, πιθ-πιθανός.

§ 264. Μετάθεσις φωνήντος λέγεται ἡ ἀλλαγὴ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐν τῇ συλλαβῇ εἰς ἥπι ἀνήκει· ώς βαλ-βλα, θαν-θνα.

§ 265. Εναλλαγὴ χρόνου λέγεται ἡ ἀντικατάστασις δύο φωνηντῶν εἰς δύο ἀλλεπαλλήλους συλλαβάς τῆς αὐτῆς λέξεως δι’ ἄλλων ἔτεροχρόνων, οὕτως ὥστε τὸ μακρὸν νὰ τρέπηται εἰς ἀντίστοιχον βραχὺ καὶ τὸ βραχὺ εἰς ἀντίστοιχον μακρόν· ώς βασιλῆ-βασιλέα, εὔγειος-εὔγεως, λαός-λεως.

§ 266. Συγκοπὴ λέγεται ἡ ἀποβολὴ γράμματος ἢ καὶ συλλαβῆς· ώς ἔσεχον-ἔσχον, ἔσεπόμην-ἔσπόμην, πυραμιδοειδῆς-πυραμοειδῆς.

έορτή, ἔπομαι, ἔρχος, ἔρμα, Ἐρμῆς, ἔρπω, ἔστιῶ, ἔταιρος, ἔποιμος, εὔδω, εὐρίσκω, ἔφθις, ἔψω, ἔως (ούσ.) καὶ ἔως (ἐπίρρ.).

“Ηθη, ἡγοῦμαι, ἡδομαι, ἡδονή, ἡθμός, ἡκιστα, ἡχω, ἡλιξ, ἡλικία, ἡλιάζομαι, ἡλιος, ἡλος, ἡμέρα, ἡμερος, ἡμισυς, ἡνία, ἡπαρ, Ἡρα, ἡρως, Ἡσίοδος, ἡσυχος, ἡττα, ἡττων, Ἡφαιστος.

Ἴδρυω, ἴδρως, ἵεραξ, ἵερος, ἵημι, ἵχανός, ἵκετης, ἵκνοῦμαι, ἴλαρδς, ἴλασκομαι, ἴλεως, ἴμας, ἴματιον, ἴμερος, ἴνα, ἴππος, ἴστημι, ἴστος, ἴστωρ.

‘Οδός, ὄλμος, ὄλος, ὄμαλος, ‘Ομηρος, ὄμηρος, ὄμοι, ὄμοιος, ὄμως, ὄπλη, ὄπλον, ὄρχος, ὄρυγή, (ὄρμάω-ῶ), ὄρμος (ὄρμέω-ῶ, ὄρμίζω), ὄρος (ό) (ἄλλα τὸ ὄρος), ὄρω, ὄσιος.

“Ωρα (ἄλλα καὶ ὥστα=φροντίς), ὠρακιῶ.

6' Πάθη συμφώνων.

§ 267. Καὶ τὰ σύμφωνα ἐν τῇ κλίσει, τῇ πάραγωγῇ καὶ τῇ συνθέσει πάσχουσι μεταβολὰς ως ἐπομένως·

268. Τὸ γένος·

- 1) μεταβάλλεται εἰς δασεῖαν· ως γάχιος=ἄγιος, γηπαρ=ἡπαρ.
 - 2) γίνεται εἰς ως κάյω=καίω, κλάյω=κλαίω.
 - 3) "Οταν πρὸ αὐτοῦ ἔχῃ οὐρανισκόφωνον ἢ ὁδοντόφωνον, τρέπεται μετ' ἑκείνου εἰς σσ ἢ ττ· ως πράγγω=πράσσω ἢ πράττω, πλάττω=πλάσσω ἢ πλάττω, μέλιτζα=μέλισσα, ἐλάχιγνω=ἐλάσσων, Κρήτια=Κρῆσσα. Ἔνιστε δὲ εἰς ξ· ως στενάχιω=στενάζω, βαδίζω=βαδίζω.
 - 4) "Οταν πρὸ αὐτοῦ ἔχῃ λ ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτό· ως στέλγω=στέλλω, ἀγγέλγω=ἀγγέλλω.
 - 5) "Οταν πρὸ αὐτοῦ ἔχῃ ν ἢ ο, ὑπερπηδᾷ τοῦτο καὶ γίνεται δίφθογγος μετὰ τοῦ βιζικοῦ φωνήντος· ως σπέργω=σπείρω, βάνγω=βαίνω. Ἡ κατ' ἄλλους ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ν ἢ ο καὶ ἔπειτα ἐκπεσόντος τοῦ ἐνός ν ἢ ο γίνεται ἀναπληρωτικὴ ἔκτασις· ως σπέργω=σπέρρω=σπείρω, βάνγω=βάννω=βαίνω, ἔφανσα=ἔφαννα=ἔφηνα κ.τ.λ.
 - 6) Πολλάκις τίθεται ἐν ἀρχῇ μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἐνεστωτικὴν λεγομένην ἀναδίπλωσιν· ως γνο-γι-γνο, δο-δι-δο, στα-σι-στα κ.τ.λ.
269. Τὸ ν.
- 1) Πρὸ οὐρανισκοφώνου (κ.γ.γ.) τρέπεται εἰς γ· ώς (συν-γραφή)-συγγραφή.
 - 2) Πρὸ χειλοφώνου (π.θ.φ.) τρέπεται εἰς μ· ώς (ἐν-πειρος)-ἐμπειρος, (συν-πολίτης)-συμπολίτης.
 - 3) Πρὸ ὁδοντοφώνου (τ.δ.θ.) μένει ἀμετάβλητον· ως συν-δέω, ἐν-τίθημι.
 - 4) Πρὸ τῶν ὑγρῶν ἀφομοιοῦται· ως (συν-λέγω)-συλλέγω, πλὴν τῆς ἐν πρὸ τοῦ ρ· ώς ἐν-ριγνος.
 - 5) Πρὸ τοῦ σ, ἐὰν μὲν τοῦτο εἴναι μόνον, ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτό· ως (σύν-σιτος)-σύσσιτος, ἐὰν δὲ μετ' ἄλλου συμφώνου εἴναι

τὸ σ., τότε τοῦτο ἀποθάλλεται· ώς (συν-στέλλω)-συ-στέλλω, πλὴν τῆς ἐν· ώς ἔνστασις. Εἰς δὲ τὸν σχηματισμὸν τῶν φημάτων τὸν πρὸ τοῦ σ τῶν καταλήξεων φυλάττεται· ώς πέφανσαι, ἐπέφανσο κ.τ.λ. καθὼς καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα οὔσιαστικά· ώς διεύθυνσις, σήμανσις, λεύκανσις κ.τ.λ.

6) Πρὸ τοῦ ἐξ ἀποθάλλεται· ώς (συν-ζῶ)-συζῶ, πλὴν τῆς ἐν· ώς ἐν-ζυμος.

§ 270. Τὸ φ μετὰ τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν διπλασιάζεται· ώς φέω-ἔρρεον. Ἐπίστης διπλασιάζεται καὶ σταν εἶναι ἀρκτικὸν β' συνθετικοῦ, τὸ δὲ α' συνθετικὸν τελειώνη εἰς βραχύ· ώς ἐπιρρίπτω· ἔρρωστος (οὐχὶ διμως καὶ εὑρώστος), πρόρρησις (οὐχὶ διμως καὶ πρόσ-ρησις).

§ 271. Τὸ σ. 1) Ὅταν εἶναι ἀρκτικὸν τρέπεται εἰς δασεῖαν (·)· ώς σέπομαι-ἔπομαι, σέξ-έξ.

2) Μεταξὺ δύο συμφώνων ἀποθάλλεται· ώς γέγραφσθε-γέγραφθε. Πολλάκις καὶ μεταξὺ δύο φωνηέντων· ώς γένεσος-γένεος-γένους, γράφεσαι-γράφεαι-η, ἐλέγεσο-εο-ου.

Μετὰ τῶν ὑγρῶν πολλάκις ἀφομοιοῦται· ώς Πελοπός-νησος-Πελοπόννησος, ἄρ-σην-ἄρρην.

§ 272. Τὸ τ καὶ δ πρὸ τοῦ ε συνήθως μεταθάλλεται εἰς σ· ώς πλούτιος-πλούσιος, Ἀρτεμίδιον-Ἀρτεμίσιον. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῶν εἰς -στος καὶ -ντος· ώς ἄγευστος-ἀγευστία, ἀναίσχυντος-ἀναισχυντία.

§ 273. "Αφωνα πρὸ τοῦ μ·

1) Χειλόφωνον πρὸ τοῦ μ τρέπεται εἰς μ· ώς τέτριθ-μαι-τέτριμμαι, γράφμα-γράμμα.

2) Οὐρανισκόφωνον πρὸ τοῦ μ τρέπεται εἰς γ· ώς πέπλεχ-μαι-πέπλεγμαι, πλέκμα-πλέγμα.

3) Οδοντόφωνον πρὸ τοῦ μ τρέπεται εἰς σ· ώς ἥρειδ-μαι-ἥρεισμαι.

4) Ἐκ δύο γγ ḡ μμ πρὸ τοῦ μ ἀποθάλλεται τὸ ἐν· ώς ἐλήλεγγχ-μαι-ἐλήλεγγ-μαι-ἐλήλεγμαι, πέπεμπ-μαι-πέπεμμ-μαι-πέπεμμαι.

§ 274. Αφωνα πρὸς ἀφώνων.

1) Ὁδοντόφωνον πρὸς τοῦ καὶ ἀποβάλλεται· ώς πέ-πειθ-κα-πέπεικα.

2) Χειλόφωνον ἢ οὐρανισκόφωνον πρὸς δδοντοφώνου συμ-πνευματίζεται μετ' αὐτοῦ· ἵτοι γίνεται διμόπνοον αὐτῷ· ώς τέτριθ-ται-τέτριπται, βέθρεχ-ται-βέθρεκται, ἐπλέκ-θην-ἐπλέχθην.

3) Οδοντόφωνον πρὸς δδοντοφώνου τρέπεται εἰς σ· ώς πέπειθ-ται-πέπεισται, ἐκομιδ-θηγ-ἐκομισθην.

§ 275. Ἐπένθεσις εὐφωνικῶν.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς λέξεως πολλάκις χάριν εὐφωνίας ἐπεντίθενται γράμματα εὐφωνικά.

1) β μεταξὺ μλ ἢ μρ· ώς γαμ-θ-ρός, μεσημ-θ-ρία, ἀμ-λύς-ἀμ-θ-λύς.

2) δ μεταξὺ νρ· ώς ἀν-δ-ρός.

3) θ· ώς στα-θ-μός, βα-θ-μός.

4) χ· ώς αύ-γ-μός.

5) ν· ώς τύπανον-τύ-ν-πανον-τύμπανον, λαχάνω-λα-ν-χάνω-λαγχάνω, πυ-ν-θάνομαι.

6) σ· ώς δε-σ-μός, θε-σ-μός.

7) σθ· ώς ι-σθ-μός.

8) τ· ώς ἀ-μός-ἀ-τ-μός.

Δασέα σύμφωνα.

§ 276. Ὅταν ἐν συλλαβαῖς ἀλλεπαλλήλοις συμπέσωσι δύο δασέα, τὸ πρῶτον τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του ψιλόν· ώς φεφόνευκα-πεφόνευκα, θρέφω-τρέφω, (σέχω)-έχω-έχω· πλὴν τοῦ παθητ. ἀρ. α', ὅστις ἐν τῇ Προστακτικῇ του ἔκ τῶν δύο θ τρέπει τὸ δεύτερον ἀντὶ τοῦ πρώτου· ώς λύθηι-λύθηι, γράφθηι-γράφθητι.

ΣΗΜ. Ἐν συνθέσει μόνον τὸ χ τρέπεται· ώς ἐκεχειρία (ἔχω καὶ χείρ), τὸ δὲ θ καὶ φ μένουσιν ἄτρεπτα· ώς ὀρνιθήρας, ἀμφιφορεύς.—Ὅταν τὰ δασέα είναι διάφορα, μόνον τὸ θ ἐὰν προηγήται τρέπεται· ώς (θάπτω)-έθάφην-έταφην· τὸ δὲ φ καὶ χ μένουσιν ἄτρεπτα· ώς φάθι, χυθῆναι, πανταχόθεν κ.τ.λ.—Ὅταν τὸ ἐν τῶν δασέων συμπλέκηται μετ' ἄλλου

συμφώνου, τότε μεταβολή δὲν γίνεται· ώς ὡρθώθην, θαφθείς, πυθέσθαι.
Ἐξαιρεῖται τὸ θρόνος (θρέψω)-τρέψω.

§ 277. Ὅταν λείψῃ ἀπὸ τῆς ἀκολούθου συλλαβῆς τὸ δασύ,
τότε τὸ πρῶτον ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρώτην μορφήν· ώς τρέψω
-θρέψω, ἔχω-ἔξω.

Τελικὰ σύγχρωνα.

§ 278. Πᾶσα λέξις τελείωνε εἰς ἐν τῷ συμφώνων ν, φ, σ (ξ, ψ)
πλὴν τῆς προθέσεως ἐκ καὶ τοῦ ἐπιρρήματος οὐ (οὐκ-ούχ). Πᾶν
δὲ ἄλλο σύμφωνον παρὰ τὰ διαληφθέντα ἀποθάλλεται· ώς μέλιτ-
μέλι, γυναικ-γύναι, παιδ-παιᾶ, γέροντ-γέρον.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΤΤΙΚΗ ΚΛΙΣΙΣ

§ 279. Ἐκτὸς τῆς κοινῆς δευτέρας κλίσεως ὑπάρχει καὶ ἡ
Ἀττικὴ, ἣ τις ἔχει ὄνοματα ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ εἰς -ως καὶ οὐδέ-
τερα εἰς -ων, τὰ ὅποια φυλάττουσι τὸ ω ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι
καὶ ὑπογράφουσι τὸ ι, εἴτε ὑπογράφεται, εἴτε προσγράφεται τοῦτο
εἰς τὴν κοινήν.

§ 280. Παραδείγματα ἀρσενικὰ καὶ θηλυκά.

Ἐνικός

Ον.	ό	λεώς	κάλως	ὅρφως
Γεν.	τοῦ	λεώ	κάλω	ὅρφω
Δοτ.	τῷ	λεῷ	κάλῳ	ὅρφῷ
Αἰτ.	τὸν	λεών	κάλων	ὅρφῶν
Κλητ.	ὦ	λεώς	κάλως	ὅρφως

Δυϊκός

Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	λεώ	κάλω	ὅρφω
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	λεῷν	κάλῳν	ὅρφῶν
Κλητ.	ὦ	λεῷ	κάλω	ὅρφω

Πληθυντικός

Ον.	οἱ	λεῷ	κάλῳ	ὅρφῳ
Γεν.	τῶν	λεών	κάλων	ὅρφῶν
Δοτ.	τοῖς	λεῷς	κάλῳς	ὅρφῷς
Αἰτ.	τοὺς	λεώς	κάλως	ὅρφῶς
Κλητ.	ὦ	λεῷ	κάλῳ	ὅρφῷ

'Ενικός

'Ον.	ό, ἡ	εὔγεως	ἡ	ἴως	ἀπόκρεως
Γεν.	τοῦ, τῆς	εὔγεω	τῆς	ἴω	ἀπόκρεω
Δοτ.	τῷ, τῇ	εὔγεω	τῇ	ἴῳ	ἀπόκρεω
Αἰτ.	τόν, τὴν	εὔγεων	τὴν	ἴω	ἀπόκρεων
Κλητ.	ῷ	εὔγεως	ῷ	ἴως	ἀπόκρεως

'Αυτίκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ	εὔγεω	τῷ	ἴω	ἀπόκρεω
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	εὔγεων	τοῖν	ἴῳν	ἀπόκρεων
Κλητ.	ῷ	εὔγεω	ῷ	ἴω	ἀπόκρεω

Πληθυντικός

'Ον.	οἵ, αἱ	εὔγεω	αἱ	ἴῳ	ἀπόκρεω
Γεν.	τῶν	εὔγεων	τῶν	ἴων	ἀπόκρεων
Δοτ.	τοῖς, ταῖς	εὔγεως	ταῖς	ἴῳς	ἀπόκρεως
Αἰτ.	τούς, τὰς	εὔγεως	τὰς	ἴως	ἀπόκρεως
Κλητ.	ῷ	εὔγεω	ῷ	ἴῳ	ἀπόκρεω

§ 281.

Οὐδέτερα.

'Ενικός

Πληθυντικός

'Ον.	τὸ ἀνώγεων	ἔμπλεων	τὰ ἀνώγεω	ἔμπλεω καὶ ἔμπλεα
Γεν.	τοῦ ἀνώγεω	ἔμπλεω	τῶν ἀνώγεων	ἔμπλεων
Δοτ.	τῷ ἀνώγεω	ἔμπλεω	τοῖς ἀνώγεως	ἔμπλεως
Αἰτ.	τὸ ἀνώγεων	ἔμπλεων	τὰ ἀνώγεω	ἔμπλεω καὶ ἔμπλεα
Κλητ.	ῷ ἀνώγεων	ἔμπλεων	ῷ ἀνώγεω	ἔμπλεω καὶ ἔμπλεα

'Αυτίκός

'Ον. καὶ Αἰτ.	τῷ ἀνώγεω	ἔμπλεω
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν ἀνώγεων	ἔμπλεων
Κλητ.	ῷ ἀνώγεω	ἔμπλεω

οἱ πλέως.

ἡ πλέα.

τὸ πλέων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 282. Τὰ Ἀττικόντιτα τονίζονται ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν, ὅπου καὶ ἡ ὄνομαστική, φυλάττοντα καὶ τὸν τόνον αὐτῆς· ώς ὁ νεώς-τοῦ νεώ-τῷ νεψ . . . ὁ ὄρφως-τοῦ ὄρφω-τῷ ὄρφω . . . τῷ ὄρφῳ . . . οἱ ὄρφῳ . . .

§ 283. Τὸ ἀπλοῦν πλέως τρικαταληκτεῖ· ως δὲ πλέως-ἡ πλέα
—τὸ πλέων. Πάντα δὲ τὰ λοιπὰ Ἀττικόκλιτα ἐπίθετα δικαταλη-
κτοῦσιν· ως δὲ καὶ ἡ ἔλεως, δὲ καὶ ἡ εὐγεως.

§ 284. Τὸ ἔλεως καὶ τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ πλέως καὶ χρέως
εἰς τὴν Πληθυντ. ὄνομ., αἰτ. καὶ κλητ. τοῦ οὐδετέρου ἔχουσι καὶ
τὸν κοινὸν σχηματισμὸν -εα· ως δὲ ἔλεως καὶ ἔλεα, τὰ ἔμπλεω
καὶ ἔμπλεα, τὰ ἀξιόχρεω καὶ ἀξιόχρεα.

§ 285. Τινὰ τούτων εἰς τὴν Ἐνικ. αἰτ. δὲν ἔχουσι ν, ως ἐὰν
ἥσαν τριτόκλιτα· ως δὲ Ἀθως-τὸν Ἀθω, ἡ ἔως-τὴν ἔω, δὲ ἀγήρως
—τὸν ἀγήρω.

Ανώμαλα οὐδιαστικά.

§ 286. Ἀνώμαλα οὐδιαστικὰ λέγονται ὅσα δὲν σχηματίζονται
κανονικῶς. Εἰναι: δὲ ταῦτα 5 εἰδῶν· ἑτερόκλιτα, μεταπλαστά,
ἰδιόκλιτα, ἐλλειπτικὰ καὶ ἀκλιτα.

§ 287. Ἐτερόκλιτα λέγονται ὅσα ἐκ μιᾶς ὄνομαστικῆς σχη-
ματίζουσι μίαν ἢ πλειόνας πτώσεις κατὰ δύο κλίσεις.

§ 288. Μεταπλαστά λέγονται ὅσα ἐξ ὄνομαστικῆς ἀχρήστου
σχηματίζουσι πτώσεις.

§ 289. Ιδιόκλιτα λέγονται ὅσα σχηματίζονται κατ' ίδιαν
κλίσιν καὶ μόνον ἐνικῶς.

§ 290. Ἐλλειπτικὰ λέγονται ὅσα στεροῦνται ἢ ἀριθμοῦ ὄλο-
κλήρου ἢ πτώσεων μόνον. Τινὰ δὲ τούτων ἀναπληροῦνται
ὑπ' ἄλλων.

§ 291. Ἀκλιτα λέγονται ὅσα δὲν κλίγονται.

§ 292. Ἐτερόκλιτα εἶναι·

1) Τὰ εἰς -ης κύρια· ως Σωκράτης (§ 137) καὶ τὸ ἥρως
(§ 138).

2) Ὁ Ἀριοβαρεσάνης, γεν. -ους καὶ -ου, δοτ. -ει καὶ -η, αἰτ.
—ην, κλητ. —η.

3) Ὁ Ἀστυάγης κατὰ τὸ Σωκράτης, ἀλλ' ἀνευ κλητικῆς.

4) Ἡ κλείς, ἀρχαιότερον κλῆς (§ 150).

5) Ὁ Μηδοσάδης κατὰ τὴν α' κλίσιν, ἀλλὰ κλητ. ὁ Μη-
δόσαδες.

6) Ὁ μύκης-μύκητος καὶ μύκου... τὸν μύκην... οἱ μύκαι... τοῖς μύκαις...

7) Ὁ Οἰδίπους-Οἰδίποδος καὶ Οἰδίπου, Οἰδίποδι, Οἰδίποδα καὶ Οἰδίπουν, Οἰδίπου καὶ Οἰδίπους. — Πληθ. Οἰδίποδες, Οἰδίποδων κ.τ.λ.

8) Ὁ, ἡ ὅρνις, (§ 150).

9) Ὁ σκότος-ου καὶ τὸ σκότος-ους.

10) Ὁ σκύφος-ου καὶ τὸ σκύφος-ους.

11) Ὁ ταῦς-τοῦ ταῦ - τῷ ταῷ... καὶ ταῶνος-ταῶνι κατὰ τὴν γ' κλίσιν.

Ἐπίσης καὶ τὰ διπλογενῆ, τὸ ἀμύγδαλον καὶ ἡ ἀμυγδάλη, τὸ βλάβος καὶ ἡ βλάβη, δι βράγχος καὶ τὸ βράγχος, ἡ δίψα καὶ τὸ δῖψος, ἡ δρεπάνη καὶ τὸ δρέπανον, δ ὅροφος καὶ ἡ ὅροφή, ἡ σκάφη καὶ τὸ σκάφος.

§ 293. Μεταπλαστὰ εἶναι.

1) Ὁ Ἀρης -εως, -εῖ-ει, -η καὶ -ην, ἦ "Αρες.

2) Τὸ γόνυν, γεν. γόνατος κ.τ.λ. ἐκ θέμ. γόνατ-.

3) Τὸ γάλα, γεν. γάλακτος κ.τ.λ. ἐκ θέμ. γάλακτ-.

4) Ἡ γυνή, γεν. γυναικὸς κ.τ.λ. ἐκ θέμ. γυναικ-, ἀλλὰ κλητ. ὥ γύναι (§ 150).

5) Τὸ δόρυν, γεν. δόρατος κ.τ.λ. ἐκ θέμ. δόρατ-.

6) Τὸ δένδρον-ου ὄμαλῶς κατὰ τὴν ἔ' κλίσιν, ἀλλὰ δοτ. πληθυντ. δένδροις καὶ δένδρεσι.

7) Τὸ δάκρυον-ου κατὰ τὴν ἔ' κλίσιν, ἀλλὰ δοτ. πληθυντ. δάκρυοις καὶ δάκρυσι.

8) Τὸ δέλεαρ, γεν. δελέατος κ.τ.λ. ἐκ θέμ. δελεατ-.

9) Ἡ ἔγχελυς ἑνικῶς καὶ δυϊκῶς κατὰ τὸ ἵχθυς, Πληθυντ. κατὰ τὸ πῆχυς (§ 138).

10) Ὁ Ζεύς (§ 150).

11) Τὸ κνέφας, γεν. κνέφεος-ους (Ἀριστ.) καὶ κνέφαος (Ὀδ. σ. 370) καὶ κνέφατος (Πολύθ.), δοτ. κνέφη (Ξεν.) καὶ κνέφει (Σουΐδ.), αιτ. τὸ κνέφαξ ἄνευ ἄλλων.

12) Ὁ κύων (§ 150).

13) Ὁ κοινωνός οὗ . . . Πληθυντ. κοινωνοί . . . καὶ κοινῶνες -κοινώνων-κοινῶνας . . . (Ξεν.).

14) Ὁ μάρτυς (§ 150) δέν φυλάττει τὸ ρ ἐν τῇ Ἐνικῇ ὄνομ. καὶ κλητ. καὶ τῇ δοτικῇ Πληθυντικῇ.

15) Ἡ ναῦς-νεώς-νηή-ναῦν-ναῦ. Δυϊκ. νῆε-νεοῖν. Πληθ. νῆες-νεῶν-ναυσί-ναῦς-νῆες.

16) Ὁ Ἰκτῖνος-ου ὄμαλῶς, ἀλλ' αἰτιατ. Ἰκτῖνον καὶ Ἰκτῖνα, δοτ. πληθ. Ἰκτῖνοις καὶ Ἰκτῖσι.

17) Ὁ ὅνειρος-ου κατὰ τὴν β' κλίσιν, ἀλλὰ καὶ ὀνείρατος-όνειρατι . . . περιττοσυλλάβωσ.

18) Ἡ Πνύξ-Πυκνός-Πυκνί-Πύκνα-Πνύξ.

19) Τὸ ὕδωρ-ὕδατος. . . ἐκ θέμ. ὕδατ- (§ 150).

20) Τὸ πῦρ, ἐνικῶς κατὰ τὴν γ' κλίσιν. Δυϊκός δὲ καὶ Πληθ. κατὰ τὴν β' (§ 150).

21) Τὸ στέαρ-στέατος. . . ἐκ θέμ. στεατ.

22) Ὁ σῆς-τοῦ σεός-τῷ σεί κ.τ.λ. Πληθ. οἱ σέες-τῶν σέων-τοῖς σῆσι-τοὺς σέας καὶ σεῖς.

23) Τὸ σκάρφ-σκατὸς κ.τ.λ. ἐκ θέμ. σκατ-.

24) Ὁ νῖος (§ 150) κατὰ τὴν β' καὶ γ' κλίσιν.

25) Τὸ οὖς-ώτος κ.τ.λ. ἐκ θέμ. ώτ-.

26) Τὸ φρέαρ-φρέατος κ.τ.λ. ἐκ θέμ. φρεατ-, ἀλλὰ καὶ συνηρημένως φρητός-φρητί . . .

27) Ἡ χειρ-χειρός . . . ὄμαλῶς, ἀλλὰ γεν. καὶ δοτ. τοῦ Δυϊκοῦ τοῖν χεροῖν καὶ δοτ. Πληθυντ. ταῖς χερσί.

28) Ὁ χοῦς (μέτρον ὑγρῶν)-χοός. . . ὄμαλῶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ χοεύς, γεν. χοῶς; αἰτιατ. χοᾶς καὶ αἰτ. Πληθ. χοᾶς.

29) Ὁ χρώσ-χρωτός-χρωτί-χρωτα . . . ἀλλ' ἡ δοτ. καὶ χρῷ (ἐν τῇ φράσει: «ἐν χρῷ κεκρυμένος» = (σύρριζα, μέχρι δέρματος κουρευμένος).

§ 294. Εἴδος μεταπλαστῶν εἶναι καὶ τὰ ἔξης· δ σταθμός-οἱ σταθμοὶ καὶ τὰ σταθμά, δ δεσμός... δ ζυγός... δ νῶτος... δ ναῦλος... δ σῖτος... ἡ κέλευθος-τὰ κέλευθα, τὸ στάδιον-οἱ στάδιοι καὶ σπαν. τὰ στάδια...

§ 295. Ἰδιόκλιτα εἶναι:

- 1) Ὁ Θευδᾶς καὶ τὰ ὅμοια, μὲ καταλήξεις ὄν. -ᾶς, γεν. -ᾶ, δοτ. -ᾶ, αἰτ. -ᾶν, κλητ. -ᾶ, ἐνικῶς.
- 2) Ὁ Φιλῆς καὶ τὰ ὅμοια, μὲ καταλήξεις ὄν. -ῆς, γεν. -ῆ, δοτ. -ῆ, αἰτ. -ῆν, κλητ. -ῆ, ἐνικῶς.
- 3) Ὁ Διονῦς καὶ τὰ ὅμοια, μὲ καταλήξεις ὄν. -ῆς, γεν. -ῆ, δοτ. -ῆ, αἰτ. -ῆν, κλητ. -ῆ, ἐνικῶς.
- 4) Ὁ Γλοῦς καὶ τὰ ὅμοια, μὲ καταλήξεις ὄν. -οῦς, γεν. -οῦ, δοτ. -οῦ, αἰτ. -οῦν, κλητ. -οῦ, ἐνικῶς.

Τοιαύτα καὶ τὰ τῆς καθωμαίλημένης· ψωμᾶς, φαγᾶς, παπᾶς, Πανταζῆς, Κωστῆς, παπποῦς, τὰ ὁποῖα τὸν Πληθυντικὸν ἔχουσιν εἰς -δες.

§ 296. Ἑλλειπτικὰ εἶγαι·

α' κατ' ἀριθμόν·

- 1) Τὰ δνόματα τῶν ἑιρτῶν· ώς Διονύσια.
- 2) Τὰ κύρια, κλινόμενα εἰς ὅντιν' ἀριθμὸν ἀπαντῶσι.
- 3) Τὰ δνόματα τῶν μετάλλων· χρυσός, ἄργυρος, χαλκός.
- 4) Ἡ ἄλς (θάλασσα), ἐνικῶς. Οἱ ἄλες (τὸ ἄλας), Πληθυντικῶς (§ 150).

- 5) Τὰ δνόματα· οὐρανός, γῆ, ἀήρ, αἰθήρ, οἱ ἐτησίαι, αἱ δυσμαί, τὰ ἔγκατα, τὸ νέκταρ, τὸ ἔλαιον, τὸ μέλι, τὸ κνέφας, τὸ ἕαρ (γεν. ἔαρος-δοτ. ἔαρι καὶ συγχρημένως ἥρος-ἥρι (§ 141).

β' κατὰ πτῶσιν·

- 1) Τὰ δνόματα ὄναρ, ὑπαρ, ὄφελος, σέβας καὶ δέμας μόνον κατ' ὄν. καὶ αἰτ. ἐνικήν.

- 2) μάλης, κατὰ γενικήν, μόνον ἐν τῇ φράσει «ὑπὸ μάλης» = ὑπὸ τὴν μασχάλην.

3) Χήτει, κατὰ δοτικήν μόνον (=σπάνει, ἐνδείχ, στερήσει).

- 4) νέωτα, κατ' αἰτιατικήν, μόνον ἐν τῇ φράσει «ἐξ νέωτα» = (καὶ τοῦ χρόνου).

5) λιπα, κατ' αἰτιατικήν μετὰ τοῦ ἀλείφω.

6) μέλε καὶ τᾶν, κατὰ κλητικήν μόνον (=ὦ φ(λε)).

§ 297. Ἑλλειπτικὰ ἀναπληρούμενα εἶναι·

- 1) Ὁ πρέσβυς (ὁ γέρων)· ὄνομ., αἰτ. καὶ κλητ. ἐκ τοῦ πρέσβυς, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ πρεσβύτης (§ 150).

2) Ὁ πρεσβευτὴς (ό ἀπεσταλμένος) μόνον ὁν., αἰτ. καὶ κλητ. ἐκ τοῦ πρεσβευτῆς, ὅλα δὲ τὰλλα κατὰ τὸ πῆχυς (§ 138).

3) Ὁ ἀμνός, γεν. τοῦ ἀρνός..., κλητ. ὡς ἀμνέ. Δυϊκ. ἄρνε...
Πληθ. ἄρνες...

4) Ὁ χοῦς (τὸ χῶμα), κατ' ὁν. καὶ αἰτ. μόνον· τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ χῶμα.

§ 298. **Ακλιτα εἶναι.*

1) Τὰ δυόματα τῶν γραμμάτων· ώς τὸ ἄλφα, τὸ βῆτα, τὸ δίγαμμα, τὸ χάκα (H) κ.τ.λ.

2) Τὰ ἀφιθμητικὰ ἀπὸ τοῦ πέντε μέχρι τοῦ διακόσια.

3) Τὰ ἀπαρεμφατα· τὸ λύειν-τοῦ λύειν.

4) Ἡ μετοχὴ τοῦ ἀπροσώπου χοή· τὸ χρεών-τοῦ χρεών...

5) Τὸ χρέωσ-τοῦ χρέωσ...

6) Τὰ ξενικὰ δυόματα· ώς ὁ Ἀδάμ, ὁ Σήθ, τὸ Πάσχα, ὁ Ἰωσήφ.

*Επίθετα.

§ 299. Πάντα τὰ τρικατάληκτα ἐπίθετα, ἐκτὸς τῶν εἰς -ος -α -ον καὶ -ος -η -ον, ἐπισυνάπτουσιν εἰς τὸ θέμα πρὸς σχηματισμὸν τοῦ θηλυκοῦ τὴν κατάληξιν ια, τῆς ὥποιας τὸ j, (ώς ἐν § 268) λαμβάνει μετὰ τοῦ χαρακτῆρος διαφόρους μεταβολάς· ώς ήδυς-ήδε j-α-ήδεια, χαρίεις-(χαριετ-) χαρίετ-ja-χαρίεσσα, πᾶς-(πάντ-) πάντ- j-α-πᾶσσα, θείς-(θέντ-) θέντ- j-α-θείσσα, δεικνύς-(δεικνύντ-) δεικνύντ- j-α-δεικνῦσσα, μέλας-μέλανjx-μέλαινα, τέρην-(τερεν-) τέρενjx-τέρεινα...

§ 300. Ανώμαλα τρικατάληκτα εἶναι:

1) Τὰ ἐπίθετα μέγας καὶ πολύς, σχηματιζόμενα ἐκ δύο θεμάτων, μεγα-καὶ μεγαλο-, πολυ- καὶ πολλο-. Ἐκ τοῦ πρώτου θέματος μεγα-καὶ πολυ- σχηματίζουσι τὴν ἐνικὴν ὄνομ., αἰτ. καὶ κλητ. τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου, πάσσας δὲ τὰς ἄλλας πιώσεις καὶ τὰς τοῦ θηλυκοῦ ἐκ τοῦ δευτέρου θέματος μεγαλο-καὶ πολλο-. Οὕτω καὶ τὸ σύνθετον πάμπολυς-παμπόλη-πάμπολυ (§ 150).

2) Τὸ δ πρᾶος-ή πραεῖα-τὸ πρᾶον, ὅπερ τὸν ἐνικὸν καὶ δυϊκὸν τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου ἔχει κατὰ τὴν β' κλίσιν ὄμαλῶς, τὸν δὲ Πληθυντικόν, τοῦ μὲν ἀρσενικοῦ ἀνωμάλως κατὰ τὴν

θ' καὶ γ' κλίσιν, οἱ πρᾶποι-τῶν πραέων-τοῖς πραέσι-τοὺς πράους-ῶ πρᾶποι, τὸ δὲ οὐδέτερον μόνον κατὰ τὴν γ' κλίσιν· τὰ πραέα κ.τ.λ.

§ 301. Ἀνώμαλον δικατάληπτον εἶναι τὸ δ καὶ ἡ σῶσ-τὸ σῶν, ὅπερ ἔχει ἐκ τοῦ τύπου τούτου τοῦ μὲν ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ τὴν ἑνικὴν ὄνομ. ὁ, ἡ σῶς, τὴν ἑνικὴν αἰτ. τόν, τὴν σῶν, τὴν πληθυντικὴν ὄνομ. οἱ, αἱ σῷ, καὶ τὴν πληθυντικὴν αἰτ. τούς, τάς σῶς· τοῦ δὲ οὐδετέρου τὰς τρεῖς ὁμοίας τοῦ ἑνικοῦ σῶν καὶ τὰς τρεῖς ὁμοίας τοῦ Πληθυντικοῦ σᾶ. Πάσας δὲ τὰς λοιπὰς ἀναπληροῦ ἐκ τοῦ ὄμαλοῦ σῶος-σώα-σῶον (§ 150).

§ 302. Τὸ δὲ φροῦδος-φρούδη-φροῦδον, ὅπερ καὶ δικαταλήκτως ἐνίστεται ἀπαντᾷ, ἐσημειώθη ἐν § 150.

*Αριθμητικά.

§ 303. Σημεῖα ἀριθμητικὰ οἱ ἀρχαῖοι δὲν εἶχον τοὺς σήμερον ἐν χρήσει ἀραβικούς χαρακτῆρας ἀλλὰ τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαρθίτου διαιροῦντες αὐτὰ εἰς τρεῖς τάξις, α-θ, ι-π, καὶ ρ-ω. Καὶ ἡ μὲν πρώτη τάξις ὠρισταὶ διὰ τὰς μονάδας, ἡ δὲ δευτέρα διὰ τὰς δεκάδας καὶ ἡ τρίτη διὰ τὰς ἑκατοντάδας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐκάστη τάξις περιλαμβάνει ὅκτω γράμματα, ἐν φ σημεῖα ἀριθμητικὰ ἀπαιτοῦνται ἐννέα, προσέθηκαν εἰς τὴν α' τάξιν τὸ Φ, ὅπερ διὰ τὴν ταχυγραφίαν μετεβλήθη εἰς Σ, σημαίνον τὸν ἀριθμὸν 6, εἰς δὲ τὴν β' τάξιν τὸ Η (κόππα) σημαίνον τὸν ἀριθμὸν 90, καὶ εἰς τὴν γ' τάξιν τὸ Θ (σαμπή) σημαίνον τὸν ἀριθμὸν 900. Καὶ διὰ νὰ σημαίνωνται αἱ μονάδες, δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες ἔθετον ὅξειαν πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ τελευταίου, ητις μετεβάλλετο εἰς κεραίαν ὑπογεγραμμένην ἀριστερόθεν ὑπὸ τὰ αὐτά; διὰ νὰ σημαίνωνται αἱ χιλιάδες· ως

α'	=	1	ζ'	=	7
θ'	=	2	η'	=	8
γ'	=	3	θ'	=	9
δ'	=	4	ι'	=	10
ϵ'	=	5	$\iota\alpha'$	=	11
ς'	=	6	$\kappa\beta'$	=	22

λχ'	=	33	φης'	=	596
μδ'	=	44	χη'	=	608
νε'	=	55	ψν'	=	750
ξς'	=	66	ωλα'	=	831
οζ'	=	77	Ρχθ'	=	929
πη'	=	88	, α	=	1000
ηθ'	=	99	, ασξη'	=	1268
ρ'	=	100	, ετογ'	=	5373
ρνς'	=	156	, ρφλθ'	=	100539
σμε'	=	245	, χωπθ'	=	600882
τξδ'	=	364	, Ρ, γυκα'	=	950421
υοθ'	=	472	, Ρ, η, θΡηθ'	=	999999

ρ ḥ ν, ρ = 10 × 100,000 = 1,000,000 = ἑκατομμύριον.

νρ ḥ ν, ρ = 50 × 10 × 100,000 = 50,000,000 = 50 ἑκατομμύρια.

φρ ḥ φι, ρ = 500 × 10 × 100,000 = 500,000,000 = 500 ἑκατομμύρια.

,ι, ρ = 10,000 × 100,000 = 1,000,000,000 = ἐν δισεκατομμύριον.

,α, ,ρ = 1,000 × 10,000 × 100,000 = 1,000,000,000,000 = ἐν τρισεκατομμύριον κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ ἐν δισεκατομμύριον γράφεται καὶ ,αρ ḥ ,αι, ρ = 1,000 × 10 × 100,000 = 1,000,000,000.

§ 304. Κοινὰ μὲν ἀριθμητικὰ σημεῖα οἱ "Ελληνες ἐν γένει εἰχον τάνωτέρω, ιδιαιτέρως δὲ οἱ Ἀθηναῖοι εἰχον τὰ ἔξης ἔξ γράμματα I, Π, Δ, Η, X, M, ἀρκτικὰ τῶν λέξεων ἐν, πέντε, Δέκα, Ἐκατόν, Χίλιοι, Μύριοι" ἦτοι I=ἐν (ἐκ τοῦ "Ιος=εἰς"), Π=5 (=Πέντε), Δ=10 (=Δέκα), Η=100 (=Ηεκατόν), X=1000 (=Χίλιοι), M=10000 (=Μύριοι). Τούτων τὰ Δ, Η, X, M, περικλεισμένα ἐντὸς τοῦ Π=5 σημαίνουσι πολλαπλασιασμὸν ἐπὶ 5· ἦτοι, |Δ|=5×10=50, |Η|=5×100=500, |Χ|=5×1000=5000, |Μ|=5×10000=50000.

I = 1	ΔΠΙ = 16	HHHII = 400
II = 2	ΔΠΙΙ = 17	HHI = 500
III = 3	ΔΠΙΙΙ = 18	HII = 600
IV = 4	ΔΠΙΙΙΙ = 19	HHII = 700
V = 5	ΔΔ = 20	HHHH = 800
VI = 6	ΔΔΔ = 30	HHHHH = 900
VII = 7	ΔΔΔΔ = 40	X = 1000
VIII = 8	ΔΔΔΔΔ = 50	XX = 2000
VIII = 9	ΔΔΔΔΔΔ = 60	XXX = 3000
Δ = 10	ΔΔΔΔΔΔΔ = 70	ΔΔΔΔΔΔΔΔ = 5000
ΔΙ = 11	ΔΔΔΔΔΔΔΔ = 80	ΔΔΔΔΔΔΔΔΔ = 6000
ΔΙΙ = 12	ΔΔΔΔΔΔΔΔΔ = 90	M = 10000
ΔΙΙΙ = 13	H = 100	MM = 20000
ΔΙΙΙΙ = 14	HH = 200	MMM = 30000
ΔΠ = 15	HHH = 300	κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Μύριοι-αι-α=10000. Μυρίοι-ίαι-ία=ἄπειροι-αι-α.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 305. Ο ἀριθμός, ἐὰν ἐκφράζηται διὰ μιᾶς λέξεως, λέγεται ἀπλοῦς, ἐὰν δὲ ἐκφράζηται διὰ πλειόνων, λέγεται σύνθετος· ως πέντε (ἀπλοῦς), πέντε καὶ εἴκοσι (σύνθετος).

§ 306. Εἰς τοὺς συνθέτους ἀριθμοὺς προτάσσεται ὁ μικρότερος μετὰ τοῦ καί, σπανιώτερον δὲ ὁ μεγαλείτερος μετὰ ἦ ἔνευ τοῦ καί· ως πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν· τετρακόσια τάλαντα καὶ ἑξήκοντα. Ἐπειδὴ χίλιοι διακόσιοι. Εξαιρεῖται τὸ ἔνδεκα καὶ δώδεκα.

§ 307. Τοὺς ἀριθμοὺς 18—19, 28—29, 38—39 καὶ καθεξῆς οἱ ἀρχαῖοι ἐξέφραζον μεταχειρίζομενοι τὴν ἀμέσως ἀνωτέραν δεκάδα μετὰ τῆς μετοχῆς δέων-ουσα-ον καὶ τοῦ δυοῖν ἦ ἐνός-μιᾶς· ως 18 νῆες=δυοῖν δέουσαι εἴκοσι νῆες· 19ον ἔτος=ένός δέον είκοστὸν ἔτος· 39 νῆες=νῆες μιᾶς δέουσαι τεσσαράκοντα· 48 ἔτη=πεντήκοντα δυοῖν δέοντα ἔτη κ.τ.λ.

§ 308. Τὸ ἐννέα γράφεται διὰ δύο νν (ἐννέα)· πάντα δὲ τὰ ἐξ αὐτοῦ δι' ἐνός· ως ἐνενήκοντα, ἐνακόσιοι, ἐνάκις, ἐνατος κ.τ.λ.

§ 309. Τὰ κλασματικὰ ἐξέφραζον οἱ ἀρχαῖοι διὰ τῶν λέξεων

μέρος ἢ μοιρα ως ἔξης $\frac{2}{5}$ = τῶν πέντε μερῶν (μοιρῶν) τὰ δύο,
 $\frac{2}{3}$ = τὰ δύο μέρη, $\frac{3}{4}$ = τὰ τρία μέρη, $\frac{4}{5}$ = τὰ τέσσαρα μέρη κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ $\frac{1}{2}$ ταλάντου ἢ ὀδοῖο = ἡμιτάλαντον, ἡμιωβόλιον κ.τ.λ.
 $\frac{1}{3}, \frac{1}{4}$ = τριτημόριον, τεταρτημόριον κ.τ.λ. $\frac{1}{2}$ = ἡμιόλιον, $\frac{2}{3}$ =
 ὀδοῖοι ἢ τάλαντα = πέντε ἡμιωβόλια, πέντε ἡμιτάλαντα κ.τ.λ. $\frac{1}{3},$
 $\frac{1}{4}$ = ἐπίτριτον, ἐπιτέταρτον κ.τ.λ.

·Ρήματα·

α'. Χρόνοι.

§ 310. Οἱ ἑπτὰ χρόνοι τοῦ ῥήματος παριστῶσι τὴν διάθεσιν
 αὐτοῦ ως ἔξης:

1) 'Ο Ἐνεστῶς ὅτι ἡ διάθεσις ἢ τώρα γίνεται ἢ ἐπαναλαμβά-
 νεται ἐν τῷ παρόντι' ως γράφω ἐπιστολὴν.

2) 'Ο Παρακείμενος ὅτι ἡ διάθεσις ἔχει γείνει ἐν τῷ παρελ-
 θόντι καὶ ἔξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ παρόντι' περιφράζεται δὲ
 ἐν τῇ καθωμιλημένῃ διὰ τοῦ ἔχω καὶ ἀπαρεμφάτου ἀκαταλήκτου'
 ως γέγραφα τὴν ἐπιστολὴν = ἔχω γράψει τὴν ἐπιστολὴν ἢ ἔχω
 γεγραμμένην τὴν ἐπιστολὴν.

3) 'Ο Παρατατικὸς ὅτι ἡ διάθεσις ἔγίνετο ἐν τῷ παρελθόντι ἢ
 κατ' ἔξακολούθησιν ἢ κατ' ἐπανάληψιν' ως ἔγραφον τὴν ἐπιστολὴν.

4) 'Ο Άσριστος ὅτι ἡ διάθεσις ἔγεινεν ἐν τῷ παρελθόντι ἀπλῶς'
 ως χθὲς ἔγραψα τὴν ἐπιστολὴν, χωρὶς νὰ δηλοῖ οὔτε διάρκειάν
 τινα τῆς πράξεως οὔτε ἀν τὸ ἀποτέλεσμα ἔξακολουθη νὰ ὑπάρχῃ.

5) 'Ο Τπεροσυντέλικος ὅτι ἡ διάθεσις εἶχε γείνει ἐν τῷ παρελ-
 θόντι πρὸ ἄλλης πράξεως παρελθούσης καὶ αὐτῆς' περιφράζεται
 δὲ ἐν τῇ καθωμιλημένῃ διὰ τοῦ εἰχον καὶ ἀπαρεμφάτου ἀκατα-
 λήκτου' ως ἔγεγράφειν τὴν ἐπιστολὴν = εἰχον γράψει τὴν ἐπιστο-
 λήν, δτε διῆλθες.

6) 'Ο Μέλλων ὅτι ἡ διάθεσις ἢ θὰ γίνηται ἐν τῷ μέλλοντι
 κατὰ διάρκειαν ἢ ἐπανάληψιν, ἢ θὰ γείνη ἀπλῶς ἀνευ διαρκείας
 ἢ ἐπαναλήψεως. Λέγεται δὲ ὁ μὲν α' τῆς διαρκείας καὶ περιφρά-
 ζεται διὰ τοῦ θέλω καὶ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐνεστῶτος ἢ διὰ τοῦ
 θὰ καὶ ὑποτακτικῆς' ως γράψω ἐπιστολὴν = θέλω γράψει ἢ θὰ

γράφω ἐπιστολήν, ὁ δὲ β' τῆς συντελείας καὶ περιφράζεται διὰ τοῦ θέλω καὶ ἀπαρεμφάτου μέλλοντος ἢ ἀσρίστου ἢ διὰ τοῦ θά καὶ ὑποτακτικῆς· ως γράψω=θέλω γράψει (η) ἢ θὰ γράψω.

7) Ο Τετελεσμένος μέλλων διὰ διάθεσις θὰ είναι τετελεσμένη ἐν τῷ μέλλοντι. Οἱ παλαιοὶ "Ἐλληνες ἐνίστε μετεχειρίζοντο τὸν τετελεσμένον μέλλοντα διὰ νὰ ἐκφράσωσι καὶ διὰ εὐθὺς θὰ γείνη τι, δι' ὃ καὶ μετ' ὀλίγον μέλλων λέγεται· ως γεγραφώς ἔσομαι=θὰ ἔχω γράψει εἰς τὸ μέλλον ἀπροσδιορίστως, ἢ θὰ ἔχω γράψει εὐθὺς μετ' ὀλίγον.

6'. Αὔξοντις.

§ 311. Τὰ μακρὰ φωνήντα η, ω, ι, ς καὶ ἡ δίφθογγος ου μένουσιν ἀτρεπτα ἐν τῇ αὐξήσει· ἡ δὲ ει συνήθως· ως ἥκω-ἥκον, ὥδινω-ώδινον, ἕμείρω-Ἔμειρον, Ὂω-ऊόν, ούριζω-ούριζον, εἴργω-είργον. Ἀλλὰ εἰκάζω-ἥκαζον, εἰμι-ἢειν, οἶδα (εἰδ.) ἥδειν.

§ 312. Τὸ ἄ καὶ αυ πρὸ φωνήντος μένουσι συνήθως ἀτρεπτα· ως ἄιω-ἄιον, αὐαίνομαι-αύαινόμην (καὶ ηύαινόμην).

§ 313. Τὸ ε γίνεται ει ἐν τοῖς ἔξης· ἔχω-είχον, ἔθιζω-είθιζον, ἔλισσω-είλισσον, ἔλκω-είλκον, ἔλκύω-είλκυον, ἔρπω-είρπον, ἔρπύζω-είρπυζον, ἔργάζομαι-είργαζόμην, ἔστιάω-είστιαν, ἔπομαι-είπόμην, (θέμα ἔλ-) ἀόρ. β' εἰλον καὶ μέσος ειλόμην, (θέμα ίδ-) ἀόρ. β' εἰδον, ἔημι-εἴμην καὶ εἴθην, καὶ ὁ ὑπερσ. τοῦ ἵσταμαι-(έ) είστηκειν.

ΣΗΜ. Τὰ ρήματα ταῦτα ἡρχίζον κυρίως ἀπὸ δίγαμμα ἢ ἀπὸ σίγμα καὶ ἐπομένως είχον αὐξήσιν συλλαβικήν, ητις, ἐκπεσόντος τοῦ βασ ἢ τοῦ σ. συνηρέθη μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ τοῦ θέματος ε εἰς ει.

§ 314. Τὸ ε μένει ἀτρεπτον καὶ ἔκτείνεται τὸ μετ' αὐτὸ ο κατ' ἐναλλαγὴν χρόνου εἰς τὸ ἐορτάξω-ἐώρταξον (ἥόρταζον) καὶ εἰς τοὺς ὑπερσ. τῶν ἀπὸ εο ἀρχομένων παρακειμένων· ως ἔοικα-έώκειν (ἥοίκειν), ἔοργα-έώργειν (ἥόργειν) κ.τ.λ.

§ 315. Τὸ εν μένει ἀτρεπτον πολλάκις εἰς τὸ εὐρίσκω καὶ εἰς τὰ ἐκ τοῦ εν σύνθετα· ως εὐρίσκω-εῦρισκον καὶ ηὔρισκον, εὔεργετῶ-εύηργέτουν, εύτυχῶ-εύτυχουν καὶ ηύτυχουν.. .

§ 316. Τὸ οι μένει ἀτρεπτον πρὸ φωνήντος καὶ εἰς τὰ οἰκουρῶ καὶ οἰστρῶ· ως οἰλακοστροφῶ-οἰακοστρόφουν, οἰωνίζομαι-οἰωνιζόμην, οἰκουρῶ-οἰκούρουν, οἰστρῶ-οἰστρων.

§ 317. Ρήματά τινα ἐν τισὶ χρόνοις ἀντὶ χρονικῆς αὐξήσεως λαμβάνουσι συλλαβικήν, ἐφ' ἣς τίθεται καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐνεστῶτος· ως ἀλίσκομαι-έάλων-έάλωκα (ἀντὶ ἥλων-ἥλωκα), ἄγνυμι-έάγην.

§ 318. Τὸ δράω, ἐνίστε δὲ καὶ τὸ οἰνοχοέω καὶ ἀνοίγω λαμβάνουσι καὶ τὰς δύο αὐξήσεις συγχρόνως· ως ὄράω-έώρων, οἰνοχέω-έψωνοχόουν, ἀνοίγω-ἀνέψηγον-ἀνέψηζα.

§ 319. Τὰ βούλομαι, δύναμαι καὶ μέλλω ἐκτὸς τῆς συλλαβικῆς, ως ἔβουλόμην, ἔδυνάμην, ἔμελλον, εἶχον καὶ τὴν χρονικήν αὔξησιν πολλάκις· ως ἥβουλόμην, ἥδυνάμην, ἥμελλον.

§ 320. Ἡ συλλαβικὴ αὔξησις τοῦ ὑπερσ. μετὰ φωνῆν πολλάκις παραλείπεται· ως πολλοὶ πεπτώκεσαν-ἀναθείηκεσαν.

γ'. Ἀναδιπλασιασμός.

§ 321. Τὰ ρήματα κτῦμαι, μινᾶμαι, πίπτω καὶ πετάννυμαι, ἐν φ τὸ θέμα τοῦ παρακειμένου αὐτῶν (κτα-) (μνα-) (πτο-) (πτα-) ἀρχηταὶ ἀπὸ δύο συμφώνων χωρίς νὰ είναι τὸ α' ἀφωνον καὶ τὸ β' ἀμετάθολον δέχονται τὸν κυρίως ἀναδιπλασιασμὸν παρὰ τὸν κανόνα (§ 221)· ως κέκτημαι (κτα-) (ἀλλὰ καὶ ἔκτημαι), μέμνημαι (μνα-), πέπτωκα (πτο-) πέπταμαι (πτα-).

δ'. Ἀττικὸς Ἀναδιπλασιασμός.

§ 322. Ἐκτὸς τοῦ κοινοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ὑπάρχει καὶ ὁ Ἀττικός, δστις είναι ἡ ἐπανάληψις τῶν δύο ἀρκτικῶν γραμμάτων τοῦ θέματος ρήμάτων τινῶν ἀπὸ α, ε, ο ἀρχομένων πρὸ τῆς χρονικῆς αὐξήσεως· ἡ δὲ λήγουσα τοῦ θέματος, ἐὰν τύχῃ νὰ είναι δίφθογγος, πάσχει συστολὴν· ως ἀκούω- (θέμα ἀκου-) ἀκ-ακου-ἀκ-η-κου-ἀκηκο-ἀκήκοα· ἐγείρω- (θέμα ἐγείρ-) ἐγ-εγειρ-ἐγ-ηγειρ-ἐγ-ηγειρ-ἐγήγειρ-ἐγήγειρκα· ὄρυσσω- (θέμα ὄρυχ-) ὄρ-ορυχ-όρ-ωρυχ- ὄρωρυχα· ἐλεύθω- (θέμα ἐλευθ-) ἐλ-ελευθ-ἐλ-ηλευθ-ἐλ-ηλυθ- ἐλήλυθα· ἀλείφω- (θέμα ἀλειφ-) ἀλ-αλειφ-ἀλ-ηλειφ-ἀλ-ηλιφ-ἀλήλιφα.

Ειγιτι.

§ 323. Τὸ εἰμί, ὅταν σημαίνῃ ὑπαρξίην, καλεῖται ὑπαρκτικόν, ἄλλως λέγεται συνδετικόν.

§ 324. Τὸ συνδετικὸν ἐγκλίνεται, πλὴν τοῦ β' ἐνικοῦ τῆς ὁριστικῆς τοῦ ἐνεστῶτος εἰ (§ 46). τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ὁρθοτονεῖται· ως ἀεὶ εἰμί.

§ 325. Τὸ εἰμὶ συντιθέμενον ἀναβλέψει τὸν τόνον ἐπὶ τῆς προθέσεως μόνον ἐν τῇ ὁριστικῇ καὶ προστακτικῇ τοῦ ἐνεστῶτος, ἀλλαχοῦ δ' οὐ.

§ 326. Τὸ ἔστιν παροξύνεται·

1) "Οταν σημαίνῃ ὑπαρξίν· ως ἔστι Θεός.
2) "Οταν συνωνυμῇ τῷ ἔξεστι, σημαίνον εἶναι δυνατόν, εἶναι ἐπιτεφραμμένον· ως ἔστιν ἰδεῖν, εὐκ ἔστιν ἀλλως γενέσθαι.

3) "Οταν εἴναι προτάσεως ἀρκτικόν· ως ἔστι δὲ τοῖς μὲν ἔμοις φίλοις . . .

4) "Οταν ἔχῃ πρὸ αὐτοῦ τὰ μόρια οὐ, μή, εἰ, ἀλλά, ως, καί, καὶ τὴν ἀντωνυμίαν τοῦτο· ως ἀλλ' ἔστι, καὶ ἔστι καὶ ἔσται, τοῦτ' ἔστι.

5) "Οταν ἔχῃ κατόπιν του τὰ μόρια ως, δπου, δτε, καὶ τὴν ἀντωνυμίαν δς· ως ἔστιν δπου, ἔστιν ως, ἔστιν δτε καὶ ἔσθ' δτε.

327. Τὸ εἰμὶ ἔχει φίλαν ἔστι.

Θέμα καὶ ὄμοιατικαὶ καταλήξεις.

§ 328. Τὸ θέμα εἴναι διττόν· ἡ φίλα τοῦ φήματος, δπερ λέγεται φίλικὸν ἢ φηματικόν ως λεγ-, λυ-, καὶ τὸ διὰ προσθήκης γραμμάτων γινόμενον, δπερ λέγεται χρονικόν· ως λεγο- λυο- λυε- ἔλυο- . . .

§ 329. Τὸ φηματικὸν θέμα πολλῶν φημάτων εἴναι λεχυρόν καὶ ἀσθενές.

ώς (φη-φχ-) φημί· . . . φαμέν· . . . (θη-θε-) τιθημι-τιθεμαί, (φευγ-φυγ-) φεύγω-ἔφυγον κ.τ.λ.

§ 330. Εἰς τὰς φηματικὰς καταλήξεις διακρίνομεν τρία τινά τὴν προσωπικὴν κατάληξιν, δι' ἡς σημαίνεται τὸ πρόσωπον, τὸ θεματικὸν ἢ συνδετικὸν φωνῆν, δι' οὐ συνδέεται ἡ προσωπικὴ κατάληξις μετὰ τοῦ θέματος, καὶ τὸν χρονικὸν χαρακτῆρα, τὸ γνώρισμα τοῦ χρόνου.

§ 331. Αἱ ἀρχαῖαι προσωπικαὶ καταλήξεις τῆς ἐνεργητικῆς

φωνῆς ἡ σαν· ἐνικ. -μι -σι -τι. Δυϊκ. -τον -τον ἡ -την. Πληθ. -μεν
-τε -ντι. Ἐκ τούτων προέκυψαν αἱ ἐπόμεναι:

Αρκτικῶν χρόνων
όριστικὴ καὶ ὑποτακτικὴ

Ιστορικοὶ χρόνοι
καὶ Εὔκτική

	Συγγία εἰς -ω	Συγγία εἰς -μι	Συγγία εἰς -ω	Συγγία εἰς -μι
Ἐνικ.	-μι ἡ -α	-μι	-ν	-ν
	2 -ς ἡ -θι	-ς	-ς	-ς
	3 -τι = -(σ)i	-σι	-(τ)	-(τ)
Δυϊκ.	2 -τον	-τον	-τον	-τον
	3 -τον	-τον	-την	-την
Πληθ.	1 -μεν	-μεν	-μεν	-μεν
	2 -τε	-τε	-τε	-τε
	3 -ντι = -νσι	-ανσι-ἀσι	-ν ἡ -σαν καὶ εὐκτική -εν. τυγχοπὴν ἐν τῇ Εὔκτ. -εν.	-σαν καὶ μετὰ (Παρακ.-ανσι = -ἀσι)

§ 332. Θεματικὰ ἡ συνδετικὰ φωνήντα πάντες οἱ χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς τῶν εἰς -ω ἔχουσιν ε καὶ ο, ἐκτὸς τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου ἀρ. α' καὶ τοῦ Ἐνεργητικοῦ Παρακειμ.- οἵτινες ἔχουσιν α καὶ εἰς τὸ γ' ἐνικὸν ε- καὶ τοῦ Ἐνεργ. ὑπερσ.- ὅστις ἔχει ει καὶ εἰς τὸ γ' Πληθυντικὸν ε-.

§ 333. Οἱ χρόνοι τῆς Υποτακτικῆς, ἥτις ἔχει καὶ ἐγκλιτικὰ ο καὶ ε, ἐνοῦσι τὰ θεματικὰ ο καὶ ε μετὰ τῶν ὄμοίων ἐγκλιτικῶν καὶ ἔχουσιν ω καὶ η· ώς λύ-ωμεν, λύ-ητε· εἰς δὲ τὰ εἰς -μι καθ' ἐνικὸν μὲν ἔχουσιν η καὶ ω, κατὰ Δυϊκὸν δὲ καὶ Πληθυντικὸν ε καὶ ο· ώς στήω-στῶ, στήγε-στῆς... στήσιμεν-στῶμεν, στήστε-στῆτε.

§ 334. Οἱ τῆς Εὔκτικῆς, ἥτις ἔχει καὶ ἐγκλιτικὸν φωνῆν ι, ἐνοῦσι τὸ θεματικὸν ο ἡ α τοῦ ἀρ. α' μετὰ τούτου καὶ ἔχουσιν οι καὶ ἐν τῷ ἐνεργητικῷ καὶ μέσῳ ἀρ. α' αι. Εἰς δὲ τὴν συζυγίαν τῶν εἰς -μι τῶν τριῶν πρώτων τάξεων, ἐπειδὴ ἐγκλιτικὸν φωνῆν είναι η, γίνεται αι, ει, οι· ώς ιστα-ίην-ισταίην, τιθε-ίην-τιθείην, διδο-ίην-διδοίην, διδοίημεν...

§ 335. Οἱ τῆς Προστακτικῆς ἔχουσιν ε, πλὴν τοῦ ἀρ. α'
Ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου, ἔχοντος α.

§ 336. Οι τοῦ Ἀπαρεμφάτου ἔχουσιν ε, πλὴν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου ἀρ. α', ἔχοντος α.

§ 337. Οι τῆς Μετοχῆς ἔχουσιν ο, πλὴν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου ἀρ. α', ἔχοντος α.

§ 338. Χρονικὸν χαρακτῆρα ἔχουσιν οἱ ἔξης χρόνοι·

1) Ὁ ἐνεργητικὸς καὶ μέσος μέλλων καὶ ὁ τετελεσμένος σ· ὡς λύ-σ-ω, λύ-σ-ομαι, λελύ-σ-ομαι.

2) Ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος καὶ Ὑπερσυντέλικος κ, ὅστις δασύνεται ὅταν τὸ βῆμα ἔχῃ ἐνεστωτικὸν χαρακτῆρα οὐρανισκόφωνον ἢ χειλόφωνον· ὡς λέλυ-κ-α, ἐλελύ-κ-ειν, πέπλε-χ-α, ἐπε-πλέ-χ-ειν, τέτρι-φ-α, ἐτετρί-φ-ειν.

3) Ὁ Παθητ. μέλ. α' θησ-· ὡς λυ-θήσ-ομαι.

4) Ὁ Παθ. μέλ. β' ησ-· ὡς τριβ-ήσ-ομαι.

5) Ὁ Παθ. ἀρ. α' θη-· ὡς ἐλύ-θη-ν.

6) Ὁ Παθ. ἀρ. β' η-· ὡς ἐτρίβ-η-ν.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν καταλήξεων.

§ 339. Τὸ α' πρόσωπον τῶν ἀρχτικῶν χρόνων τῆς Ὁριστικῆς καὶ Ὑποτακτικῆς Ἐγκλίσεως τῆς εἰς -ω συζυγίας συνεχώνευσε τὴν προσωπικὴν κατάληξιν -μι ἢ -α μετὰ τοῦ θεματικοῦ φωνή-εντος εἰς -ω· ὡς γράφο-μι ἢ γράφο-α = γράφω.

340. Ἡ προσωπικὴ κατάληξις τοῦ Ἐνικοῦ β' προσώπου ἐνίστεται εἶναι -θα· ὡς οἰσθα (οἰδ-θα), ἥσ-θα, ἔφησ-θα, ἥδεις-θα, ἥεις-θα.

§ 341. Ἡ προσωπικὴ κατάληξις τοῦ γ' ἐνικοῦ -τι διέμεινε μόνον εἰς τὸ ἑσ-τι· εἰς δὲ τἄλλα ἐγένετο -σι, τῆς ὅποιας τὸ σ διέμεινε μὲν εἰς τὰ εἰς -μι, ἀπεβλήθη δὲ εἰς τὰ εἰς -ω, ὡς μεταξὺ δύο φωνηέντων εὑρισκόμενον (§ 271, 2). ὡς τίθη-σι, γράφε-(σ) = γράφει.

§ 342. Τὸ τ τοῦ γ' ἐνικοῦ προσώπου τῶν ἴστορικῶν χρόνων ἀποβάλλεται, διότι δὲν δύναται νὰ σταθῇ ὡς τελικὸν (§ 278)· ὡς ἔφερε(τ)=ἔφερε, λύσαι(τ)=λύσαι, ποιήσοι(τ)=ποιήσοι. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ διφθογγοὶ αἱ καὶ οἱ δὲν λογίζονται βραχεῖαι ἐν τῇ Εὔκτικῇ.

§ 343. Ο ἐνεργητικὸς ἀρ. α' εἰς τὸ β' καὶ γ' ἐνικὸν καὶ εἰς τὸ γ' πληθυντικὸν τῆς Εὔκτικῆς καταλήγει καὶ εἰς τὰς Αἰολικὰς καταλήξεις - ειας-ειε-ειαν, αἵτινες εἶναι καὶ μᾶλλον εὐχρηστοι· ώς λύσ-ειας-ειε-ειαν.

§ 344. Η προσωπικὴ κατάληξις τῆς Προστακτικῆς - θι εἰς τὴν συζυγίαν τῶν εἰς -ω ἀποβάλλεται· ώς λῦε-έτω. Τηρεῖται δὲ εἰς τὴν τῶν εἰς -μι, κατ' ἀναλογίαν τῆς ὁποίας ἔγειναν καὶ τὰ πῖθι (ἔπιον), δέδιθι (δέδια), ἔσταθι (ἔστηκα), τέθναθι (τέθνηκα). Η δὲ κατάληξις -ς ὑπάρχει ἐν τοῖς, σχέ-ς, θέ-ς, δό-ς, ἔ-ς, ἔκφρε-ς (ἐκφρέω).

§ 345. Η προστακτικὴ α' πρόσωπον δὲν ἔχει, διότι προσταγὴ ἐπὶ α' προσώπου δὲν γίνεται.

§ 346. Τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἔχει τὰς ἐπομένας καταλήξεις.

1) -έναι (-Fεναι· ώς λελυκέναι, εἰδέναι, θεῖναι (θεFέναι), εἴγαι (-ΕFέναι), δοῦναι (δοFέναι) κ.τ.λ.

2) -ναι· ώς εἶναι (εσναι), διδόναι, λυθῆναι κ.τ.λ.

3) -ειν (-Fεν= -Fγ)· ώς φέρειν (=φέρεFγ), λέγειν (=λέγεFγ), διότι γίνεται ἀποθολὴ τοῦ F καὶ ἀναπληρωτικὴ ἔκτασις τοῦ ε εἰς ει.

4) -σαι ἢ -αι ἐν τῷ ἐνεργητικῷ ἀρ. α', ώς λῦσαι, ἄραι.

§ 347. Η ἐνεργητικὴ μετοχὴ καταλήγει ώς ἔξης.

1) -ν-σα-ν· ώς λέγων-ουσα-ον, λέξων-ουσα-ον.

2) -s-σα-ν· ώς λύσας-ασα-αν, γραφείς-εισα-έν, θείς-θείσα-θέν, δούς-δοῦσα-δόν.

3) -s-υῖα-ς· ώς λελυκώς-υῖα-ός, εἰδώς-υῖα-ός.

4) -s-σα-ς· ώς ἔστως-ωσα-ώς.

§ 348. Αἱ δὲ ρηματικαὶ καταλήξεις τῆς Παθητικῆς καὶ μέσης φωνῆς ἀμφοτέρων τῶν Συζυγιῶν εἶναι ἀπαράλλακτοι, ώς ἔξετέ-θησαν ἐν τῷ Α' Τμήματι.

Γενικὰ σημειώσεις.

§ 349. Η Υποτακτική, Εὔκτικὴ καὶ Προστακτικὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακ. καὶ ὑπερσ. ἔκφρονται μονολεκτικῶς καὶ περι-

φραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς τῶν ιδίων καὶ τῆς Ὑποτακτικῆς, Εὔκτικῆς καὶ Προστακτικῆς τοῦ εἰμί· ως λελύκω καὶ λελυκώς ὥ... λελύκοιμι καὶ λελυκώς εἶην... λέλυκε καὶ λελυκώς ήσθι... Μόνον δὲ μονολεκτικῶς τῶν Παρακειμένων, οἵτινες ἔχουσι σημασίαν ἐνεστῶτος· ως οἴδα-εἰδῶ-εἰδείην-ΐσθι· εἰώθα-εἰώθω-εἰώθοιμι-εἰώθε-έοικα-έοίκω-έοίκοιμι-έοικε κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Καὶ ἡ Ὀριστικὴ ἐνίστε περιφράζεται καὶ μάλιστα τοῦ Ὑπερσυντελίκου, ἀλλὰ σπανίως· ως εἰληφώς είμι-εἰληφώς ἦν κ.τ.λ.

§ 350. Τὸ α' ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπερσ. λήγει εἰς -η καὶ ειν. Τὸ δὲ γ' ἐνικὸν τοῦ αὐτοῦ πολλάκις, φωνήνεντος ἐπομένου, λαμβάνει εὑφωνικὸν ν· ως ἐπεφύκειν ἔκαστος κ.τ.λ.

§ 351. 'Ο ἐνεργητικὸς ἥμετ' ὄλιγον μέλλων ἢ τετελεσμένος, πλὴν τῶν τεθνήξεω (θνήσκω) καὶ ἐστήξεω (ἰστημι), ἐκφέρεται περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς τοῦ Παρακειμένου καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ εἰμί, ἔσομαι· ως λελυκώς ἔσομαι-λελυκώς ἔσοιμην κ.τ.λ. 'Ο δὲ Μέσος τοιοῦτος ἐκφέρεται περιφραστικῶς μέν, ὅταν ὁ Παθητικὸς Παρακειμένος δὲν ἐπιδέχηται τὸν κυρίως ἀναδιπλασιασμόν, ἀλλ' ἢ συλλαβίκον ἢ χρονικόν· ως ἔσκεμμαι-έσκεμμένος ἔσομαι (καὶ ἔσκεψομαι), ἔκουσμαι-ήκουσμένος ἔσομαι· μονολεκτικῶς δέ, ὅταν δέχηται τοιοῦτον· ως λέλυμαι-λελύσομαι, πέπλεγμαι-πεπλέξομαι.

§ 352. 'Ο Παθητικὸς ἢ Μέσος Παρακ. καὶ Ὑπερσυντελίκος, ως καὶ τὰ εἰς -μι, προσάπτουσι τὰς προσωπικὰς καταλήξεις ἀμέσως εἰς τὸ θέμα ἄνευ θεματικοῦ φωνήνεντος. Τοῦτο δὲ συμβαίνει καὶ εἰς τινὰς ἐνεργητικοὺς Παρακειμένους· ως ἔστα-μεν-έσταναι, τέθναμεν, δέδιμεν, κ.τ.λ.

§ 353. Πολλάκις εἰς τὸ θέμα προστίθενται γράμματα ἢ συλλαβαῖ, αἵτινες λέγονται προσφύματα· ως μέν-μεν-ε, δείκ-δεικ-νυ, ίκ-ικ-νε, ἀλ-ἀλ-ΐσκ. κ.τ.λ.

§ 354. 'Ο Παθητικὸς Παρακ. καὶ Ὑπερσ. ἐν τῇ Ὑποτακτικῇ καὶ Εὔκτικῇ ἐκφέρεται περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς του καὶ τῆς Ὑποτακτικῆς καὶ Εὔκτικῆς τοῦ εἰμί· ως λελυμένος ὥ... λελυμένος εἶην... . 'Εξαιροῦνται οἱ Παρακειμένοι κέκτημαι καὶ μέμνημαι, οἵτινες ἐκφέρονται μονολεκτικῶς· ως κεκτῶμαι-η-ηται...

χεκτήμην—*χρο-χτο*, μεμνῶμαι—μεμνήμην, —*χρο-χτο*. Οἱ δὲ Παρα-
κείμενοι βέβλημαι καὶ κέκλημαι μόνον ἐν τῇ Εὔκτικῃ· βεβλήμην,
κεκλήμην.

§ 355. Περιφραστικῶς ἔκθέρεται καὶ τὸ γ' Πληθυντικὸν πρό-
σωπον τῆς Ὁριστικῆς τοῦ Πληθυντικοῦ Παρακ. καὶ Υπερσ. διὰ
τῆς μετοχῆς του καὶ τοῦ γ' πληθυντικοῦ τῆς Ὁριστικῆς τοῦ ἐνεστ.
καὶ Παρατ. τοῦ εἰμί, εἰσὶ καὶ ἡσαν· ώς λελυμένοι εἰσί, λελυμένοι
ἡσαν, ἐφθαρμένοι εἰσίν, ἐφθαρμένοι ἡσαν. Τὸ αὐτὸν ἔκφέρεται καὶ
μονολεκτικῶς εἰς —νται —ντο, ἀλλ' εἰς τὰ φωνηντοληκτὰ θέματα·
ώς λελυνται—έλελυντο. Εἰς δὲ τὰ ἀφωνόληκτα καὶ ὑγρόληκτα σπα-
νίως εἰς —αται—ατο Ἰωνικῶς, ὅτε οἱ μὲν οὐρανισκόφωνοι καὶ χειλό-
φωνοι χαρακτῆρες δχσύνονται, οἱ δὲ ὄδοντόφωνοι μένουσιν· ώς τε-
τάχαται, ἐτετρίφατο, πεπείθαται, ἡρείδατο, ἐφθάραται—ἐφθάρατο.

§ 356. Πάντες οἱ χρόνοι (ώς εἴπομεν ἐν § 207), πλὴν τοῦ
Ἐνεστῶτος καὶ Παρατατικοῦ ἔχουσι καὶ δευτέρους τύπους. Ἐπειδὴ
δὲ οἱ τύποι εὗτοι δὲν διαφέρουσι τῶν πρώτων κατὰ τὴν σημασίαν,
διὰ τοῦτο δσα ρήματα ἔχουσι τοὺς πρώτους, δὲν ἔχουσι τοὺς
δευτέρους ἐν χρήσει, καὶ τάξνάπαλιν. Ἐάν δὲ ρῆμα τι ἔχῃ καὶ
τοὺς πλάτους καὶ τοὺς δευτέρους, οἱ μὲν πλάτοι εἶναι μεταβα-
τικοί, οἱ δὲ δευτέροι ἀμετάβατοι ἢ οὐδέτεροι· ώς πέπεικα—ἔχω
πείσει, πέποιθα—εἰμὶ πεπεισμένος· οὕτω καὶ ἔδυσα καὶ ἔδυν,
ἔφυσα καὶ ἔρυν, ἔστησα καὶ ἔστην, ὄλωλεκα καὶ ὄλωλα κ.τ.λ.

A'. Συζυγία τῶν εἰς -ω.

a'. Ρήματα ἀφωνόληκτα.

§ 357. Τὰ ἀφωνόληκτα ρήματα κατὰ τὸν ἐνεστῶτα εἶναι 4
τάξεων.

- 1) Τῆς τάξεως τοῦ ο· ώς πλέκω, βρέχω, πέμπω κ.τ.λ.
- 2) Τῆς τάξεως τῶν μακροθέμων, ὡν τὸ θεματικὸν φωνῆν
εὑρίσκεται ἐν τοῖς δευτέροις χρόνοις· ώς

ἐνεστ.	τήκω	ἀόρ. 6'	ἐτάκην
»	λείπω	»	ἔλιπον
»	φεύγω	»	ἔφυγον

3) Τῆς τάξεως τοῦ τ, χειλόφωνα μόνον· βλάβη-(βλάβτω)
βλάπτω, τύπος-(τύπτ-ω) τύπτω, ἀφή-(ἀφ-τ-ω) ἀπτω.

4) Τῆς τάξεως τοῦ j, οὐρανισκόφωνα καὶ ὁδοντόφωνα μόνον·
ώς ταραχή-ταραχ- ἐνεστ. ταράχjω = ταράσσ(ττ)ω· οἰμωγή-
οἰμωγ- ἐνεστ. οἰμώγjω=οἰμώζω· πλατύς-πλατ- ἐνεστ. πλάτjω=
πλάσσ(ττ)ω· σχιδή-σχιδ- ἐνεστ. σχιδjω=σχίζω.

§ 358. Πάντων τούτων αἱ μεταθολαὶ καὶ τροπαὶ γίνονται
ώς λεπτομερῶς ἔξετέθησαν ἐν τοῖς περὶ τῶν παθῶν φωνήντων
καὶ συμφώνων (§ 260—270).

ΣΗΜ. Τὸ τ τῆς τρίτης τάξεως καὶ τὰ σσ(ττ) καὶ ἡ τῆς τετάρτης τηροῦν-
ται μόνον ἐν τῷ Ἐνεστάτῳ καὶ Παρατατικῷ.

§ 359. Τὰ εἰς -ιξω γράφονται διὰ τοῦ i, πλὴν τῶν ἀθροιξω,
δαυεῖξω, χρῆξω, κλήξω, λήξομαι, κλύξω, δλολύξω, γογγύξω,
σφύξω, σκύξω καὶ ὄλλων τινῶν.

§ 360. Τὰ α, ι, υ εἰς τὰ εἰς -ξω, -σσω καὶ -πτω εἶναι βρα-
χέα, πλὴν τῶν ἀλαλάξω, κράξω, δλολύξω, τρίξω, θράττω, πράττω,
κηρύττω, φοινίσσω, φρίττω, κύπτω, πίπτω καὶ φίπτω, ἐν οἷς
ταῦτα εἶναι μακρά. Ἐπίσης μακρὸν εἶναι τὸ ι καὶ υ εἰς τὰ
βριθῶ, θλίβω, μίσγω, πνύγω, στύφω, τρίβω, φρύξω, καὶ ψύχω.

§ 361. 'Ο ἐνεργητικὸς α' Παρακ. καὶ Υπερσ. τῶν ὥρημάτων
τρέπω, στρέψω, κλέπτω, πέμπω, φέρω, καὶ συλλέγω, τρέπει τὸ
ρίζικὸν εἰς ο ἀττικῶς· ώς τέτροφα-ἐτετρόφειν, ἐστροφα, κέκλοφα,
πέπομφα, ἐνήνοχα (θέμικα ἐνεκ- ἀττικὸς ἀναδιπλασιασμός), συνεί-
λοχα. 'Ο δὲ δευτέρος τοιοῦτος γενικῶς τὸ ε καὶ ει εἰς ο καὶ οι·
ώς τίκτω (τεκ-) τέτοκα, λείπω (λειπ-) λέλοιπα-έλελοίπειν.

§ 362. Τὸ ε τῆς ρίζης κλε-πλε-πεφ-βρε- εἰς τοὺς β' μέλλον-
τας καὶ ἀօρίστους τρέπεται εἰς α' ώς κλέπτω-ἐκλάπην-κλαπήσο-
μαι, πλέκω-πλακήσομαι-ἐπλάκην, πέρθω-ἔπαρθον, βρέχω-έβρά-
χην κ.τ.λ.

§ 363. Τὸ ε τῆς ρίζης τρε-θρε-στρε- εἰς τοὺς δευτέρους μέλ-
λοντας καὶ ἀօρίστους καὶ παθητικοὺς Παρακ. καὶ Υπερσ. τρέπε-
ται εἰς α' ώς τρέπω-τραπήσομαι-ἐτράπην-τέτραμμαι, στρέφω-
στραφήσομαι-ἐστράφην-ἔστραμμαι, τρέφω-τραφήσομαι-ἐτράφην-
τέθραμμαι.

§ 364. Τὸ δῆμα πλήττομαι ἐν συνθέσει μετὰ τῶν προθέσεων ἐκ καὶ κατὰ ἔχει τὸν παθητικὸν μέλλοντα β' ἐκ τοῦ ἀσθενοῦς θέματος πλαγή· ως ἐκπλαγήσομαι-κατεπλάγην.

§ 365. Τὰ εἰς -ισω ὑπερφδισύλλαβα ἔχουσι τὸν μέλλοντα περισπώμενον ἀττικῶς εἰς -έω-ῶ καὶ -έομαι-οῦμαι· ως κομίζω-μέλ. κομιῶ-κομιοῦμαι. Σὺν τούτοις καὶ τὰ μάχομαι-μαχοῦμαι, καθέξομαι-καθεδοῦμαι. Τὰ δὲ βιβάζω, ἔξετάξω, δικάξω εἰς -άω-ῶ καὶ -άομαι-άμαι· ως βιβάω-βιβάζωμαι.

§ 366. Τὰ δήματα παιᾶν, πίπτω καὶ φεύγω ἔχουσι τὸν μέλλοντα εἰς -οῦμαι Δωρικῶς· ως παιζω-παιζοῦμαι, πίπτω-πεσοῦμαι, φεύγω-(φεύξομαι) φευξοῦμαι.

§ 367. Πάντες οἱ δεύτεροι χρόνοι ἔχουσι τὸν πρωτόθετον χαρακτῆρα, οἱ δὲ β' ἀρ. καὶ τὴν πρωτόθετον ρίζαν· ως πειθω-πέποιθω-επιθων, λανθάνω-λέληθα-ἔλαθον κ.τ.λ.

6'. Ρήματα ὑγρόληπτα.

§ 368. Τὰ ὑγρόληπτα δήματα συνήθως εἶναι διπλόθεμα καὶ σχηματίζουσι τὸν μὲν ἐνεστ. καὶ παρατ. ἐκ τοῦ ισχυροῦ θέματος, τοὺς δὲ ἄλλους χρόνους ἐκ τοῦ ἀσθενοῦς. Ταῦτα τὸν μέλλοντα ἔχουσι περισπώμενον κατὰ τὴν β' τάξιν τῶν περισπωμένων καὶ τὸν ἀστριστὸν α' ἀσιγμον, ἀλλὰ μὲ ἕκτασιν ἀναπληρωτικὴν τοῦ ρίζικοῦ φωνήνετος διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ χρονικοῦ χαρακτῆρος σ. ως σπείρω-σπερῶ-εσπειρα (εσπερσα), κρίνω-κρίνω-ἔκρινα-ἔκρινά-μην, φθείρω-φθερῶ-φθεροῦμαι-ἔφθειρα-ἔφθειράμην κ.τ.λ.

Ἐκτείνεται δέ·

τὸ α εἰς η· ως φαίνω-φάνην-ἔφηνα-ἔφηνάμην.

τὸ ε εἰς ει· ως σπείρω-σπερῶ-εσπειρα.

τὸ ζ εἰς ζ· ως κρίνω-κρίνω-ἔκρινα.

τὸ θ εἰς θ· ως πλύνω-πλύνω-ἔπλυνα.

Τὰ δέ εἰς -ιαίνω καὶ -ραίνω διφορεύνται· ἐν τῷ ἀορίστῳ· ως μιαίνω-έμιάνα καὶ ἐμίνα, μαραίνω-έμάρανα καὶ ἐμάρηνα, σημαίνω-έσημάνα καὶ ἐσήμηνα· ἄλλοτε δηλ. ἐκτείνουσι τὸ α εἰς α καὶ ἄλλοτε εἰς η.

§ 369. Πάντα τὰ δισύλλαβα ὑγρόληπτα τὰ ἔχοντα ἐν τῷ

Θέματι ε, τρέπουσι τοῦτο εἰς α εἰς τὸν Ἐνεργητικὸν καὶ Παθητικὸν Παραχ. καὶ Ὑπερσ. καὶ εἰς τὸν Παθητικὸν μέλ. καὶ ἀόρ. α' καὶ β' ως στέλλω-ἔσταλκα-ἔστάλκειν-ἔσταλμαι-ἔστάλμην, ταθήσομαι (τείνω), ἐσπάρην (σπείρω).

§ 370. Τὰ εἰς -ινω,-υνω καὶ -εινω δισύλλαβα εἰς τὸν Ἐνεργητικὸν καὶ Παθητικὸν Παραχ. καὶ Ὑπερσ. καὶ Παθητικὸν μέλ. καὶ ἀόρ. α' ἀποθέλλουσι τὸ ν. ως κρίνω-κέχρικα-ἐκεχρίκειν, πλύνω-πέπλυμαι, τείνω-ἔτετάμην-ταθήσομαι ἐτάθην.

§ 371. 'Ο β' Παραχ. καὶ Ὑπερσ. τῶν ὑγρολήκτων τρέπει τὸ ρίζικὸν α εἰς η, τὸ ε εἰς ο καὶ τὸ ζ εἰς ι ως φαίνω-(φαν-) πέφηνα, κτείνω-(κτεν-) ἔκτονα, τίλλω-(τίλ-) τέτιλα.

γ'. Ρήματα φωνηντόληκτα.

§ 372. Τὰ φωνηντόληκτα ρήματα εἶναι ἀσυναίρετα καὶ συνηρημένα. Καὶ ἀσυναίρετα μὲν εἶναι τὰ ἔχοντα θέμα λῆγον εἰς δίφθογγον ἢ εἰς ι καὶ ν· συνηρημένα δὲ τὰ εἰς α, ε, ο· (ἀσυναίρετα) παύω, κελεύω, παλαίω, σείω, ἀκούω, χρέω, λύω, κωλύω κ.τ.λ. (συνηρημένα) τιμάω-ῶ, ποιέω-ῶ, δηλόω-ῶ κ.τ.λ.

§ 373. Τῶν συνηρημένων, τὰ ὄποια συναίροονται μόνον ἐν τῷ Ἐνεστῷ καὶ Παρατατικῷ, τὰ θεματικὰ φωνήνεντα, μεθ' ὧν συμπίπτουσι καὶ συναίροονται οἱ χαρακτῆρες α, ε, ο, εἶναι τὰ βραχέα ε, ο, τὰ μακρὰ η, ω καὶ αἱ δίφθογγοι οι, ου, ει, η. Συναίροονται δὲ ως ἔξτης·

1) Τὸ α μετὰ τῶν ε, η, ει, η εἰς α κκὶ φ, μετὰ δὲ τῶν ο, ω, οι, ου εἰς ω καὶ φ· τίμαε-ῶ, τιμάχτε-ῆτε, τιμάεις-ῆς, τιμάγ-ῶ, τιμάομεν-ῶμεν, τιμάωμεν-ῶμεν, τιμάοιμεν-ῶμεν, τιμάουσι-ῶσι.

ΣΗΜ. Τὰ δὲ ρήματα ξάω, πεινάω, διψάω, χράω, χράομαι, κνάω, σμάω, φάω, ἔχουσι τὴν συναίρεσιν εἰς η καὶ γ ἀντὶ εἰς α καὶ φ· ως ζάετε-ζῆτε, ζαεις-ζῆς, ζάχτε-ζῆτε, ζάχης-ζῆς...

2) Τὸ ε μετὰ τοῦ ε εἰς ει, μετὰ δὲ τοῦ ο εἰς ου, πρὸ δὲ τῶν μακρῶν φωνηέντων καὶ διφθογγῶν ἔξαφανίζεται· ως ποιέετε-εῖτε, ποιέομεν-οῦμεν, ποιέητε-ῆτε, ποιέωμεν-ῶμεν, ποιέοιμεν-οῖμεν, ποιέουσι-οῦσι.

ΣΗΜ. Τὰ ρήματα εἰς -έω δισύλλαβο, πλὴν τοῦ δέω (δένω) καὶ φρέω (εἰσφρέω), συναιροῦσι τὸν χασακτῆρα εἰ μόνον δταν ἐπαχολουθῇ εἴη ει. ὡς πλέων-πλέεις-πλεῖς, πλέει-πλεῖ, πλέομεν-πλέετε-είτε, πλέουσι κ.τ.λ.

3) Τὸ ο μετὰ τῶν εἰ καὶ ο εἰς ου, μετὰ δὲ τῶν η καὶ ω εἰς ω, μετὰ δὲ τῶν ει καὶ η εἰς οι, πρὸ δὲ τῶν διφθόγγων οι καὶ ου έξαφανίζεται· ὡς δηλόετε-οῦτε, δηλόμεν-οῦμεν, δηλόητε-ώτε, δηλόωμεν-δηλόεις-οῖς, δηλόγη-οῖ, δηλόοιμι-οῖμι, δηλόουσι-οῦσι.

ΣΗΜ. Τὰ ρήματα φιγόω καὶ ίδεσθα ἔχουσιν ω καὶ φ ἀντὶ ου καὶ οι ὡς φιγῶν καὶ φιγή ἀντὶ φιγοῦν καὶ φιγοίη κ.τ.λ.

§ 374. Τὰ συνηρημένα ἐν τῇ Εὔκτικῇ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστ. καὶ Πχρατατ. ἔχουσιν ἐν τῷ ἑνικῷ χριθμῷ καὶ τὰς ἀττικὰς καταλήξεις -ην-ης-η, αἵτινες μετὰ τῶν θεματικῶν φωνηέντων συναιροῦνται ἐν μὲν τῇ α' τάξει εἰς -φην-φης-φη, ἐν δὲ τῇ β' καὶ γ' εἰς -οίην-οίης-οίη.

§ 375. Τὰ ἐνεργητικὰ ἀπαρέμφατα καταλήγουσιν εἰς -αεν-αν, -έεν-ειν, οεν οῦν.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι.

§ 376. Τὰ φωνηέντοληκτα δευτέρους χρόνους δὲν ἔχουσι, πλὴν τοῦ δαιώ (=διδάσκω), παθ. ἀόρ. β' ἐδάην, καίω, παθ. ἀόρ. β' ἐκάην, φέω, παθ. ἀόρ. β' ἐρρύην, δύω, ἀόρ. β' ἐδυν, φύω-ἔφυν. Τὸ δὲ ἀκούω ἔχει β' Πχρακ. καὶ Υπερσ. ἀττικούς· ἀκήκοα-ήκηκοειν.

§ 377. Ο βραχὺς χαρακτῆρ τῶν φωνηέντοληκτων α, ε, ο δταν προστεθῇ κατάληξις ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένη, ἐκτείνεται ὡς ἔξης·

τὸ α εἰς η· ὡς τιμάω-τιμήσω-ἔτιμησα-τετίμηκα.

τὸ ε εἰς η· ὡς ποιέω-ποιήσω-ἔποιησα-πεποίηκα.

τὸ ο εἰς ω· ὡς δηλώω-δηλώσομαι, δηλωθήσομαι, δεδήλωμαι κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ α τῶν ἔχόντων πρὸ αὐτοῦ ι; ι, ε, ο ἐκτείνεται εἰς α· ὡς φωράω-φωρᾶσω, ἀνιάω-ἀνιάσω, ἔάω-έάσω, ἀκράσουμαι-ἀκροάστουμαι.

§ 378. Φυλάττουσι δὲ βραχὺν τὸν χαρακτῆρα τὰ ἐπόμενα·

1) ἐκ τῶν εἰς -αω δσα ἔχουσι λ πρὸ τοῦ α καὶ τὰ εἰς -άννυμι καὶ -άξω· ὡς γελάω-γελάσω, σκεδάννυμι-σκεδάσω, δαμάζω-

δαμάσκ' σω. Σὺν τούτοις καὶ τὰ σπάστρα-σπάσω, ἐλαύνω (θέμα ἐλά-) -
ἐλάσσω καὶ ίλάσκομαι (ἰλά-) ιλάσσομαι.

2) Ἐκ τῶν εἰς -εω τὰ αἰδέομαι, ἀκέομαι, ἀρκέω, ἐμέω, τελέω,
ξέω, ξέω, τρέω, ἀλέω, κοτέω καὶ τὰ εἰς -έννυμι ως ἀμφιέννυμι-ἀμ-
φιέσω-ἡμφίεσα κ.τ.λ. Σὺν τούτοις καὶ τὰ ὅλλυνμι (θέμα ὄλε-) -όλέσω
καὶ ἀττ.όλω, ἀρέσκω (ἀρε-) -ἀρέσω καὶ ἀχθομαι (ἀχθε-) -ἀχθέσομαι..

3) Ἐκ τῶν εἰς οω τὰ ἀρόσω-ἀρόσω καὶ ὄμηνυμι (όμο-) -όμησω..

4) Ἐκ τῶν εἰς -υω τὰ ἀνύω, ἀρύω, βρύω, ἐλκύω, μεθύω,
πτύω, τανύω.

5) Ἐκ τῶν εἰς -ιω τὰ ἐσθίω καὶ ἐπαΐω.

6) Τὰ θύω καὶ λύω ἔχουσι βραχὺ τὸ ς μόνον πρὸ τῶν ἀπὸ
κ, θ, μ ἀρχομένων ρήματικῶν καταλήξεων· ως λέλυκα-λέλυμαι,
ἐτῦθην, τέθυμαι κ.τ.λ.

7) Τὸ δύω καὶ χέω (χυ-) μόνον πρὸ τῶν ἀπὸ μ καὶ θ ἀρχο-
μένων τοιούτων· ἀποδέδυμαι, ἐδύθην. κέχυμαι, ἐχύθην.

8) Τὸ δὲ μύω μόνον πρὸ τῶν ἀπὸ σ' ως μύσω-ἔμυστα.

§ 379. Τινὰ δὲ εἰς ἄλλους χρόνους ἔκτείνουσι τὸν χαρακτῆρα καὶ
εἰς ἄλλους φυλάττουσιν αὐτὸν βραχύν. Τοιαῦτα εἰναι τὰ ἐπόμενα·
αἰνέω-αἰνέσω-ῆνεσα-ῆνεκα, ἡνέθην, ἀλλ' ἡνημαι-ῆνήμην.
αἱρέω-αἱρήσω-ἥρηκα-ἥρημαι, ἀλλ' ἥρεθην-ἥρεθήσομαι.

δέω (δένω)-δήσω-ἔδησα, ἀλλὰ δέδεκα-δέδεμαι-δεθήσομαι.

ποθέω-ποθήσω καὶ ποθέσομαι, ἐπόθησα καὶ ἐπόθεσα.

πίνω (θέμα πο-) -πέπωκα, ἀλλὰ ποθήσομαι-ἐπόθην.

εὑρίσκω (θέμα εὑρε-) -εὑρήσω-εὕρηκα-εὕρημαι, ἀλλ' εὔρεθήσο-
μαι-εὔρεθην.

§ 380. "Οσα ρήματα εἰς -αω-εω-οω φυλάττουσι τὸν χαρα-
κτῆρα βραχύν, εἰς μὲν τὸν ἐνεργητικὸν καὶ μέσον μέλλοντα σχη-
ματίζονται ἀττικῶς κατὰ τὰ περισπώμενα, εἰς δὲ τοὺς παθητικοὺς
χρόνους πρὸ τῶν συμφώνων τῶν καταλήξεων λαμβάνουσι σ' ως
γελάω-γελάσω καὶ γελῶ, τελέω (τελέω)-τελῶ-(τελέσομαι) τελοῦ-
μαι, γελασθήσομαι, ἐτελέσθην, τετέλεσμαι.

§ 381. Κατ' ἀναλογίαν δὲ τούτων λαμβάνουσι σ' εἰς τοὺς
παθητικοὺς χρόνους καὶ πολλὰ τὰ ὄποια ἔκτείνουσι τὸν χαρα-
κτῆρα, καθὼς καὶ οσα ἔχουσι τοιούτον ου, ευ, ει, αι, αυ' ως
γνωσθήσομαι-ἔγνωσμαι, ἀκουσθήσομαι-ῆκουσμαι, ἐκελεύσθην-κεκέ-
λευσμαι, ἐσείσθην, κέκλεισμαι, ἐπαλαίσθην, ἔψαυσμαι.

§ 382. "Ασιγμον μέλλοντα σχηματίζουσι τὰ ἐσθίω-ἔδομαι,
πίνω-πίομαι καὶ χέω-χέομαι. Τὰ δὲ πλέω, πνέω καὶ νέω (κολυμβῶ).
ἔχουσι μέλλοντα Δωρικὸν εἰς -οῦμαι· ως πλευ-σοῦμαι, πνευσοῦμαι,
νευσοῦμαι.

Β'. Συζυγία τῶν εἰς -μι.

§ 383. Ἡ Συζυγία τῶν εἰς -μι διαφέρει τῆς τῶν εἰς -ω μόνον ἐν τῷ ἐνεστῶτι, παρατατικῷ καὶ ἀορίστῳ δὲ ἐνεργητικῷ καὶ μέσῳ, διότι εἰς αὐτοὺς τοὺς τρεῖς, εἰς οὓς καὶ περιορίζεται ἡ Συζυγία αὗτη, προσάπτονται αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις ἀμέσως εἰς τὸ θέμα ἄνευ θεματικοῦ ἢ συνδετικοῦ φωνήνετος (§ 352). "Εχουσι δ' εὐχρήστους καὶ τοὺς τρεῖς αὐτούς χρόνους μόνον τὰ ὕστημι, τίθημι, ἔημι καὶ δίδωμι, τὰ δὲ ἄλλα ἔχουσιν ἢ δύο ἢ καὶ ἕνα μόνον.

§ 384. Τὸ θέμα τῶν εἰς -μι εἶναι φωνηεντόληκτον ἢ συμφωνόληκτον. Τὸ φωνηεντόληκτον εἶναι ἴσχυρὸν καὶ ἀσθενές ὡς στη-, καὶ στα-, θη- καὶ θε-, δω- καὶ δο- κ.τ.λ.

§ 385. Τὸ φωνηεντόληκτον ἐπαυξάνεται ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρατατικῷ δὲ ἐνεστωτικῆς ἀναδιπλώσεως (§ 268, 6). Τοιαύτην δὲ ἀναδιπλωσιν λαμβάνουσιν ἐν τῇ Συζυγίᾳ ταύτη μόνον τὰ ἔξης τίθημι (θέμα θη- ἀντὶ θιθημι), δίδωμι (θέμα δω-), δίδημι (θέμα δη-), ἔημι (θέμα ση- ἢ ἀντὶ σ)i(σ)ημι), ὕστημι (θέμα στη- ἀντὶ σιστημι), κίχηρμι (θέμα χρη- ἀντὶ χίχηρμι) πίμπλημι (θέμα πλη-), πίμπρημι (θέμα πρη-), δινίημι (δι' ἀναδιπλ. ἐν τῷ μέσῳ θέμα ὄνη-).

ΣΗΜ. Τὸ παρεντιθέμενον μὲν ἐν τῷ πίμπλημι καὶ πίμπρημι εἶναι τὸ εὐφωνικὸν ν, ὅπερ πρὸ τοῦ χειλοφώνου πέτραπη εἰς μ καὶ φυλάττεται κατὰ τοὺς ἀπτικοὺς καὶ ἐν συνθέσει ὡς ἐμ-πίμπλημι, ἐμ-πίμπρημι.

§ 386. Τὸ δὲ συμφωνόληκτον ἐπαυξάνεται διὰ τοῦ προσφύματος νν' ὡς δείκ-νυ-μι (θέμα δείκ-), μιγ-νυ-μι (θέμα μιγ-) κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Πολλάκις εἰς τὰ εἰς -νυμι βήματα πρὸ τοῦ προσφύματος νν ὑπάρχει ὡς χαρακτῆρ τοῦ θέματος ἔπειρον ν τούτῳ ἀρχῆθεν ἥτο σ καὶ ἀφωμοιώθη πρὸς τὸ ν τοῦ προσφύματος ὡς (ἀμφιέσ-νυμι) ἀμφιέννυμι, (ζώσ-νυμι) ζώνυμοι κ.τ.λ. Εἴς δὲ τὸ δίλλυμα τούναντίον τὸ ν ἀφωμοιώθη πρὸς τὸ λ τοῦ θέματος ὡς (δή-νυμι) δίλλυμι.

§ 387. Οἱ δὲ λοιποὶ χρόνοι σχηματίζονται ἐκ τοῦ καθαροῦ θέματος κατὰ τὴν Συζυγίαν τῶν εἰς -ω καὶ ἐκτείνουσι μὲν τὸν βραχὺν χαρακτῆρα ἐν τῇ ἐνεργητικῇ καὶ μέσην φωνῆν, φυλάττουσι δ' αὐτὸν βραχὺν ἐν τῇ παθητικῇ, πλὴν τοῦ τέθεικα τέθειμαν ὡς στήσω-ἔστησα-στήσομαι-ἔστησάμην· Παθ. σταθήσομαι-ἔσταθην· δώσω-ἔδωκα-δέδωκα-δώσομαι· Παθ. δοθήσομαι-ἔδόθην-δέδομαι.

§ 388. Ἡ Συζυγία τῶν εἰς -μι διαιρεῖται εἰς 4 τάξεις, ὡν ἡ πρώτη ἔχει χαρακτῆρα α, ἡ δευτέρα ε, ἡ τρίτη ο καὶ ἡ τετάρτη τὸ πρόσφυμα νν. Καὶ ὑπὸ μὲν τὰς πρώτας τρεῖς ὑπάγονται τὰ φωνηεντόληκτα, ὑπὸ δὲ τὴν τετάρτην τὰ συμφωνόληκτα.

Παράδειγμα

§ 389.

Ἐνεργητικὴ

Οριστική Ηρεστώς	Υποτακτική	Εύκτική
Παρατονός β' Ἀρεστός		
Ἴστημαι-ης-ησι (ν) Ἴστάτον-άτον Ἴστάμεν-άτε-άσι (ν)	Ἴστώ-ης-ῆ -ήτον-ήτον ῶμεν-ήτε-ῶσι (ν)	ἴσταιγν-ης-η -αῖτον-αίτην ἴσταιμεν-αίτε-αῖσν
Ἴστην-ης-η -ήτατον-άτην Ἴστάμεν-άτε-άσαν		
Ἴστην-ης-η -ητον-ήτην ημεν-ήτε-ησαν	στώ-ης-ῆ -ήτον-ήτον ῶμεν-ήτε-ῶσι (ν)	σταίγν-ης-η -αῖτον-αίτην αίμεν-αίτε-αίεν
Μέλ. α' στήσω κ.τ.λ. Ἄρρ. α' ἔστησα... Παραχ. ἔστηκα... Ὑπερσ. ἔ(εί)στήκεν... Τελ. μέλ. ἔστηξω...		

Παθητικὴ

Παράδειγμα

Οριστική Ηρεστώς	Υποτακτική	Εύκτική
Παρατ. Ερεστώς		
Ἴστάμααι-σαι-ται -άτθον-άσθον ἄμεθα-άτθε-άνται	Ἴστάμααι-ῆ-ῆται -ήσθον-ῆσθον ῶμεθα-ήτθε-ῶνται	ἴσταμην-αῖο-αῖτο -αῖσθον-αίσθηγ αίμεθα-αίσθε-αῖντο
Ἴστάμην-σο-το -άσθον-άσθην ἄμεθα-άτθε-άντο		

ΣΗΜ. Ως μέσους ἀόρ. δ' λαμβάνεται ὁ ἔστην, δστις ἔχει σημασίαν μέσην.

Μέσ. μέλ. α' στήσομαι κ.τ.λ.

Μέσ. ἀόρ. α' ἔστησάμην...

Παθ. μέλ. α' σταθήσομαι...

Παθ. ἀόρ. α' ἔσταθην...

Παραχ. (ἔσταμαι)

Ὑπερσ. (ἔστάμην)

ΠΡΩΤΗ

ισταμαι

φωνή.

Προστακτική	Απαρχέμφατον	Μετοχή
ἴστη-ἄτω -ἄτον-άτων -άτε-άντων καὶ -άτωσαν	ἴστα'ναι	ἴστα'ς ἴστασσ ἴστα'ν
στῆθι-ήτω ήτον-ήτων ήτε-άντων καὶ -ήτωσαν	στήναι	στά'ς στάσσ στά'ν

φωνή.

ισταμαι

ἴστασθο-άσθω ἀσθιν-άσθων ἀσθε-άσθων καὶ άσθωσαν	ἴστασθαι	ἴσταμενος ἴσταμένη ἴσταμενον
---	----------	------------------------------------

Παράδειγμα

'Ενεργητική

§ 390.

		Οριστική	Τποτακτική	Εύκτική
	Ερεστός	τίθημι-εῖς-ησι (ν) -ετον-ετον εμεν-ετε-έξαι (ν)	τιθώ-ης-η -ητον-ητον ώμεν-ητε-ώσι (ν)	τιθείην-ης-η -είτον-είτην είμεν-είτε-είεν
Λόγιστος πρωτοδιάνευσης	Πλαρατ	έτιθηκα-κας-κε (ν) -έθετον-έθέτην έθιμεν-ετε-εσαν καὶ έθηκαν	θώ-θης-θή θητον-θητο θώμεν-θητε-θώσι (ν)	θείην-ης-η -θείτον-θείτην θείμεν-θείτε-θείεν
M	ἀριθ. β'	Μέλ. Παραχ. 'Υπερσ.	Μέλ. Παραχ. 'Υπερσ.	Παθητική Παράδειγμα
	Ερεστ.	τίθεμαι-σαι-ται -εσθον-εσθον έμεθα-εσθε-ενται	τιθώμαι-η-ηται -ησθον-ησθον ώμεθα-ησθε-ώνται	τιθείμην-είο-είτο -είσθον-είσθην -είμεθα-είσθε-είντο
	Πλαρατ	έθέμηγ-εσο-ετο -εσθον-έσθην έμεθα-εσθε-εντο	θώμαι-η-ηται -θησθον-θησθον θώμεθα-θησθε-θώνται	θείμην-είο-είτο -θείσθον-είσθην θείμεθα-είσθε-είντο

Μέσος μέλ.
Παθ. μέλ.
Παθ. ἀριθ.

α' τεθήσομαι...

Παθ. αριθ. α'
έτέθην...

Παραχ. τέθειμαι...

'Υπερσ. έτεθείμην...

ΣΗΜ. Κατὰ τὸ τίθημι-τίθεμαι σχηματίζεται καὶ τὸ θημι-θεμαι. Μικραὶ δέ τινες ἀνωμαλίαι σημειοῦνται εἰς τὰς παρατηρήσεις τῶν φωνη-εντολήκτων εἰς -μι (§ 394).

ΔΕΥΤΕΡΑ

τίθημι

φωνή.

Προστακτική	Απαρέυφατον	Μετοχή
τίθει-έτω ετον-έτων ετε-έντων καὶ έτωσαν	τιθέναι	τιθεῖς τιθεῖσα τιθέν
θές-θέτω θέτον-θέτων θέτε-θέντων καὶ θέτωσαν	θεῖναι	θεῖς θεῖσα θέν

φωνή.

τίθεμαι

τίθεσθ-έσθω εσθιον-έσθων εσθε-έσθων καὶ -έσθωσαν	τίθεσθαι	τιθέμενος τιθεμένη τιθέμενον
θέσο(θοῦ)-έσθω θέτον-έσθων θέσθε-έσθων καὶ -έσθωσαν	θέσθαι	θέμενος θεμένη θέμενον

ΤΑΞΙΣ

Παράδειγμα

'Ενεργητική

§ 391.

	Οριστική	Τποτακτική	Εύκτική
Άδωστος ηρωτοδευτέρους	διδωμι-ως-ωσι (ν) -δοτον-δοτον δομεν-δοτε-δόξας (ν)	διδῶ-φε-ῷ -ῶτον-ῶτον ῶμεν-ῶτε-ῶσι (ν)	διδοίην-οίης-οίη -οῖτον-οίτην οίμεν-οίτε-οίεν
Ιαρατ.	έδωκα-χας-χε (ν) -έδοτον-δτην έδομεν-στε-σσαν χαὶ έδωκαν	δῶ-δῆς-δῷ -δῶτον-δῶτον δῶμεν, δῶτε-δῶσι (ν)	δοίην-δοίης -δυίτον-δοίτην δοίμεν-δοίτε-δοίεν

Μέλ. α' δώσω χ.τ.λ.

Παραχ. δέδωκα...

'Υπερσ. έδενώκειν...

Παθητική

Παράδειγμα

	Εγεστώς	Εγεστώς	Εγεστώς
Άδωστος ηρωτατικός	διδομαι-σαι-ται -δοσθον-δοσθον δομεθα-δοσθε-δονται	διδῶμαι-ῷ-ῶται -δῶσθον-δῶσθον δῶμεθα-δῶσθε-δῶνται	διδοίμην-δοίο-δοίτο -δοίσθον-δοίσθην δοίμεθα-δοίσθε-δοίντο
Ιαρατ.	έδιδόμην-σο-το -δοσθον-δόσθην δομεθα-δοσθε-δοντο	δῶμαι-δῷ-δῶται -δῶσθον-δῶσθον δῶμεθα-δῶσθε-δῶνται	δοίμηγν-οίο-οίτο -δοίσθον-δοίσθην δοίμεθα-δοίσθε-δοίντο
Μέσ. άρρ. β Ιαρατατικός	έδόμην-(οσο)ου-οτο -δοσθον-δόσθην δομεθα-δοσθε-δοντο	δῶμαι-δῷ-δῶται -δῶσθον-δῶσθον δῶμεθα-δῶσθε-δῶνται	δοίμηγν-οίο-οίτο -δοίσθον-δοίσθην δοίμεθα-δοίσθε-δοίντο

Μέσος μέλ. α' δώσομαι χ.τ.λ.

Παθητ. μέλ. α' δοθήσομαι...

Παθητ. άρρ. α' έδόθην...

Παραχ. δέδομαι...

'Υπερσ. έδεδόμην...

ΤΡΙΤΗ

διδωμι

φωνή.

Προστακτική	Απαρέγυφατον	Μετοχή
δίδου-δτω οτον-ότων οτε-όντων καὶ -δτωσαν	διδόναι	διδούς διδοῦσσαι διδόν
δόξ-δότω δότον-δότων δότε-δοντων καὶ δότωσαν	δοῦναι	δούς δοῦσσαι δόν

φωνή.

διδούματι

δίδοσο-δόσθω -δοσθαν-δόσθων -δοσθε-δοσθων καὶ δόσ- θωσαν	διδοσθαι	διδόμενος διδομένη διδόμενον
δόσι(δοῦ)-δόσθω δόσθιν-δόσθων δόσθε-δόσθων καὶ δόσθωσαν	δόσθαι	δόμενος δομένη δόμενον

Παράδειγμα

'Ενεργητική

§ 392.

	Οριστική	Τυποτακτική	Εύκτική
Παρατετακός Ένεστώς	δείχνυμι-ῦσ-ῦσι (ν) -νῦτον-νῦτον νῦμεν-νῦτε-νύᾶσι (ν)	δειχνύω-γῆ-γη -ητον-ητον ωμεν-ητε-ωσι (ν)	δειχνύομι-οις-οι -οιτον-οίτην οιμεν-οιτε-οιεν
Παρατετακός Ένεστώς	δείχνυμι-ῦσ-ῦσι (ν) -νῦτον-νῦτον νῦμεν-νῦτε-νύᾶσι (ν)	δειχνύω-γῆ-γη -ητον-ητον ωμεν-ητε-ωσι (ν)	δειχνύομι-οις-οι -οιτον-οίτην οιμεν-οιτε-οιεν

Μέλ. α' δείξω χ.τ.λ.
 'Αόρ. α' ἔδειξα . . .
 Παραχ. δέδειχα . . .
 'Υπερσ. ἔδεδείχειν . . .

Παθητική

Παράδειγμα

	Οριστική	Τυποτακτική	Εύκτική
Παρατετακός Ένεστώς	δείχνυμαι-ῦσαι-ῦται -νῦσθον-νῦσθον νῦμεθα-νῦσθε-νῦνται	δειχνύωμαι-γη-ηται -ησθον-ησθον ώμεθα-ησθε-ωνται	δειχνυσίμην-οιο-οιτο -οισθον-οίσθην οίμεθα-οισθε-οιντο
Παρατετακός Ένεστώς	δείχνυμαι-ῦσαι-ῦται -νῦσθον-νῦσθον νῦμεθα-νῦσθε-νῦντο	δειχνύωμαι-γη-ηται -ησθον-ησθον ώμεθα-ησθε-ωνται	δειχνυσίμην-οιο-οιτο -οισθον-οίσθην οίμεθα-οισθε-οιντο

Μέσος μέλ. α' δείξομαι χ.τ.λ.
 Μέσος ἀόρ. α' ἔδειξάμην . . .
 Παθ. μέλ. α' δειχθήσομαι . . .
 Παθ. ἀόρ. α' ἔδειχθην . . .
 Παραχ. δέδειγμαι . . .
 'Υπερσ. ἔδεδείγμην . . .

ΤΕΤΑΡΤΗ

δείκνυμι

φωνή.

Προστακτική	Απαρέμφατον	Μετοχή
δείχνυ-ύτω ύτον ύτων ύτε-ύντων καὶ -ύτωσαν	δειχνύναι	δειχνύς δειχνύσσαι δειχνύν

φωνή.

δείκνυμαι

δείχνυσσο--ύσθω νύσθον-νύσθων νύσθε-νύσθων καὶ νύσθωσαν	δείχνυσθαι	δειχνύμενος δειχνύμένη δειχνύμενον
---	------------	--

Α'. Φωνηεντόληκτα εἰς -μι

§ 393. Τὰ φωνηεντόληκτα εἰς -μι τῶν χρόνων τῶν κλινομένων κατὰ τὴν Συζυγίαν των σχηματίζουσιν ἐκ τοῦ Ισχυροῦ θέματος: 1) Τάξ Υποτακτικάς· ώς, (ἰ-στή-ω) ιστῶ... (τιθήωμαι) τιθῶμαι, (δι-δώω) διδῶ... 2) Τὰ τρία ἑνίκα τῆς Ὁριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς. 3) Τὸ ίστημι καὶ κατὰ τὸ β' ἑνίκὸν τῆς Προστακτικῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος ίστη, καὶ καθ' ὅλον τὸν ἀόριστον β' πλὴν πρὸ τοῦ εἰ τῆς Εὔκτικῆς καὶ τοῦ ντ τῆς μετοχῆς· ώς ἔστην-ης-η, ητον-ήτην, ημεν-ητε-ησαν. Προστ. στῆθι (καὶ ἐν συνθέσει στα) στήτω... Ἀπαρέμφ. στῆναι· ἀλλὰ σταίην... Μετογή στάς-στάτα-στάν.

§ 394. Τὸ τιθῆμι καὶ ἵημι εἰς τὸ β' ἑνίκὸν τοῦ ἐνεστῶτος τῆς Ὁριστικῆς καὶ Προστακτικῆς καὶ εἰς τὸ β' καὶ γ' ἑνίκὸν τοῦ παρατατικοῦ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς σχηματίζονται κατὰ τὰ εἰς-εω-ῷ συνηρημένα· ώς, τιθεῖς-τίθει, ἐτίθεις-ἐτίθει· λεῖς-λει, λεῖς-λει. Τὸ δὲ ἵημι εἰς τὸ γ' πληθυντικὸν τῆς Ὁριστικῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος κάμψει λᾶσι καὶ οὐχὶ λέασι(ν).

§ 395. Τὸ διδωμι εἰς τὸ β' ἑνίκὸν τῆς Προστακτικῆς τοῦ ἐνεστῶτος καὶ εἰς τὰ τρία ἑνίκα τοῦ παρατατικοῦ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς σχηματίζεται κατὰ τὰ εἰς ὡ-ῷ συνηρημένα· διδου-έδι-δουν-ους-ου.

§ 396. Αἱ Υποτακτικαὶ καὶ Εὔκτικαὶ τῶν βημάτων δύναμαι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι, καὶ τῶν ἀօριστων ἐπιράμην (οὗτος κυρίως εἶναι παρατατικὸς τοῦ ἀχρήστου πρίαμαι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ Προστακτικὴ πρίω-άσθω), καὶ ὀντίμην (ώνάμην) τονίζονται κατὰ τὰ βαρύτονα· ώς, δύναμαι-η-ηται· δυνατίμη-αιο-αιτο· ἐπίστωμαι-ἐπισταίμην· πρίαμαι-πριαίμην· δύνωμαι ὄναλμην. Καὶ τοῦ τιθῆμι καὶ ἵημι αἱ Εὔκτικαὶ σχηματίζονται ἐνίστε βαρυτόνως· ώς, ἀφίοιτε, ἀφίοιεν, ἀφίοιντο, πρόσθοιτο, τιθοῖτο, πρόσθοιτο, ἐπιθοῖο, μετάθοισθε, ἐπίθοιντο.

§ 397. Τὸ ἵημι, τιθῆμι καὶ διδωμι ἔχουσιν ἐνεργητικὸν ἀόριστον α' εἰς -κα, δοτις εἰναι εὔχρηστος μόνον ἐν τῇ Ὁριστικῇ καθ' ἑνίκὸν καὶ κατὰ τὸ γ' πληθυντικὸν ἀναπληρῶν τὰλλα ἐκ τοῦ δευτέρου, καὶ δυνάμενος νὰ κληθῇ διὰ τοῦτο πρωτοδεύτερος· ώς, ἡκα-ας-ε(ν). Δυϊκ. εἴτον-εἴτην. Πληθ. είμεν-είτε-είσαν καὶ ἡκαν-εἴθηκα, ἔδωκα. Υποτακτ. ω, θω, δω. Εὔκτ. εἴην, θείην, δοίην κ.τ.λ. Οὕτως ἐσχηματίσθη καὶ ὁ ἀօριστος τοῦ εἰσφρῶ-έκφρω, εἰσέφρηκα. Υποτ. έκφρωσι(ν). Προστακτ. ἔκφρες. Ἀπαρέμφ. εἰσφρῆναι. Μετ. ἐπεισφρείς.

§ 398. 'Ο δ' ἀόριστος τοῦ ἵστημι, ἔστην, ἔχει σημασίαν μέσην καὶ παθητικήν. 'Ο δὲ α' ἔστησα μεταβατικήν· ως ἔστην=ἔστησα ἐμαυτὸν ἢ ἔστάθην ὅπ' ἄλλου· ἔστησα = ἔστησα ἄλλον. 'Ἐπί-στης· μέσην καὶ παθητικὴν σημασίαν ἔχει καὶ ὁ παρακείμενος ἔστηκα καὶ ὁ ὑπερσυντέλεικος ἔστήκειν καὶ εἰστήκειν.

§ 399. 'Ο ἔστηκα καὶ εἰστήκειν σχηματίζονται καὶ συγκεκομιένως ἐν τοῖς Δυϊκοῖς καὶ Πληθυντικοῖς, ως ἔξης·

'Οριστική.

'Υποτακτική.

Εὔκτική.

Δ. ἔστάτον
ἔστάτον

μόνον

ἔσταίνη
(εἰναι ποιητική)

Πλ. ἔστάμεν
ἔστάτε-ἔστά-σι(ν)

ἔστῶμεν
ἔστῶσι (ν)

Προστακτική.

'Απαρέμφατον.

Μετοχή.

ἔσταθι:
(τὰ δ' ἄλλα παρὰ ποιη-
ταῖς εὑγρηστα) καὶ ἔστη-
κώς ἴσθι.

ἔστάναι
καὶ σπανίως
ἔστηκέναι

ἔστώς καὶ ἔστηκώς
ἔστῶσα καὶ -κυῖα
ἔστώς καὶ -κός

'Υπερσ. Δυϊκ. ἔστάτην. Πληθ. ἔστάμεν-ἔστάτε-ἔστάσαν.

§ 400. Κατὰ τὸ ἔστηκα-εἰστήκειν ἐν συγκοπῇ σχηματίζονται καὶ οἱ ἐπόμενοι·

1) 'Ο τέθνηκα-κας-κε καὶ γ' πληθυντικὸν τεθνήκασιν, ἀλλὰ τέθναμεν-ατε-ᾶσιν. 'Υποτακτ. τεθνήκω. Προστακτ. [τέθναθι] τεθνάτω. 'Απαρέμφ. τεθνηκέναι (σπαν.) καὶ συνήθως τεθνάναι. Μετοχὴ ὁ τεθνηκώς-τὸ τεθνηκός καὶ τεθνεώς-ῶσα. 'Υπερσ. ἐτε-θνήκειν-εις-ει καὶ γ' πληθυντικὸν ἐτεθνήκεσαν καὶ ἐτέθνασαν μόνον. Εύκτ. τεθναίην-αίνες-αίνι καὶ γ' πληθ. τεθναίεν, ἀλλὰ καὶ τεθνηκώς ἢ τεθνεώς εἶην. Μετ' ὀλίγον μέλλων τεθνήξω καὶ τεθνηκώς ἔσομαι.

2) 'Ο δέδοικα-κας-κε καὶ δέδια-ας-ε' δέδιτον-δέδιτον· δέδι-μεν-δέδιτε-δέδιασιν. 'Υποτακτ. μόνον δέδιη καὶ δέδιωσιν. Εύκτ. δέδοιμι καὶ δέδιείνη (Πλάτ.) Προστακτ. δέδιθι-δέδιτω (καὶ ἄπαξ δέδιέτω). 'Απαρέμφ. δέδοικέναι καὶ δέδιέναι. Μετοχὴ δέδοικώς-δέδοικια μόνον καὶ ὁ δέδιώς-τὸ δέδιος. 'Υπερσ. ἐδέδοικειν-κεις-κει καὶ ἐδέδιειν-εις-ει-ἐδέδιτον-ἐδέδιτην-ἐδέδιμεν-ἐδέδιτε-ἐδέδισαν. Μέλλων δείσομαι. 'Αόριστος ἔδεισα.

3) Ο εοικα-κας-κε-ατον-ατον-αμεν-ατε-έοίκασι και είζασιν (άνωμαλος σχηματισμός, ού ή κατάληξις-σασιν). Υποτακτ. έοίκω. Εύκτ. έοίκοιμι. Προστ. έοικε-έτω. Απαρέμφ. (έοικέναι) και είκέναι. Μετοχή (έοικώς-υῖα-ός) και εικώς-υῖα-ός. Υπερσ. έφκειν (κη)-κεις-κει κ.τ.λ.

4) Ο οίδα-οίσθια (οϊδ-θα)-οϊδε-ΐστον-ΐστον-ΐσμεν-ΐστε-ΐσασιν (άνωμαλον μὲ κατάληξιν -σασιν). Υποτακτ. είδω (FεFιδῶ)-ειδῆς... Εύκτ. είδειν (FεFιδείην)-ειδείης... Προστ. ίσθι-ΐστω-ΐστον-ΐστων-ΐστε-ΐστων και ίστωσαν. Απαρέμφ. ειδέναι (FεFιδέναι). Μετοχή ειδώς-υῖα-ός (FεFιδώς). Υπερσ. ηδειν και ηδη-ηδεις και ηδεισθα και ηδησθα-ηδει και ηδειν- (ηδειτον) ηστον- (ηδειτην) ηστην- (ηδειμεν) ησμεν- (ηδειτε) ηστε- (ηδεσαν) ησαν. Μέλ. εισομαι και ειδήσω ἀπαξ ἐν τῇ φράσει «καν τοὺς ἄλλους λάθης, σαυτῷ γε συνειδήσεις». Οι δὲ λοιποὶ χρόνοι ἐκ τοῦ γιγνώσκω. Αόριστος 6' έγνων. Παρακείμενος έγνωκα. Υπερσυντέλικος έγνωκειν.

§ 401. Πολλοὶ παρακείμενοι έχουσι σημασίαν ἐνεστῶτος και οι υπερσυντέλικοι παρατατικοῦ ως οι δέδοικα και δέδια, έοικα, ειώθα, οίδα, μέμνημαι, κέκτημαι κ.τ.λ. Άλλα και τάναπαλιν ἐνεστῶτές τινες έχουσι σημασίαν παρακείμενον ως ήκω=έχω ἐλθεῖ, οἴχομαι=έχω ἀναχωρήσει, κρέμαμαι παρακείμενος τοῦ πρεμάνυμαι, έρρω=χπόλωλα=έχω χαθῆ.

§ 402. Πολλοὶ 6' ἀόριστοι ἐνεργητικοὶ και μέσοι τῶν εἰς -ω ρήματων σχηματίζονται κατὰ τὰ εἰς -μι. Τοιοῦτοι εἰσι δέκα, οἵτινες σχηματίζονται ἐκ τοῦ ισχυροῦ θέματος πανταχοῦ, πλὴν πρὸ τοῦ ι τῆς Εύκτικης και τοῦ ντ τῆς μετοχῆς Τρεῖς δὲ τούτων τῆς γ' τάξεως ὁ ἐβίων, ἔάλων, ἔγων, και τὸ ο τοῦ Απαρεμφάτου ἐκτείνουσιν εἰς ω και οὐχὶ εἰς ου· ως βιώναι, ἀλώναι, γνώναι.

1) βαίνω, (ἐκ θ. βη-) έθην-θῶ-θαίην-θῆθι (και θα ἐν συθεῖς)- βῆναι-βάξ.

2) ἀπο-διδράσκω, (θ. δρᾶ-) ἀπέδραν (διότι έχει ρ πρὸ τοῦ α)-ἀποδρῶ-ἀποδρᾶς κ.τ.λ. Εύκτ. ἀποδράτην. Προστ. ἀπόδραθι. Απαρέμφ. ἀποδρᾶναι. Μετοχή ἀποδράς. Οὔτω και τὸ Απαρέμφατον γηρᾶναι ἐκ τοῦ ἀρ. ἐγήραν.

3) φθάνω, (θ. φθη-) ἔφθην, ώς τὸ ἔστην ἀνευ Προστακτικῆς.
4) πέτομαι, (θ. πτᾶ) ἐπτάμην-πρόσπτηται-διαπτάσθαι-ἀπο-
πτάμενος.

5) ὀνουμαι, ἐπριάμην (ἴξ ἀχρ. ἐνεστῶτος προίαμαι). Υποτακτ.
πριώμαι, πριαίμην, πριώ-άσθω. Ἀπαρ. πριασθαι. Μετ. πριάμενος.

6) ἀλίσκομαι, (θ. ἀλω-) ἐάλων-ἀλῶ-ἀλφεῖς ἀλοίην-ἄλωθι-
ἄλωναι-ἄλούς.

7) ξῶ, (θ. βιώ-) ἐβίων-βιῶ-βιφεῖς . . . βιοίην (καὶ ἀττ. βιφην)-
βιῶναι-βιούς. (ἀνευ Προστακτικῆς).

8) γιγνώσκω, (θ. γνω-) ἐγνων-γνῶ-γνφεῖς . . . γνοίην-γνῶθι-
γνῶναι-γνούς.

9) δύομαι ή δύνω, (θ. δῦ-) ἐδύν-ἐδῦς. . . Υποτακτ. δύω καὶ
Εύκτ. δύοιμι (βαρυτόνως). Προστακτ. δύθι. Ἀπαρ. δύναι. Μετ.
δύζ-δύσα-δύν.

10) φύομαι, (θ. φῦ-) ἐφῦν-ἐφῦς. . . κ.τ.λ. κατὰ τὸ ἐδύν.

§ 403. Κατ' ἀναλογίαν σχηματίζεται καὶ ὁ μὲ μέσην σημα-
σίαν ἀόριστος ἦ' τοῦ σθέννυμι, ἐσβην, ὅστις τὴν Ὁριστικήν,
Υποτακτικήν, Προστακτικήν καὶ Ἀπαρέμφατον ἔχει κατὰ τὸ
ἔστημι, τὴν δὲ Εύκτικήν καὶ Μετοχήν κατὰ τὸ τιθημι· ώς

Οριστική

Υποτακτική

Εύκτική

ἔσθην-ἔσθης
ἔσθη
ἔσθητον-ἔσθήτην
ἔσθημεν-ἔσθητε
ἔσθηταν

σθῶ-σθῆς
σθῆ
σθῆτον
σθῆτον
σθῶμεν
σθῆτε-σθῶσι (ν)

σθείην-σθείης
σθείη
σθείτον
σθείτην
σθείμεν σθείτε
σθείεν

Προστακτική.

Ἀπαρέμφατον.

Μετοχή.

σθῆθι-σθήτω
σθῆτον-σθῆτόν
σθῆτε-σθέντων
καὶ σθήτωσαν

σθῆται

σθείς
σθείσα
σθέν

Ανώμαλα καὶ ἐλλιπῆ εἰς -μι.

1. Εἰμί = Εἶμαι.

§ 404. Τοῦτο ἐπισυνήψαμεν ἐν παραρτήματι εἰς τὸ τέλος τῆς Συζυγίας τῶν εἰς -ω (§ 257), ώς βοηθητικὸν τῶν ῥημάτων ἔκεινων.

2. Χρή = εἶναι χρεία.

§ 405. Τὸ χρή κυρίως εἶναι οὐσιαστικὸν ἀκλιτον (=χρεία) μετὰ δὲ τοῦ εἰμὶ ἀποτελεῖ τοὺς ἐπομένους τύπους. 'Οριστικὴ χρή (κατ') ἔλλειψιν τοῦ ἐστὶν ἔλαθε τόπον ῥήματος). Υποτακτ. χρῆ (=χρή-ή). Εὔκτ. χρεών (=χρή-εῖη). Απαρ. χρῆναι (=χρή-εῖναι). Μετ. τὸ χρεών ἀκλιτως (=χρή-ῶν). Παρατατ. χρῆν (=χρή-ήν) καὶ ἔχρην. Λέγεται δὲ καὶ περιφραστικῶς ώς χρεών ἐστι, χρεών ἦ, χρεών εἶη, χρεών ἐστω, χρεών εἶναι. Παρατατ. χρεών ήν. 'Εν συνθέσει δὲ μετὰ τῆς ἀπὸ ἀπαντῆς ώς ἐπομένως 'Οριστ. ἀπόχρη. Απαρ. ἀποχρῆναι. Μετ. ἀποχρῶν (ἀποχρῶσα-ἀποχρῶν). Παρατ. ἀπέχρη. Μέλ. ἀποχρήσει. Αόρ. ἀπέχρησε.

ΣΗΜ. Τοῦτο, ώς καὶ τὸ δεῖ (ἐκ τοῦ δέω=ἔχω ἀνάγκην), τὸ πρέπει, τὸ προσήκει, τὸ ἔξεστι, τὸ δοκεῖ καὶ ἄλλα ἀπαντῶσιν εἰς τὸ γ' ἐνικὸν καὶ λέγονται τριτοπρόσωπα ἢ ἀπρόσωπα.

3. Φημί=λέγω.

§ 406. Τὸ φημί γίνεται ἐκ δύο θεμάτων φη- καὶ φα-.

Ἐνεστώς

Οριστική.	Υποτακτική.	Εὔκτική.
φημί-φής-φησί(ν)	φῶ-φῆς-φῆ	φαίνη-φαίνες-φαίν
φᾶτόν-φᾶτόν	φῆτον-φῆτον	φαίτον-φαίήτην
φᾶμέν-φᾶτέ-φᾶσί(ν)	φῶμεν-φῆτε-φῶσι(ν)	φαίμεν-φαίτε-φαί-
		ησαν καὶ φαίεν
Προστακτική.	Απαρέμφατον.	Μετοχή.
φᾶθι ἢ φᾶθι-φᾶτω		φάσκων
φᾶτον-φᾶτων	φᾶναι	φάσκουσα
φᾶτε-φᾶτων		φάσκον
καὶ φᾶτωσαν		

Παρατατικὸς καὶ Ἀδριστος β'.

Ἐφην-Ἐφης καὶ Ἐφησθα (§ 340)- ἐφη· ἐφάτον-Ἐφάτην· ἐφᾶμεν
Ἐφάτε-Ἐφᾶσαν.

<i>Μέλλων</i>	φήσω καὶ ἔρῶ
<i>Ἀδριστος</i>	Ἐφησα καὶ εἰπον
<i>Παρακείμενος</i>	εἰρηκα
<i>Τρερσυντέλικος</i>	εἰρήκειν

ΣΗΜ. α'. 'Ο Παρατατικὸς ἔφην καὶ τὸ 'Απαρέμφατον φάναι ἔχουσι
καὶ ἀρίστου σημασίαν. 'Η δὲ Μετοχὴ φάσ-φᾶσα-φάν είναι εὔχρηστος
ταρὰ ποιηταῖς παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς ἀναπληροῦται ἐκ τοῦ φάσκω, φάσκων-
νσα-ον.

ΣΗΜ. β'. Τοῦ φημὶ ἀπαντῶσι σπανίως καὶ οἱ μέσοι τύποι. Μετοχὴ^{ράμενος} Παρατατικὸς ἔφαντο καὶ Παθητικὸς Παρακείμενος πεφάσθω
=ἔστω εἰρημένον).

4. *Ημί=λέγω.*

§ 407. 'Αντὶ τοῦ φημὶ ἀπαντῷ πολλάκις παρὰ τοῖς 'Αττικοῖς
τὸ ήμι, ἀνευ τοῦ ἀρκτικοῦ φ. Τούτου ὁ μὲν ἐνεστὼς ήμιλ εὑρηται,
ὅταν ἐπαναλαμβάνηται ζωηρῶς ὁ λόγος, ώς· παῖ, ήμι, παῖ
('Αριστοφ.)=παιδί, ἐσένα λέγω, παιδί. 'Ο δὲ Παρατατικὸς εἰς
τὸ α' καὶ γ' ἐνικὸν μόνον ἐν διαλόγῳ· ώς ήν δ' ἐγώ, η δ' ος, η
δ' ή=ἔλεγον δὲ ἐγώ, ἔλεγε δὲ ἐκεῖνος, ἔλεγε δὲ ἐκείνη.

5. *Εῖμι=θέλω ἐλθεῖ ή ὑπάγει.*

§ 408. Τὸ εἶμι ἔχει ισχυρὸν θέμα εἰ- καὶ ἀσθενὲς ί-.

Ἐνεστώς

<i>Ὀριστική.</i>	<i>Ὑποτακτική.</i>	<i>Εὐκτική.</i>
εἰμι-εῖ-εῖσι (ν)	ἴω-ἴης-ἴη	ἴοιμι-ἴοις-ἴοι καὶ
ἴτον-ἴτον	ἴητον-ἴητον	ἴοιν-ἴοίης-ἴοιη
ἴμεν-ἴτε-ἴασι (ν)	ἴωμεν-ἴητε-	ἴοιτον-ἴοιτην
	ἴωσι (ν) βαρυτόνως	ἴοιμεν-ἴοιτε-ἴοιεν
<i>Προστακτική.</i>	<i>Απαρέμφατον.</i>	<i>Μετοχή.</i>
ἴθι-ἴτω		ἴών
ἴτον-ἴτων	ἴέναι	ἴοῦσα
ἴτε-ἴόντων καὶ ἴτωσαν		ἴόν

Παρατατικός

· ἥειν καὶ ἥκ-ἥεις καὶ ἥεισθα-ἥει καὶ ἥειν· ἥειτον καὶ ἥτον-
ἥείτην καὶ ἥτην· ἥειμεν καὶ ἥμεν-ἥειτε καὶ ἥτε-ἥεσαν καὶ ἥσαν.

ΣΗΜ. Ἐπειδὴ ἡ δριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος ἔχει σημασίαν μέλλοντος
(εἴμι=έλευσομαι), ἀναπληροῦται αὐτῇ διὰ τῆς δριστικῆς τοῦ ἔρχομαι. Αἱ
δὲ λοιπαὶ ἐγχάλισεις εἰναι αἱ αὐταὶ καὶ ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι:
ώστε τὸ βῆμα συμπεπληρωμένον ἔχει ὡς ἔξης· Ἐνεστῶς ἔρχομαι. Παρατ.
ἥειν καὶ ἥα. Μέλλων εἴμι. Ἀδριστος ἥλθον. Παρακείμενος ἐλήλυθα.
Τπερσ. ἐληλύθειν. Τετελ. μέλ. ἐληλυθώς ἔσομαι.

6. Κεῖματι.

§ 409. Τὸ κεῖματι θέμα ἔχει κεῖ- καὶ σχηματιζεται ὡς ἔξης:
μόνον κατ' ἐνεστῶτα, παρατατικὸν καὶ μέλλοντα.

Ἐνεστῶς

Οριστική.	Υποτακτική.	Εὔκτική.
κεῖ-	γ' ἐνικ. κένται	γ' ἐνικ. κέοιτο
μαι-σαι-ται	ε' πληθ. κένσθε	γ' πληθ. κέοιντο
σθον-σθον	γ' πληθ. κέωνται	καὶ εἴην κείμενος
μεθα-σθε-νται	καὶ ώ κείμενος . . .	κ.τ.λ.

Προστακτική.

κεῖσο-κείσθω
κεῖσθον-κείσθων
κεῖσθε-κείσθων
καὶ κείσθωσαν

Απαρέμφατος.

κείσθαι

Μετοχή.

κείμενος
κείμενη
κείμενον

Παρατατικός

ἐκείμην-ἔκεισο-ἔκειτο· ἔκεισθον-ἔκεισθην· ἔκειμεθα-ἔκεισθε-ἔκειντο-
Μέλλων κείσομαι κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ κεῖματι λαμβάνεται καὶ ὡς Παθητικὸς Παρακείμενος τοῦ
τιθημι, διότι ὁ τέθειμαι ἔχει πάντοτε σημασίαν μέσην. Τὸ δὲ ἀπαρέμφα-
τον κείσθαι ἐν συνθέσει δὲν ἀναβιθάζει τὸν τόνον καταχείσθαι.

7. Κάθημαι.

§ 410. Τὸ κάθημαι ἐκ θέματος ισχυροῦ καθ-ησ- σχηματιζε-
ται ὡς ἐπομένως·

'Ενεστώς

'Οριστική.	'Υποτακτική.	Εύκτική.
καθη-	καθώμαι-καθη-καθῆται	καθήμην-καθῆσθαι
μαι-σαι-ται	-ῆσθον-ῆσθον	-καθῆσθαι
-ησθιν-ησθον	-ώμεθα-ῆσθε-ῶνται	-ῆσθον-ῆσθην
-ήμεθα-ησθε-ηνται		-ῆμεθα-ῆσθε-ῆντο
Προστακτική.	'Απαρέμφατον.	Μετοχή.
κάθησο-ήσθω	καθῆσθαι	καθήμενος
-ησθον-ήσθων		καθημένη
-ησθε-ήσθων και		καθήμενον
-ήσθωσαν		

Παρατατικός

ἐκαθήμαν-ἐκάθησο-ἐκάθητο· ἐκάθησθον-ἐκαθήσθην· ἐκαθήμεθα-
ἐκάθησθε-ἐκάθηντο·
και ἀναυξήτως· καθήμην-καθῆσο-καθῆστο ἢ και καθῆτο κ.τ.λ.
ΣΗΜ. Τους δὲ λοιποὺς χρόνους ἀναπληροὶ ἐχῆτον καθέζομαι. Μέλλων
καθεδούμαι· ως ἀσρίστος λαμβάνεται δὲ παρατατικὸς ἐκαθεζόμην.

Β'. Συμφωνόληπτα εἰς -μι.

§ 411. Και τὰ συμφωνόληπτα εἰς -μι ἔχουσι τοῦ προσφύματος νυῒτὸν μακρὸν εἰς τὰ τρία ἐνικὰ τῆς 'Οριστικῆς και τὸ 6'. ἐνικὸν τῆς Προστακτικῆς τοῦ ἐνεστώτος ἢ και παρατατικοῦ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς· ως δείκνυμι· ὅς-ὑστι. Προστακτικὴ δείκνυ. Παρατατ. ἐδείκνυν-ὑς-οῦ.

§ 412. Η 'Υποτακτικὴ και Εύκτικὴ τῶν συμφωνολήπτων εἰς -νυμι σχηματίζεται μόνον βαρυτόνως· ως δείκνυω-ης-η κ.τ.λ.: δείκνυοιμι-οις-οι κ.τ.λ.: δείκνυμαι-δείκνυοιμην κ.τ.λ. Σπανιώτατα δὲ και μάλιστα παρὰ ποιηταῖς εὑρηται ἡ Παθητικὴ ἢ Μέση 'Υποτακτικὴ και Εύκτικὴ κατὰ τὰ εἰς -μι' ως 'Υποτακτ. κατασκεδανοῦται. Εύκτ. πηγνῦτο' (ποιητ. 'Υποτακτ. ζευγνῦνται, ῥηγνῦνται. Εύκτ. δαινῦντο, δαινύκτο). Αλλὰ και πάντες οἱ τύποι τῶν εἰς -νυμι σχηματίζονται και βαρυτόνως· ως δείκνυμι και δείκνυω, ἐδείκνυν και ἐδείκνυον κ.τ.λ.

•Ρήματα ἀνώμαλα.

§ 413. Τὰ ἀνώμαλα φῆματα εἰναι τριῶν εἰδῶν. Α') τὰ κοινῶς ἀγώμαλα. Β') τὰ ἐλλειπτικά καὶ Γ') τὰ εἰς τινας χρόνους κατὰ σημασίαν ἀνώμαλα.

A'. Τὰ κοινῶς ἀνώμαλα.

A

§ 414. "Αγνυμι (θ. Φαγ-, Φαγ-νυ-) ἀπλοῦν ποιητ., παρὰ δὲ πεζολόγοις σύνθετον κατάγνυμι, ἀρ. κατέᾶξα, παρακ. κατέᾶγα (παθ.) ὑπερσ. κατεαγώς ἦν, τετελ. μέλ. κατεᾶγώς ἔσομαι. Παθ. ἐνεστ. κατάγνυμαι. Παθ. ἀρ. θ' κατεάγην.

Αἰσθάνομαι (θ. αἰσθ-, αἰσθε-, αἰσθ-αν-), παρατ. ἥσθανόμην, μέλλων αἰσθήσομαι, ἀρ. θ' ἥσθόμην, παρακ. ἥσθημαι. Ρημ. αἰσθητός, εὐαίσθητος, ἀναίσθητος.

Αλίσκομαι (θ. Φαλ-, Φαλο-, Φαλω-, Φαλ-ισκ-) εἶναι Παθ. τοῦ αἰφῶ.

Παρατ. ἥλισκόμην, μέσ. μέλ. ἀλώσομαι (παθ.), ἐνεργ. ἀρ. θ' ἔάλων, (παθ.) παρακείμ. ἔάλωνα (παθ.) καὶ σπαν. ἥλωκα, ὑπερσ. ἥλωκειν (σπαν.). Ρημ. ἐπίθετα ἄλωτός, δοριάλωτος κ.τ.λ.

Ἀμαρτάνω (θ. ἀμαρτ-, ἀμαρτε-, ἀμαρτ-αν-), παρατ. ἡμάρτανον, μέσ. μέλ. ἀμαρτήσομαι (ἐνεργ.), ἀρ. θ' ἡμαρτον, παρακ. ἡμάρτηκα, ὑπερσ. ἡμαρτήκειν. Παθητ. ἀμαρτάνομαι, παρατ. ἡμάρτανετο, ἀρ. ἡμαρτήθη, παρακ. ἡμάρτηται. Ρημ. ἀναμάρτητος, ἔξαμαρτητέον.

Ἀμβλίσκω (θέμ. ἀμβλο-ἀμβλω-ἀμβλ-ισκ-), ἀρ. α' ἡμβλωσα. Τὰ δὲ ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

Ἀν-ἄλισκω (θ. ἀλ-ισκ-) καὶ ἀν-ἄλοφ-ῶ (θ. ἀλο-) ἄχρ. κατ' ἐνεστεῖτα. Παρατ. ἀνήλισκον καὶ σπαν. ἀνήλουν κ.τ.λ.

Μέσ. καὶ Παθ. ἀν-αλίσκομαι καὶ σπαν. τὰ ἀναλούμενα, παρατ. ἀνηλισκόμην καὶ σπαν. ἀνηλούμην κ.τ.λ.

Ἀν-έχομαι (ἰδὲ ἔχω).

Ἀν-οιγώ καὶ ἀν-οιγνυμι (θ. Γοιγ-Γοιγ-νυ-), παρατ. ἀνέῳγον, μέλλ. ἀνοιξω, ἀρ. α' ἀνέῳξα, παρακ. ἀνέῳχα καὶ θ' ἀνέῳγα-ἀνεῳγειν (μὲ σημ. μέσ.). Παθητ. ἀνοιγομαι καὶ ἀνοιγνυμαι,

παρατ. ἀνεῳγόμην, τετελ. μέλλ. ἀνεῳξομαι (παθ.), ςόρ. α' ἀνεῳχθην, παρακ. ἀνεῳγμαι, ὑπερσ. ἀνεῳγμην.

'Απ-εχθάνομαι (θ. ἐχθ-, ἐχθε-, ἐχθ-αν-), παρατ. ἀπηχθανόμην, μέσ. μέλλ. ἀπεχθήσομαι, μέσ. ςόρ. θ' ἀπηχθόμην, παρακ. ἀπηχθήσημαι, ὑπερσ. ἀπηχθήσην.

'Απο-διδράσκω (θ. δρατ., δι-δρα-, δι-δρά-σκ-), παρατ. ἀπεδίδρασκον, μέσ. μέλλ. ἀποδράσομαι (ἐνεργ.), ςόρ. θ' ἀπέδραν, παρακ. ἀποδέδρακα, ὑπερσ. ἀπεδεδράκειν.

'Αρέσκω (θ. ἀρε-, ἀρε-σκ-), παρατ. ἡρεσκον, μέλ. ἀρέσω, ςόρ. ἡρεσα. Μέσ. ἀρέσκομαι, παρατ. ἡρεσκόμην. 'Ρημ. ἀρεστός (εὐάρεστος), ἔξ ού ἐπίρρημα εὐαρεστοτέρως.

"Ασμενος (θ. ἀδ̄, ἀδ̄-) μετοχὴ τοῦ [ἀνδάνω].

Αὔξω καὶ αὐξάνω (θ. αὔξ-, αὔξε-, αὔξ-αν-), παρατ. ηὔξον, μέλ. αὐξήσω, ςόρ. α' ηὔξησα, παρακ. ηὔξηκα. Μέσ. καὶ παθ. αὔξομαι καὶ αὐξάνομαι, παρατ. ηὔξωμην καὶ ηὔξανόμην, μέσ. μέλ. αὐξήσομαι, παθ. ςόρ. α' ηὔξηθην, παρακ. ηὔξημαι.

"Αχθομαι (θ. ἀχθ-, ἀχθε-), παρατ. ἡχθόμην, μέσ. μέλ. ἀχθέσομαι, παθ. ςόρ. α' ἡχθέσθην.

B

Βαινω (θ. βα-, βη-, βαν-, βανγ-, βαιν-) συνήθ. σύνθετον, παρατ. -έβαινον, μέσ. μέλ. -βήσομαι (ἐνεργ.), ςόρ. θ' -έβην, παρακ. -βεβήκα, ὑπερσ. -εβεβήκειν, παθ. βαινομαι, παθ. ςόρ. α' -εβάθην, παρακ. βέβαμαι. 'Ρηματ. ἄβατος, διαβατέος κ.τ.λ.

Βιβρώσκω (θ. βρο-, βρω-, βι-βρω-σκ-), παρακ. βέβρωκα. Παθ. παρακ. ἀπαρ. -βεβρῶσθαι, μετ παρακ. βεβρωμένα. 'Ρηματ. βρωτός κ.τ.λ.

Βιώσκομαι (θ. βιο-, βιω-, βω-σκ-), παρ' Ἀττικοῖς ἀπαντᾶ σύνθετον ἀνα-βιώσκομαι, παρατ. ἀνεβιωσκόμην, ςόρ. ἀνεβιωσά-μην. 'Ο ἀνεβίων εἶναι τοῦ ἀναξῶ.

Βλαστάνω (θ. βλαστ-, βλαστε-, βλαστ-αν-), ςόρ. θ' ἔβλαστον, ὑπερσ. -εβλαστήκει.

Βλώσκω (θ. μολ-, μλο-, μλω-, βλω-σκ-), ςόρ. θ' ἔμολον.

Βόσκω καὶ βόσκομαι (θ. βο-, βο-σκ-), μόνον ῥηματ. εὕβοτος, μηλόβοτος.

Βούλομαι (θ. βουλ-, βουλε-), παρατ. ἐβουλόμην, καὶ ἡβουλόμην, μέσ. μέλ. βουλήσομαι, παθ. ἀόρ. α' ἐβουλήθην καὶ ἡβουλήθην (μέσ.), παρακ. βεβούλημαι. Ρηματ. βουλητός, ἀβούλητος.

Βυνέω-ῶ, (θ. βυ-, βυσ-, βυ-νε-). Ρηματ. παράβυστος.

Γ

Γηράσκω (θ. γηρα-, γηρα-σκ-), καὶ γηράω-ῶ (μόνον ἐν τοῖς τύποις γηρᾶν, καταγηρᾶν καὶ καταγηρᾶν), μέλλων γηράσω καὶ μέσ. -γηράσομαι, ἀόρ. α' ἐγήρασα, ἀόρ. β' ἀπαρ. γηρᾶναι, παρακ. -γεγήρακα. Ρηματ. ἀγήρατος.

Γίγνομαι (θ. γεν-, γν-, γι-γν, γενε-), παρατ. ἐγίγνομην, μέλ. γενήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐγενόμην, παρακ. γέγονα καὶ γεγονώς είλι καὶ μέσ. γεγένημαι, ὑπερσ. ἐγεγόνειν καὶ γεγονώς ἦν καὶ μέσ. ἐγεγενήμην, τετελ. μέλ. γεγονώς ἔσομαι. Ρημ. ἀγένητος.

Γιγνώσκω (θ. γνο-, γνω-, γι-γνω-σκ-), παρατ. ἐγίγνωσκον, μέσ. μέλ. γνώσομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. β' ἐγνων, παρακ. ἐγνωκα, ὑπερσ. ἐγνώκειν καὶ ἐγνωκώς ἦν, τετελ. μέλ. ἐγνωκώς ἔσομαι. Παθ. γιγιώσκομαι, παρατ. ἐγιγνώσκόμην, μέλ. παθ. γνωσθήσομαι, παθ. ἀόρ. α' ἐγνώσθην, παρακ. ἐγνωσμαι, ὑπερσ. -εγνώσμην. Ρημ. γνωστός κ.τ.λ.

Δ

Δάκνω (θ. δακ-, δηκ-, δακν-), παρατ. ἐδάκνον, μέσ. μέλ. δήξομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. β' ἐδάκον. Μέσ. καὶ Παθητ. δάκνομαι, παθ. ἀόρ. ἐδήχθην, παρακ. δέδηγμαι.

Δαρθάνω (θ. δαρθ-, δαρθε-, δαρθ-αν-), παρατ. -εδάρθανον, ἀόρ. β' -εδαρθον, παρακ. -δεδάρθηκα.

Δέω (θ. δε-, δεε-), παρατ. ἐδεον, μέλ. δεήσω, ἀόρ. ἐδέησα, παρακ. δεδέηκα. Μέσ. δέομαι, παρατ. ἐδεόμην, μέλ. δεήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐδεήθην (μέσ.), παρακ. δεδέημαι. Ρηματ. ἀδέητος. Τὸ δέω ἀπαντᾷ καὶ ἀπρόσωπον.

Διδάσκω (θ. δα-, δαχ-, δι-δαχ-, δι-δά-σκ-), παρατ. ἐδίδασκον, μέλ. διδάξω, ἀόρ. ἐδίδαξα, παρακ. δεδίδαχα. Μέσ. καὶ Παθ.

διδάσκομαι, μέσ. μέλ. διδάξομαι, μέσ. ἀόρ. α' ἐδιδαξάμην, παθ. ἀόρ. ἐδιδάχθην, παρακ. δεδιδαγματ. Ρημ. διδακτός, διδακτέον.

Διδράσκω (ἰδέ ἀπο-διδράσκω).

Δοκῶ (θ. δοκ-, δοκε-), παρατ. ἐδόκουν, μέλ. δοξώ, ἀόρ. ἐδοξά. Παθητ. δοκοῦμαι, μετ. παθ. ἀόρ. -δοχθείς, παρακ. δέδοκται καὶ δεδογμένον ἔστιν, ὑπερσ. ἐδέδοκτο καὶ δεδογμένον ἦν. Ρηματ. ἀδόκητος. Τὸ δοκῶ ἀπαντᾷ καὶ ἀπρόσωπον.

Δύομαι καὶ δύνω (θ. δυ-, δυν-), παρατ. ἐδυόμην, μέσ. μέλ. δύσομαι, ἐνεργ. ἀόρ. β' ἐδυν (μέσ.), παρακ. δέδυκα (μέσ.), ὑπερσ. -ἐδεδύκειν (μέσ.).

E

Ἐγείρω (θ. ἐγερ-, ἐγεργ-, ἐγειρ-, ἐγρ-), παρατ. ἥγειρον, μέλ. ἐγερῶ, ἀόρ. α' ἥγειρα, παρακ. ἀμετάβ. ἐγρήγορα, ὑπερσ. ἐγεργόρειν. Μέσ. ἐγείρομαι, παρατ. ἥγειρόμην, παθ. ἀόρ. α' ἥγερθην (καὶ μέσ.), μέσ. ἀόρ. β' ἥγερόμην.

Ἐξομαι (θ. ἐδ-, ἐδε-), καθ-τέξομαι, παρατ. ἐκαθεξόμην μετὰ σημασ. ἀόρ., μέλ. καθεδοῦμαι.

Ἐθέλω (θ. ἐθελ-, ἐθελε-) καὶ θέλω (σπανίως), παρατ. ἥθελον, μέλ. ἐθελήσω, ἀόρ. ἥθελησα, παρακ. ἥθεληκα, ὑπερσ. ἥθεληκειν.

Ἐλαύνω (θ. ἐλα-, ἐλα-νυ-), παρατ. ἥλαυνον, μέλ. ἐλῶ, ἀόρ. ἥλασα, παρακ. ἐλήλακα. Παθητ. ἐλαύνομαι, παρατ. ἥλαυνιόμην, μέσ. ἀόρ. α' ἥλασάμην, παθ. ἀόρ. α' ἥλαθην, παρακ. ἐλήλαμαι. Ρηματ. σφυρήλατος κ.τ.λ., ἐλατέον.

ΣΗΜ. Τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ τῷ παρατατικῷ λάθιζάνει τὸ πρόσψυμα νν. Γίνεται δὲ ἐλαύνω ἐκ τοῦ ἐλαύνω κατ' ἀντιμετάθεσιν τῶν γραμμάτων ν καὶ ν.

Ἐλκω (θ. Φελκ-, Φελκυ-), παρατ. εῖλκον, μέλ. -έλξω, ἀόρ. α' εῖλκνσα, παρακ. εῖλκνκα. Παθ. ἐλκομαι, παρατ. εῖλκόμην, παθ. ἀόρ. α' εῖλκνσθην, μέσ. ἀόρ. α' εῖλκνσάμην, παρακ. εῖλκνσμαι. Ρηματ. ἐλκτέον, συνελκνστέον.

Ἐπομαι (θ. σεπ-έπ-σπ-) παρατ. εἴπόμην, μέσ. μέλ. ἐψομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐσπόμην.

Ἐρωτάω-ῶ (θ. ἐρ-, ἐρε-, ἐρωτα-), παρατ. ἥρωτων, μέλ. ἐρωτήσω καὶ μέσ. ἐρήσομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. ἥρωτησα καὶ μέσ. ἀόρ. β'

ἡρόμην, (ένεργ.) παρακ. ἡράτηκα. Παθ. ἐρωτᾶμαι, ἀόρ. ἡρωτήθην, προστακτ. παρακ. ἡρωτήσθω. Ρηματ. ἀνερωτητέον.

Ἐνδω (θ. εύδ-, εύδε-), συνθέστερον καθ-εύδω, παρατ. ηῦδον, ἐκάθευδον καὶ καθηῦδον, μέλ. καθευδήσω. Ρημ. καθευδητέον.

Ἐνρίσκω (θ. εύρ-, εύρε-, εύρ-ισκ-), παρατ. εὑρίσκουν καὶ ηὗρισκον, μέλ. εὑρήσω, ἀόρ. δέ' εὑρον καὶ ηὗρον, παρακ. εὑρητηκα καὶ ηὕρηκα, ὑπερσ. ηὔρηκάς ἦν. Μέσ. καὶ Παθ. εὑρίσκομαι, παρατ. ηὗρισκόμην, μέσ. μέλ. εὑρήσομαι, παθ. μέλ. εὑρεθήσομαι, μέσ. ἀόρ. δέ' ηὔρομην, παθ. ἀόρ. ηὔρεθην, παρακ. ηὕρημαι, ὑπερσ. ηὔρημην. Ρημ. εὑρετὸς κ.τ.λ. εὑρετέον κ.τ.λ.

Ἐχω (θ. σεχ-, ἔχ-, ἔχ, σχ-, σχε-), παρατ. εἶχον, μέλ. ἔξω καὶ σχήσω, ἀόρ. δέ' ἔσχον, παρακ. ἔσχηκα. Μέσ. καὶ Παθ. ἔχομαι, παρατ. εἰχόμην, μέσ. μέλ. ἔξομαι καὶ -σχήσομαι (παθ.), μέσ. ἀόρ. δέ' -εσχόμην καὶ ως παθ. ἔσχόμην, παρακ. ἔσχημαι. Ρημ. ἀνεκτὸς κ.τ.λ., μεθεκτέον κ.τ.λ.

Ἐψω (θ. ἔψ-, ἔψε-), μέσ. μέλ. ἔψησομαι (ένεργ.), ἀόρ. ηψησα. Παθ. ἔψομαι. Ρημ. ἔψθός, ἔψητός.

Z

Ζεύγνυμι (θ. ζευγ-, ζυγ-, ζευγ-νυ-), παρατ. ἔξεύγνυν, ἀόρ. α' ἔξευξα. Παθ. ζεύγνυμαι, μέσ. ἀόρ. α' ἔξεύξατο, παθ. ἀόρ. α' ἔξεύχθην καὶ δέ' ἔξύγην, παρακ. ἔξευγμαι.

Θ

Θιγγάνω (θ. θιγ-, θι-ν-γ-χν-, θι-γ-γ-αν-), ἀόρ. δέ' ἔθιγον.

Θυνήσκω, συνήθ. ἀπο-θυνήσκω (θ. θχν-, θηη-, θνη-σκ- ἐκ τοῦ θνη-ισκ-), παρατ. ἔθηγσκον συνήθ. ἀπέθηγσκον, μέσ. μέλ. ἀποθανοῦμαι (ένεργ.), ἀόρ. δέ' ἀπέθανον, παρακ. τέθηκα, ὑπερσ. ἔτεθηνήκειν, τετελ. μέλ. τεθηνήξει τεθηνηκάς ἔσομαι.

Θρώσκω (θ. θορ-, θρο-, θρω-, θρω-σκ-), ἀπαρ. ἀόρ. δέ' ἀναθορεῖν, μετοχ. ἔκθορών.

I

Ἔξω παρὰ πεζοῖς σύνθ. καθίξω, κυνίξω, προσίξω κ.τ.λ., παρατ. ἐκάθιξον, μέλ. καθιῶ, ἀόρ. ἐκάθισα, καὶ σπαν. καθῖσα. Μέσ. καθ-ίξομαι, ἐκαθιξόμην, καθιξήσομαι, ἀόρ. -εκαθισάμην.

Ίκνέομαι-οῦμαι (θ. ίκ-ίκ-νε-), παρατ.-ικνούμην, μέλ.-ίξομαι,
άρ. β'-ικόμην, παρακ. -ίγμαι, ύπερσ. -ίγμην.

Ιλάσκομαι (θ. ίλα-ίλα-σκ-), παρατ. ίλασκόμην, παθ. άρ.
έξιλασθέν, μέσ. άρ. άφιλασαμένη.

Κ

Καίω καὶ ιάω (θ. κα-, καF-, και-) παρατ. ἔκαιον καὶ ἔκαιον,
μέλ. καύσω, άρ. α' ἔκαυσα, παρακ. -κέναυκα. Παθ. καίομαι καὶ
κάόμαι, παρατ. ἔκαδμην, παθ. μέλ. καυθήσομαι, παθ. άρ. ἔκαύ-
θην καὶ β' ἔκάην, παρακ. κέναυμαι. Ρημ. ἄκαυστος, πυρίκαυτος.

Καλῶ (θ. καλε-, κλη-) ἔκαλουν, μέλ. καλῶ, άρ. α' ἔκαλεσα,
παρακ. κέκληκα, ύπερσ. ἔκεκλήκειν. Μέσ. καὶ Παθ. καλοῦμαι,
παρατ. ἔκαλούμην, μέσ. μέλ.-καλοῦμαι, μέσ. άρ. α' ἔκαλεσάμην,
παθ. μέλ. κληθήσομαι, παθ. άρ. ἔκληθην, παρακ. κέκλημαι,
ύπερσ. ἔκεκλήμην, τετελ. μέλ. κεκλήσομαι. Ρημ. κλητός, κλητέος.

Κάμνω (θ. καμ-, κμα-, κμη-, κάμν-), παρατ. ἔκαμνον, μέσ.
μέλ. καμοῖμαι (ἐνεργ.), άρ. β' ἔκαμνον, παρακ. κέκμηκα, ύπερσ.
ἔκεκμήκειν. Ρημ. ἀποκμήτεον.

Κεράννυμι (θ. κερα-, κρα-, κερασ- κερα-ννυ-) καὶ κεραννύω,
άρ. ἔκερασα. Παθ. κεράννυμαι, άρ. ἔκεράσθην καὶ ἔκραθην,
μέσ. άρ. α' ἔκερασάμην, παρακ. κέκραμαι, ύπερσ. ἔκεκράμην.
Ρημ. ἄκρατος, ἀκέραστος, συγκρατέον κ.τ.λ.

Κίχοημι (θ. χρα-, χρη-) άρ. ἔχρησα, μέσ. άρ. χρήσασθαι,
παθ. παρακ. διακεχοημένον.

Κλάω καὶ κλαίω (θ. κλα-, κλαF-, κλαι-) παρατ. ἔκλαιον, μέλ.
κλαήσω καὶ μέσ. κλαύσομαι (ἐνεργ.), άρ. ἔκλαινα.

Κλείω καὶ κλήσω (θ. κλει-, κλεισ-, κλησ-), παρατ. ἔκλειον ἢ
ἔκλησον, μέλ. κλεισώ ἢ κλήσω, άρ. ἔκλεισα ἢ ἔκλησα. Παθητ.
κλείομαι καὶ κλήσομαι, παρατ.-εκλεισμην καὶ ἔκλησμην, μέλ.
παθ.-κληθήσομαι, άρ. παθ.-ἔκλεισθην ἢ ἔκλήσθην, μέσ. άρ. α'
ἔκλησάμην, παρακ.-κέκλημαι ἢ κέκλειμαι, ύπερσ. ἔκεκλήμην ἢ
ἔκεκλειμην. Ρημ. κληστός ἢ κλειστός, ἄκλειστος ἢ ἄκληστος.

Κράξω (θ. κραFγ-, κραγ-), ποιητ. καὶ μεταγν., πεζολογικοὶ
εἴναι ὁ άρ. β' ἀνέκραγον καὶ ὁ παρακ. κέκραγα.

Κυλίνδω, παρατ. ἐκύλινδον. Μέσ. κυλίνδομαι καὶ καλινδοῦμαι, παθ. ἀόρ. ἐξεκυλίσθη, παρακ. κατακεκύλισμαι.

Δ

Λαγχάνω (θ. λαχ-, ληχ-, λα-ν-χ-αν-, λα-γ-χ-αν-), παρατ. ἐλάγχανον, μέσ. μέλ. λήξομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. ἔλαχον, παρακ. εἰληχα, ὑπερσ. εἰλήχειν. Παθ. λαγχάνομαι, ἀόρ. παθ. ἐλήχθην, παρακ. εἰληγμαι. Ρηματ. ληκτέος.

Λαμβάνω (θ. λαθ-, ληθ-, λα-ν-θ-αν-, λα-μ-θ-αν-), παρατ. ἐλάμβανον, μέσ. μέλ. λήψομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. ἔλαβον, παρακ. εἰληφα, ὑπερσ. εἰλήφειν καὶ εἰληφώς ἦν, τετελ. μέλ. εἰληφώς ἔσομαι. Παθητ. λαμβάνομαι (καὶ μέσ.), παρατ.-ελαμβανόμην (καὶ μέσ.), παθ. μέλ. ληφθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐλίφθην, μέσ. ἀόρ. ἔλαβόμην, παρακ. εἰλημμαι (μέσ. καὶ παθ.), ὑπερσ. εἰλήμαμην (μέσ. καὶ παθ.), τετελ. μέλ. κατειλημμένος ἔσομαι (παθ.). Ρημ. ληπτὸς κ.τ.λ. ληπτέον κ.τ.λ.

Λανθάνω (θ. λαθ-, ληθ-, λα-ν-θ-αν-), παρατ. ἐλάνθανον, μέλ. λήσω, ἀόρ. ἔλαθον, παρακ. λέληθα, ὑπερσ. ἐλελήθειν. Μέσ. ἐπι-λανθάνομαι, παρατ. ἐπελανθανόμην, μέλ. ἐπιλήσομαι, ἀόρ. ἔπελαθόμην, παρακ. ἐπιλέλησμαι, ὑπερσ. ἐπελήσμην.

Λεαίνω (θ. λεαγ-, λεανγ-, λεαιν-), παρατ. ἐξελέαινον, ἀόρ. ἐλέανα. Παθ. λεαίνομαι.

Μ

Μανθάνω (θ. μαθ-, μαθε-, μα-ν-θ-αν-), παρατ. ἐμάνθανον, μέσ. μέλ. μαθήσομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. ἔμαθον, παρακ. μεμάθηκα, ὑπερσ. ἐμεμαθήκειν καὶ μεμαθηκὼς ἦν. Παθ. μανθάνομαι. Ρημ. μαθητός, μαθητέον.

Μάχομαι (θ. μαχ-, μαχε-), παρατ. ἐμαχόμην, μέλ. μαχοῦμαι, ἀόρ. ἐμαχεσάμην, παρακ. μεμάχημαι. Ρημ. περιμάχητος κ.τ.λ., μαχητέον κ.τ.λ.

Μέλει (ἀπρόσωπον, θ. μελ-, μελε-), παρατ. ἔμελε, μέλ. μελήσει, ἀόρ. ἐμέλησε, παρακ. μεμέληκε, ὑπερσ. ἐμεμελήκει. Ρημ. μελητέον. Τὸ σύνθετον μεταμέλει (ἔστι μοι μεταμέλεια) δὲν ἔχει

παραχείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον. Ρηματικὸν ἐπίθετον τούτου εἶναι ἀμεταμέλητος.

Μέλλω (θ. μελλ-, μελλε-), παρατ. ἔμελλον καὶ ἤμελλον, μέλ. μελλήσω, ἀόρ. ἔμελλησα. Παθ. μέλλεται. Ρημ. ἐπίθετον μελλητέον.

Μένω (θ. μεν-, μενε-), παρατ. ἔμενον, μέλ. μενῶ, ἀόρ. ἔμεινα, παρακ. μεμένηται. Ρημ. μενετός, μενετέος, κ.τ.λ.

Μίγνυμι καὶ *μείγνυμι* (θ. μιγ-, μισγ-, μειγ-) καὶ *μιγνύώ* καὶ *μίσγω*, παρατ. -εμίγνυνον καὶ ἔμισγον, μέλ. -μιξω, ἀόρ. ἔμιξα. Μέσ. καὶ Παθ. *μίγνυμαι* καὶ *μίσγομαι*, παρατ. -εμιγνύμην, παθ. μέλ. -μιχθήσομαι, ἀόρ. α' ἔμιξάμην, παθ. ἀόρ. ἔμιχθην καὶ β' (μέσ.) ἔμιγην, παρακ. μέμιγμαι. Ρημ. *μικτός*, *μικτέον* κ.τ.λ.

Μιμηγίσκω (θ. μην-, μι-μηή-σκ- ἐκ τοῦ μι-μηη-ίσκ-), παρατ. *ἔμιμηγησκον*, μέλ. -μηνήσω, ἀόρ. -έμηνησα, παθ. καὶ μέσ. *μιμηήσκομαι*, παρατ. -εμιμηήσκομην, μέλ. -μηνήσομαι, παθ. μέλ. *μηηθήσομαι* (μέσ.), παθ. ἀόρ. *ἔμηνήσθην*, παρακ. *μέμηνημαι*, *ὑπερσ. ἔμεμηνήμην*, *τετελ. μέλλων μεμηήσομαι*. Ρηματ. *ἀναμηηστός*, *ἀείμηνηστος*, *ἐπιμηηστέον*.

N

Νέμω (θ. νεμ-, νεμε-), παρατ. *ἔνεμον*, μέλ. *νεμῶ*, ἀόρ. *ἔνειμα*, παρακ. *διανενέμηται*. Μέσ. καὶ παθ. *νέμομαι*, παρατ. *ἔνεμόμην*, μέσ. μέλ. *νεμοῦμαι*, μέσ. ἀόρ. *ἔνειμάμην*, παθ. ἀόρ. *ἔνεμήθην*, παρακ. μέσ. καὶ παθ. *νενέμημαι*, *ὑπερσ. παθ. διενενεμήμην*. Ρημ. *ἀνέμητος*, *διανεμητέος*, *ἐπινεμητέον*.

Νέω (πλέω) (θ. νεF-) *-ἔνεον*, μέσ. μέλ. *νεύσομαι*, ἀόρ. -ένευσα, παρακ. -νένευκα. Ρημ. *νευστέον*.

O

Οἰομαι (θ. οι-, οιε-) καὶ *οῖμαι*, παρατ. *ῳόμην* καὶ *ῳμην*, μέσ. μέλ. *οἰήσομαι*, παθ. ἀόρ. *ῳήθην* (μέσ.) καὶ πλέον οὕ.

Οἰχομαι (θ. οιχ-, οιχε-), παρατ. *ῳχόμην*, μέλ. *οἰχήσομαι*.

Ὥμυνμι (θ. ὄμ-, ὄμνυ-, ὄμο-), παρατ. *Ὥμηνν*, μέσ. μέλ. *ஓμοῦμαι*, ἀόρ. *ஓμοσα*, παρακ. *ஓμώμοκα*, *ὑπερσ. ଓମାମ୍ବକେନ*. Μέσ. *ஓମନ୍ମମାଇ*, παρατ. *ଓମନ୍ମମାନ*, ἀόර. *ଓମାସାମାନ*, παθ. μέλ. *ଓମାଶନ୍ମମାଇ*, παθ. ἀόρ. *ଓମାଥନ୍ମମାନ*, παρακ. *ଓମାମୋତାଇ*, *ମେତୋଖ୍ୟ ଓମାମୋଦମ୍ଭୋସ*. Ρημ. *ଅନ୍ନମୋତୋସ*, *ଅପାମୋତୋସ* κ.τ.λ.

Ὀφείλω (θ. ὁφελ-, ὁφειλ-, ὁφειλε-), παρατ. ὥφειλον, μέλ. ὀφειλήσω, ἀόρ. ὥφειλησα, ἀόρ. Β' ὥφελον, ὑπερσ. ὥφειλήκειν. Παθ. ὀφείλομαι, παρατ. ὥφειλόμην, μετ. παθ. ἀορ. ὀφειληθεῖσα.

Ὀφλισκάνω (θ. ὁφλ-, ὁφλε-, ὁφλ-ισκ-, ὁφλ-ισκ-αν-) παρατ. ὥφλισκανον, μέλ. ὀφλήσω, ἀόρ. Β' ὥφλον, παρακ. ὥφληκα, ὑπερσ. ὥφληκειν καὶ ὥφληκώς ήν. Παθ. παρακ. ὥφλημένος.

Π

Πάσχω (θ. παθ-, παθ-σκ-, πασχ-, πενθ-), παρατ. ἔπασχον, μέσ. μέλ. πείσομαι, ἀόρ. Β' ἔπαθον, παρακ. πέπονθα, ὑπερσ. ἔπεπόνθειν καὶ πεπονθώς ήν, τετελ. μέλ. πεπονθώς ἔσομαι.

Πετάνυμι (θ. πετα-, πτα-, πετάσ-, πετα-νυν-) παρὰ τοῖς Αττ. πεζολόγοις ἀπαντῷ σύνθετον ἀνα-πετάνυμι καὶ πετανύώ, παρατ. ἐπετάνυνυ, ἀόρ. -επέτασα. Παθ. -πετάνυμαι, παρατ. -επετανύμην, παρακ. -πέπταμαι.

Πέτομαι (θ. πετ-, πτε-, πτη-, πτ-), μέλ. πτήσομαι, ἀόρ. Β' ἐπτόμην.

Πήγνυμι (θ. παγ-, πηγ-, πηγ-νυ-) καὶ πηγνύω, ἀόρ. ἐπηξα. Μέσ. καὶ παθ. πήγνυμαι, παρατ. ἐπηγνύμην, εὔκτ. πηγνῦτο (ἢ πήγνυτο), παθ. μέλ. Β' παγήσομαι, ἀόρ. Β' παθ. ἐπάγην, μέσ. ἐπηξάμην, ἐνεργ. παρακ. πέπηγα (μέσ.) καὶ ὑπερσ. ἐπεπήγειν. Ρημ. πηκτός.

Πίνω (θ. πι-, πιν-, πο-), παρατ. ἔπινον, μέσ. μέλ. πίομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. Β' ἔπιον, παρακ. πέπωκα. Παθ. πίνομαι, παρατ. ἐπινόμην, παθ. ἀόρ. ἐπόθην, παρακ. πέποται. Ρηματ. ποτόν, ποτέος κ.τ.λ.

Πίπτω (θ. πετ-, πτ-, πι-πετ-πιπτ-), παρατ. ἔπιπτον, μέσ. μέλ. πεσοῦμαι, ἀόρ. Β' ἔπεσον, παρακ. πέπτωκα, ὑπερσ. ἐπεπτώκειν καὶ πεπτωκώς ήν. Ρημ. ἀμετάπτωτος.

Πλέω (θ. πλεF-), παρατ. ἔπλεον, μέσ. μέλ. πλεύσομαι καὶ Δωρ. πλευσοῦμαι, ἀόρ. ἔπλευσα, παρακ. πέπλευκα, ὑπερσ. ἐπεπλεύκειν, μετ. παθ. παρακ. πεπλευσμένος. Ρημ. ἄπλευστος, πλευστέον.

Πνέω (θ. πνεF-), παρατ. ἔπνεον, μέσ. μέλ. πνεύσομαι

(ἐνεργ.) καὶ [-πνευσοῦμαι], ἀόρ. ἐπνευσα, παρακ. -πέπνευσκα, παθ. διαπνέομαι.

Πυνθάνομαι (θ. πυθ-, πευθ-, πυ-ν-θ-αν-), παρατ. ἐπυνθανόμην, μέσ. μέλ. πεύσομαι, μέσ. ἀόρ. 6' ἐπυνθόμην, παρακ. πέπνημαι, ὑπερσ. ἐπεπύσμην. Ρημ. ἔκπυστος, ἄπυστος, πευστέον.

P

Ρέω (θ. ῥεF-, ῥυε-), παρατ. ἔρρεον, μέσ. μέλ. εἰσρηγήσομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. 6' ἐρρύνην, παρακ. ἐρρύνηα, ὑπερσ. συνερρηγήκειν καὶ συνερρηγκώς ἦν. Παθ. παρατ. περιερρεῖτο καὶ πλέον οὕ.

Σ

Σκοπέω-ῶ (θ. σκεπ-, σκοπ-, σκοπε-) καὶ μέσ. σκοποῦμαι, παρατ. ἐσκόπουν καὶ ἐσκοπούμην, μέσ. μέλλων σκέψομαι, μέσ. ἀόρ. ἐσκεψάμην, παρακ. μέσ. ἐσκεμμαι. Παθ. σκοποῦμαι, παρατ. ἐσκοπούμην, παρακ. προέσκεμμαι, ὑπερσ. προύσκεπτο, τετελ. μέλ. ἐσκέψομαι (παθ.). Ρημ. ἄσκεπτος, σκεπτέος.

Στρώνυμι (θ. στρο-, στρο-, στρω-, στρωσ-, στρω-νυ-, στορε-, στορ-νυ-), παρατ. ἐστρώνυμην, ἀόρ. ἐστρόφεσα. Παθ. στρώνυμαι, παρακ. ἐστρωμαι. Ρημ. ἄστρωτος.

T

Τέμνω (θ. τεμ-, τεμν-, τμε-, τμη-), παρατ. ἐτεμνον, μέλ. τεμῶ, ἀόρ. 6' ἐτεμον, παρακ. -τέμνηα, παθ. τέμνομαι, παρατ. ἐτεμνόμην, μέσ. μέλ. -τεμοῦμαι, μέσ. ἀόρ. 6' ἐτεμόμην, παθ. μέλ. -τμηθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐτμήθην, παρακ. τέτμημαι, ὑπερσ. ἐτετμήμην. Ρημ. ἄτμητος, τμητέος.

Τίκτω (θ. τεκ-, τιτεκ-, τίκτ- ἀντὶ τοῦ τιτκ-), παρατ. ἐτικτον, μέσ. μέλ. τέξομαι (ἐνεργ.), ἀόρ. 6' ἐτεκον, παρακ. τέτοκα.

Τίνω (θ. τι-, τιγ-), παρατ. ἀπ-έτινον, μέλ. τίσω, ἀόρ. ἐτισα, παρακ. τέτικα, μέσ. ἀόρ. ἐτισάμην, παθ. ἀόρ. ἐτισθην, παρακ. ἐκτέτισμαι, ὑπερσ. ἐξετέτιστο. Ρημ. ἀποτιστέον.

Τιτρώσκω (θ. τρο-, τρω-, τι-τρώ-σκ-), παρατ. ἐτίτρωσκον, μέλ. κατατρώσω, ἀόρ. ἐτρωσα. Παθ. τιτρώσκομαι, παρατ. ἐτιτρωσκόμην, μέλ. τρωθήσομαι, ἀόρ. ἐτρώθην, παρακ. τέτρωμαι, ὑπερσ. ἐτετρώμην. Ρημ. τρωτός, ἄτρωτος.

Τυγχάνω (θ. τυχ-, τευχ-, τυχε-, τυ-ν-χ-αν-, τυ-γ-χ-αν-), παρατ. ἐτύγχανον, μέσ. μέλ. τεύξομαι, (ἐνεργ.), ἀόρ. θ' ἐτυχον, παρακ. τετύχηκα, ὑπερσ. ἐτευχήκειν καὶ τετυχηώς ἦν.

Y

'*Τπ-ισχνοῦμαι* (θ. σχ-, σχε-, σχη-, ισχ-, ισχ-νε-), παρατ. ὑπι-σχνούμην, μέλ. ὑποσχήσομαι, ἀόρ. θ' ὑπεσχόμην, παρακ. ὑπέ-σχημαι, ὑπερσ. ὑπεσχήμην. Ἐκ τοῦ θέματος ισχ- εὑρηται καὶ ἐνεστῶς ισχω, παρατ. ισχον, ώς ἀμπίσχω, ἀνίσχω . . .

Φ

Φθάνω (θ. φθα-, φθη-, φθαν-), παρατ. ἐφθανον, μέλ. φθάσω (σπαν.), καὶ μέσ. φθήσομαι, ἀόρ. α' ἐφθασα καὶ θ' ἐφθην.

X

Χαιρώ (θ. χαρ-, χαρή-, χαιρ-, χαιρε-), παρατ. ἔχαιρον, μέλ. χαιροήσω, παθ. ἀόρ. θ' ἔχάρηην (ἐνεργ.). Ρημ. χαρτός, ἐπίχαρτος.

Χέω (θ. χεF-, χυ-), παρατ. ἔχεον, μέλ. χέω, ἀόρ. ἔχεα. Παθ. χέομαι, παρατ. ἔχεόμην, μέσ. μέλ. χέομαι, παθ. -χυθήσομαι, μέσ. ἀόρ. [ἔχεάμην], ὑποτακτ. ἔγχεωμαι, ἀόρ. παθ. -εχύθηην, παρακ. κέχυμαι, ὑπερσ. -εκεχύμην. Ρημ. χυτός.

Ω

'*Ωθέω-ῶ* (θ. Fωθ-, Fωθε-), παρατ. ἐάθουν, μέλ. ὥσω, ἀόρ. ἔωσα. Μέσ. καὶ Παθ. ὥθοῦμαι, παρατ. ἐωθούμην, μέσ. μέλ. ἀπώσομαι, παθ. μέλ. ἔξωσθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐωσάμην, παθ. ἀόρ. ἔώσθηην, παθ. παρακ. ἔωσμαι.

B'. Τὰ ἐλλειπτικά.

§ 415. *Ἀγορεύω* (ἀγορεF-), παρατ.-ηγόρευον, μέλ.-ερῶ (ἐρε-), ἀόρ. θ'-εῖπον (Fεπ-, FεFεπ-, ἐFέFεπ-ον), παρακ.-είρηκα (Fρε-), ὑπερσ. ἀπειρήκειν καὶ ἀπειρηώς ἦν. Παθ. ἀγορεύομαι, παρατ.-ηγορεύομην, μέσ. μέλ. προαγορεύσομαι (παθ.), παθ. μέλ.-ρηθήσομαι, παθ. ἀόρ. -εροήθηην, παρακ. -είρημαι, ὑπερσ. εἰρήμηην καὶ εἰρημένος ἦν. Ρημ. φητός, φητέος κ.τ.λ.

Αἴρέω-ῶ (αἱρε-), παρατ. ἥρουν, μέλ. αἴρησω, ἀόρ. θ' εἴλον (Fελ-), παρακ. ἥρηκα, ὑπερσ. ἥρήκειν, τετελ. μέλ. ἀφηρηώς

ξσομαι. Μέσ. καὶ παθ. αἰροῦμαι, παρατ. ἥρουμην, μέσ. μέλ. αἰρήσομαι, παθ. μέλ. αἰρεθῆσομαι, μέσ. ἀόρ. ὅ' εἰλόμην, παθ. ἀόρ. ἥρεθην, παρακ. ἥρημαι. Ρημ. αἰρετός, αἰρετέος κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Παθητικὸν τοῦ μὲν ἐνεργ. αἰρῶ (συλλαμβάνω, χυριεύω) εἴναι τὸ ἀλίσκομαι, τοῦ δὲ μέσου αἰροῦμαι (ἐκλέγω, προτιμῶ) τὸ αἰροῦμαι (ἐκλέγομαι).

"Ἐρχομαι (ἐρχ-), παρατ. ἥειν καὶ ἥα (ει-), μέλ. εῖμι, ἀόρ. ὅ' ἥλθον (έλυθ-), παρακ. ἐλήλυνθα (έλευθ-,έλυθ-), ὑπερσ. ἐληλυθειν καὶ ἐληλυθὼς ἦν.

"Ἐσθίω (ἐσθι-, ἔδ-θι-) (καὶ τρώγω, ἐπὶ σκληρῶν καρπῶν), παρατ. ἥσθιον, μέσ. μέλ. ἔδομαι (ἔδ-) (τρώξομαι) ἐνεργ., ἀόρ. ὅ' ἔφαγον (φαγ-), παρακ. ἐδήδοκα. Παθητ. μόνον μετοχὴ παρακειμένου κατεδηδεσμένος.

Ζάω-ῶ (ζα-), παρατ. ἔξων, μέλ. ξήσω καὶ μέσ. βιώσομαι (βιο-, βιω-) καὶ ἤξεται (ἀπαξ), ἀόρ. ὅ' ἔβιων, παρακ. [βέβιωκα].

Θέω (θε-, θεF-), παρατ. ἔθεον, μέσ. μέλλων -θεύσομαι καὶ δραμοῦμαι (δραμ-), ἐνεργ. ἀόρ. ὅ' ἔδραμον, παρακ. -δεδράμηνα, ὑπερσ. ἐδεδράμηκεν. Παθ. μόνον παρακ. ἐπιδεδράμημαι. Ρημ. περιθρεκτέον.

Λέγω, παρατ. ἔλεγον, μέλ. λέξω καὶ ἔρω, ἀόρ. α' εἶπα, ἀόρ. ὅ' εἶπον, παρακ. εἰρηκα, ὑπερσ. εἰρήκειν καὶ εἰρηκὼς ἦν. Παθ. λέγομαι, παρατ. ἔλεγόμην, μέλ. δηθῆσομαι (σπαν. λεχθῆσομαι), ἀόρ. ἔργηθην (σπαν. ἔλεχθην), παρακ. εἰρημαι καὶ εἰρημένος εἰμί (σπαν. λέλεγμαι), ὑπερσ. εἰρήμην καὶ εἰρημένος ἦν, τετελ. μέλ. εἰρήσομαι (σπαν. λελέξομαι). Ρημ. λειτός, λειτέος κ.τ.λ. φητός, φητέος κ.τ.λ.

"Οράω-ῶ (ορφ-, ὄρ-α-), παρατ. ἔώρων, μέσ. μέλ. ὄψομαι (όπ-) (ἐνεργ.), ἀόρ. ὅ' εἶδον (Φιδ-), παρακ. ἔόρανα καὶ ἔώρακα (ἀπαξ δπωπα), ὑπερσ. ἔօράκειν καὶ ἔօρακὼς ἦν. Παθ. δρῶμαι, παρατ. ἔωρῶμην, μέλ. δρθῆσομαι, ἀόρ. ὕφθην, παρακ. ἔόραμαι, (σπαν. ὕμμαι, ὕψαι, ὕπται). Μέσ. δρῶμαι, παρατ. ἔωρῶμην, μέσ. ἀόρ. ὅ' -ειδόμην. Ρημ. δρατός, -οπτέος (πάντοτε σύνθετον ὑποπτος, προοπτος), -οπτέον (πάντοτε σύνθετον περιοπτέον, κατοπτέον).

Πλήρτω (πλαγ-, πληγ-), παίω (παF-, παι-) καὶ τύπτω (τυπ-,

τύπ-τ-), παρατ. -έπληγτον, ἔπαιον καὶ ἔτυπτον, μέλλων -πληγέω, παίσω καὶ τυπτήσω, ἀόρ. -έπληξα, ἔπαισα, ἐπάταξα καὶ πληγάς ἔδωκα, παρακ. πέπληγα καὶ πληγάς δέδωκα. Παθ. πλήγτομαι, τύπτομαι καὶ πληγάς λαμβάνω, παρατ. ἔτυπτόμην, (μέσ. ἔξεπληγτόμην) καὶ πληγάς ἐλάμβανον, μέλ. πληγήσομαι (μέσ. ἔκπλαγήσομαι καὶ πληγάς λήψομαι, ἀόρ. ἔπληγην (μέσ. ἔξεπλάγην, κατεπλάγην) καὶ πληγάς ἔλαβον, παρακ. πέπληγματι (μέσ. ἔκπεπληγματι) καὶ πληγάς εἴληφα, ὑπερσ. μέσ. ἔπεπλήγμην. Ρημ. ἔκπληκτος, ἀπόπληκτος κ.τ.λ. καταπληκτέον, τυπτέον καὶ πληγάς ληπτέον.

Πωλῶ (πωλ-, πωλ-ε-) καὶ ἀποδίδομαι (δο-, δι-δο-), παρατ. ἔπωλουν καὶ ἀπεδιδόμην, μέλ. πωλήσω καὶ ἀποδάσομαι, ἀόρ. ἀπεδόμην, παρακ. πέπρωκα, ὑπερσ. ἔπεπρωκέιν. Παθ. πωλοῦμαι καὶ πιπράσκομαι, παρατ. ἔπωλούμην, ἀόρ. ἔπωλήθην καὶ ἔπραθην, παρακ. πέπρωμαι, ὑπερσ. ἔπεπρωτο, τετελ. μέλ. πεπράσομαι. Ρημ. ἔπρωτος, πρωτέος.

Φέρω (φέρ-), παρατ. ἔφερον, μέλ. οἴσω (οἱ-), ἀόρ. α' ἥμερηναι (ἐνεκ-, ἐνε-v-κ-, ἐνεγκ-) καὶ β' ἥμερην (μόνον τὸ α' ἔνικὸν πρόσωπον ἐν τῇ Ὁριστικῇ, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ ἥμερηναι), παρακ. ἐνήνυχα, ὑπερσ. -ενηγόχειν. Μέσ. καὶ παθ. φέρομαι, παράτ. ἔφερόμην, μέσ. μέλλων οἴσομαι, παθ. μέλ. οἰσθήσομαι καὶ -ενεχθήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἥμερηκάμην, παθ. ἀόρ. ἥμέχθην, παρακ. ἐνήνεγμαι, ὑπερσ. προσενήνετο. Ρημ. οἰστός καὶ δίστρος, οἰστέον κ.τ.λ.

Ὥνεομαι·ούμαι (Fων-, Fων-ε-, ώνε-), παρατ. ἐώνιούμην, μέσ. μέλ. ὡνήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἔποιάμην (§ 396), παρακ. ἐώνημαι, ὑπερσ. ἐώνημην καὶ ἐώνημένος ἥν, παθ. ἀόρ. ἐώνήθην. Ρημ. ὡνητός, ὡνητέος, ἀργυρώνητος.

Γ'. Τὰ εῖς τινας χρόνους κατὰ σημασίαν ἀνώμαλα.

1.

§ 416. Ρήματά τινα ἐνεργητικὰ ἔχουσι μέσον μέλλοντα μὲν ἐνεργητικὴν σημασίαν, τὰ ἔξῆς.

Ἄδω-ἄσομαι, ἀκούω-ἀκούσομαι, ἀμαρτάνω-ἀμαρτήσομαι, ἀναύπτω-ἀνακύψομαι, ἀνανεύω-ἀνανεύσομαι, ἀπαντῶ-ἀπαντήσο-

μαι, ἀποδιδράσκω-ἀποδράσομαι, ἀπολαύω-ἀπολαύσομαι, βαδίζω-βαδιοῦμαι, βαύνω-βήσομαι, [βιῶ] -βιώσομαι, βοῶ-βοήσομαι, γελῶ-γελάσομαι, γιγνώσκω-γνωσόμαι, δάκνω-δηξομαι, εἰκάζω-εἰκάσομαι, εἰμι-ἔσομαι, ἐσθίω-ἔδομαι, ἔψω-ἔψήσομαι, θαυμάζω-θαυμάσομαι, θέω-θεύσομαι, θυγήσκω-ἀποθανοῦμαι, κάμνω-καμοῦμαι, κατανεύω-κατανεύσομαι, λαγχάνω-ληξομαι, λαμβάνω-ληφομαι, μανθάνω-μαθήσομαι, νέω-νεύσομαι, οἰδα-εῖσομαι, οἴμωζω-οἴμωξομαι, ὅμνυμι-δομοῦμαι, δρᾶ-δψομαι, παίζω-παιξοῦμαι, πάσχω-πείσομαι, πηδῶ-πηδήσομαι, πίνω-πίομαι, πίπτω-πεσοῦμαι, πλέω-πλεύσομαι καὶ πλευσοῦμαι, πνέω-πνεύσομαι, καὶ πνευσοῦμαι, σιωπῶ-σιωπήσομαι, σπουδάζω-σπουδάσομαι, τίκτω-τέξομαι, τρέχω-δραμοῦμαι, τυγχάνω-τεύξομαι, φεύγω-φεύξομαι καὶ φευξοῦμαι καὶ τινα ἄλλα.

ΣΗΜ. Τινὰ δὲ ἔκτὸς τοῦ μὲ ἐνεργητικὴν σηματίαν μέσου μέλλοντος ἔχουσι καὶ τὸν ἐνεργητικόν, τὰ ἐπόμενα:

Ἀποχωρῶ-ἀποχωρήσω καὶ ἀποχωρήσομαι, ἀρπάζω-ἀρπάσω καὶ ἀρπάσομαι, γηράσκω-γηράσω καὶ ἐγγηράσομαι, διώκω-διώξω καὶ διώξομαι, ἐγκωμιάζω-ἐγκωμιάσω καὶ ἐγκωμιάσομαι, ἐπαινῶ-ἐπαινέσω καὶ ἐπαινέσομαι, ἐρωτῶ-ἐρωτήσω καὶ ἐρήσομαι, κλαίω-κλαήσω καὶ κλαύσομαι (κλαυσοῦμαι), κλέπτω-κλέψω καὶ κλέψομαι, παραινῶ-παραινέσω καὶ παραινέσομαι, ποθῶ-ποθήσω καὶ ποθήσομαι (ποθέσομαι), προσχωρῶ-προσχωρήσω καὶ προσχωρήσομαι, συγχωρῶ-συγχωρήσω καὶ συγχωρήσομαι, φθάνω-φθάσω καὶ φθήσομαι, χωρῶ-χωρήσω καὶ χωρήσομαι καὶ τινα ἄλλα.

2.

‘Ρήματά τινα ἔχουσι τὸν μέσον μέλλοντα μὲ παθητικὴν σηματίαν, τάδε·

Ἀγνοοῦμαι-ἀγνοήσομαι, ἄγομαι-ἄξομαι, ἀδικοῦμαι-ἀδικήσομαι, ἀλίσκομαι-ἀλάσομαι, ἀμφισβητοῦμαι-ἀμφισβητήσομαι, ἀπατῶμαι-ἀπατήσομαι, ἀπιστοῦμαι-ἀπιστήσομαι, ἀρχομαι-ἄρξομαι, αὐξάνομαι-αὐξήσομαι, ἀφαιροῦμαι-ἀφαιρήσομαι, βλάπτομαι-βλάψομαι, γεννηται-γεννησομαι, διαιροῦμαι-διαιρήσομαι, εἱργομαι-εἱρξομαι, ἐνεδρεύομαι-ἐνεδρεύσομαι, ἐπιβουλεύομαι-ἐπι-

βουλεύσομαι, εὐλογοῦμαι-εὐλογήσομαι, ἔχομαι-σχήσομαι, ἐῶμαι-έάσομαι, ξημιοῦμαι-ξημιώσομαι, θανατοῦμαι-θανατώσομαι, θεραπεύομαι-θεραπεύσομαι, κωλύομαι-κωλύσομαι, μαστιγοῦμαι-μαστιγώσομαι, οἰκοῦμαι-οἰκήσομαι, διμαλίζομαι-διμαλιοῦμαι, διμολογοῦμαι-διμολογήσομαι, παιδαγωγοῦμαι-παιδαγωγήσομαι, πολεμοῦμαι-πολεμήσομαι, προαγορεύομαι-προαγορεύσομαι, στεφοῦμαι-στεφήσομαι, στρεβλοῦμαι-στρεβλώσομαι, ταράττομαι-ταράξομαι, τηροῦμαι-τηρήσομαι, τιμῶμαι-τιμήσομαι, τρέφομαι-τρέψομαι, τρίβομαι-τρίψομαι, τυραννοῦμαι-τυραννήσομαι, φιλοῦμαι-φιλήσομαι, φυλάττομαι-φυλάξομαι, ψυχαγωγοῦμαι-ψυχαγωγήσομαι, ὥφελοῦμαι-ὥφελήσομαι καὶ τινα ἄλλα.

ΣΗΜ. Πολλὰ τῶν ὅμητων τούτων ἔχουσι καὶ τὸν παθητ. μέλλοντα.

3.

‘Ρήματά τινα μέσης φωνῆς ἔχουσιν ἐνεργητικὴν διάθεσιν καὶ λέγονται ἀποθετικά. Καὶ ἂν μὲν ἔχωσιν εὔχρηστον τὸν μέσον ἀόριστον, λέγονται μέσα ἀποθετικά· ως δέχομαι-έδεξάμην, ἐντέλομαι-ἐνετειλάμην, ὡνοῦμαι-έπριάμην, κ.τ.λ. ‘Αν δ’ ἔχωσιν εὔχρηστον τὸν παθητικὸν ἀόριστον, λέγονται παθητικά ἀποθετικά· ως δύναμαι-έδυνήθην, οἴομαι-ώήθην, βούλομαι-έβουλήθην κτλ.

4.

‘Αλλα δέ τινα ρήματα μεταβατικὰ ἔχουσι τὸν παθητικὸν ἀόριστον μὲ μέσην σημασίαν, τὰ ἐπόμενα·

Αἰσχύνω-ἡσχύνθην, ἀνιῶ-ἡνιάθην, δέομαι-έδειγμην, διαιτῶ-έδιητηθην, ἐπείγω-ἡπείχθην, ἐστιῶ-είστιαθην, εὐφραίνω-ηύφρανθην, κινῶ-ἐκινήθην, κοιμῶ-ἐκοιμήθην, λυπῶ-έλυπηθην, δυργίω-ώργισθην, δρέγω-ώρέχθην, δρυμῶ-ώρμηθην, πειθῶ-έπεισθην, περαιῶ-έπεραιάθην, πλανῶ-έπλανηθην, πολιτεύω-έπολιτεύθην, στρέφω-έστροφην, τρέπω-έτρέφθην, φαίνω-έφάνην, φέρω-ήνέχθην, φοβῶ-έφοβήθην καὶ τινα ἄλλα.

5.

‘Αλλα δὲ πάλιν ρήματα ἔχουσι καὶ τὸν μέλλοντα καὶ ἀόριστον παθητικὸν μὲ μέσην σημασίαν, τὰ ἔξης·

‘Αθροίζω-άθροισθήσομαι-ήθροισθην, σήπω-σαπήσομαι-έσά-

πηγή, σφύξω-σωθήσομαι-έσωθην, ψεύδω-ψευσθήσομαι-έψευσθην, φαίνω-φανήσομαι-έφάνην, κατακλίνω-κατακλινήσομαι-κατεκλίνην, διαλλάττω-διαλλαγήσομαι-διηλλάγην, ἀπαλλάττω-ἀπαλλαγήσομαι-ἀπηλλάγην, καταπλήττω-καταπλαγήσομαι-κατεπλάγην, ἐκπλήττω-ἐκπλαγήσομαι-ἐξεπλάγην, κομίζω-κομισθήσομαι-έκομισθην, μιμηθήσκω-μιμησθήσομαι-έμυνήσθην καὶ τινὰ ὅλλα.

ΣΙΙΜ. 'Ρημάτων τινῶν ὁ ἐνεργητικὸς παραχείμενος καὶ τινῶν ὁ ἐνεργητικὸς παραχείμενος καὶ ὁ ἀόριστος β' ἔχουσιν ἀμετάβατον σημασίαν· ὡς τῆκω-τέτηκα, πήγυνυμι-πέπηγα, ιστημι-ἴστηκα ἔστην, δύομαι-δέδυκα-ἔδυν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

§ 417. Πολλὰ ρήματα ἐνεργητικὰ ἀμφοτέρων τῶν Συζυγιῶν ἔχουσι τὰ παθητικά των ἐξ ὅλου θέματος. Τοιαῦτα δὲ εἰναι πρός τισιν ὅλοις καὶ τὰ ἑξῆς:

Ἐνεργητικά	Παθητικά	Ἐνεργητικά	Παθητικά
Διώχω	φεύγω	εῦ λέγω	εῦ ἀκούω
ἐκβάλλω	ἐκπίπτω	καλῶς λέγω	καλῶς ἀκούω
ἐμβάλλω	ἐμπίπτω	κακῶς λέγω	κακῶς ἀκούω
βάλλω ἢ δίπτω	πίπτω	εῦ ποιῶ	εῦ πάσχω
κτείνω	θνήσκω ὑπό τινος	καλῶς ποιῶ	καλῶς πάσχω
νικάω-ῶ	ἥττάσθμαι-ῶμαι	κακῶς ποιῶ	κακῶς πάσχω
αἱρέω-ῶ	ἀλίσκομαι	τιμὴν περιτίθημι	τιμῆς τυγχάνω
δεδίττομαι	δέδοικα ἢ δέδια	τινι	ὑπό τινος
αἰτίαμαι-ῶμαι	αἰτίαν ἔχω ἢ λαμβάνω ἢ ἐν αἰτίᾳ	ἐντίμως ἄγω τινά	ἐντίμως ἔχω παρά τινι
	εἰμι ὑπό τινος	πληγὰς ἐμβάλλω	πληγὰς λαμβάνω
		πληγὰς ἐντείνω	ὑπό τινος
		πληγὰς διδωμι	
		πληγὰς ἐντρίθω τινί	
		δίκην λαμβάνω	δίκην δίδωμι τινι
		παρά τινος ἡ δίκην	ἢ δίκης τυγχάνω ὑπό τινος
		ἐπιτίθημι τινι	λόγος γίγνεται ἢ
		λόγον ποιοῦμαι	ἔστι μοι λόγος
		ποιῶ	γίγνομαι
		τίκτω	γίγνομαι ἢ γεννῶμαι

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ

§ 418. Τὸ ἐτυμολογικόν, ὡς ἐν ταῖς εἰσαγωγικαῖς γνώσεσιν εἴπομεν (§ 3. 3), πραγματεύεται περὶ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ ἐτύμου, ἢτοι τῆς ἀρχικῆς φύξης, περὶ τῆς παραγωγῆς λέξεων ἐξ αὐτοῦ καὶ περὶ συνθέσεως.

§ 419. Αἱ λέξεις κατὰ τὴν γένεσιν αὐτῶν εἶναι ἢ ἀπλαῖ, ὅταν γίνωνται ἐκ μιᾶς φύξης ἢ θεμάτου, ἢ σύνθετοι, ὅταν γίνωνται ἐκ δύο φύξων ἢ θεμάτων· ὡς λεγ-λόγος, δοῦλο-ς-δουλό-ω, ναυ-μάχος (ναῦς-μάχομαι). Καὶ τὴν μὲν γένεσιν τῶν ἀπλῶν ἔξετάζει ἡ Παραγωγή, τὴν δὲ τῶν συνθέτων ἡ Σύνθεσις.

Α'. Παραγωγή.

§ 420. Αἱ λέξεις κατὰ τὴν παραγωγὴν αὐτῶν εἶναι ἢ πρωτότυποι, ὅταν παράγωνται ἐκ τοῦ ἐτύμου ἢ τῆς ἀρχικῆς φύξης, ἢ παράγωγοι, ὅταν παράγωνται ἐκ πρωτοτύπων. Ἀμφότεραι δὲ γίνονται διὰ προσθήκης καταλήξεων εἰς τὴν φύξαν ἢ τὸ θέμα, αἵτινες λέγονται παραγωγικαὶ καταλήξεις· ὡς λέγ-(ἔτυμον ἢ ἀρχικὴ φύξα)-λέγ-ω (πρωτότυπος)-λόγος, λογικός, λογίζομαι (παράγωγοι).

§ 421. Τὰ ἐκ συνθέτων παραγόμενα λέγονται παρασύνθετα (§ 9). ὡς ἀντίδικος (σύνθ.)-ἀντιδικῶ (παρασύνθ.). Τὰ δὲ ἐξ ὄνομάτων παράνυμμα· ὡς νόμ-ος-νομ-ι-κός· καὶ τὰ ἐκ ρήματων φηματικά· ὡς ποιέω-ω-ποιητής, γράφω-γραφεύς.

μεραι, ασην, ορύγεων

1. Παραγωγὴ ὄνυμάτων.

§ 422. Τὰ ρήματα παράγονται ἐξ δινομάτων, φημάτων, ἐπιφρημάτων καὶ ἐπιφωνημάτων.

1) Τὰ ἐξ ὄνομάτων παραγόμενα ρήματα σημαίνουσι τὸ εἶναι ἢ ποιεῖν ἢ ἔχειν ἢ ἀσκεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ ὄνόματος σημαίνομενον καὶ καταλήγουσιν εἰς τὰς καταλήξεις· αω, εω, οω, ευω, αξω, ιξω, αινω, υνω καὶ ιω (ἐξ ἡς αἱ ξω, σσω, αινω, αιρω, λλω). ὡς φονεύς-φονεύω (=εἴμαι φονεύς), χρυσός-χρυσόω (=ποιῶ χρυσοῦν), ἐλπίς-ἐλπίζω (=ἔχω ἐλπίδα), θήρα-θηρεύω (=ἀσκῶ θήραν) κ.τ.λ.

2) Τὰ ἐκ ρήμάτων παραγόμενα ρήματα εἶναι τριῶν εἰδῶν· θαμιστικά, ἐφετικά, ἐναρκτικά.

α') Τὰ θαμιστικά, σημαίνοντα τὸ συχνάκις γιγνόμενον, καταλήγουσιν εἰς αξω-ιξω-υξω καὶ εω· ως ρίπτω-ρίπταζω, γέμω-γεμίζω, ἔρπω-έρπυζω, φέρω-φορέω=συνήθως φέρω.

β') Τὰ ἐφετικά, σημαίνοντα ἐφεσιν (ἐπιθυμίαν), καταλήγουσιν εἰς -ειω, ἐὰν παράγωνται ἐκ τοῦ μέλλοντος ρήματος καὶ εἰς -(ι)αω, ἐὰν παράγωνται ἐκ ρήματικῶν· ως πολεμήσω-πολεμησείω (=ἐπιθυμῶ νὰ πολεμήσω), θάνατος-θανατάω (=ἐπιθυμῶ τὸν θάνατον), στρατηγός-στρατηγιάω (=ἐπιθυμῶ νὰ εἴμαι στρατηγός).

γ') Τὰ ἐναρκτικά, σημαίνοντα ἔναρξιν τοῦ ὑπὸ τῆς ρίζης δηλουμένου, καταλήγουσιν εἰς -σκω· ως ἡβάω (=εἴμαι ἔφηβος)- ἡβάσκω (=ἀρχίζω νὰ ἡβῶ), γενειάω (=ἔχω γένεια)- γενειάσκω (=ἀρχίζω νὰ ἔχω γένεια) κ.τ.λ.

3) Τὰ δὲ ἔξ ἐπιρρημάτων ἢ ἐπιφωνημάτων παραγόμενα ρήματα καταλήγουσιν εἰς -ξω· ως χωρίς-χωρίζω, δίχα-διχάζω, οἱμοιοιμώζω κ.τ.λ.

ιπνάρειαν σεύτερον

2. Παραγωγὴ οὐσιαστικῶν.

§ 423. Τὰ οὐσιαστικὰ παράγονται τριχῶς, ἐκ φημάτων, ἐπιθέτων καὶ οὐσιαστικῶν.

α') Τὰ ἐκ ρήμάτων παραγόμενα οὐσιαστικὰ σημαίνουσι·

1) Τὸν πράττοντα, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις τηρ, τωρ, μων, της, ευς, ος, ας, ης· ως σφέω-σωτήρ, ἡγοῦμαι-ἡγεμών, τρέφω-τροφός κ.τ.λ.

2) Τὴν πρᾶξιν, καὶ ἔχουσι συνήθως τὰς καταλήξεις ος, α, η, μή, ια, μος, σις, τις, σιω· ως τρέπω-τρόπος, χαίρω-χαρά, γράφω-γραφή, τίω-τιμή, λύω-λύσις κ.τ.λ.

3) Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρᾶξεως, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις μα, ος, τος· ως πλέκω-πλέγμα, γίγνομαι (γεν-)γόνος, ἐμέω-ἐμετός.

4) Τὸ δραγμὸν τῆς πρᾶξεως καὶ τὸ μέσον δι' οὗ, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις τηριον, τηρια καὶ κατὰ συγκοπὴν τρον ἢ θρον, τρα τὸ θρα· ως εἰσειμι-εἰσιτήριον, ἀφίημι-ἀφετηρία, ἀρόω-ἀροτρον, κλείω-κλειθρον, ξύστρα, ἀναβάθρα κ.τ.λ.

5) Τὸν τόπον τῆς πράξεως, καὶ ἔχουσι τὰς αὐτὰς σχεδὸν μὲν τὰς τοῦ ὄργάνου καταλήξεις καὶ προσέτι τὰς ιον καὶ ειον· ως δίκαιοτήριον, θέατρον, λουτρὸν (λοῦτρον δὲ = θυραρά λουτήριον), παλαιστρα, γυμνάσιον, σχολεῖον, γραφεῖον κ.τ.λ.

6') Τὰ ἔξ ἐπιθέτων παραγόμενα οὐσιαστικὰ εἶναι ἀφηρημένα τῆς ίδιότητος, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις ια, εια, οια, συνη, της· (γεν. τητος), οις, (γεν. ους), αις (γεν. αδος), καὶ υς (γεν. υος). ως σοφός-σοφία, ἀληθής-ἀλήθεια, εύνοος-ους-εύνοια, δίκαιος-δίκαιοισύνη, ιερός-ιερωσύνη, ισος-ισότης, βαθύς-βάθος, δύο-δυάς, τέσσαρα-τετρακτύς.

γ') Τὰ ἔξ οὐσιαστικῶν παραγόμενα οὐσιαστικὰ εἶναι:

1) Τποκοριστικά, τὰ ὅποια σημαίνουσι σμίκρυνσιν τῆς ἑννοίας τοῦ θέματος ἢ ἀπλῶς ἢ θωπευτικῶς ἢ σκωπτικῶς. "Ἐχουσι δὲ τὰς ἔξης καταλήξεις· ισκος, ισκη, ιχνη, ις, υλλις, ιον, ιδιον, αριον, αφιον, ιχνιον, υδριον, υλλιον· ως κῆπος-κηπίσκος, πόλις-πολίχηνη, ἄνθρωπος-ἄνθρωπίσκος.

2) Μεγεθυντικά, τὰ ὅποια σημαίνουσι σκωπτικῶς μεγέθυνσιν τῆς ἑννοίας τοῦ θέματος καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις ων, ια, αε· ως κεφαλή-κεφάλων, μέτωπον-μετωπίας, στόμφαξ κ.τ.λ.

3) Περιεπιτικά, τὰ ὅποια σημαίνουσι τόπον περιέχοντα πολλὰ τῶν ὑπὸ τοῦ θέματος δηλουμένων καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις ων (σπαν. εων), ωνια καὶ ια· ως ἀνδρών, γυναικῶν (καὶ ἀνδρωνίτις, γυναικωνίτις σπανίως), περιστερ(ε)ών, ρόδωνιά, σφηκιά, μυρμηκιά κ.τ.λ.

4) Πατρωνυμικά καὶ μητρωνυμικά, τὰ ὅποια σημαίνουσιν οίον, θυγατέρα ἢ ἀπόγονον καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις αδης- θηλ. αις καὶ ιδης- θηλ. ις· ως Αινείας-Αινειάδης· θηλ. Αινειάς, Πρίαμος-Πριαμίδης· θηλ. Πριαμίς κ.τ.λ.

5) Γονεωνυμικά, τὰ ὅποια σημαίνουσι νεογνὰ ζῷαν καὶ ἔχουσι τὴν καταλήξιν ιδευς· ως λαγώς-λαγιδεύς, λύκος-λυκιδεύς κ.τ.λ.

6) Εθνικά, τὰ ὅποια σημαίνουσι τὸν καταγόμενον ἐκ πόλεως ἢ χώρας καὶ ἔχουσι τὰς ἔξης καταλήξεις, αἱ ὅποια προσκολλώνται εἰς τὸ θέμα τοῦ ὄνόματος τῆς πόλεως ἢ χώρας· 1) της, ατης, ιατης, ητης, ιτης, ωτης, (ιωτης), υτης (θηλ. τις), ευς (θηλ. ις),

ιος (θηλ. ια) καὶ 2) ἄνος, ηνος, ινος (θηλ. νη), ἐὰν σημαίνωσι τὸν ἐκ πόλεων ἡ χωρῶν ἔκτος τῆς Ἑλλάδος· ως Σπάρτη-Σπαρτιάτης (ἀτίς), Αἴγινα-Αἰγινήτης (-ῆτις), Ἐπυ (πόλις Φωκίδος)-Ἐπύτης (-τις), Μέγαρα-Μεγαρεὺς (-εις), Ἀσία-Ἀσιανός, Λάμψακος-Λαμψακηνὸς (-νή), Τάρας-αντος-Ταραντῖνος.

7) Τεμενικὰ ἡ κτητικά, τὰ ὅποια σημαίνουσι τόπον ἢ ναὸν ἀνήκοντα εἰς Θεὸν ἡ ἥρωα καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις ιου καὶ ειου· ως Διονύσιον, Ἡφαιστεῖον, Ἡραῖον, Θησεῖον, Λητφόν, (ἐν οἷς τὸ εἰ τῆς καταλήξεως συναιρεῖται μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήντος εἰς δίφθογγον.

~~πατερ~~ αὐτού τοῖς

3. Παραγωγὴ ἐπιθέτων.

§ 424. Τὰ ἐπιθετα παραγόμενα ἐκ ῥημάτων καὶ ὀνομάτων εἶναι:

1) Ἐνεργείας ἡ πάθους σημαντικά, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις ος, λος (μὲ προηγούμενον α, ὁ, ι, υ), ινος ἡ ανος, μων-μον, ησ-ες, καὶ τὰ εἰς -τος καὶ -τεος ῥηματικά, τῶν ὅποιων τὰ μὲν εἰς -τος σημαίνουσι τὸν παθόντα ἡ δυνάμενον νὰ πάθῃ, τὰ δὲ εἰς -τεος τὸν ὄφειλοντα νὰ πάθῃ· ποιητός=ὅστις ἐποιήθη ἡ δύναται νὰ ποιηθῇ, ποιητέος=ὅστις ὄφείλει νὰ ποιηθῇ.

2) Κτητικά, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις: 1) ιος (καὶ μὲ προηγούμενον α, ε, ο) αιος. ειος, οιος καὶ 2) κος, ικος, ακος· ως οὐράνιος, ἀγοραῖος, βασιλείος, ἀλλοῖος, ἡρῷος, φίλικός, κυριακός, θηλυκός, Δαρεικός, ἀρχαικός κ.τ.λ.

3) Χρονικά, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις ινος, αιος καὶ σπαν. ησιος· ως χειμερινός, σκοταῖος, ἐπήσιος.

4) Μέτρου σημαντικά, καὶ ἔχουσι τὴν κατάληξιν (ι)αιος· ως ποδιαῖος, σπιθαμιαῖος.

5) Καταλληλότητος καὶ συντελεστικότητος σημαντικά, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις ιμος καὶ τήριος· ως χρήσιμος, οἰκήσιμος, δραστήριος, λυτήριος κ.τ.λ.

6) Πλησμονῆς σημαντικά, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις εις-εντος, αλεος, ρος (αρος, ερος, ηρος, υρος) καὶ ινος· ως χαρίεις, ρώμαλέος, ισχυρός, πεδινός κ.τ.λ.

7) Όμοιότητος καὶ πλησμονῆς σημαντικά, καὶ ἔχουσι τὴν κατάληξιν ωδης· ως σφηκώδης, αίματώδης.

8) Ὄψης ἡ χρώματος σημαντικά, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις εος-ους καὶ ινος· ως χάλκεος-οῦς, πορφύρεος-οῦς, ξύλινος, κίτρινος κ.τ.λ.

4. Παραγωγὴ ἐπιφρονμάτων.

§ 425. Τὰ ἐπιφρονμάτα παραγόμενα ἐκ πάντων σχεδὸν τῶν μερῶν τοῦ λόγου εἶναι·

1) *Τοπικά*, ὅτινα μὲ τὰς καταλήξεις ου, θι, σι σημαίνουσι τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· ως αὐτοῦ, ἀγροθί, Ἀθήνησι· μὲ τὴν κατάληξιν θειν τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν· ως οἰκοθεν· καὶ μὲ τὰς καταλήξεις σε, δε, ζε (σδε) τὴν εἰς τόπον κίνησιν ως αὐτόσε, οἰκαδε, Θήβαζε.

2) *Τροπικά*, ὅτινα σημαίνουσι τρόπον, καὶ ἔχουσι τὰς καταλήξεις ως, δον, αδον, ηδον, δην, αδην, ι καὶ ει, αξ-ιξ-υξ· ως καλώς, βοτρυδόν, ὁμοθυμαδόν, κινηδόν, βάδην, τροχάδην, πλουτίνδην, ἀμαχητί, πανδημέ, ὄκλαξ, ἀναμιξ, πύξ. Ἡ δὲ κατάληξις ινδα, σημαίνει παιγνιδίου εἶδος· ως ὄστρακινδα, κρυπτίνδα.

3) *Χρονικά*, ὅτινα σημαίνουσι χρόνον, καὶ ἔχουσι διαφόρους καταλήξεις· ως σήμερον, χθές, ἀρτι, τότε, εύθυς, ἡνίκα κ.τ.λ.

4) *Ποσοτικά*, ὅτινα σημαίνουσι τρία τινά, καὶ λήγουσιν εἰς ακις, κη ἢ πλη καὶ χα, ως εἰπομεν ἥδη (ἐν § 174 Α' Τμ.) ἐκτενῶς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Αποκλειστικῶς διὰ τὴν Γ' τάξιν μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν
δύο προγονούμενων, περιλαμβάνον διαφόρους συμπληρώσεις ἐν τῷ
Ἐτυμολογικῷ καὶ τὴν Σύνθεσιν.

Α'. ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ *+ μεφεύσαιν*

Παραγωγὴ ὄπιμάτων.

§ 426. Τὰ εἰς ιξῷ σημαίνουσιν οὐ μόνον τὸ ποιεῖν τι· ὡς
πλουτίζω τινά, σωφρονίζω τινά, ἀλλὰ καὶ τὸ συχνάκις λέγειν τι·
ὡς μακαρίζω – εὐδαιμονίζω = καλῶ τινα συχνάκις μακάριον –
εὐδαιμόνα.

ΣΗΜ. Τὴν ἔννοιαν τοῦ συχνάκις λέγειν τι δηλοῦσι συνήθως τὰ εἰς ξῷ
ἢ ἐπιρρημάτων παραγόμενα· ὡς οἱμώζω=λέγω συχνάκις οἴμοι, ἀλαλάζω,
ἔλελίζω, σίζω, γρύζω κ.τ.λ.

§ 427. Αἱ καταλήξεις αξῷ καὶ ιξῷ προσαρτώμεναι εἰς κύρια
ἢ ἔθνικὰ ἢ ζῷων ὄντα ματατα σημαίνουσι μίμησιν γλώσσης, ἡθῶν ἢ
φρονήματος· ὡς Ἀττικός·Ἀττικίζω, Λακεδαιμόνιος·Λακεδαι-
μονιάζω, Φιλιππος·Φιλιππίζω, ψιττακός·ψιττακίζω, ἀλώπηξ-
ἀλωπεκίζω.

§ 428. Τὰ εἰς ειώ ἐφετικὰ εἶναι εὔχρηστα μόνον κατ' ἐνε-
στῶτα, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς χρόνοις ἀπαντῶσι περιφραστικῶς διὰ
τοῦ ἔχω καὶ καταλλήλου ἐπιρρήματος· ὡς πολεμησέω, παρατ.
πολεμίκως εἶχον, μέλ. πολεμικῶς ἔξω, ἀόρ. πολεμικῶς ἔσχον-ἔσχηκα-
ἔσχήκειν... Τινὰ τῶν (:)αω σημαίνουσι νόσον ἢ πάθος· ὡς
ὄφθαλμιάω, ποδαλγιάω, ψωριάω κ.τ.λ.

Παραγωγὴ οὐσιαστικῶν.

τηφ ἀγαθοῦ ?

α'. Οὐσιαστικὰ ἐκ ὁπυμάτων.

§ 429. Τινὰ τῶν εἰς τηρο, της καὶ ευς σημαίνουσιν ἀπλῶς τὸ πρᾶγμα ἡ ὅργανον· ως ζωστήρ, στατήρ, ἐπενδύτης, ἀναβολεύς, ἐγκοπεύς.

§ 430. Τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς τηρο καὶ τῷρ σχηματίζονται εἰς τειρα· ως σωτήρ-σώτειρα, ὀλέτωρ-όλέτειρα.

§ 431. Τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς ευς λήγουσιν εἰς εια-ις καὶ ισσα· ως ιερεύς-ιέρεια, βασιλεύς-βασιλίς καὶ βασίλισσα.

§ 432. Τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς της εἰς τις, τρις, τρια· ως ὁ προφήτης-ἡ προφῆτις, ὁ αὐλητής-ἡ αὐλητρίς, ποιητής-ποιήτρια, μηθητής-μαθήτρια.

§ 433. Τὰ εἰς της τονίζονται ως ἔξης· Τὰ μὲν δισύλλαβα, πλὴν τοῦ κριτής, καὶ τὰ ὑπερδισύλλαβα βοαχυπαραληκτοῦντα, πλὴν τοῦ εὑρετής, ἐπὶ τῆς παραληγούσης· ως δότης, λύτης, ἡγέτης, αἱρέτης κ.τ.λ., τὰ δὲ ὑπερδισύλλαβα μακροπαραληκτοῦντα, πλὴν τῶν δυνάστης, ὑφάντης, πενέστης, ἀγύρτης, διώκτης καὶ τινῶν τῶν εἰς -ητης· ως κυθερνήτης, ἀλήτης, ἐπὶ τῆς ληγούσης· ως ποιητής, μαθητής, ληστής (ληιστής) κ.τ.λ.

§ 434. Παραγωγικαὶ καταλήξεις σημαίνουσαι τὴν πρᾶξιν εἶναι καὶ αἱ ἔξης σπανιώτεραι· ω, ως, αν, νος, νη, δάν, λος, λη, τος καὶ τη· ως πειθω-πειθώ, ἐράω-ἔρως, ἄγω-ἄγων, ἔχω-ὄκνος, φημί-φωνή, ἀλγέω-ἀλγηδών, ἐμέω-ἔμετος, τελέω-τελετή.

§ 435. Καταλήξεις σημαίνουσαι τὸ ὅργανον σπανιώτεραι εἶναι καὶ αἱ ανον καὶ ανη· ως δρέπανον, θηγάν (== ἀκόνη, ἐκ τοῦ θήγω).

§ 436. Αἱ καταλήξεις θρον καὶ θρα προηλθον ἐκ τῶν τρον καὶ τρα, δασυνθέντος τοῦ τ. Πολλάκις δὲ καὶ τὸ ρ κατ' ἐναλλαγὴν γίνεται λ· ως γένεθλον, χείμεθλον καὶ χείμετλον, ρεῖθρον, ἀποθάθρα, κολυμβήθρα κ.τ.λ.

§ 437. Τὰ πληθυντικὰ τῶν εἰς τήριον σημαίνουσιν ἔορτήν· ως νικητήρια, καθαρτήρια κ.τ.λ. Τὰ δὲ πληθυντικὰ τῶν εἰς τρον σημαίνουσιν ἀμοιβὴν ἡ μισθόν· ως θρέπτρα, λύτρα, δίδακτρα,

σῶστρα κ.τ.λ. Ἀμοιβὴν δὲ ἡ μισθὸν σημαίνουσι καὶ τὰ πληθυντικὰ τῶν τοπικῶν εἰς ιου καὶ ειον· ώς τὰ διδασκάλια, τὰ πορθμεῖα, τὰ τροφεῖα κ.τ.λ.

§ 438. Τῶν ἐκ φημάτων παραγομένων οὐσιαστικῶν, τῶν ἔχόντων ἐν τῇ φίζῃ εἴησι, τὰ μὲν ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ τρέπουσι ταῦτα εἰς ο καὶ οι, τὰ δὲ οὐδέτερα φυλάττουσιν αὐτά· ώς λέγω-λόγος, ἀμείβω-ἀμοιβός-ἀμοιβή, φθείρω-(φθερ-) φθορά, τρέπω-τρόπος, ἀλείφω-ἀλοιφή, κείρω(κερ-)-κορμός, γίγνομαι(γεν-)-γόνος-γονεύς, βρέμω-βροντή, εἱμι-οἶμος, κείμαι-κοίτη, βάλλω(βελ-)-βόλος, ἀλλ' οὐδέτερον βέλος, γένος κ.τ.λ.

§ 439. Τῶν ἐκ φημάτων οὐσιαστικῶν τὰ μὲν ἔχοντα παραγωγικὴν κατάληξιν ἀρχομένην ἀπὸ μ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸ α' ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ μέσου παρακειμένου, τὰ δὲ ἀπὸ σ πρὸς τὸ β' ἐνικὸν καὶ τὰ ἀπὸ τ πρὸς τὸ γ' ἐνικόν· ώς νενόημαι-νόημαν, γέγραμμαι-γραμμή, κέχυμαι-χυμός, ἔγγωσται-γνώσις, ἔγγωσται-γνώστης-γνωστός-γνωστέος, πέπρακται-πράκτωρ, κέκληται-κλητήρ κ.τ.λ. Πάντα δὲ ταῦτα ἐπιδέχονται καὶ τὰς μεταβολὰς καὶ τροπὰς τοῦ Παρακειμένου τούτου, ἔξαιρουμένων τῶν εἰς σις, της, τος, τεος, ἀτινα συμφωνοῦσι πρὸς τὸν παθητικὸν ὀριστὸν α' ώς ἐποιήθην-ποίησις, ἥρθην-αἵρεσις-αἴρετης-αἴρετός-αἴρετέος.

ιεροίσταιον 3.

6'. Οὐσιαστικὰ ἐξ ἐπιθέτων.

§ 440. Τὸ τ τῶν εἰς τος καὶ της πρὸ τῆς καταλήξεως -ια τρέπεται εἰς σ, πλὴν τῶν εἰς -στος καὶ τοῦ ἀναίσχυντος ώς ἀκρατος-ἀκρασία, εὐεργέτης-εὐεργεσία, νομοθέτης-νομοθεσία· ἀλλ' ἀχρηστος-ἀχρηστία, ἀναίσχυντος-ἀναισχυντία.

§ 441. Ο φθόγγος ο πρὸ τῆς καταλήξεως σύνη ἐκτείνεται ἢ οὐ, ώς πρὸ τοῦ -τερος καὶ -τατος τῶν παραθετικῶν· ώς δίκαιος-δίκαιαιοςύη, ιερός-ιερωσύη.

§ 442. Τὰ εἰς της (γεν. τητος) παροξύνονται, πλὴν τοῦ *τραχύτης* καὶ βραδύτης, ἀτινα παρὰ τοῖς παλαιοῖς Ἀττικοῖς ὀξύνονται· ταχυτής, βραδυτής.

§ 443. Ως οὐσιαστικὰ ἀφηρημένα λαμβάνονται καὶ θηλυκά τινα ἐπιθετα εἰς -α καὶ -η, ών τινα ἀναβιβάζουσι καὶ τὸν τόνον.

ετερ. 29, αρτι ταχεύτερος —

ώς ἀξιος-ἀξία (ούσ. ἡ ἀξία), αἰτιος-αἰτία (ούσ. ἡ αἰτία), ἀνδρεῖος-ἀνδρεία (ούσ. ἡ ἀνδρεία), ἀλλὰ θερμός-θερμή (ούσ. ἡ θέρμη), ἐχθρός-ἐχθρά (ούσ. ἡ ἐχθρά) κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Ἐξ ἐπιθέτων γίνονται πολλάκις καὶ κύρια δι' ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου· ώς λαμπρός-Λάμπρος, ξανθός-Ξάνθος, ξανθή-Ξάνθη, φαιδρά-Φαιδρα, κ.τ.λ. Ἐκ μετοχῶν δὲ καὶ οὐσιαστικῶν διὰ καταβιβασμοῦ τοῦ τόνου· ώς σωζόμενος-Σωζόμενός, ἔλευσις-Ἐλευσίς κ.τ.λ.

γ'. Οὐσιαστικὰ ἐξ οὐσιαστικῶν.

Τυποκοριστικά.

§ 444. Πολλὰ τῶν ὑποκοριστικῶν ἀπέβαλον τὴν ὑποκοριστικήν των δύναμιν· ώς βιβλίον, θηρίον, ίμάτιον κ.τ.λ., ἀτινα ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τὰ βιβλος, θήρα, εἶμα.

§ 445. Τὸι τῆς καταλήξεως -ιδιον μετὰ μὲν τοῦ ι καὶ ο συναιρεῖται εἰς ι καὶ σ' ώς λεξι-ιδιον-λεξι-διον, ιχθυ-ιδιον-ιχθυ-διον· μετὰ δὲ τοῦ ε καὶ ο εἰς ει καὶ οι ώς λεξε-ιδιον-λεξε-διον, βοιδιον-βοιδιον· μετὰ δὲ τοῦ α, η, ω, εἰς α, η, ω· ώς κρεφδιον (κρέας), γήδιον (γῆ), κώδιον (κώας).

Μεγεθυντικά.

§ 446. Τινὰ τῶν εἰς αξι εἶναι ὑποκοριστικά· ώς βῶμαξ (μικρός βωμός), μεῖραξ=μειράκιον.

Πατρωνυμικά.

§ 447. Τῶν πατρωνυμικῶν καταλήξεων τὸι μετὰ τοῦ ε, ο, η, ω, συναιρεῖται εἰς ει, οι, η, ω· ώς Θησε-ιδης-Θησειδης, Πανθο-ιδης-Πανθοιδης, Νηρήδες κ.τ.λ.

§ 448. Εἰς τὰ πατρωνυμικὰ ἀνήκουσι καὶ τὰ Συγγενικὰ εἰς -ιδέος-ιδοῦς, -ιδέα-ιδη καὶ αδέος-οῦς, -αδέα-αδη, τὰ όποια σημαίνουσιν νίστην ή θυγατέρα τοῦ ὑπὸ τοῦ θέματος δηλουμένου· ώς υἱιδοῦς-δη, ἀδελφιδοῦς-δη, ἀνεψιαδοῦς-αδη κ.τ.λ.

Γονεωνυμικά.

§ 449. Τινὰ τῶν γονεωνυμικῶν ἔχουσιν ιδιαίτερον δνομα· ώς σκύμνος (τῆς λεαίνης), ἀρκτύλος (τῆς ἄρκτου), νεθρός (τῆς ἐλάφου), σκύλαξ (τῆς κυνός καὶ λυκαίνης), πῶλος (τῆς ἵππου καὶ ὄνου),

ἔριφος (τῆς οἰγός), ἀμνός (τῆς οίος=προθατίνας), μόσχος (τῆς ἄγελάδος), δέλφαξ (τῆς ὑός=γουρούνας).

ΣΗΜ. Τὰ δέρματα τῶν ζώων δηλοῦνται διὰ τῆς καταλήξεως -έα -ῆ· ως λεοντέα-ῆ, ἀλωπεχῆ, αἴγῆ, κυνῆ, παρδαλῆ, ἀρκτῆ, μοσχῆ. κ.τ.λ. 'Ενίστε δὲ καὶ δι' ἴδιαιτέρου δινόματος· ως νεθρίς (έλαφου), αἴγις (αἴγος), κύδιον (προθάτου), ἀρνακίς (τοῦ ἀρνός), ἀλωπεκίς (τῆς ἀλώπεκος).

Ἐθνικά.

§ 450. Τὸ ι τῆς καταλήξεως -ιος μετὰ τοῦ α, ε, ι, ω συναιρεῖται· εἰς αι, ει, ι, ω· ως Ἀθηνα-ιος, Ἀργε-ιος, Χί-ιος-Χιτ-ιος, Κώ-ιος-Κφος.

§ 451. Τὸ τ πρὸ τοῦ ι τῆς -ιος καταλήξεως γίνεται σ· ως Μιλήτ-ιος-Μιλήσιος, Ἀμαθοῦς-οῦντος-Ἀμαθούσιος. Ἀντὶ δὲ τῶν -ιουσιος καὶ -ρουσιος εἶναι -ιασιος καὶ -ρασιος, προηγουμένου φωνήσιτος ή ρ· ως Φλιοῦς-οῦντος-Φλιάσιος, Ἀναγυροῦς-οῦντος-Ἀναγυράσιος.

§ 452. Τὸ ι εἰς τὰ εἰς -ιως ἔθνικὰ εἶναι μακρόν· ως Ἀμοργίνος, Ταραντίνος, Βυζαντίνος.

§ 453. Πολλὰ ἔθνικὰ γίνονται ἐκ τοῦ ὄνόματος τῆς χώρας, ἀποκοπτομένης τῆς καταλήξεως· ως Ἰων-ία-Ιων, Κεφαλλην-ία-Κεφαλήν, Ἀχαρναν-ία-Ακαρνάν. "Αλλα γίνονται μὲν οὕτως, ἀλλὰ προσλαμβάνουσι καὶ τὴν κατάληξιν τῆς Γ' Κλίσεως σ· ως Κρήτ-η-Κρήτ-ς-Κρής, Κιλικ-ία-Κιλικ-ς-Κιλιξ, Θράκη-η-Θράκη-Θράξ, Φοινίκ-η-Φοινίκ-ς-Φοινίξ κ.τ.λ. "Αλλα ἀντικαθιστῶσι τὴν κατάληξιν -ια διὰ τῆς -ος· ως Θεσσαλ-ία-Θεσσαλ-ός, Ἰταλ-ία-Ιταλ-ός, Σικελ-ία-Σικελ-ός κ.τ.λ. Τὰ δὲ Ἰταλιώτης καὶ Σικελιώτης λέγονται ἐπὶ τῶν ἐποίκων Ἑλλήνων.

Παραγωγὴ ἐπιθέτων.

'Ενεργείας ή πάθους σημαντικά.

§ 454. Τὰ οὐδέτερα τῶν εἰς -τεος ισοδυναμοῦσι μὲ τὸ ἀπρόσωπον δει καὶ ἀπαρέμφατον τοῦ ρήματος ἐξ οὗ τὰ εἰς -τεον· ως ποιητέον=δει ποιεῖν, εὔεργετητέον=δει εὔεργετεῖν κ.τ.λ.

Κτητικά.

§ 455. 'Επὶ ἐμψύχων δυτῶν καὶ μάλιστα κυρίων εἶναι ή κατάληξις -ειος· ως λύκ-ειος, λεόντ-ειος, Ομήρ-ειος, Πυθαγόρ-ειος κ.τ.λ.

§ 456. Πολλὰ θηλυκὰ κτητικὰ ἔγειναν οὐσιαστικὰ κατ' ἔλλειψιν τοῦ οὐσιαστικοῦ τέχνη ἡ ἐπιστήμη ὡς ῥητορική, γραμματική, ζωγραφική, ιατρική, βοτανική, χειρουργική, κ.τ.λ. Ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἀρσενικὰ εἰς -ικὸς κατάτηησαν οὐσιαστικὰ κατ' ἔλλειψιν τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀνήρ ὡς μουσικός, γραμματικός, φυσικός κ.τ.λ.

B'. ΣΥΝΘΕΣΙΣ

§ 457. Ἡ ἔνωσις τῶν θεμάτων λέξεων ἀπλῶν πρὸς γένεσιν νέας λέξεως καλεῖται Σύνθεσις, ἡ δὲ νέα λέξις Σύνθετος. Ἡ Σύνθετος ὅθεν λέξις σύγκειται ἐκ δύο μερῶν, ἀτινα λέγονται μέρη συνθετικά, ἦτοι πρῶτον συνθετικὸν καὶ δεύτερον συνθετικόν.

§ 458. Ἡ σύνθεσις εἶναι διττή, γνησία καὶ νόθη. Καὶ γνησία μὲν εἶναι ἡ σύνθεσις, ὅταν ἐντελῶς συγχωνεύωνται τὰ συνθετικὰ μέρη, γινομένης ποιῆσις τινος μεταβολῆς ἐν τῷ πρώτῳ ὡς ναυ-μαχῶ, λογο-ποιός νόθη δέ, ὅταν ἀπλὴ συγκόλλησις τῶν δύο συνθετικῶν γίνηται, ἦτις καὶ παράθεσις καλεῖται ὡς Διός-κοροι, Ἐλλήν-ποντος, παρα-χρῆμα, μή-τις, καί-τοι κ.τ.λ.

α'. Πρῶτον συνθετικόν.

§ 459. Τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι ἡ ἀκλιτον ἡ κλιτὸν μέρος τοῦ λόγου.

1. "Ακλιτον πρῶτον συνθετικόν.

§ 460. Αἱ προθέσεις καὶ τὰ ἐπιρρήματα ὡς πρῶτα συνθετικὰ παρατίθενται ἀμεταβλήτως ἡ ὑφίστανται συναλοιφὴν ἡ μεταβάλλουσι τὸ ληκτικὸν αὐτῶν σύμφωνον καθ' οὓς κανόνας εἴπομεν ἐν τοῖς περὶ τῶν παθῶν τῶν συμφώνων (§ 267) ὡς πρό-βάλλω, ἀει-μνήμων, κατ-έργομαι, προϋπτος (πρό-οπτος), φρουρός (πρό-όράω), φροῦδος (πρό-όδός), σύμ-βουλος (σύν-βουλος) κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ λάξ καὶ πνῦ γίνονται λακ-, πνγ- ὡς λακ-πατῶ, λακ-πάτητος, πνγ-μάχος. Τὸ δὲ ὑφοῦ καὶ δψὲ γίνονται ὑψι- καὶ δψι- ὡς ὑψι-πέτης, δψι-μάχης· τὸ δὲ δπισθεν, δπισθο- καὶ δπισθ- ὡς δπισθο-φύλαξ, δπισθ-ἀμβων.

§ 461. Οὕτω παρατίθενται καὶ τὰ ἀχώριστα μόρια, ἀτινα εἰσιν ἔξ· ἥμι(=ἥμισυ), δυς (σημαίνον δυσκολίαν καὶ κακότητα), νη (σημαίνον στέρησιν καὶ ἄρνησιν), α τὸ στερητικόν (=ἄνευ), α τὸ ἀθροιστικὸν (=ἄμα) καὶ α τὸ ἐπιτατικόν (=ἄγαν). ὡς ἥμι-θανής, δύσ-βατος, δύσ-τυχής, νη-νεμία, (νη-άνεμια), γῆστις (νη-εδ-τις), νη-ποινεῖ(νι), νωδός (νη-όδοντος). (α στερητ.) ἄ-βατος, ἄ-παις, ἄ-όρατος (ά-Φόρατος), ἄ-ν-ίκανος· (α. ἄθρ.) ἄ-πας,

ἀ-θρόος, ἀ-δελφός (α. ἐπιτ.) ἀ-τενής, ἀ-σκελής (α. ἐπιτ. καὶ σκέλλω)=κατεσκληώς, κατάξηρος.

2. Κλιτὸν πρῶτον συνθετικόν.

§ 462. Τὸ κλιτὸν πρῶτον συνθετικὸν εἶναι. 1) ὄνομα· 2) ρῆμα· ως λογο-κλόπος, κλεψί-λογος.

1. Ὄνομα ως πρῶτον συνθετικόν.

§ 463. "Οταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι ὄνομα, συντίθεται τὸ θέμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ δευτέρου εἰς μίαν λέξιν· ως νικη-φόρος, ἀγορα-νόμος, γη-γενής, θεο-λόγος, λαγω-βόλος, νεω-χόρος, τελεσ-φόρος, μελάμ-πεπλος (μελάν-πεπλος).

§ 464. Τὸ τελικὸν φωνῆν τοῦ θέματος πρὸ φωνήντος, μὴ ἔχοντος F, ἀποθάλλεται· ως πυλ-αγόρας, νομ-άρχης, λοχ-αγός· ἀλλὰ ὄρθοεπής (ὄρθοFεργής), ἀγαθοεργός (ἀγαθοFεργός), θυμοειδῆς κ.τ.λ. Ἐνίστε ὅμως γίνεται συναλοιφὴ διὰ τὴν χασμαδίαν· ως πανούργος (πανόFεργος), ξυλουργός, μουσουργός, δημιουργός κ.τ.λ.

§ 465. Τὸ πρωτόκλιτον γῇ ἐν τῇ συνθέσει μένει γη-· ως γή-πεδον, γη-γενής, γη-λοφος, ἢ γίνεται γεω-· ως γεω-γράφος, γεω-μέτρης.

§ 466. Τινῶν πρωτοκλίτων τὸ θέμα σχηματίζεται κατὰ τὰ δευτερόκλιτα εἰς ο, καὶ τινῶν δευτεροκλίτων κατὰ τὰ πρωτόκλιτα εἰς η· ως λογχο-φόρος, ἡμερο-δρόμος, θανατη-φόρος, λαιμη-τόμος.

§ 467. Τὸ καλὸς ως πρῶτον συνθετικὸν γίνεται καλλι-· ως καλλι-γράφος, καλλι-τέχνης, καλλι-εργῶ κ.τ.λ.

§ 468. Τὰ τριτόκλιτα ως πρῶτον συνθετικὸν ἔχουσι τὸ θέμα των· συνήθως δὲ μετασχηματίζονται κατὰ τὰ δευτερόκλιτα καὶ πρωτόκλιτα· ως ἀστυ-γείτων, ναυ-αγός, ἀλλὰ φλεβο-τομῶ, ὄρνιθο-θήρας, ἀνδριαντο-ποιός, φυσιο-λόγος, ἀληθό-μαντις, λαμπαδη-φόρος κ.τ.λ.

§ 469. Ἰδιαιτέρας δὲ σημειώσεως ἄξια εἶναι τὰ ἔξης·

1) Τὸ δρεὺς μετασχηματίζεται ἀττικῶς εἰς δρεω-· ως ὄρεω-κόμος, ὄρεω-πώλης.

2) Τὰ εἰς -μα σπανίως ἔχουσιν ως πρῶτον συνθετικὸν τὸ ἀρχικὸν θέμα εἰς -μα· συνήθως δὲ μετασχηματίζονται κατὰ τὰ δευτερόκλιτα εἰς -μο ἢ -ματο· ως χειμά-ρρους, αίμα-ποσία, σπερμακήτιον, ἀλλὰ σπερμο-λόγος, αίμο-σταγής, σωματο-ειδῆς κ.τ.λ.

3) Τὸ ὑδωρ μετασχηματίζεται εἰς ὑδρο- ἢ ὑδατο-· ως ὑδροφόρος, ὑδρο-χόος, ὑδατο-στεγής, ὑδατο-πότης, ὑδατο-στεφής.

4) Τὸ φρέαρ περιορίζεται εἰς φρε-· ως φρε-άντλης, φρε-ωρύχος.

5) Τὸ μέλι μένει μελι- (κατ' αἰτιατ.): σπανίως δὲ εἶναι μελιτο-· ώς μελί-ρρυτος, μελί-φρων, μελιτο-ειδῆς.

6) Τὰ πῦρ καὶ χείρ σπανίως μένουσι πυρ-, χείρ-· συνήθως δὲ μετασχηματίζονται κατὰ τὰ δευτερόκλιτα· ώς πυρ-φόρος, πυρ-καϊά, χειρ-αγωγός, χειρ-άμαξα, χέρ-νιψ (ἡ)· ἀλλὰ πυρο-ειδῆς, χειρο-ήθης, χειρό-μαντις, χειρο-νόμος κ.τ.λ.

7) Τὸ μέλας ἔχει τὸ θέμα του μελαν- καὶ σπανίως μελανο-· ώς μελαγ-χολῶ (μελαν-χολῶ), μελανό-πτερος.

8) Τὸ πᾶς ἔχει συνήθως τὸ θέμα παν- (ἐνικ. αἰτιατ. οὐδετ.) καὶ σπανίως παντο-· ώς παμ-πάλαιος, πάν-σοφος, πάγ-καλος, παντο-δαπός, παντο-δύναμος, παντο-δίδακτος.

9) Τὰ ἀριθμητικὰ εἰς, δύο, τρεῖς, τέτταρες μετασχηματίζονται εἰς μονο-, δι-, τρι-, τετρα-· ώς μονό-ζυγος, δι-πηχυς, τρί-πους, τετρά-μυνος. Τὰ δὲ λοιπὰ ἡ συντίθενται ἀνευ τινὸς ἄλλης μεταβολῆς παρὰ τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν εὐφωνίαν ἡ σχηματίζονται εἰς α καὶ ο· ώς ἑκατόμ-πυλος, ἔκ-πηχυς, πεντά-μετρον, ἔξα-γωνον, εἰκοσά-εδρον, πεντηκοντό-γυιος.

§ 470. Πολλάκις ώς πρῶτον συνθετικὸν εἶναι ἀκεραία λέξις κατὰ τὴν οὐδήν σύνθεσιν.

1) Ὄνομαστική· ώς Νεά-πολις, ιερά-πολις.

2) Γενική· ώς Ἐλλής-ποντος, Διός-κοροι, Κυνός-ουρα, Πελοπόν-νησος (Πελοπός-νησος).

3) Λοτική· ώς πυρί-καυστος, ὥρει-βάτης, ναυσί-πορος, ὥρεσί-τροφος κ.τ.λ.

4) Αἰτιατική· ώς δορυ-φόρος, μελί-ρρυτος, νουν-εχής.

2. Ρῆμα ώς πρῶτον συνθετικόν.

§ 471. Ὅταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι φῆμα, τότε συντίθεται μετὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ τὸ θέμα τοῦ ἐνεστῶτος ἡ τοῦ μέλλοντος, καὶ ἡ μένει ώς ἔχει εἰς ο ἡ τρέπεται εἰς ε ἡ ιώς μελλό-γαμος, φαινο-μηρίς, ρίψι-κένδυνος, μιξο-βάρβαρος, χαιρέ-κακος, ἀρχιθέωρος, τερψί-θυμος. Τὸ δὲ θεματικὸν φωνήνειν πρὸ φωνήνετος ἔκθλιθεται· ώς φέρ-ασπις, ρίψι-ασπις, λειψι-ανδρία, φιλ-έλλην, μισ-έλλην.

ΣΗΜ. Τὸ λείπων ἔχει καὶ τὸ ἀσθενὲς θέμα· ώς λιπό-τάχτης, λιπό-σαρκος, λιπό-πατηρις.

6'. Δεύτερον συνθετικόν.

§ 472. Τὸ δεύτερον συνθετικόν, ώς καὶ τὸ πρῶτον, εἶναι ἡ ἀκλιτον ἡ κλιτὸν μέρος τοῦ λόγου. Καὶ τὸ μὲν ἀκλιτον εἶναι ἐπίφρημα, τὸ δὲ κλιτόν, οὐδιαστικόν, ἐπίθετον, φῆμα.

1. Ἐπίθετο μά ως δεύτερον συνθετικόν.

§ 473. Τὸ ἐπίφροντα ως δεύτερον συνθετικὸν συντίθεται ἀμετάβλητως· ως ἀντι-πέραν, ὑπερ-άγαν, σύν-αμα, σύν-εγγυς, ἔκ-παλαι, ὑπέρ-ευ κ.τ.λ.

2. Οὐσιαστικὸν ως δεύτερον συνθετικόν.

§ 474. Ὄταν τὸ δεύτερον συνθετικὸν εἴναι οὐσιαστικόν, τὸ ὅλον σύνθετον γίνεται ἡ οὐσιαστικὸν ἡ ἐπίθετον ως ζωό-φυτον, δι-πηχυς κ.τ.λ.

§ 475. Ὄταν τὸ σύνθετον ὄνομα εἴναι οὐσιαστικόν, τὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ οὐσιαστικὸν μένει ἀμετάβλητον, πλὴν τῶν εἰς -σις μετασχηματιζομένων εἰς σια· ως ἡμί-ονος, ἀκρό-πολις, ἀλλὰ ἀκολασία (κόλασις), αἱμο-χυσία ἡ αἷματο-χυσία (χύσις) κ.τ.λ.

§ 476. Ὄταν δὲ τὸ σύνθετον ὄνομα εἴναι ἐπίθετον, τὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ οὐσιαστικὸν μένει μὲν ἀμετάβλητον, ὅταν ἡ κατάληξις του δύναται νὰ παραστήσῃ πολλὰ γένη· ως ἔν-θεος, ἄ-παις, μακρό-χειρ, δεισι-δαιμόνων, ρίψ-ασπις· μεταβάλλεται δὲ εἰς τὰς κατάληξεις -ος καὶ -ιος, -ης (γεν.-ου), -ως (γεν.-ω), -μων καὶ -ματος, -ων, -ωρ καὶ -ιος, -ης (γεν.-ους), -υς (γεν.-υος), -ος (-ου), ὅταν ἡ κατάληξις του χαρακτηρίζῃ ἐν μόνον γένοις· ως βουλή-ἄρχουλος, αἴσα-έξαίσιος, δίκη-άρχιδίκης (ου), γῆ-εύγεως, γῆρας-ἀγήρως, σχῆμα-εύσχήμων, χρῆμα(ατος)-φιλοχρήματος, φρήν-σωφρων, πατήρ-άπατωρ-όμουπάτριος, θῆθος-χρηστούθης, δάκρυ-πολύδακρυς, λιμήν-άλιμενος κ.τ.λ.

3. Ἐπίθετον ως δεύτερον συνθετικόν.

§ 477. Τὸ ἐπίθετον ως δεύτερον συνθετικὸν μένει ἀμετάβλητον· ως πιστός-εύπιστος, ἀπιστος, καλός-πάγκαλος, ἀληθής-φιλαλήθης, πολύς-πάμ-πολυς, μέγας-πάμ-μεγάς.

4. Πῆμα ως δεύτερον συνθετικόν.

§ 478. Ὄταν τὸ πρώτον συνθετικὸν εἴναι πρόθεσις, τὸ ρῆμα τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ μένει ἀμετάβλητον· ως ἐκ-βάλλω, ἐπιρ-ρίπτω· ὅταν δὲ τὸ πρώτον συνθετικὸν εἴναι οἰονδήποτε ἄλλο μέρος τοῦ λόγου, τότε τὸ ὅλον σύνθετον γίνεται συνήθως ἐπίθετον καὶ σπανίως οὐσιαστικόν, ἀφ' οὐ λάθη εἰς τὴν ρίζαν τοῦ ρήματος τὰς ἐπομένας καταλήξεις· 1) -ος (-ου), -ας καὶ -ης (-ου). 2) -τος τοῦ ρήματικοῦ ἐπιθέτου. 3) -της, -τηρ, -τωρ. 4) -ης (ους) καὶ 5) -ς. ως θηροτρόφ-ος (τρέφω), ὄρνιθοτήρ-ᾶς (θηρῶ), βιβλιοπώλ-ης (πωλῶ), ἀπρακ-τος (πράττω), νομοθέ-της (τιθημι, θέμι, θεμ.), αλη-τήρ (καλῶ, θέμι, κλη-), παιδολέ-τωρ (ολλυμι), θεοφιλ-ής

(φιλῷ), ἀβλαβῆς (βλάπτω, θέμ. βλαβῆ), νομοφύλακ-ς-νομοφύλαξ
(φυλακ-), ἡμιπλήξ (πληγ-) κ.τ.λ.

§ 479. Ἐκ τῶν συνθέτων ἐπιθέτων παράγονται παρασύνθετα
ρήματα εἰς ἑω-ῶ καὶ ἀφηρημένα εἰς -ια· εὐτυχῆς-εὐτυχῶ-εὐτυχία,
ἱπποτόρφος-ἱπποτροφῶ-ἱπποτροφία, ὄπισθιφύλαξ-όπισθιφυλακῶ-
όπισθιφυλακία.

Ἐκτασίς τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ ἐν ἀρχῇ.

§ 480. "Οταν τὸ δεύτερον συνθετικὸν ἀρχηται ἀπὸ βραχέος
φωνήντος καὶ μὴ θέσει μακροῦ, ἔκτεινε τὸ α καὶ ε εἰς η καὶ τὸ
ο εἰς ω· ώς στρατ-ηγός (στρατός-ἄγω), ὑπ-ήκοος, δυσ-ήλατος,
ἀπ-ώμοτος. Τὰ δὲ λοχᾶργος, ξενᾶργος, οὐρᾶργος, ναυᾶργος,
χος, ἔκτεινουσι τὸ α εἰς ἄ.

§ 481. "Οσα δὲ φήματα καὶ δύνματα εἶναι σύνθετα μόνον ἐκ
προθέσεων δὲν ἔκτεινουσι τὸ βραχὺ φωνῆν· ώς ὑπ-ακούω, ἔφ-οδος,
ἔφ-εσις, ἔξ-έλασις, ἐπ-άρατος, ἐπ-ονείδιστος, ἐπ-ονομαστός,
συν-αρωγός.

§ 482. Αἱ δὲ λέξεις δβολός, δδύνη, δλλυμι, δλεθρος, δμαλός,
δμινυμι, δνυξ, δρος, δροφή, δρύσσω, δφελος, δεύτερον συνθετικὸν
γινόμεναι, γενικῶς ἔκτεινουσι τὸ ο εἰς ω· ώς διώθιολον, ἀγωδυνος,
ἔξωλης, πανώλεθρος, ἀνώμαλος, ἀντωμοσία, πολυδωνυξ, ὑπώρεια,
διώροφος, διώρυξ, ἀνωφελής ἀλλὰ καὶ υψόροφος, αὐτόροφος, χρῦ-
σόροφος (ἐπειδὴ προηγεῖται συλλαβῆ θέσει ἢ φύσει μακρά). Ή δὲ
λέξις δνομα ἐκ τῶν δύο ο τὸ πρῶτον ἔκτεινε εἰς ω, τὸ δὲ δεύτερον
τρέπει εἰς υ· ώς ἀνώμυμος, ἔτερώνυμος κ.τ.λ.

Σημασία τῶν συνθέτων.

§ 483. Ἐκ τῶν δύο συνθετικῶν μερῶν τὸ δεύτερον ἐκφράζει
τὴν κυρίαν ἔννοιαν, τὸ δὲ πρῶτον τὴν δευτερεύουσαν, ἔξαιρου-
μένου τοῦ φήματος, ὅπερ καὶ ώς πρῶτον καὶ ώς δεύτερον συνθετι-
κὸν ἐκφράζει πάντοτε τὴν κυρίαν ἔννοιαν καὶ ἔκτεινε καὶ τὸν
τόνον· ώς λογο-κλόπος-κλεψι-λογος (σημ. τὸ αὐτό), μισό-λογος,
φιλό-λογος, φίλ-εργος, λιθο-βόλος, πατρο-κτόνος, κυαμο-τρώξ
(= ὁ τρώγων κυάμους, δηλ. ὁ πωλῶν τὴν ψῆφόν του).

§ 484. Τὰ σύνθετα κατὰ τὴν σημασίαν εἶναι προσδιοριστικά,
πτητικά καὶ ἀντικειμενικά.

1) *Προσδιοριστικά* εἶναι ἔκεινα τῶν ὅποιων τὸ α' μέρος προσ-
διορίζει τὸ β' ἐπιθετικῶς ἢ ἐπιρρηματικῶς· ώς καχεξία (κακή-ἔξις),
μεσημβρία (μεση-ήμερα), ὄμοδουλος (όμοος-δουλεύων) κ.τ.λ.

2) *Κτητικά* εἶναι ὅσα περιφράζονται διὰ τῆς μετοχῆς ἔχων ἥ-

Ἄλλης, ὁρούσ-, ὁντίν, ὁπού, ὁρεύος, ὁμιλός, ὁμιλία,

ὄντ-, ὁρός, ὁροφή, ὁρίσσεις, ὁρέσσεις.

ἄλλης μετοχῆς· ως ἀργυρότοξος (=ό ἔχων ἀργυροῦν τόξον), μακραύχην (=ό ἔχων μακρὸν αὐχένα), αὐτόχειρ (=ό τῇ αὐτοῦ χειρὶ χρώμενος) κ.τ.λ.

3) Αντικειμενικά εἶναι ἔκεινα τῶν ὄποιων τὸ α' προσδιορίζει τὸ δέ τὰνάπαλιν· ως φιλότιμος (ό φιλῶν τὴν τιμήν), θεοφιλής (ό ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φιλούμενος).

§ 485. Τὰ σύνθετα τῶν ὄποιων τὸ α' συνθετικὸν εἶναι ρῆμα ἔχουσι συνήθως ἐνεργητικὴν διάθεσιν· ως φιλόλογος (ό φιλῶν τοὺς λόγους), φιλόμουσος (ό φιλῶν τὰς μούσας) κ.τ.λ.

§ 486. Τὰ σύνθετα ὡν τὸ δεύτερον συνθετικὸν εἶναι ρῆμα ἄλλα ἔχουσιν ἐνεργητικὴν καὶ ἄλλα παθητικὴν διάθεσιν· ως ζωγράφος (ό γράφων ζωφ), δημιαγωγός (ό ἄγων τὸν δῆμον), θεοφιλής (ό ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φιλούμενος), πυρίκαυστος (ό ὑπὸ τοῦ πυρὸς κεκαυμένος) κ.τ.λ.

Τονισμὸς τῶν συνθέτων.

§ 487. Τὰ σύνθετα γενικῶς ἀναβιθάζουσι τὸν τόνον ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ἡ λόγουσα· ως καλός-πάγκαλος, ἀγαθός-πανάγαθος, πλὴν ἐναντίος (ἀντίον), ἀδελφός (δελφύς), ἀτραπός, βουλυτός (=ό καριός καθ' ὃν λύονται οἱ βόες ἀπὸ τὸ ἄροτρον—ή ἐσπέρα).

§ 488. Ἰδιαιτέρας δὲ σημειώσεως ἄξια περὶ τονισμοῦ τῶν συνθέτων εἶναι τὰ ἔξης·

1) Τὰ ρήματικὰ οὐσιαστικὰ εἰς -α, -η, -ευς, -μος, -της, -τηρ καὶ -τεος ἐπίθετα συντιθέμενα φυλάττουσι τὸν τόνον ὅπου τὸν εἶχον καὶ ἀπλά· ως φορά-μισθοφορά, τομή-ἐπιτομή, γραφεύς-συγγραφεύς, ὄπλισμός-έξοπλισμός, δικαστής-συνδικαστής, θύτης-φιλοθύτης, πλωτήρ-συμπλωτήρ, τιμητός-προτιμητός, πλὴν τοῦ δεσμός-σύνδεσμος. Τὸ δὲ κριτής μετὰ προθέσεως μὲν φυλάττει τὸν τόνον· ως ὑποκριτής-ἐπικριτής μετὰ πάσης δ' ἄλλης λέξεως παροξύνεται· ως δικαιοκρίτης, ὄνειροκρίτης.

2) Τὰ εἰς -ης (-ους) τριτόκλιτα ὁξύνονται· ως εὐγενής, δυστυχής, ἐντελής· πλὴν τῶν ληγόντων εἰς -ηθης, -ηκης, -ηρης, -ηητης, -αντης, -αρκης, -ωδης, -ωκης, -ωλης, -ωρης, -μεγεθης καὶ τῶν κυρίων ἀτινα παροξύνονται· ως εὐήθης, τριήρης, ἐπιμήκης, μεγακήτης, ἀνάντης, αύτάρκης (ἄλλ' ἐπαρκής-διαρκής), εὐώδης, ποδώκης, πανώλης, νεώρης, παμμεγέθης, Δημοσθένης καὶ τὰ τοιαῦτα.

3) Τὰ εἰς -πετης ὁξύτονα καὶ τριτόκλιτα γίνονται ἐκ τοῦ πίπτωτα δὲ εἰς -πέτης παροξύτονα καὶ πρωτόκλιτα ἐκ τοῦ πέτομαι· ως προπετής, γονυπετής, ὑψιπέτης, ὠκυπέτης.

4) Τὰ εἰς -ικος ἀπλά καὶ παρασύνθετα συντιθέμενα προπαροξύνονται· ώς Ἀττικός, ψευδάττικος, Περσικός-μισοπέρσικος, συντελικός-ὑπερσυντελικος.

5) Τὰ εἰς -ος σύνθετα μετὰ ὁρίματος δευτέρου συνθετικοῦ εἰναι ἐνεργητικά καὶ παθητικά. Καὶ τὰ μὲν ἐνεργητικά μετὰ παραληγούσης φύσει ἡ θέσει μακρᾶς ὀξύνονται, μετὰ βραχείας δὲ παροξύνονται· τὰ δὲ παθητικά προπαροξύνονται· ώς στρατηγός, γεωργός, ψυχοπομπός, θεολόγος, λιθοβόλος, πρωτοτόκος (γυνή), πρωτότοκος (υἱός), πατροκτόνος (ἐνεργ. = ὁ φονεύσας πατέρα), πατρόκτονος (παθ. = ὁ φονευθεὶς ὑπὸ πατρός), θηροτρόφος (ἐνεργ.), θηρότροφος (παθ.) κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Εξαιροῦνται τὰ ἐνεργητικά πανοῦργος, κακοῦργος, δαβδοῦργος, ἄτινα προπερισπῶνται, καὶ τὰ ἔκ τοῦ συλάω, ἀρχω, ἀκούω, κοι ἔχω σύνθετα, ἄτινα προπαροξύνονται· ώς ἱερόσυλος, ἵππαρχος, φιλήκοος, ἥνιοχος. Προπαροξύνονται δὲ καὶ τινα ἐξ ἀμεταβάτων ὁρίματων· ώς αὐτόμολος, ἰσόροπος, καὶ τὰ ἔκ μορίων σύνθετα· ώς εὔτοκος, εὔφορος, ἄφορος, συνήγορος, εὔλαλος, περιθολος, ἀνάδοχος, εὕτυχος (= καλοφθειασμένος, καλοχαμωμένος).

§ 489. Τὰ εἰς -ῆς (-ῆτος) καὶ τὰ εἰς -πλήξ, -ρώξ, -τρώξ, -σφάξ, -βρώς, -γνώς, -πτάξ, -τρώς καὶ -στρώς πάντα ὀξύνονται· ώς προβλής, ἡμιθνής, παραπλήξ, ἀπο-ρρώξ, ἀποσφάξ, ἡμιβρώς κ.τ.λ.

§ 490. Τὰ εἰς ψ λήγοντα ὁρίματικά τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούσης· ώς χέρνιψ, κατωβλεψ.

ΣΗΜ. Τὰ σύνθετα ἔκ τοῦ ἔτος διφοροῦνται· ώς τεσσαρακονταετής, τεσσαρακονταέτης (καὶ τεσσαρακοντούτης).

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Γ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελ.	39	§	125	στίχ.	11	ἀντλ	μαρμακίς	γεάφε	φαρμακίς
»	45	§	136	»	22	»	γερῶν	»	γερῶν
»	60	§	160	»	23	πρόσθες ἐπίχαρις			
»	78	§	228	»	—	ἀντλ	εὔκτ. οἵμι	»	εὔκτ. οἵμι
»	81	§	229	»	—	»	μετοχ. λύσον	»	μετοχ. λύσον
»	82	§	230	»	26-29	»	ἀόρ. 6'	»	ἀόρ. 6'
»	157	§	—	»	30	»	χέκλειμαι	»	χέκλεισμαι
»	166	§	—	»	21	»	ἥνιαθην	»	ἥνιαθην
»	175	§	449	»	29	»	τοαγύτης	»	ταχύτης

024000025440

μελλε

